

Jilid III
Bil. 14

Hari Khamis
20hb Mei 1993

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT

House of Representatives

PARLIMEN KELAPAN

Eighth Parliament

PENGGAL KETIGA

Third Session

KANDUNGAN

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

[Ruangan 3105]

**USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN
MESYUARAT 18:**

Krisis Catuan Tenaga (Load Shedding)

— Y. B. Tuan Lim Guan Eng (Kota Melaka)

[Ruangan 3202]

USUL-USUL:

Akta Persatuan Pembangunan Antarabangsa 1960 –

Tambahan Caruman Malaysia kepada Persatuan

Pembangunan Antarabangsa

[Ruangan 3205]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-

Wilayah Persekutuan) [Ruangan 3218]

Rang Undang-undang Duti Timbal Balas dan Anti-Lambakan

[Ruangan 3368]

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD,
CAWANGAN JOHOR BAHRU
1997

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELAPAN*Penyata Rasmi Parlimen***PENGGAL YANG KETIGA****AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT**

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL, P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, DATO' SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD, D.K.I., D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J., D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M., P.I.S. (Kubang Pasu)

" Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin)

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' SERI DR LING LIONG SIK, S.P.M.P., D.P.M.P., D.P.M.S. (Labis)

" Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' SERI S. SAMY VELLU, S.P.M.P., S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput)

" Menteri Perusahaan Utama, DATO' SERI DR LIM KENG YAIK, S.P.M.P., D.P.C.M. (Beras)

" Menteri Kerja Raya, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S. (Kanowit)

" Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, DATO' SERI RAFIDAH AZIZ, S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar)

" Menteri Pendidikan, DATUK AMAR DR HAJI SULAIMAN BIN HAJI DAUD, S.I.M.P., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya)

" Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, S.S.S.A., D.S.D.K., D.G.S.M., S.M.K. (Jerlun-Langkawi)

" Menteri Kewangan, DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM, S.S.A.P., S.S.S.A. (Permatang Pauh)

" Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' HAJI ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S., D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala Selangor)

" Menteri Kesihatan, DATO' LEE KIM SAI, D.S.S.A., P.P.N. (Hulu Langat)

" Menteri Pertahanan, DATO' SERI HAJI MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.M.S. (Pekan)

Yang Berhormat Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.I.M.P., S.S.S.A., S.S.I.J., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N. (Pulai)

- " Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' SABBARUDDIN CHIK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.S., D.P.M.S. (Temerloh)
- " Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah)
- " Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR MOHAMAD YUSOF BIN HAJI MOHAMED NOR, S.P.M.T., D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Besut)
- " Menteri Sumber Manusia, DATO' LIM AH LEK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.T., J.P. (Bentong)
- " Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.T.J., J.M.N. (Kuala Rajang)
- " Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, DATUK LAW HIENG DING, K.M.N., P.B.S. (Sarikei)
- " Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' DR TING CHEW PEH, D.P.M.P. (Gopeng)
- " Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, TAN SRI DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, P.S.M., P.G.D.K., S.P.D.K., J.P., A.D.K. (Semporna)
- " Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang, DATO' SYED HAMID BIN SYED JAAFAR ALBAR, D.P.M.J., A.M.N., S.M.J. (Kota Tinggi)
- " Menteri Luar Negeri, DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas)
- " Timbalan Yang di-Pertua, TUAN ONG TEE KEAT, S.M.S. (Ampang Jaya)
- " Timbalan Yang di-Pertua, TUAN HAJI JUHAR BIN HAJI MAHIRUDDIN (Kinabatangan)
- " Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., D.S.A.P., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak)
- " Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA, S.M.J. (Batu Pahat)
- " Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik)
- " Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu)

Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertahanan, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.I.M.P. (Jerantut)

- " Timbalan Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab)
- " Timbalan Menteri Kewangan, DATO' LOKE YUEN YOW, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim)
- " Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN OSU BIN HAJI SUKAM (Papar)
- " Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RAILEY BIN HAJI JAFFREY, J.M.N. (Silam)
- " Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N. (Selayang)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO' ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., S.M.S. (Baling)
- " Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol)
- " Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD, J.B.S. (Mukah)
- " Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang)
- " Timbalan Menteri Kewangan, TUAN ABDUL GHANI BIN OTHMAN, S.M.J. (Ledang)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DRS SULEIMAN BIN MOHAMED, D.P.M.S. (Titiwangsa)
- " Timbalan Menteri Kesihatan, DATO' MOHAMED FARID BIN ARIFFIN, D.S.P.N. (Balik Pulau)
- " Timbalan Menteri Belia dan Sukan, CIK TENG GAIK KWAN, A.M.N., P.P.N. (Raub)
- " Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN PETER CHIN FAH KUI, P.B.S., A.B.S. (Miri)
- " Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN CHUA JUI MENG, P.I.S. (Bakri)
- " Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K. (Kulim Bandar Baharu)

Yang Berhormat Timbalan Menteri Kerja Raya, TUAN KERK CHOO TING (Taiping)

- " Timbalan Menteri Perusahaan Utama, DATO' HAJI TENGGU MAHMUD BIN TENGGU MANSOR, D.P.M.T., K.M.N., P.J.C., J.P., P.J.K. (Setiu)
- " Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN MOHD. YASIN BIN KAMARI, A.M.N., P.D.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO WONG SEE WAH, D.S.N.S. (Rasah)
- " Timbalan Menteri Kerja Raya, DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., K.M.N., A.M.N., P.P.C. (Saratok)
- " Timbalan Menteri Pendidikan, DR FONG CHAN ONN (Selandar)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DR HAJI ABDUL HAMID BIN HAJI OTHMAN, D.S.D.K., S.M.J., K.M.N., P.P.T. (Sik)
- " Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' CHAN KONG CHOY (Lipis)
- " Timbalan Menteri Sumber Manusia, DATO' M. MAHALINGAM (Kapar)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' ABDUL RAMAN BIN SULIMAN, D.P.M.P., P.M.P., A.M.P., J.P. (Parit Buntar)
- " Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN OTHMAN BIN ABDUL, A.M.P., P.P.T. (Pendang)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Pembangunan Luar Bandar, DATO MOHAMED BIN JAMRAH, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T., J.P. (Bagan Datok)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Belia dan Sukan, DATO' ISMAIL BIN SAID, D.P.M.T., S.M.T., A.M.N. (Kemaman)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, TUAN MOHD. NOH BIN RAJAB (Tampin)
- " Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN DOUGLAS UGGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Pertanian, TUAN MOHD. SHARIFF BIN HAJI OMAR, P.P.T. (Tasek Gelugor)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, TUAN YONG KHOON SENG (Padawan)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Dalam Negeri, TUAN ONG KA TING (Pontian)

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, Kementerian Penerangan, DATO' HAJI FAUZI
BIN HAJI ABDUL RAHMAN, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. (Kuantan)

- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Kesihatan, DATO' K. KUMARAN (Tengah)
- " Setiausaha Parlimen, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN S. S. SUBRAMANIAM, D.P.M.S., J.S.M., P.J.K., A.M.S. (Segamat)
- " TUAN ABDOL MULOK BIN AWANG DAMIT (Labuan)
- " DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing)
- " TUAN HAJI ABDUL HADI BIN HAJI AWANG (Marang)
- " TUAN HAJI ABDUL HAMID BIN ABDUL RAHMAN (Sungai Benut)
- " DATUK HAJI ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala Terengganu)
- " TUAN ABDUL MALEK MUNIP (Muar)
- " DATUK HAJI ABDUL RASHID BIN MUHAMMAD (Kuala Nerus)
- " DATUK PATINGGI TAN SRI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K., S.S.A.P. (Kota Samarahan)
- " TUAN HAJI NIK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa)
- " DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap)
- " TUAN AHMAD BIN NOR (Bayan Baru)
- " TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh)
- " TUAN AHMAD SHUKRI BIN HAJI HASSAN (Machang)
- " DATO' ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., J.S.M., S.M.T., K.M.N., P.J.K. (Hulu Terengganu)
- " DATU AMIR KAHAR BIN TUN DATU MUSTAPHA (Marudu)
- " TUAN HAJI AWANG BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Dungun)
- " TUAN HAJI BADRUDDIN BIN AMIRULDIN, B.K.M., P.J.K. (Jerai)
- " DATUK HAJI BASRI BIN BAJURI, D.S.S.A., K.M.N., S.M.S., P.J.K. (Kuala Langat)

Yang Berhormat DATUK BERNARD GILUK DOMPOK, P.G.D.K. (Penampang)

- " TUAN BILLY ABIT JOO (Hulu Rajang)
- " TUAN HAJI BUNYAMIN BIN YAAKOB (Bachok)
- " TUAN CHIAN HENG KAI (Bukit Mertajam)
- " TUAN CHOR CHEE HEUNG (Alor Setar)
- " TUN DAIM ZAINUDDIN, S.S.M., D.H.M.S., S.S.A.P. (Merbok)
- " DR V. DAVID (Puchong)
- " TUAN FONG KUI LUN (Klang)
- " TUAN FOO PIEW KOK (Batu Gajah)
- " TUAN GEORGE SANGKIN (Bandau)
- " TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera)
- " TUAN HAJI HAMZAH BIN HAJI MOHAMED ZAIN (Tasek Chenderoh)
- " TUAN HARRISON NGAU LAING (Baram)
- " TUAN HAJI IBRAHIM BIN ALI (Pasir Mas)
- " TUAN HAJI IBRAHIM BIN JENDOL, P.J.K. (Alor Gajah)
- " TUAN HAJI IBRAHIM BIN MAHMOOD (Kuala Krai)
- " TUAN IBRAHIM BIN PATEH MOHAMAD (Tanah Merah)
- " CHE IBRAHIM BIN MUSTAFA (Sungai Petani)
- " LT. KOL. (B) IBRAHIM BIN SAREH (Jelebu)
- " PUAN HAJAH ILANI BINTI DATO HAJI ISAHAK (Kota Bharu)
- " TUAN HAJI ISHAK BIN ARSHAD (Kangar)
- " DATO' DR HAJI JAMALUDDIN BIN HAJI JARJIS, D.I.M.P. (Rompin)
- " TUAN JAWAH ANAK GERANG (Lubok Antu)
- " TUAN JAMES JIMBUN ANAK PUNGGGA, P.B.S. (Kapit)
- " TUAN JOSEPH MAUH ANAK IKEH (Selangau)
- " TUAN KANG CHOW OH (Kluang)
- " TUAN R. KARPAL SINGH (Jelutong)
- " TUAN KERK KIM HOCK (Pasir Pinji)
- " DR KUA KIA SOONG (Petaling Jaya)
- " TUAN LAI LUN TZEE (Sandakan)
- " TUAN LAU DAK KEE (Ipoh)

Yang Berhormat TUAN ROBERT LAU HOI CHEW (Sibu)

- " TUAN LIEW AH KIM (Seputeh)
- " TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka)
- " TUAN LIM HOCK SENG (Bagan)
- " TUAN LIM KIT SIANG (Tanjong)
- " PUAN LIM LAY HOON (Padang Serai)
- " DATIN LING CHOOI SIENG (Lumut)
- " TUAN HAJI MAHBUD BIN HAJI HASHIM (Sabak Bernam)
- " TUAN MAIDOM P. PANSAL (Kota Belud)
- " DR T. MARIMUTHU (Telok Kemang)
- " TUAN MICHAEL ASANG, B.S.K. (Jambongan)
- " TUAN MICHAEL LISA KAYA @ GOR KAYA (Bukit Mas)
- " DATO' HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, D.I.M.P., P.J.K. (Maran)
- " TUAN HAJI MOHAMAD BIN SABU (Nilam Puri)
- " TUAN MOHAMED KAMAL BIN HUSSAIN (Lembah Pantai)
- " TUAN MOHAMED KHALED BIN NORDIN (Johor Bahru)
- " DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah)
- " DATO' HAJI MOHD. SHARIF BIN JAJANG, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Sepang)
- " TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam)
- " DATO' HAJI MOHD. ZIHIN BIN HAJI MOHD. HASSAN, D.I.M.P., P.M.P., A.M.P. (Larut)
- " DATUK MONGGOH OROW, P.G.D.K., K.M.N., A.D.K. (Tuaran)
- " TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L., K.St.J. (Limbawang)
- " TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit)
- " DR NAWAWI BIN MAT AWIN (Tambun)
- " TUAN NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis)
- " TUAN ONG TIN KIM (Telok Intan)
- " DR OSMAN MINUDIN (Kinabalu)
- " DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau)
- " TUAN G. PALANIVEL (Hulu Selangor)
- " DR PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading)
- " DATUK DOMINIC JOSEPH PUTHUCHEARY (Nibong Tebal)
- " DATO' HAJI QAMARUZ ZAMAN BIN HAJI ISMAIL, D.P.M.P., P.C.M., K.M.N., B.C.K., P.J.K. (Bagan Serai)
- " TUAN RADIN MALLEH (Padas)

Yang Berhormat PUAN HAJAH RAKIBAH BINTI HAJI ABDUL MANAP (Shah Alam)

- " Y.B.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang)
- " TUAN RICHARD RIOT ANAK JAEM (Serian)
- " PUAN ROHANI BINTI ABD. KARIM (Santubong)
- " TUAN RUHANIE BIN HAJI AHMAD (Parit Sulong)
- " TUAN SAIDIN @ YUSOF BIN ADAM (Tanjong Karang)
- " DR SANUSI BIN DAENG MARIOK (Rantau Panjang)
- " TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau)
- " TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching)
- " PUAN SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau)
- " TUAN HAJI SUKRI BIN HAJI MOHAMED (Kok Lanas)
- " TUAN TAIMIN BIN LUMAING (Pensiangan)
- " DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI, P.N.B.S., J.M.N. (Sri Aman)
- " TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi)
- " DR TAN SENG GIAW (Kepong)
- " TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau)
- " TUAN WAHAB BIN SUHAILI (Batang Sadong)
- " WAN HANAFIAH BIN WAN MAT SAMAN (Kota Setar)
- " WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR (Batang Lupar)
- " TUAN HAJI WAN MOHD. JAMIL BIN WAN MAHMOOD (Tumpat)
- " WAN OMAR BIN WAN MAJID (Pasir Puteh)
- " TUAN WEE CHOO KEONG (Bukit Bintang)
- " DATUK AMAR JAMES WONG KIM MIN (Bintulu)
- " TUAN JASON WONG SING NANG (Lanang)
- " TUAN WONG WING ON (Kampar)
- " TUAN WOON SEE CHIN, S.M.J., A.M.N., P.I.S. (Senai)
- " TUAN VUN SHIN CHOI @ JOSEPH VOON (Tanjong Aru)
- " TUAN GEOFFREY YEE LING FOOK (Tawau)
- " TUAN YIM CHEE CHONG (Seremban)
- " TUAN PHILIP YONG CHIEW LIP (Gaya)

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat : Dato' Haji Wan Zahir bin Sheikh Abdul Rahman,
D.P.M.P., J.S.M.

Ketua Penolong, Setiausaha: Haji Taijadin bin Saberan.

Penolong Setiausaha Kanan: Abdullah bin Abdul Wahab.

Penolong Setiausaha Kanan: Zamani bin Haji Sulaiman.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Pegawai Penerbitan: Ramaswamy.

Penolong Penyunting: Shamsiah binti Md. Yusop

PELAPOR BERBAHASAN PARLIMEN

Haji Suhor bin Husin.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusop.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Haji Hassan.

Hajah Kalsom binti Ghazali.

Mohamed bin Osman.

Norishah binti Mohd. Thani.

Zaharah binti Naim.

Su Soon Chuan.

Norwahidah binti Azizi.

Rozita binti Abd. Samad.

Jainah binti Sakimin.

Ahmad Kamal bin Mohd. Yusop.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Mohd. Kassim bin Hashim

Lt. Kol. (B) Haji Rahimuddin bin Abdul Mutalib

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Khamis, 20hb Mei, 1993

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

[Tuan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat]

JAWAPAN-JAWAPAN
MULUT BAGI
PERTANYAAN-
PERTANYAAN

**BELIA BANDAR BERPOYA-
POYA/BERPELESIRAN—PRO-
GRAM BERMANFAAT**

1. Puan Hajah Rakibah binti Haji Abdul Manap minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan adakah beliau sedar pada masa ini terdapat ramai belia kita terutama yang belasan tahun berpoya-poya dan berkumpul tanpa apa-apa tujuan yang sihat di kompleks membeli-belah di Kuala Lumpur dan di bandar-bandar yang besar di seluruh negara pada hujung minggu dan cuti am. Jika ya, adakah Kementerian ada apa-apa rancangan yang berfaedah untuk belia-belia ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Belia dan Sukan [Dato' Ismail bin Said]: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Belia dan Sukan memang sedar tentang terdapatnya ramai belia yang bekeliaran di kompleks membeli-belah di Kuala Lumpur dan di bandar-bandar besar di seluruh negara.

Sehubungan dengan itu, Kementerian ini telah merancang dan melaksanakan beberapa strategi bagi mengatasi masalah tersebut. Di antara strategi utama ialah menubuhkan Pusat Komunikasi Belia Bandar di Kompleks Belia dan Sukan di negeri-negeri dan di tempat-tempat yang sesuai sekiranya mana-mana negeri yang tidak mempunyai Kompleks Belia dan Sukan.

Pusat ini akan berfungsi untuk menyebarkan maklumat-maklumat mengenai kegiatan-kegiatan belia. Di samping itu, Pusat ini juga akan menjalankan pelbagai kegiatan yang berfaedah seperti menganjurkan kursus-kursus dalam bidang pengurusan komputer, keusahawaan, kepimpinan, pengembaraan, perkhemahan belia dan kegiatan sukan serta rekreasi.

Tuan Abdol Mulok bin Awang Damit: Tuan Yang di-Pertua, kita memang pernah melalui alam remaja ini, saya hendak bertanya apakah kesalahannya kalau belia ini berpoya-poya ataupun bersantai-santai ataupun berpelesiran secara yang terprogram atau dirancang? Kerana inilah saya rasa merupakan masa remaja bepeluang berbuat demikian kerana kalau sudah jadi wakil rakyat macam kita ini, memang tidak bepeluang lagi berbuat sedemikian. Jadi, ini adalah merupakan suatu proses, dengan izin, gorwing up atau menjadi dewasa.

Soalan kedua, tidak adakah satu program yang dikoordinasi oleh Kementerian Belia dan Sukan untuk mengajak Kementerian-kementerian lain supaya masalah belia yang berpelesiran atau berpoya-poya ini dapat dikurangkan, khususnya kepada belia-belie yang tidak mempunyai pekerjaan di negara ini?

Dato' Ismail bin Said: Tuan Yang di-Pertua, jika sekiranya belia-belie negara kita berpoya-poya dan berpelesiran dengan mempunyai matlamat tertentu, memang tidak ada salahnya. Tetapi yang menjadi masalahnya sekarang, Tuan Yang di-Pertua, ataupun apa yang dapat Kementerian Belia dan Sukan perhatikan di peringkat awal ini ialah mereka ini berpoya-poya, berpelesiran tanpa matlamat, tidak teratur, tidak tersusun dan diikuti oleh golongan-golongan yang tidak bertanggungjawab. Yang ini yang menjadi masalah kepada Kementerian Belia dan Sukan dan juga mungkin kepada negara.

Mengenai soalan tambahan Yang Berhormat yang kedua, setakat ini belum lagi ada perancangan Kementerian Belia dan Sukan untuk membabitkan Kementerian-Kementerian lain untuk merangkakan program secara konkrit untuk mengatasi masalah ini. Walau bagaimanapun, cadangan itu adalah merupakan suatu cadangan yang baik, insya Allah, Kementerian saya akan mengambil perhatian.

Puan Hajah Rakibah binti Haji Abdul Manap: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Memang betul process of growing up belia-belie kita ialah very adventurous dan kita kena menyusun program-program seperti apa yang dikatakan mengenai pengembaraan (adventure). Kalau Kementerian dapat menyusunkan ataupun mewujudkan

'summer camp-summer camp', tak tahulah apa agaknya perkataan yang lebih sesuai daripada 'summer camp' ini, yang mana banyak 'summer camp' ini diadakan di luar negara terutama di negeri Jepun, hampir setiap daerah-daerah yang sesuai diwujudkan 'summer camp' di negara Jepun.

Oleh kerana apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen tadi, diadakan kursus-kursus komputer dan sebagainya untuk belia-belie dalam bandar, mungkin ini kadang-kadang membuatkan mereka jemu dengan kursus-kursus kepimpinan dan motivasi yang berlebihan. Ada kemungkinan kalau diadakan aktiviti-aktiviti di 'summer camp' yang agak skopnya lebih luas seperti yang dimaksudkan, agak berbeza daripada kursus-kursus kepimpinan dan motivasi dan sebagainya, yang banyak mengandungi ceramah-ceramah, maka kursus-kursus di 'summer camp' ini lebih relaxed dengan aktiviti-aktiviti lasak, dimuat dengan physical fitness, bersesuaian dengan process of growing up tadi, mungkin bercucuk tanam, mungkin juga boleh bekerjasama dengan Kementerian Pertanian. Kalau ini dapat diwujudkan sangatlah baik. Adakah perancangan seperti ini ada di dalam Kementerian Belia dan Sukan?

Dato' Ismail bin Said: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, yang sebenarnya Kementerian Belia dan Sukan telah pun merangkakan rancangan sebagaimana yang dicadangkan oleh Yang Berhormat sebentar tadi untuk mewujudkan 'summer camp' yang kami gelar 'Sites and Services'. Setakat ini, Kementerian Belia dan Sukan telahpun mengenalpasti beberapa tapak tanah di negeri-negeri untuk kita wujudkan 'Sites and Services' ini dan 'summer camp' yang akan

kita mulakan sebagai permulaannya di Pahang tidak berapa lama lagi.

Mengenai perkara yang kedua, yang sebenarnya ada juga program yang dijalankan sebagaimana yang dikatakan tadi, program yang tidak menjemukan, memang ada kita jalankan iaitu pengembaraan, rekreasi, perkhemahan dan sebagainya. Ini akan kita teruskan dari masa ke semasa dan kita harap akan mendapat kerjasama daripada semua pihak.

BERAS — KAWALAN HARGA

2. Tuan Sim Kwang Yang minta Menteri Pertanian menyatakan kenapa harga beras tidak di bawah kawalan lagi mulai tahun ini dengan akibatnya harga beras runcit telah naik sebanyak 30% dan apakah kesan buruk akan timbul kepada rakyat-rakyat miskin ekoran kenaikan harga beras tersebut.

Timbalan Menteri Pertanian [Dato' S. Subramaniam]: Tuan Yang di-Pertua, adalah tidak benar bahawa harga beras tidak dikawal sepenuhnya. Mulai tahun ini Perintah Beras (Kawalan Harga) 1974 telah diubahsuai dengan melibatkan pengubahsuaian gred dan harga beras. Pengubahsuaian ini bertujuan memulihkan industri padi dan beras di negara ini supaya ia lebih menarik dan berkembang maju. Ia juga memberi faedah kepada petani padi yang masih merupakan golongan termiskin di negara ini dari segi adanya peluang meningkatkan pendapatan melalui penghasilan padi yang berkualiti.

Pengguna juga mendapat faedah kerana pengubahsuaian gred dan harga beras tersebut akan memudahkan mereka mengenali gred beras dan membeli mengikut kemampuan dan cita-rasa

masing-masing. Pengubahsuaian gred dan harga beras akan juga menggalakkan pengilang dan peniaga mengeluarkan beras bermutu tinggi dan ini memberi faedah juga kepada pengguna. Pengubahsuaian harga beras tidak akan menimbulkan kesan buruk kepada rakyat miskin. Ini adalah kerana penentuan harga mengikut pasaran hanyalah bagi gred beras super. Walaupun harga beras super meningkat, Lembaga Padi dan Beras Negara akan menambahkan bekalan beras tersebut dalam pasaran sehingga harganya stabil dan berpatutan. Sekiranya harga beras super ini dianggap tinggi, pengguna khususnya rakyat miskin masih mempunyai pilihan lain kerana adanya beras premium dan beras standard.

Kepentingan pengguna diperlindungi kerana harga beras premium dan beras standard yang lebih rendah berbanding dari beras super yang dikawal melalui penetapan harga maksimumnya mengikut zon. Untuk menjaga kepentingan mempamerkan tanda harga dan gred beras bagi gred super, keperluan tersebut ditambah dengan perlunya peniaga-peniaga mencatatkan peratus kandungan beras hancur. Pada waktu yang sama Lembaga Padi dan Beras Negara dan harganya dari masa ke semasa bagi semua gred beras. Tindakan tegas terhadap mana-mana pihak yang tidak mematuhi peraturan akan diambil.

Tuan Haji Badruddin bin Amiruldin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin mendapat sedikit penjelasan daripada Timbalan Menteri sama ada Kerajaan bercadang atau tidak untuk mengkaji semula supaya harga padi ini dapat dinaikkan. Kerana tadi Yang Berhormat menyatakan bahawa Kerajaan telah mempertimbangkan gred dan juga harga beras. Jadi, banyak pesawah-

pesawah dan petani-petani merungut, kerana harga beras telah naik tetapi harga padi tidak naik. Jadi, kadang-kadang petani itu yang tanam padi terpaksa jual padi, beli beras. Adakah Kerajaan bercadang untuk menaikkan harga padi seimbang dengan kenaikan harga beras?

Dato' S. Subramaniam: Tuan Yang di-Pertua, kita sentiasa mengambil berat tentang pesawah-pesawah. Oleh kerana itu Kerajaan memberi bantuan kepada golongan ini melalui beberapa kemudahan yang disediakan dan juga subsidi yang diberi kepada petani-petani yang mengusahakan sawah padi. Salain dari itu dengan peningkatan harga beras, harga padi juga telah meningkat khasnya harga padi super.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, beras adalah makanan utama untuk orang Asia. Memandangkan bahawa sekarang matlamat mikro ekonomi untuk negara kita adalah untuk mengawal inflasi khasnya dari segi ugutan kenaikan harga dalam sektor makanan ataupun komponen makanan. Maka soalan saya ialah apakah kadar kenaikan harga beras khasnya harga superior itu, gred 3Aakah ataupun beras Siam atau beras Vietnampakah? Bagaimana ianya akan membawa kesan buruk atau negatif kepada usaha dalam mencuba mengawal harga barangan atau mengawal inflasi ini?

Soalan kedua, Tuan Yang di-Pertua, sebab dia betul bahawa saya selalu membeli beras sendiri, saya tidak tahu berapa ahli Yang Berhormat buat begini tetapi saya tahu gred 3A sekarang sudah naik harganya dari RM1.20 sen ke RM1.50 sen. Ini menjadi lagi terusk kalau pergi ke luar bandar khasnya jauh dari pusat bandar. Tempat seperti Kapit,

Belaga ataupun Baram di Negeri Sarawak ini di mana harga beras susah mahu dikawal dan ia terus naik. Sehingga keluarga di luar bandar ini lazimnya mempunyai anak banyak, 12 orang anakkah, 10 orang anakkah; ini biasa. Maka ianya betul-betul membebankan; kalau 5 sen sekilo naiknya jadi satu beban yang teruk. Jadi, adakah pihak Kerajaan Malaysia ini memonitorkan keadaan ini supaya jika keadaan sudah keluar dari kawalan, maka harga beras akan dibawa dalam complete control sekali lagi?

Dato' S. Subramaniam: Tuan Yang di-Pertua, memang Kerajaan sedar tentang perlunya membekalkan beras-beras kepada golongan-golongan miskin dan juga di luar bandar dengan harga yang berpatutan. Tetapi saya juga suka menjelaskan bahawa harga beras ini tidak diubah semenjak 1974. Saya fikir Ahli-ahli Yang Berhormat perlu faham bahawa inflasi yang wujud daripada kenaikan harga beras ini adalah satu perkara yang begitu negligible dan perlu diterima. Bukanlah kita mahu kontrol ataupun kawal inflasi sehinggalah petani-petani tidak mendapat faedah daripada apa yang mereka usahakan semenjak 1974. Itu kita faham. Tidak benar harga beras super A ini, bahawa ianya meningkat sehingga 30%. Sebenarnya harga beras super pun iaitu beras bermutu tinggi yang cuma digunakan oleh golongan-golongan berpendapatan tinggi pun tidak naik lebih daripada 9%. Ini dalam jangka masa 19 tahun. Tetapi bagi gred standard iaitu beras yang perlu ditujukan kepada golongan berpendapatan rendah. Harganya dengan pengubahsuaian sebenarnya telah turun lebih kurang 3% bagi semua gred. Harga beras standard ataupun harga beras premium itu adakah meningkat tetapi tidak melebihi daripada 5%.

Jadi, pada keseluruhannya, kita fikir kenaikan dan juga kesannya atas inflasi adalah satu perkara yang natural atau biasa dari segi beras. Ada bahan-bahan lain yang lebih penting untuk menentukan harganya tidak naik khasnya barang-barang yang tidak merupakan bahan utama ataupun basic needs.

UNIVERSITI DI SABAH— PENUBUHAN

3. Tuan Joseph Voon Shin Choi minta Menteri Pendidikan menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk menubuhkan sebuah universiti di Sabah. Jika tidak, adakah Kerajaan ada bantahan kalau pihak swasta mendirikan sebuah universiti di Sabah.

Timbalan Menteri Pendidikan [Dr. Fong Chan Onn]: Tuan Yang di-Pertua, penubuhan sesebuah universiti memerlukan rancangan yang teliti dan mendalam. Selain daripada memerlukan peruntukan kewangan yang besar untuk perbelanjaan pembangunan dan pengurusan, Kementerian perlu juga memastikan terdapat tenaga pengajar yang berkelayakan dan mencukupi. Ini sukar diperolehi pada masa ini. Justeru itu, Kementerian Pendidikan belum lagi bersedia untuk pembinaan sebuah Universiti di Sabah.

Mengenai penubuhan universiti swasta adalah tertakluk kepada Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971. Buat masa ini, Akta ini tidak membenarkan penubuhan universiti swasta.

Tuan Abdul Malik Munip: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan mengenai kakitangan universiti yang disebut tidak cukup itu. Saya hendak bertanya, demi kecemerlangan universiti, tidak bolehkah had umur persaraan itu

dinaikkah? Sebab, pada lazimnya umur 55, ini peringkat peak, peringkat kematangan intelektual yang paling tinggi. Kalau kita bersarakan di peringkat ini, ini merupakan 'intellectual wastage' yang amat bercanggah daripada segi Islam.

Dr. Fong Chan Onn: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih di atas cadangan Ahli Yang Berhormat dari Muar ini. Memang cadangan Ahli Yang Berhormat itu adalah satu cadangan yang Kementerian Pendidikan akan mengambilkira. Tetapi ingin saya menerangkan di Dewan yang mulia ini, pada masa sekarang pun kita mengizinkan pensyarah-pensyarah yang mempunyai prestasi yang begitu cemerlang untuk seterusnya berkhidmat dengan universiti selepas mereka bersara, iaitu selepas mereka sampai 55 tahun. Pada masa ini, kepada pensyarah-pensyarah dengan kecemerlangan yang amat memuaskan, kita tawarkan kepada mereka secara kontrak supaya mereka boleh teruslah berkhidmat dengan universiti-universiti tertentu.

Tuan Lim Kit Siang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Memandangkan bilangan begitu besar pelajar-pelajar tempatan kita yang melanjutkan pendidikan tinggi di seberang laut, adakah Kerajaan berhasrat untuk mengadakan satu polisi atau dasar pendidikan tinggi di mana ramai pelajar-pelajar boleh melanjutkan pendidikan tinggi dalam tanahair kita dengan menambah dan menubuhkan universiti-universiti. Oleh kerana khasnya baru-baru ini, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri berkata bahawa Kerajaan mahu Malaysia menjadi pusat pendidikan tinggi di rantau ini. Bukankah satu pra-syarat sebelum Malaysia boleh menjadi pusat pendidikan tinggi di rantau ini ialah

bahawa kita boleh memenuhi permintaan tempat-tempat di universiti dalam negara kita untuk pelajar-pelajar tempatan dahulu? Dengan tujuan itu, adakah Kerajaan berhasrat untuk menambahkan universiti-universiti sekurang-kurangnya 15 buah universiti yang perlu dan termasuk menggalakkan penubuhan universiti-universiti swasta dengan pindaan University and University College Act (UUCA) yang sekarang menyekatkan penubuhan universiti swasta. Meminda itu supaya universiti swasta boleh ditubuhkan.

Dr. Fong Chan Onn: Tuan Yang di-Pertua, memang adalah tujuan dan hasrat Kerajaan supaya kita boleh memperluas dan memperbanyakkan lagi bilangan universiti tempatan dan juga peluang-peluang di universiti tempatan supaya lebih ramai lagi pelajar-pelajar tempatan boleh memasuki universiti-universiti tersebut.

Untuk mencapai tujuan itu, tahun ini kita bercadang bahawa Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS) akan mula mengambil calon-calon sebagai first intake, dengan izin. Ini menunjukkan bahawa Kerajaan begitu committed untuk memperbanyakkan bilangan universiti. Haruslah saya menerangkan di sini tujuan untuk mencapai satu tahap di mana peluang-peluang di universiti tempatan boleh memenuhi keperluan. Kita boleh capai peringkat demi peringkat. Kita ambil masalah kerana peruntukan dan tenaga pengajar adalah terhad.

KES KEBANKRAPAN— MASALAH NAMA SERUPA

4. Tuan Fong Kui Lun minta Menteri Undang-undang menyatakan sejauh mana kes kebangkrutan melibatkan orang-orang yang mempunyai nama serupa berlaku

dan apakah langkah diambil untuk mengelakkan perkara ini berlaku lagi.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang [Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar]: Tuan Yang di-Pertua, Jabatan Pemegang Harta Malaysia selaku Jabatan yang dipertanggungjawabkan untuk mentadbirkan kes-kes kebangkrutan di bawah Akta Kebankrapan 1967, setakat ini mempunyai sejumlah 5,960 nama orang yang diisytiharkan bankrap oleh mahkamah, tetapi tidak mempunyai nombor kad pengenalan masing-masing. Daripada jumlah ini pula, 674 daripadanya mempunyai kes yang melibatkan nama bankrap yang serupa.

Ini berlaku kerana sebelum 1.4.1993, Akta Kebankrapan 1967 tidak memerlukan nombor kad pengenalan si berhutang disertakan di dalam permohonan-permohonan kebangkrutan yang difailkan di Mahkamah Tinggi. Akibatnya, apabila si-berhutang diisytiharkan sebagai bankrap, maka hanya nama bankrap sahaja yang tercatat di dalam surat Perintah Mahkamah. Ini menyebabkan rekod di Jabatan Pemegang Harta tidak mempunyai nombor pengenalan bagi bankrap tersebut.

Untuk mengelakkan masalah orang-orang yang mempunyai nama serupa dari berlaku lagi, langkah-langkah berikut telah dan sedang diambil:—

- (i) Kaedah-kaedah Kebankrapan 1969 telah dipinda berkuatkuasa daripada 1.4.93 yang mewajibkan sesuatu permohonan kebangkrutan disertakan dengan nama dan nombor kad pengenalan si-berhutang.
- (ii) bagi kes-kes sebelum tarikh tersebut, yang tidak mempunyai nombor kad pengenalan, Jabatan

sedang mempergiatkan lagi usaha mendapatkan nombor kad pengenalan bankrap melalui pihak-pihak si-piutang ataupun peguam-peguamnya supaya rekod-rekod kebangkrapan di Jabatan Pemegang Harta adalah kemaskini dari masa ke semasa.

Tuan Fong Kui Lun: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri, adakah Kerajaan menerima apa-apa tuntutan ganti rugi daripada orang-orang yang tersalah ditulis sebagai bankrap kerana kerugian dan perasaan malu yang mereka tanggung menyebabkan peluang-peluang mereka hilang disebabkan dikatakan muflis.

Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak mempunyai apa-apa maklumat menunjukkan ada tindakan yang diambil ke atas perkara yang dibawa oleh Yang Berhormat tadi.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya kurang arif tentang undang-undang kebangkrapan ini tetapi itu sebab saya hendak bertanya. Yang pertama, masih ada orang-orang yang bankrap tetapi terus hidup mewah. Jadi, adakah boleh supaya sebab bankrap ini akan menyebabkan orang-orang yang memberi pinjaman akan menanggung kerugian yang besar. Apakah boleh dibuat sesuatu untuk memastikan supaya mereka ini bankrap sebenarnya bankrap? Zaman dahulu, semasa zaman Tan Sri Iah, kalau orang bankrap, dia pakai singlet dengan selipar sahaja naik bas. Tetapi sekarang ini orang bankrap, dia hidup lebih mewah daripada orang yang tidak bankrap.

Yang keduanya, saya percaya Menteri Undang-undang yang berjaksana dan pakar undang-undang ini, dan pandai memimpin Kementerian ini, saya ingin bertanya, ini sekali gus menclearkan kenyataan saya semalam. Dia marah dekat saya. Sekarang ini undang-undang dari segi peminjam dan penjamin, bagaimana kita hendak pastikan supaya peminjam juga menerima hukuman. Walaupun saya tahu, tetapi adakah tugas saya hendak memberitahu ini dia rumah peminjam Contohnya, saya sendiri menjadi penjamin. Memang saya menjadi menjamin pun. Orang yang berhutang itu sedang hidup senang-lenang, tetapi pihak beri pinjaman, dia kata susah hendak cari. Jadi, saya yang terpaksa diminta untuk menanggung hutang tersebut. Kalau tidak saya akan diisytiharkan bankrap. Bukan saya seorang, semua sekali yang menjamin biasiswa yang sekarang telah ditukar menjadi pinjaman, akan menerima akibat.

Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar: Tuan Yang di-Pertua, untuk soalan pertama, berkenaan dengan sama ada orang yang telah dijadikan bankrap hidup mewah, kalau Yang Berhormat ada maklumat dengan nyata dan jelas, boleh buat laporan kepada Jabatan Pemegang Harta untuk.....

Tuan Shahidan bin Kassim: Saya beri jawapannya, yang cukup terkenal - Abdullah, lebih kurangnya.

Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar: Soalnya, kalau ada maklumat yang sedemikian boleh dilaporkan kepada Jabatan Pemegang Harta dan kita boleh mengambil tindakan.

Keduanya, berkenaan orang-orang yang menjadi penjamin yang diambil tindakan, buat masa ini adalah undang-

undangannya sedemikian di mana kalau pihak yang diberikan pinjaman tidak dapat, memang diberikan hak ke atas pihak yang memberikan pinjaman untuk mengambil tindakan kepada penjamin. Oleh itu, adalah beruntung untuk orang yang menjadi penjamin untuk membantu bagi mendapatkan peminjam yang sebenar untuk diambil tindakan.

SKIM TABUNG PROJEK PERUMAHAN TERBENGKALAI (TPPT)

5. Dr. Nawawi bin Mat Awin minta Menteri Kewangan menyatakan, sehingga 31hb Mac, 1993;

- (a) jumlah kes yang diterima untuk pertimbangan Tabung Pemulihan Projek Perumahan Terbengkalai (TPPT) dan jumlah kewangan serta jumlah unit perumahan yang terlibat;
- (b) jumlah kes dan bantuan kewangan yang diluluskan serta jumlah unit yang terlibat;
- (c) daripada (b), berapa kes dan unit yang telah dan sedang dilaksanakan; dan
- (d) jumlah kes yang ditolak dan yang sedang atau belum diproses dan jumlah unit yang terlibat.

Menteri Kewangan [Dato' Seri Anwar bin Ibrahim]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Pada 29hb Februari 1992, iaitu tarikh tutup permohonan di bawah Skim Tabung Projek Perumahan Terbengkalai (TPPT), pihak Urusetia telah menerima sebanyak 268 permohonan. Ini melibatkan

jumlah kewangan sebanyak RM2.5 billion serta 55,143 unit rumah.

- (b) Sehingga 31hb Mac 1993, Panel TPPT telah meluluskan sebanyak 100 kes yang melibatkan bantuan kewangan berjumlah RM356.7 juta bagi 22,793 unit rumah.
- (c) Daripada 100 kes yang telah diluluskan, sebanyak 13 kes telah berjaya dipulihkan sepenuhnya yang melibatkan 1,956 unit rumah. 28 kes lagi sedang di dalam proses pemulihan yang melibatkan 10,163 unit rumah, manakala 59 kes yang melibatkan 10,674 unit rumah sedang di dalam peringkat aktiviti-aktiviti pra-pembinaan termasuklah proses tender dan penyediaan dokumen-dokumen pinjaman.
- (d) Sehingga 31hb Mac 1993, kedudukan permohonan yang ditolak, tidak layak, ditarik balik dan ditangguhkan kerana masih di dalam kajian juruperunding dan kajian lanjut Panel TPPT serta jumlah unit yang terlibat adalah seperti berikut:

	<i>Jumlah Kes</i>	<i>Jumlah Unit</i>
(i) Permohonan ditolak	27	3,962
(ii) permohonan tidak layak	63	9,360
(iii) Permohonan ditarik balik	34	7,631
(iv) Permohonan ditangguh	11	5,190

Permohonan yang masih belum dibentangkan untuk perhatian Panel TPPT adalah sebanyak 33 kes yang melibatkan 6,207 unit rumah.

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri, di antara permohonan yang telah diluluskan, soalan saya adakah permohonan daripada Sarawak diterima dan telah diluluskan?

Soalah yang kedua, kalau tidak ada, adakah masalah teknikal yang perlu diatasi dan adakah rancangan Kerajaan untuk mengatasi masalah teknikal, kenapa permohonan daripada Sarawak tidak boleh diluluskan?

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, jumlah unit rumah yang terbengkalai di Sarawak adalah kecil sekali. Walau bagaimanapun, setakat ini satu kes telah diluluskan, melibatkan 32 unit rumah kediaman dan telah diselesaikan. Yang lain, dalam peringkat kajian juruperunding.

Dr. Nawawi bin Mat Awin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Menteri sama ada benarkah antara kes-kes yang tidak dapat diberi bantuan pemulihan ini adalah kerana pemaju-pemaju yang terlibat tidak dapat dihubungi, kerana ada yang sudahpun lari ke negara-negara lain. Dalam keadaan ini, apakah cara Kerajaan hendak buat untuk membela nasib pembeli-pembeli yang bukan sahaja tidak dapat rumah mereka, tetapi terpaksa membayar ansuran pinjaman perumahan, termasuk pinjaman daripada Kementerian Yang Berhormat Menteri sendiri.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, jawapannya memang benar ada pemaju yang tidak bertanggungjawab yang telah meninggalkan projek dan tidak dapat dikesan. Sebab-sebab projek terbengkalai tentulah banyak, termasuk pengurusan

yang lemah, cara pemasaran yang lembab dan beberapa kerumitan lain. Walau bagaimanapun, pengendalian projek ini ialah di antara pembeli dan syarikat swasta. Kerajaan dibebankan dengan tanggungjawab setelah gagal pemaju meneruskan. Jadi, langkah pertama sekarang ialah mencari jalan menyelesaikan projek-projek yang mampu dibereskan melalui kaedah pinjaman yang baru. Sekiranya ini belum mencukupi, kita terpaksa sah memikirkkan beberapa langkah tambahan lainnya.

PENDAFTARAN PEMILIH DI SARAWAK—KESULITAN

6. Tuan Harrison Ngau Laing minta Perdana Menteri menyatakan:—

- (a) sama ada beliau sedar bahawa pegawai-pegawai yang dilantik untuk mendaftarkan pengundi baru menghadapi kesulitan dalam melancarkan pendaftaran pengundi-pengundi baru dari/ke kampung-kampung dan rumah panjang-rumahan panjang di kawasan pendalaman di negeri Sarawak kerana tidak ada peruntukan kewangan diberi kepada mereka;
- (b) adakah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri juga sedar bahawa masalah di atas mengakibatkan kekurangan bilangan pengundi berdaftar dan kerusi Pilihanraya Parlimen dan Dewan Undangan Negeri serta kurangnya wakil rakyat mewakili penduduk penduduk/pengundi bagi kawasan pendalaman seperti Ulu Rejang, Baram dan Bukit Mas; dan
- (c) langkah-langkah yang akan diambil untuk mengatasi masalah-masalah tersebut di atas.

Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) SPR sedar akan masalah-masalah yang dihadapi bagi menjalankan urusan pendaftaran pemilih di bahagian tertentu di negeri Sarawak khususnya. Masalah-masalah ini bukan disebabkan oleh masalah kewangan tetapi disebabkan oleh keadaan muka bumi, taburan penduduk dan juga keadaan perhubungan yang terdapat di negeri itu. Akan tetapi, SPR menjalankan berbagai ikhtiar untuk mengatasi masalah-masalah itu.
- (b) SPR juga sedar akan masalah kekurangan pemilih berdaftar di Ulu Rejang, Baram dan Bukit Mas. Tetapi masalah itu bukan semata-mata disebabkan oleh masalah yang dinyatakan di atas. Masalah sebenarnya ialah kawasan itu memang kurang penduduknya.
- (c) Bagi mengatasi masalah pendaftar pemilih, adalah menjadi amalan SPR mengadakan urusan pendaftaran pemilih secara besar-besaran dan bersepadu pada tahun-tahun sebelum dijangka menjelangnya pilihanraya umum. Dalam urusan ini, semua jentera dan tenaga dikerah bagi menjalankan urusan mendaftarkan pemilih dan hasilnya sangat menggalakkan.

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya, baru-baru ini kita telah mendengar yang SPR akan menjalankan pendaftaran sepanjang masa dan ini adalah sangat menggalakkan, terutama

sekali di Sarawak. Masalahnya ialah apabila notis untuk pendaftaran didengar dan sampai ke ulu, umpamanya di Ulu Rejang pada ketika itu orang hendak turun pergi ke pekan untuk mendaftar, masa itu sudah habis, pulang balik satu bulan. Soalan saya, bilakah rancangan Kerajaan untuk sistem pendaftaran sepanjang masa ini akan dikuatkuasakan? Kalau tidak, adakah rancangan atau sistem yang berasingan untuk dibuat di tempat-tempat, yang mana masyarakat pengundi-pengundi belum didaftar, jauh di pedalaman bukan di Sarawak sahaja, mungkin di Ulu Rompin umpamanya, kalau jauh sangat.

Soalan yang kedua, kita sekarang ingin membawa masyarakat Penan masuk ke arus pembangunan. Dalam data yang ada disimpan di pihak Kerajaan, berapa banyakkah masyarakat Penan, terutama sekali Penan yang baru menetap sudah didaftar sebagai pengundi?

Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar: Tuan Yang di-Pertua, sebelum apa-apa tindakan boleh diambil untuk melakukan pendaftaran sepanjang masa, peruntukan Perlembagaan perlu dipinda. Oleh itu, buat masa ini pindaan sedang di dalam kajian dan apabila sedia kelak, nanti akan lakukan pindaan dan dibawa kepada Parlimen. Oleh itu, dari masa ke semasa pihak Suruhanjaya Pilihanraya mengambil langkah-langkah perlu untuk menentukan yang semua pendaftaran yang berhak untuk mendaftar dapat diberikan peluang untuk melakukannya.

Berkenaan dengan masyarakat Penan tadi, saya kurang jelas dengan soalan itu, Tuan Yang di-Pertua, tetapi semua tindakan akan diambil untuk menentukan semua pihak yang boleh mengundi akan diberikan peluang untuk mendaftar.

BOSNIA—SUARA PERWAKILAN MALAYSIA

7. Tuan Haji Nik Abdullah bin Nik Arshad minta Menteri Luar Negeri menyatakan:

- (a) adakah Malaysia bersetuju dengan saranan Cyrus Vance dan Lord Owen untuk memecahkan Bosnia kepada sepuluh wilayah mengikut taburan etnik dan membenarkan etnik tertentu mentadbirkan wilayah-wilayah itu;
- (b) oleh kerana media tempatan tidak menyiarkan suara perwakilan Malaysia mengenai pembelaan ke atas Bosnia di peringkat antara-bangsa termasuk di PBB, adakah Malaysia sudah puas hati dengan peranan yang dimainkan oleh PBB dan EC serta NATO. Atau Malaysia tidak berminat lagi atas nasib rakyat Bosnia;
- (c) oleh kerana wakil damai PBB dan EC dalam sengketa Bosnia terdiri dari orang Kristian, maka sedikit sebanyak ia menguntungkan Serbia yang Kristian. Mengapa Malaysia tidak mendesak OIC mengadakan seorang wakil PBB dan EC supaya pandangan umat Islam Bosnia boleh diutarakan dengan lebih ketara; dan
- (d) jika OIC bersetuju dengan cadangan itu, adakah Malaysia bercadang untuk mencalonkan Tan Sri Ghazali Shafie menjalankan tugas itu.

Timbalan Menteri Luar Negeri [Dato' Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan]: Tuan Yang di-Pertua, bagi pertanyaan:

(a) Malaysia menyokong supaya pihak-pihak yang bersengketa di bekas Republik Yugoslavia menghentikan peperangan dan berbincang di meja rundingan bagi mengakhiri pertumpahan darah serta penganiayaan pada rakyat Bosnia-Herzegovina. Apa yang telah disarankan oleh perunding-perunding ke Bangsa-Bangsa Bersatu serta Kesatuan Eropah tersebut merupakan jalan keluar yang terbaik bagi menghentikan peperangan. Sekiranya ia diterima oleh pihak Islam Bosnia serta pihak petikai yang lain, ianya adalah pilihan serta tuntutan mereka sendiri. Dan adalah lebih baik daripada terus bersengketa dan pembunuhan sesama mereka.

(b)&(c) Media tempatan ada membuat liputan mengenai penyertaan serta ucapan-ucapan Perwakilan Malaysia di Persidangan PBB berkaitan Negara-negara Berkecuali dan OIC.

Malaysia tidak pernah pun berhenti daripada membantu memperjuangkan nasib Bosnia-Herzegovina. PBB, EC serta NATO merupakan Pertubuhan yang sememangnya wajar membincangkan masalah Bosnia terutamanya EC dan NATO kerana kestabilan di rantau tersebut juga ada kestabilan negara-negara anggota EC dan NATO yang menjadi negara jiran mereka.

OIC memainkan peranannya mengikut tatacara lobi kepada PBB melalui "Contact Group", dengan izin, yang merupakan

Kumpulan Kecil Negara-negara Anggota OIC. "Contact Group" ini aktif mengadakan hubungan dan rundingan dengan PBB bagi terus mendesak dan memastikan semua maklumat dan pandangan negara-negara Islam diambilkira oleh PBB. Dan Malaysia adalah salah sebuah negara yang menjadi anggota di dalam "Contact Group" ini.

Cadangan Yang Berhormat supaya OIC mengadakan seorang wakil bagi menjalankan rundingan yang sedang dilakukan oleh PBB dan EC itu adalah satu cadangan yang baik. Namun demikian, adalah sukar bagi seseorang yang bukan daripada salah sebuah negara yang berjiranan untuk diterima sebagai orang perantaraan bagi rundingan ini.

Kalau setakat aspek pandangan umat Islam, "OIC Contact Group" tadi yang aktif di New York telah memainkan peranannya di samping tekanan politik dari pada negara-negara Islam, anggota OIC yang telah mengutuskan berbagai bentuk, rupa, surat dan desak secara persendirian dan juga yang dikemukakan oleh Setiausaha Agung OIC itu sendiri.

(d) Tuan Yang di-Pertua, rasanya soalan ini tidak timbul.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat dari Padang Terap.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, adakah ura-ura Iran ataupun lain-lain negara OIC untuk

menghantarkan tentera ke Bosnia satu usaha yang feasible? Apakah pendapat Malaysia di dalam hal ini, memandangkan bahawa penghantaran itupun tentu menjadi nyata kerana pada masa ini 96% daripada orang Serbia telah menolak Rancangan Damai Vance-Owen?

Soalan yang kedua, Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri setuju dengan saya, jikalau saya mengatakan bahawa setakat ini kita sedang "menyalak pada pohon yang salah", kerana kumpulan yang penting ataupun negara yang terpenting untuk menyelesaikan masalah ini ialah Amerika Syarikat, bukan Eropah, bukan NATO, bukan PBB. Kerana Eropah adalah satu entiti yang tidak wujud dari segi penyatuan politik, hanya Amerika sahaja dan Amerika bergantung kepada kestabilan Eropah. Apakah tindakan selanjutnya negara kita untuk memastikan bahawa OIC atau PBB mendesak Amerika Syarikat supaya bertindak tanpa menunggu restu daripada Eropah yang hanya merupakan satu kuasa hypothetical sahaja dari segi kuasa politik yang unitary, dengan izin?

Dato' Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua, bagi pertanyaan (a), ura-ura Iran adalah 'ura-ura' dan kita tidak dapat memastikan mereka akan terus berbuat apa yang mereka kata akan buat. Tetapi daripada segi negara kita, kita memang berhajat untuk turut serta dalam usaha terutamanya untuk menarik balik sekatan senjata kepada Bosnia.

Keduanya, kita sanggup menghantar tentera ke sana dalam dengan izin, Peacekeeping Force ke negara-negara dan ke kawasan-kawasan yang sedang dilanda persengketaan kini. Tetapi oleh kerana

kita telah lihat, yang mana pihak Serbia telah menolak cadangan perdamaian secara almost total (96%), maka nampaknya kita harus terus mendesak agar penglibatan tentera oleh Amerika Syarikat khususnya diperhebatkan malah kita gerakkan, dan kita desakkan agar apa yang dihasratkan oleh Amerika Syarikat itu diteruskan.

Walaupun kita tahu Amerika Syarikat nampaknya masih lagi berusaha untuk mendapatkan Negara-negara yang Bersekutu dengan Eropah agar merestui dan menyokong tindakan yang bakal dibuat oleh Amerika Syarikat, tetapi nampaknya kita harus melalui OIC bagi negara-negara anggota OIC sendiri terus mengadakan desakan-desakan untuk melihat agar negara seperti Amerika Syarikat akan tetap terus mengusaha mengambil tindakan militer, bagi mengatasi masalah yang terus melanda di bekas Republic Yugoslavia. Itu sahaja yang boleh kita buat, iaitu kita minta dan kita galakkan sebanyak mana boleh tekanan, desakan dibuat agar tindakan itu dapat dibuat tidaklah terlampau lama sangat, kalau boleh secepat mungkin.

Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Seperti yang diketahui oleh umum bahawa OIC dalam salah satu persidangannya telah memberi suatu amaran yang keras dan tempoh amaran itu sudah tamat. Adakah sebelum daripada memberi amaran pihak OIC mengemukakan cadangan-cadangan alternatif kepada cadangan yang dikemukakan oleh PBB dan EC? Jika ada apakah cadangannya dan apakah tindakan yang diambil selepas tamatnya tempoh tersebut?

Dato' Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua, OIC

memang telah pun memberi suatu amaran yang keras dan telah pun menetapkan tarikh untuk dilaksanakan tindakan ataupun sesuatu untuk menghentikan peperangan di Bosnia-Hazergovina. Tempoh masanya pun telah tamat pada 15hb Januari yang lepas. Itu sebab mengapa pihak OIC telah pun mengadakan satu lagi Persidangan di Karachi baru-baru ini, yang mana satu lagi pendirian yang lebih tegas telah pun disarankan kepada pihak PBB terutamanya bahawasanya pihak Bosnia perlu diberi perbekalan senjata untuk mempertahankan diri mereka. Dan kalau tidak boleh berbuat demikian, maka tindakan campurtangan secara military mesti dilaksanakan secepat mungkin. Pihak OIC tidak boleh membuat lain-lain cadangan alternatif selain daripada menyuarakannya kepada pihak PBB untuk pihak PBB membincangkan tentang cadangan yang paling baik untuk dilaksanakan bagi menyelesaikan masalah di bekas Republik Yugoslavia. Dan tindakan-tindakan ini, untuk kita mendesak harus dilaksanakan dan diteruskan. Inilah sistem dan cara kita di kalangan forum antarabangsa untuk mencari penyelesaian dengan sebaik mungkin untuk dapat diterima oleh dunia pada keseluruhannya.

NATIONAL PHARMACEUTICAL AND MEDICAL STORE— PENGEDARAN UBAT

8. Tuan Lim Guan Eng minta Menteri Kesihatan menyatakan:

- (a) sebab pengedaran ubat-ubatan dan National Pharmaceutical and Medical Store diwastakan;
- (b) nyatakan jumlah wang dan siapakah yang terlibat serta adakah satu tender terbuka dijalankan. Kalau tidak mengapa.

- (c) apakah manfaat yang akan diperolehi oleh para pesakit, harga ubat akan dinaikkan dan berapa banyaknya; dan
- (d) adakah beliau sedar bahawa penswastan ini telah ditentang oleh pertubuhan-pertubuhan seperti Malaysian Pharmaceutical Trade and Manufacturers Association.

Timbalan Menteri Kesihatan [Dato' Mohamed Farid bin Ariffin]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a)&(b)Terlebih dahulu inginlah saya menarik perhatian Dewan yang mulia ini bahawa saya telah pun menjawab ataupun memberi penjelasan kepada isu penswastan Makmal Ubat dan Stor (MUS) ini pada 4.11.1992 dan 18.5.1993 dan pada petang semalam iaitu 19.5.1993. Walau bagaimanapun, izinkanlah saya mengulangi penjelasan berkenaan. Penswastan MUS adalah selaras dengan dasar penswastan Kerajaan untuk menimbang cadangan-cadangan dari pihak swasta yang ingin mengambilalih mana-mana perkhidmatan yang pada masa ini diberi oleh agensi Kerajaan. Kerajaan pada prinsipnya telah menerima cadangan Syarikat UEM, dan UEM selaras dengan dasar penswastan iaitu menawarkan kepada sesiapa yang mengemukakan cadangan yang terawal. Penerimaan ini tertakluk kepada rundingan lanjut dengan pihak UEM. Sehingga kini cadangan penswastan masih di peringkat rundingan dan jumlah kewangan yang terlibat masih belum dapat ditentukan.

- (c) Penswastan ini tidak akan mebebaskan pesakit kerana caj bayaran hospital telah pun ditetapkan dalam Perintah Fee (Perubatan) 1982.

- (d) Kementerian Kesihatan Malaysia telah pun mengadakan beberapa perbincangan dengan Malaysia Pharmaceutical Trade Manufacturers Association untuk menjelaskan bahawa penswastan MUS tidak akan menjejaskan peranan ahli-ahli mereka sebagai pembekal keperluan-keperluan Kementerian Kesihatan kerana penswastan ini hanya melibatkan fungsi MUS sahaja. Urusan perolehan seperti pelawaan tender, penilaian serta pertimbangan tender masih kekal sebagai tanggungjawab Kementerian.

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya hendak bertanya Yang Berhormat Timbalan Menteri, memandangkan bahawa satu daripada fungsi National Pharmaceutical and Medical Store atau MPS yang dinyatakan tadi, selain daripada memberikan bekalan ubat-ubat, kalau tidak silap saya, mereka juga ada beberapa kemudahan dan juga eset-eset seperti bangunan. Kalau MPS diswastakan, adakah kesemua ini akan dialihkan kepada UEM? Dan juga bagi kakitangan-kakitangan yang terlibat dalam tugas-tugas mereka, adakah juga mereka akan dialihkan kepada syarikat swasta tersebut?

Kedua, adakah beliau bercadang semasa penswastan ini dilakukan, kalau ubat-ubatan pihak hospital Kerajaan diswastakan, ia sedikit sebanyak akan mempunyai kesan ke atas ubat-ubatan keseluruhannya. Harga yang ditetapkan

oleh UEM untuk Kerajaan akan mempunyai kesan sampingan ke atas harga ubat-ubat keseluruhannya yang sedikit sebanyak akan memberikan kesan ke atas ubat-ubat yang dijual kepada orang-orang awam oleh doktor-doktor swasta. Adakah pihak Kerajaan akan memberikan jaminan bahawa ubat-ubatan akan dijadikan satu barangan kawalan dan tidak boleh sewenangnyanya dinaikkan, sungguhpun ubat-ubatan diswastakan demi menjamin kepentingan orang awam? Sekian.

Dato' Mohamed Farid bin Ariffin: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya terangkan kelmarin, pada peringkat ini perbincangan masih dijalankan dan keputusan muktamad belum dapat diputuskan. Oleh kerana itu, perkara-perkara detail yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat belum dapat saya beri jawapan yang seterusnya. Walau bagaimanapun, kita berharap jawapan yang lebih terperinci akan dapat dikeluarkan tidak lama lagi. Ini termasuklah berkenaan dengan harga ubat dan sebagainya. Tetapi untuk makluman Ahli Yang Berhormat, ini hanya terlibat dengan ubat-ubatan yang diperolehi Kerajaan sahaja dan oleh kerana itu ia mungkin tidak terlibat ubat-ubat yang dibeli oleh pihak swasta.

SARANAN KERAJAAN UNTUK BERJIMAT CERMAT PERBELANJAAN DARI SEGI TABUNGAN

9. Tuan Chor Chee Heung minta Menteri Kewangan menyatakan:

- (a) sejauh manakah saranan Kerajaan kepada rakyat untuk berjimat cermat perbelanjaan berkesan dari segi Tabungan; dan

- (b) sejak kempen berjimat cermat melalui penjualan Bon Simpanan Malaysia Siri-01 oleh Bank Negara berjumlah RM1 bilion, berapa banyak yang telah berjaya dijual atau diambil oleh orang awam dan berapakah kenaikan peratusan simpanan pada Keluaran Kasar Negara melalui bon-bon seperti ini.

Menteri Kewangan [Dato' Seri Anwar bin Ibrahim]: Tuan Yang di-Pertua, dalam tahun 1992 pertumbuhan penggunaan swasta agak perlahan iaitu sebanyak 6.7% dalam harga semasa atau 2% dari segi sebenar berbanding dengan tahun 1991, masing-masing sebanyak 14.8% dan 9.9%. Penjualan kereta penumpang terutamanya, merosot sebanyak 10.9% berbanding dengan kenaikan sebanyak 14.2% dalam tahun 1991, 44% dalam tahun 1990 dan 38% dalam tahun 1989. Pinjaman untuk kredit penggunaan.....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, soalan No. 9.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: No. 9?

Tuan Yang di-Pertua: Ya. Soalan No. 9, berkenaan dengan cermat perbelanjaan daripada segi tabungan.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Mengenai Bon Simpanan?

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, saya sebut tentang ini kerana dikaitkan dengan yang pertama itu dari segi tabungan – cermat perbelanjaan dari segi tabungan. Yang keduanya itu dikaitkan khusus dengan Bon Simpanan.

Tuan Yang di-Pertua: Jadi betullah tadi ni.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Ia betul, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Tadi saya dengar jauh sangat.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Ya. Tetapi oleh kerana hendak menunjukkan bahawa kemerosotan ini ada kesan yang positif dari segi penjimatan dan kesan kepada langkah-langkah yang diambil untuk mengawal kredit dan kad kredit yang agak menarik. Umpamanya, import barangan pengguna pula tumbuh agak perlahan pada kadar 2% berbanding dengan kenaikan sebanyak 23% dalam tahun sebelumnya. Oleh kerana kita letih dengan figure yang banyak ini, jadi saya akhiri dengan kadar Tabungan Negara juga menurun dan meningkat dalam tahun 1992 kepada 32.3%.

Daripada angka-angka yang telah dihuraikan, jelas bahawa penggunaan atau perbelanjaan telah menurun dan tabungan telah meningkat;

Tentang penerbitan Bon Simpanan Malaysia Siri-01 ianya telah menarik minat luar biasa daripada orang awam. Walaupun Bank Negara Malaysia merancang untuk menjual bon ini dalam tempoh satu bulan daripada tarikh pelancarannya pada 15hb Februari, 1993, ia terpaksa ditamatkan selepas 3 hari penjualan kerana habis langgan, malahan terlebih langgan. Bon tersebut telah menarik RM1.4 bilion dari segi nominal dan RM984 juta dalam nilai sebenar. Ini merupakan 1.76% daripada jumlah tabungan yang dijangka bagi tahun ini. Jumlah pelabur 80,068 orang perseorangan dan organisasi. Berdasarkan kepada faktor ini, kita menganggap skim

Bon Simpanan Malaysia merupakan kejayaan yang besar.

Tuan Ahmad bin Nor: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Menteri sedar bahawa masih ramai lagi di kalangan rakyat yang tidak mampu hendak berjimat melalui sama ada tabungan ataupun pelaburan, kerana tak mampu. Hendak makan nasi hari-hari pun belum tentu lagi. Saya ingin tahu, adakah Kementerian Yang Berhormat bercadang untuk menggalakkan lagi tabungan ini diberi pertimbangan:

- (i) untuk sekali lagi menimbangkan kenaikan bagi tabungan kepada Kumpulanwang Simpanan Pekerja (KWSP) yang baru-baru ini dinaikkan daripada 9% ke- 10% bagi pihak pekerja, 10% ke- 12% bagi pihak majikan; dan
- (ii) bolehkah juga Kementerian Yang Berhormat menimbangkan supaya bagi pekerja-pekerja sektor awam, mereka diberi apa juga bentuk insentif, melalui saham-saham pelaburan termasuk juga pembayaran bonus tiap-tiap tahun kepada kakitangan awam ini dengan cara memberi saham-saham pelaburan bagi meningkatkan tabungan?

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, kita akan timbangkan soal kenaikan tabungan KWSP ini apabila sampai waktunya kerana kita baru lagi meningkatkan kadarnya tahun lalu.

Soal sebilangan kecil rakyat yang tidak mampu berjimat oleh kerana di bawah paras kemiskinan, itu memang diakui. Tetapi langkah meningkatkan

tabungan ini adalah satu langkah yang perlu bagi yang mampu, kerana kita juga telah menyediakan selain daripada program-program oleh pelbagai Kementerian untuk membasmi kemiskinan, ada rancangan khusus RM1/2 bilion untuk memberi saham skim ASB khas bagi rakyat termiskin.

Mengenai insentif saham pelaburan kepada sektor awam, ini dilakukan kerana kita telah menyediakan ratusan juta saham kepada institusi-institusi terpilih dan kebanyakan pekerja-pekerja sektor awam memang mendapat manfaat secara langsung daripada peluang-peluang dan kemudahan-kemudahan tersebut.

Jadi, sekiranya seorang pegawai Kerajaan menjadi ahli Tabung Haji atau ASN, ASB, mereka dapat faedah yang langsung kerana kebanyakan saham-saham itu disediakan melalui institusi-institusi amanah.

Soal bonus ini seperti yang telah dijelaskan, akan dipertimbangkan pada tahun-tahun berikut kerana tahun ini kita baru menyediakan lebih dari RM2 bilion untuk kenaikan gaji sektor awam.

Dato' Haji Mohammad Abu Bakar bin Rautin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sungguhpun kadar tabungan negara kita Malaysia meningkat daripada tahun 1991; daripada 28% (KNK) meningkat kepada 32.3% (KNK) pada tahun 1992, tetapi kalau dibandingkan dengan penabungan yang terdapat di negara jiran kita Singapura, adalah masih jauh lebih rendah iaitu 40%. Adakah Yang Berhormat Menteri bersetuju bahawa salah satu sebabnya ialah kadar inflasi kita yang meningkat juga iaitu pada tahun 1991 – 4.4% tetapi pada tahun 1992 – 4.7%, walhal faedah bagi tabungan purata setahun ialah 4% iaitu kurang daripada kadar inflasi?

Soalan saya, apakah tindakan Kerajaan selanjutnya untuk memberi lebih kesan positif kepada penabungan di negara kita? Itu soalan pertama.

Soalan yang kedua, seperti yang disebutkan oleh Yang Berhormat Menteri tadi, Bon Siri-01 yang dikeluarkan oleh Bank Negara mendapat response yang begitu menggalakkan, sehingga habis dijual dalam tempoh masa yang pendek. Jadi, saya ingin tahu sama ada Kerajaan akan mengeluarkan Bon yang kedua pula, dan berapa banyakkah tabungan yang dicadangkan?

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, saya akui kebenaran bahawa sementara kadar tabungan kita itu agak tinggi, di antara yang paling tinggi di negara-negara yang sedang membangun, tetapi masih mempunyai ruang kerana target mengikut Rancangan Malaysia Keenam ialah sekurang-kurangnya 36%. Jadi, ia masih bawah daripada unjuran pencapaian yang dianggap cukup baik dan memuaskan bagi negara kita. Langkah-langkah tambahan akan diambil sementara inflasi akan terus dikawal pada tahap yang lebih rendah. Tetapi dibandingkan dengan beberapa perkembangan termasuk Singapura, saya kira kurang tepat kerana kebanyakan dari jumlah penabungan itu ialah kadar penabungan wajib dan kadar kita pun agak tinggi melalui kadar penabungan wajib tetapi saya kira bila kita ambil langkah-langkah tambahan, ia harus juga mencerminkan kadar yang voluntary.

Mengenai dengan Bon Siri-02, kita masih mengkaji kemungkinan untuk meneruskan sekiranya perlu.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Dato' Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan.

Dato' Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan: Tuan Yang di-Pertua, sedikit pindaan, selepas perkataan 'runcit' ditambah perkataan 'merasai'. Soalan yang kesepuluh.

PERAMPASAN BARANG- BARANG OLEH PEGAWAI PENGUATKUASA

10. Dato' Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan minta Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna menyatakan sama ada sedar atau tidak, ada setengah-setengah pegawai penguatkuasa ketika memeriksa harga-harga barang di luar bandar, mereka merampas barang-barang itu ketika diturunkan dari pengangkutan sebelum harganya diletakkan. Pihak pekedai-pekedai runcit merasai perkara seperti ini amatlah zalim, kerana barang mereka dirampas dalam proses meletak harga-harganya.

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna [Dato' Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir]: Tuan Yang di-Pertua, pegawai-pegawai penguatkuasa Kementerian, adalah satu kumpulan pegawai-pegawai yang telahpun dilatih dan berdisiplin, dan mereka juga telah dilatih bahawa dalam menguatkuasakan undang-undang dan peraturan-peraturan yang berbagai-bagai berkait dengan Kementerian itu, mereka haruslah memperimbangan juga di antara mempertahankan kepentingan pengguna dengan keperluan untuk menggalakkan perniagaan. Jadi, saya penuh yakin bahawa pegawai-pegawai Kementerian tahu, apabila pekedai-pekedai hendak melabelkan barang-barang, mestilah diturunkan dari lori atau kereta dahulu dan bawa pergi ke kedai, barulah dilabelkan.

Jadi, tuduhan ini kononnya ada pegawai-pegawai yang sedang mengintai sepanjang masa. Jadi, sebelum barang-barang sampai ke kedai, turun sahaja daripada lori, mereka pergi 'cekup'. Jadi, ini saya rasa ada suatu kemungkinan yang sangat tidak mungkin. [*Ketawa*]

Namun demikian, kalau ada kes-kes spesifik, bolehlah disampaikan, kita akan mengambil tindakan.

Tuan Yang di-Pertua: Masa sudah cukup.

[Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 11 hingga 52 adalah diberi di bawah ini].

KAYU TROPIKA — SURAT LAYANG

11. Tuan Robert Lau Hoi Chew minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan:

- (a) kedudukan terakhir terhadap usaha Kerajaan untuk menentang kempen anti kayu tropika antarabangsa; dan
- (b) sudahkah Kementerian membuat penyiasatan terhadap surat layang yang sengaja ditulis oleh pengeluar balak Jepun di hulu sungai di Sarawak yang telah menuduh syarikat balak tempatan mengawal bekalan bahan mentah balak dan apakah langkah-langkah yang akan diambil oleh Kementerian untuk memberitahu pengusaha balak asing bahawa ini bukanlah perkara sebenar.

Timbalan Menteri Perusahaan Utama [Dato' Haji Tengku Mahmud bin Tengku Mansor]: Untuk makluman

Ahli Yang Berhormat, usaha memerangi kempen hutan tropika adalah satu usaha yang berterusan, selagi ada pihak yang menjalankan kempen yang boleh menjejaskan kepentingan sektor dan industri hutan tropika. Usaha memerangi kempen ini telah diambil oleh Kerajaan sejak beberapa tahun yang lalu, dan dari masa kesemasa Kerajaan sentiasa memperkembangkan strategi untuk meningkatkan keberkesanan usaha memerangi kempen ini.

Dalam hal ini, saya suka memaklumkan, bahawa Kerajaan telah menubuhkan satu Pasukan Petugas untuk Memerangi Kempen Hutan Tropika pada akhir tahun lalu (overall policy direction) serta menyelaraskan segala usaha kerajaan memerangi kempen hutan tropika dan isu-isu berkaitan dengannya. Pasukan Petugas ini dianggotai oleh pegawai-pegawai kanan Kementerian/Jabatan dan agensi kerajaan berkaitan serta pihak industri. Sehubungan dengan ini, saya juga menyatakan bahawa beberapa rancangan tindakan telah dan akan dilaksanakan dalam usaha memerangi kempen ini.

(b) Terlebih dahulu saya ingin menjelaskan bahawa penulis surat layang berkenaan mendakwa bahawa ia adalah pelabur dari Jepun yang sedang mengusahakan industri berasaskan kayu di Sarawak dan bukannya pengeluar balak sepertimana yang dinyatakan oleh Ahli Yang Berhormat.

Kementerian saya telah menyiasat kesahihan surat layang tersebut dan mendapati bahawa identiti penulis berkenaan adalah diragukan dan tuduhan yang dibuat adalah tidak berasas. Berdasarkan penjelasan yang dibuat oleh

Kerajaan Negeri Sarawak, surat tersebut adalah surat palsu yang ditulis oleh seseorang yang tidak bertanggungjawab.

Pada masa ini terdapat 6 buah syarikat usahasama dengan pihak Jepun yang beroperasi di Sarawak dan sehingga kini pihak Kerajaan Negeri tidak pernah menerima aduan daripada mereka tentang masalah kekurangan kayu balak. Sebenarnya dalam usaha untuk menarik pelabur-pelabur asing dan bagi menggalakkan pembangunan industri hiliran berasaskan kayu, Kerajaan Negeri Sarawak telah menetapkan kuota kayu balak untuk industri pemprosesan tempatan. Penentuan kuota tersebut dibuat berasaskan kepada unjuran pengeluaran kayu balak dan keperluan bahan mentah oleh industri berasaskan kayu termasuk syarikat-syarikat usahasama Jepun.

Kementerian saya dengan kerjasama pejabat-pejabat perwakilan Malaysia di luar negeri serta agensi-agensi berkaitan seperti Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia (MTIB) dan Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA) akan mengambil langkah-langkah berterusan bagi menyakinkan pelabur-pelabur asing bahawa bekalan kayu balak untuk industri pemprosesan tempatan, termasuk di Sarawak adalah mencukupi. Usaha ini adalah selaras dengan komitmen Kerajaan untuk membangunkan industri hiliran bagi pengeluaran produk kayu yang mempunyai nilai tokok yang tinggi.

REMAJA LARI DARI RUMAH

12. Dato' Haji Qamaruz Zaman bin Haji Ismail minta Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat menyatakan masalah remaja yang lari dari rumah yang semakin meningkat yang

mana sebab utama adalah kerana situasi di rumah yang tidak menyenangkan dan sikap keluarga yang membosankan; oleh itu apakah tindakan yang diambil terhadap ibu bapa yang menyebabkan anak-anak mereka lari meninggalkan rumah.

Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat [Dato' Napsiah binti Haji Omar]. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi ibubapa yang mana anak mereka lari dari rumah dan berada dalam jagaan Jabatan Kebajikan Masyarakat, mereka telah diberi bimbingan dan kaunseling supaya lebih memahami jiwa anak-anak mereka dan mempunyai kemahiran keibubapaan bagi menghadapi kerenah remaja.

PERUNTUKAN MENAIKAN TARAF JALAN

13. Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad minta Menteri Pembangunan Luar Bandar menyatakan berapakah jumlah wang yang diperuntukkan untuk menaikkan taraf jalan-jalan kampung kepada jalan tar di seluruh negara. Berapa banyakkah yang diperuntukkan untuk Negeri Johor dalam tempoh Rancangan Malaysia Keenam (RME) dan berapa banyakkah pula yang telah dan akan diperuntukkan kepada Kawasan Parlimen Parit Sulong dan Sri Gading.

Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar [Tuan Mohd. Yasin bin Kamari]. Untuk makluman Yang Berhormat, peruntukan yang disediakan untuk menaikkan taraf jalan-jalan kampung di seluruh negara bagi tempoh Rancangan Malaysia Keenam (RM6) berjumlah RM360 juta. Jumlah yang diperuntukkan untuk Negeri Johor bagi Rancangan Malaysia Keenam (RM6) ialah sebanyak RM51.676 juta. Jumlah yang diperuntukkan untuk kawasan

Parlimen Parit Sulong ialah sebanyak RM4.129 juta manakala sebanyak RM4.414 juta diperuntukkan bagi kawasan Parlimen Sri Gading.

PERUNTUKAN UNTUK PROGRAM JALAN KAMPUNG BAGI NEGERI JOHOR DARUL TA'ZIM MENGIKUT KAWASAN PARLIMEN

<i>Bil.</i>	<i>Parlimen</i>	<i>Jumlah Projek</i>	<i>Kos Projek (RM)</i>
1.	Batu Pahat	38	3,814,417.74
2.	Parit Sulong	37	4,129,850.23
3.	Sri Gading	32	4,414,514.00
4.	Johor Bahru		
5.	Pulai	16	2,600,000.00
6.	Senai	30	3,000,000.00
7.	Tebrau	17	1,325,719.40
8.	Kluang	27	2,500,000.00
9.	Kota Tinggi	58	3,304,512.28
10.	Mersing	27	2,500,000.00
11.	Bakri	10	2,000,000.00
12.	Ledang	26	3,000,000.00
13.	Muar	28	2,500,000.00
14.	Pagoh	14	2,000,000.00
15.	Pontian	46	5,000,000.00
16.	Sungai Benut	40	2,550,642.40
17.	Labis	11	2,500,000.00
18.	Segamat	56	3,857,104.64
Jumlah		513	50,496,760.69

**AGIHAN PERUNTUKAN PRO-
GRAM NAIK TARAF
JALAN KAMPUNG MENGIKUT
NEGERI-NEGERI
DALAM RANCANGAN
MALAYSIA KEENAM (RM6)**

<i>Ceiling RM6</i>		
<i>Negeri</i>	<i>Asal</i>	<i>Pinda</i>
	RM Juta	RM Juta
(1)	(2)	(3)
Johor	55.500	51.676
Kedah	55.500	38.000
Kelantan	55.500	25.324
Melaka	16.000	9.000
N. Sembilan	31.000	21.000
Pahang	55.500	36.000
P.Pinang	6.500	5.000
Perak	55.500	38.000
Perlis	6.300	5.500
Selangor	35.000	16.500
Trengganu	46.500	32.000
Sabah	25.000	30.000
Sarawak	32.500	22.000
W.P. Labuan	11.200	5.000
Pelbagai	12.500	25.000
Jumlah	500.000	360.000

**HUBUNGAN DAGANGAN
DENGAN IRAN**

14. Tuan Haji Mohamad bin Sabu meminta Menteri Perdagangan Antara-bangsa dan Industri menjelaskan adakah usaha untuk meningkatkan hubungan dagangan dengan Republik Islam Iran akan berjaya memandangkan Amerika Syarikat dan negara-negara sekutunya begitu hebat meletakkan Iran sebagai negara yang membiayai dan menaja keganasan di peringkat antarabangsa.

Menteri Perdagangan Antara-bangsa dan Industri [Dato' Sri Rafedah Aziz]: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan berpendapat bahawa Malaysia memang mempunyai peluang yang baik untuk meningkatkan lagi dagangannya dengan Republik Islam Iran. Ini terbukti dengan hubungan erat yang sedia terjalin di antara kedua-dua negara. Ini telah dipereratkan lagi dengan kejayaan lawatan rasmi YAB Perdana Menteri Ke Iran pada 3 hingga 6 April 1993. Semasa lawatan tersebut, kedua-dua negara telah membuat komitmen untuk meningkat dan memperluaskan kerjasama di bidang perdagangan dan pelaburan.

Sebelum ini, Kerajaan telah menghantar rombongan perdagangan yang diketuai oleh YAB Timbalan Perdana Menteri ke Iran pada bulan Ogos, 1991 dan menyertai dalam Pameran Antarabangsa Tehran yang diadakan dalam tahun 1991 dan 1992. Pada masa yang sama, Kerajaan Iran juga telah menganjurkan pameran barang-barang keluaran Iran di Kuala Lumpur pada 9 hingga 15 April 1993.

Pengusaha-pengusaha Malaysia telah bergiat untuk membangunkan rangkaian telekomunikasi, membina hotel, rumah

kediaman, kompleks membeli belah, kompleks perkayuan untuk membekalkan barang-barang yang diperbuat dari kayu untuk pasaran Iran dan di negara-negara jiran serta mencarigali, pengeluaran dan pemasaran gas cecair asli di Iran. Di samping itu, peniaga-peniaga untuk pengeksportan ke Iran dan ini termasuk barang-barang telekomunikasi, tayar, sarung tangan yang diperbuat dari getah, kayu gergaji, barang-barang pembungkusan, minyak kelapa sawit dan alat-alat untuk kegunaan industri gas dan minyak Iran. Peniaga-peniaga ini juga mengenalpasti barang-barang Iran yang boleh diimport seperti buah-buahan, tekstil, alat-alat telekomunikasi, kulit, permaidani dan lain-lain.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah perdagangan duahala di antara kedua-dua negara juga telah meningkat dari RM165.5 juta pada tahun 1991 ke RM177.1 juta pada tahun 1992.

Dengan ini, Kerajaan yakin perkembangan-perkembangan tersebut akan berjaya mempertingkatkan lagi hubungan dagangan dan pelaburan di antara Malaysia dan Republik Islam Iran.

KAWALAN KESELAMATAN DI LAPANGAN TERBANG

15. Puan Hajjah Ilani binti Dato' Ishak minta Menteri Pengangkutan menyatakan benarkah Malaysia Airport Berhad tidak mampu dan tidak dapat menjaga keselamatan lapangan terbang kerana pengerusinya terlampau sibuk dengan kerja-kerjanya yang banyak termasuk menguruskan perniagaan sendirinya. Apakah sudah tidak ada orang lain yang boleh dipertanggungjawabkan tugas penting ini untuk mengelak kejadian-kejadian yang sering menakutkan kita kerana keselamatan lapangan terbang tidak dikawal.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail]: Sistem keselamatan yang dilaksanakan oleh Malaysia Airport Berhad (MAB) adalah mengikut piawaian dan peraturan antarabangsa. Langkah-langkah yang diambil adalah selaras dengan peraturan-peraturan tersebut. Dengan demikian soal MAB tidak mampu dan tidak dapat menjaga keselamatan kononnya kerana Pengerusinya terlampau sibuk, tidak timbul.

JUMLAH PELABURAN DALAM DAN KELUAR MALAYSIA

16. Tuan Abdol Mulok bin Awang Damit minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan:

- (a) sejauh manakah perkembangan misi-misi Dagangan Malaysia yang rancak dijalankan;
- (b) maklumbalas dan jumlah pelaburan yang diterima daripada negara-negara terbabit; dan
- (c) jumlah pulangan yang diterima oleh negara-negara daripada pelaburan tersebut.

Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Dato Seri Rafidah Aziz]:

- (a) Bagi mencapai matlamat perkembangan sektor perindustrian dan strategi peningkatan perdagangan luar negara seperti termaktub dalam Rangka Rancangan Jangka Panjang Kedua (RRJP2) dan Rancangan Malaysia Keenam (RM6) beberapa misi perdagangan dan pelaburan keluar negeri telah dirancang.

Tujuan misi-misi perdagangan dan pelaburan ini adalah untuk mendapatkan pasaran bagi keluaran Malaysia dan juga untuk mendapatkan pelaburan asing melabur di Malaysia. Misi dagangan yang dijalankan adalah untuk mencari pasaran-pasaran baru dan juga untuk meningkatkan pasaran yang sedia ada di pasaran tradisional negara. Bagi pasaran tradisional, misi dan dagangan telah dibuat ke negara-negara Eropah, Amerika Utara, Jepun dan Australia manakala misi dagangan ke negara-negara Selatan adalah untuk mendapatkan pasaran baru. Bilangan misi ke negara-negara Selatan telah dipertingkatkan dalam tahun-tahun kebelakangan ini.

Dalam tahun 1992 sahaja, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) telah menganjurkan beberapa rombongan penggalakan ke pasaran tradisional seperti negara-negara Jepun, USA, Kanada, Australia, New Zealand, United Kingdom, Spain, Perancis, Hong Kong dan Republik Korea, bertujuan untuk meningkatkan pasaran yang sedia ada. Di samping itu, rombongan perdagangan untuk membuka pasaran baru telah diadakan ke negara-negara Vietnam, Romania, Hungary, Poland, Arab Saudi, Kuwait dan UAE. Rombongan-rombongan ini telah disertai oleh seramai 400 orang peniaga dan pengusaha tempatan.

- (b) Maklumbalas yang diterima dari penyertaan usahawan-usahawan/peniaga tempatan di dalam misi-misi perdagangan dan pelaburan adalah menggalakkan. Ini adalah berdasarkan kesempatan mereka untuk mengenali dan memper-

luaskan rangkaian perhubungan dengan pengimport di samping memahami keperluan pasaran dan persaingan yang dihadapi. Melalui misi-misi dagangan ini beberapa jualan terus telah dapat diperolehi dan penubuhan projek-projek usahasama untuk memantapkan rangkaian pemasaran juga telah dicapai. Umumanya, sebanyak RM90.84 juta jualan terus telah dihasilkan dalam tahun 1992 dan kira-kira RM174.06 juta lagi masih dalam peringkat rundingan.

Dari segi pelaburan pula, misi-misi dagangan dan pelaburan telah dapat menggalakkan dan memperkenalkan negara kepada bakal-bakal pelabur yang berminat untuk mendapatkan rakan niaga/rakan kongsi tempatan. Dalam tahun 1992 sahaja, sejumlah 420 permohonan baru untuk menubuhkan projek perkilangan dengan cadangan modal pelaburan asing sebanyak RM8,837.5 juta telah diterima. Ini adalah hasil daripada misi-misi galakan pelaburan dan dagangan yang telah dijalankan pada tahun 1992 dan pada tahun-tahun sebelumnya.

- (c) Berhubung dengan jumlah pulangan daripada misi-misi perdagangan dan pelaburan ke negara-negara tersebut, perlu dinyatakan bahawa adalah sukar untuk menentukan dengan tepat jumlah pulangan yang diterima yang boleh dihubungkan dengan kesan misi-misi dagangan dan pelaburan yang dijalankan pada tahun-tahun berkenaan. Ini adalah disebabkan oleh wujudnya kesan yang melangkaui satu-satu tahun (lag effect) daripada misi-misi galakan ini. Walau bagaimanapun

jelas ternyata bahawa pulangan yang utama oleh negara-negara daripada pelaburan tersebut adalah sesungguhnya menggalakkan berdasarkan pertumbuhan sektor pembuatan atas kadar purata 13 peratus setahun dan sumbangannya kepada pertumbuhan ekonomi yang pesat pada tahun-tahun kebelakangan ini. Antara pulangan yang diterima adalah peningkatan dalam eksport negara atau matawang asing, peningkatan peluang pekerjaan bagi warganegara tempatan dan juga penerapan teknologi moden dan canggih serta kaedah pengurusan projek perkilangan atau perniagaan yang lebih moden. Dari segi pertumbuhan eksport, jumlah eksport barangan perkilangan telah berkembang pada kadar sebanyak 16.5% daripada RM61,313.0 juta dalam tahun 1991 kepada RM71,439.6 juta dalam tahun 1992. Di samping itu, sebanyak 110,324 peluang pekerjaan telah diwujudkan dalam tahun 1992.

PROGRAM TV DI HARI RAYA AIDILFITRI

17. Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar minta Menteri Penerangan menyatakan adakah Kementerian sedar bahawa dengan menayangkan program-program yang menarik pada masa-masa tertentu pada hari-hari Raya Aidilfitri akan menjejaskan matlamat sosial Hari Raya itu yang sangat-sangat digalakkan oleh Kerajaan, iaitu kunjung-mengunjung di antara satu sama lain, mengapakah Kurang sangat takbir dan tahmid yang disiarkan pada hari-hari itu pada hal ini adalah tuntutan Islam.

Menteri Penerangan [Dato' Mohamed bin Rahmat]: Kementerian Penerangan sedar bahawa dengan menayangkan program-program yang menarik pada hari raya Aidilfitri tidak akan menjejaskan matlamat sosial dan suasana hari raya itu sendiri iaitu kunjung mengunjung antara satu sama lain bagi rakyat Malaysia yang berbilang kaum khasnya bagi masyarakat Melayu sendiri.

Manakala peristiwa dan aktiviti perayaan sepanjang Hari Raya dimuatkan dalam liputan berita TV dan radio sama ada dalam Bahasa Malaysia atau Bahasa Cina mahupun dalam Bahasa Tamil.

Program-program Agama Islam disiarkan seperti biasa selain daripada siaran langsung Sembahyang Hari Raya yang diadakan pada pagi 1 Syawal, yang mana takbir dan tahmid juga dimuatkan disepanjang malam takbir melalui TV, seperti berikut:

- (i) Selepas ucapan Y.A.B. Perdana Menteri pada 8.40 malam.
- (ii) Selepas dunia jam 10 pada 10.30 malam.
- (iii) Selepas teater P. Ramlee pada 12.15 malam.
- (iv) 1 pagi.
- (v) 1.50 pagi.
- (vi) 3.00 pagi.
- (vii) 4.30 pagi sehingga sembahyang sunat Hari Raya dimulakan, takbir hari raya Aidilfitri tidak boleh disiarkan selepas Sembahyang Sunat Aidilfitri. Walaubagaimana pun Kementerian ini bersedia memberi perhatian kepada

sebarang teguran berhubung dengan perkara ini untuk membaiki siaran rancangan Agama Islam yang disiarkan melalui RTM pada masa-masa yang akan datang.

KONSEP PELAKSANAAN I.P.P. DAN A.P.P.

18. Dato' Dr. Jamaluddin bin Haji Mohd. Jarjis minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan:

- (a) konsep dan pelaksanaan I.P.P. (independent Power Producers); dan
- (b) Apa pula konsep pelaksanaan A.P.P. (Associate Power Producers).

Menteri Tenaga Telekom dan Pos [Dato' Seri S. Samy Vellu]: Pertanyaan ini telahpun dijawab bersama-sama dengan pertanyaan daripada Yang Berhormat dari Petaling Jaya pada 28 April 1993 dan saya tiada apa-apa maklumat lain untuk ditambah.

LAWATAN PERDANA MENTERI KE IRAN DAN UZBEKISTAN

19. Dato' Mohamad bin Abdullah minta Menteri Luar Negeri menyatakan:

- (a) apakah hasil yang didapati oleh Malaysia daripada lawatan YAB, Perdana Menteri ke negara-negara Uzbekistan dan Iran baru-baru ini;
- (b) berapa dan apakah perjanjian-perjanjian bersama yang telah ditandatangani di antara Malaysia dengan kedua-dua negara tersebut; dan

- (c) adakah benar kedua-dua negara tersebut telah menunjukkan minat untuk menjadikan Malaysia sebagai Negara contoh kepada mereka.

Timbalan Menteri Luar Negeri [Dato' Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan]: Sebelum saya menjawab soalan ini, izinkan saya memaklumkan bahawa terdapat beberapa pertanyaan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai perkara yang sama iaitu mengenai hasil lawatan YAB Perdana Menteri ke Republik Uzbekistan dan Republik Islam Iran. Pertanyaan-pertanyaan tersebut ialah daripada YB Dato' Mohd. Zihin Hj. Mohd. Hassan (27 April 1993), YB Tuan Fong Kui Lun (28 April 1993), Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang (28 April 1993), YB Tuan Haji Mahbud Haji Hashim (5 Mei 1993) dan YB Tuan Wong Sing Nang (20 Mei 1993).

Bagi memudahkan urusan sesi Pertanyaan Jawab Mulut di Dewan yang mulia ini, saya ingin memohon izin Tuan Yang di-Pertua untuk memberi jawapan yang menyeluruh di sesi ini bagi menjawab semua pertanyaan-pertanyaan berkenaan. Dengan cara ini tidaklah perlu jawapan ini diulangi bagi menjawab pertanyaan-pertanyaan yang akan menyusul ditarikh-tarikh lain mengenai perkara yang sama.

Pada keseluruhannya, lawatan rasmi YAB Perdana Menteri ke Republik Uzbekistan dan Republik Islam Iran dari 30 Mac hingga 6 April 1993 telah mencapai objektif lawatan yang diharapkan iaitu pertama, untuk mengeratkan hubungan di antara pucuk pimpinan kedua buah negara dengan Malaysia dan kedua, untuk memperluaskan hubungan dua hala di dalam bidang-bidang kerjasama politik,

ekonomi termasuk perdagangan dan kebudayaan. Sebagai hasil lawatan, bukan sahaja kerjasama duahala Malaysia dengan Uzbekistan dan Iran telah dapat diperluaskan, malah kerjasama dikalangan negara-negara Selatan iaitu kerjasama yang kita pelopori selama ini, telah juga dapat dicapai.

Semasa lawatan YAB Perdana Menteri ke Uzbekistan dan Iran beberapa perjanjian telah ditandatangani. Dengan Uzbekistan, Malaysia telah menandatangani Perjanjian Kerjasama Penerangan bagi meningkat kerjasama di bidang penerangan, kebudayaan dan pelancungan. Dengan Iran pula pihak swasta kedua negara telah menandatangani tujuh Memorandum Persefahaman bagi meningkatkan perdagangan dan usahasama di antara kedua negara itu:

- (a) Perjanjian di antara Technology Resources Industries Bhd. dengan Qeshm Free Area Authority di bidang kerjasama telekomunikasi;
- (b) Perjanjian di antara Ekran Bhd. dengan Qeshm Free Authority mengenai projek pembangunan;
- (c) Perjanjian di antara Roslan Baba Architect dengan Mines Export Development Company mengenai bekalan marmar dan granit;
- (d) Perjanjian di antara PORIM dengan Pars Investment and Development Company of Iran mengenai bantuan teknikal;
- (e) Perjanjian di antara KOBENA-KLG. dengan Industrial Development and Renovation Organisation of Iran;

(f) Perjanjian di antara Malaysia-Bangladesh Investment company Ltd. of Malaysia dengan Iran Steel Plants Group; dan

(g) Perjanjian penubuhan Malaysia-Iran Business Council.

Memandangkan minat Uzbekistan dan Iran untuk mendapatkan bantuan dan kerjasama Malaysia dalam rancangan mereka untuk mencapai tahap ekonomi yang lebih maju, usaha-usaha telah dibuat untuk memperluaskan kerjasama ini. Sebagai sebahagian dari usaha-usaha untuk meningkatkan kerjasama ekonomi dan perdagangan misalannya, Uzbekistan telah bersetuju untuk memberi pertimbangan kepada cadangan Malaysia supaya diadakan Perjanjian Bilateral Payments Arrangements bagi melicinkan proses perdagangan di antara kedua negara. Perjanjian yang sama telah pun ditandatangani dan sedang dikuatkuasakan dengan Iran. Dengan adanya kerjasama ekonomi seperti ini, ia akan membuka peluang dan memudahkan usahawan-usahawan Malaysia menembusi pasaran Uzbekistan dan Iran.

Uzbekistan yang ingin menyontohi Malaysia dalam projek-projek pembangunan telah mempelawa penyertaan syarikat-syarikat swasta dan PETRONAS dalam projek-projek pembangunan termasuk kewangan dan banking serta industri petrolum dan gas.

Mengenai Iran pula berdasarkan maklumbalas awal, nilai perdagangan yang sedang dirundingkan dengan pihak Iran berjumlah RM20.12 juta, meliputi barang-barang keluaran getah, tayar, alat-alat kelengkapan laut, pita video, kereta (Proton Saga), minyak olien dan stearin dan buah-buahan.

KRISIS TENAGA – TINDAKAN DIAMBIL

20. Tuan Liew Ah Kim minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan apakah tindakan yang telah diambil bagi mengatasi 'Krisis Tenaga' yang kerap kali berlaku sekarang. Sila nyatakan senarai syarikat-syarikat yang diberi kebenaran membina janakuasa bagi mengatasi krisis tenaga ini.

Dato' Seri S. Samy Vellu: Tindakan segera yang telah diambil oleh Kerajaan untuk mengatasi 'Krisis Tenaga' adalah seperti berikut:

- (i) Pengurusan beban iaitu meminta kerjasama dan memberi insentif kepada pengguna-pengguna elektrik dengan memindahkan sebahagian beban ke luar waktu puncak dan mengelakkan pembaziran.
- (ii) Meningkatkan kesedaran pengguna supaya lebih peka terhadap penggunaan peralatan elektrik yang lebih cekap.
- (iii) Melaksanakan beberapa projek secara 'Fast Track' untuk menentukan rizab yang mencukupi dicapai pada atau/sebelum pertengahan tahun 1994.

Kerajaan juga ada mempunyai rancangan jangka panjang untuk melaksanakan projek-projek janakuasa elektrik untuk menampung permintaan tenaga kuasa elektrik yang kian bertambah. Sebagai rancangan jangka panjang keupayaan penjanaan akan ditambah dari 5699 MW sekarang ke 13000 MW pada tahun 2000. Ini akan dapat menampung permintaan kuasa maksima yang dijangka meningkat dari

4758 MW sekarang kepada 9500 MW pada tahun 2000. Rancangan ini sentiasa disemak dan diubahsuai mengikut perubahan dalam ramalan beban. Keadaan ekonomi negara dan lain-lain faktor yang berkaitan dengan perancangan penjanaan kuasa.

Syarikat swasta yang telah diberi lesen untuk menjana dan menjual tenaga elektrik kepada TNB ialah YTL Corporation Sdn. Bhd.

SEBAB KEBAKARAN DI LUAR BANDAR

21. Tuan Haji Ibrahim bin Jendol minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan:

- (a) Sama ada sedar atau tidak berlakunya banyak kebakaran rumah-rumah kampung di luar bandar adalah disebabkan oleh Litar Pintas (Short Circuit) akibat pendawaian elektrik yang telah usang; dan
- (b) Adakah Kementerian bercadang untuk mengadakan kempen kesedaran secara besar-besaran untuk memberi kesedaran kepada masyarakat kampung.

Dato' Seri S. Samy Vellu:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Kementerian ini memang menyedari bahawa terdapatnya kes-kes kebakaran rumah-rumah kediaman mahupun di bandar atau luar bandar. Walau bagaimanapun jumlahnya tidaklah terlalu ketara jika dibandingkan dengan keseluruhan laporan kemalangan kebakaran yang diterima dan ianya tidaklah

mencapai ke tahap yang membimbangkan.

Laporan kemalangan kebakaran rumah kediaman yang berpunca elektrik berbanding dengan keseluruhan laporan kemalangan ialah seperti berikut:

Jenis	Tahun		Tahun		Tahun	
	1990	%	1991	%	1992	%
Kebakaran Rumah Kediaman Berpunca Ekektrik	7	14.9	12	5.2	13	8.5
Lain-lain	40	85.1	218	94.8	140	91.5
Jumlah Laporan Kebakaran	47	100.0	230	100.0	153	100.0

- (b) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian ini sedang giat merancang dan menjalankan kempen kesedaran tentang keselamatan elektrik kepada semua lapisan masyarakat melalui media massa seperti Akhbar, Radio, Ceramah serta Penerbitan Risalah-risalah dan Poster-poster.

POLISI PERTANIAN KEBANGSAAN BARU

22. Dr. Kua Kia Soong minta Menteri Pertanian menyatakan:

- (a) Ciri-ciri Polisi Pertanian Kebangsaan baru (NAP) yang berbeza dari NAP yang lama;
- (b) Sama ada NAP baru ini merupakan suatu pengakuan bahawa NAP lama telah gagal; dan

- (c) Cara petani-petani miskin dan kecil akan beruntung dari NAP baru ini.

Dato' S. Subramaniam:

- (a) Ekonomi yang dibentuk berasaskan falsafah Wawasan 2020 mestilah juga mempunyai sektor-sektor komponen yang sama cergas dan dinamik. Tambahan pula, perubahan struktural yang sedang berlaku dalam ekonomi beberapa negara rakan perdagangan negara dan integrasi ekonomi Malaysia dengan ekonomi dunia yang sedang berlaku dengan pesat memerlukan pengolahan semula dasar-dasar dan strategi-strategi tertentu bagi membolehkan sektor pertanian mengekalkan malahan memperbaiki faedah bandingan dan faedah saingan di pasaran dunia. Oleh itu, adalah penting bahawa dasar-dasar dan strategi bagi pembangunan sektor pertanian bagi tahun-tahun akan datang dalam abad ke-20 dan awal abad ke-21 diolah semula. Maka, DPN (1992-2010) mengandungi dasar-dasar serta strategi-strategi yang mengambilkira hakikat ini, dengan penekanan kepada pembangunan sektor yang didorongi pasaran dan kewujudan sektor yang dinamik dan berkomersil tinggi. Dalam pada itu, DPN (1992-2010) juga memberikan penekanan yang lebih menyeluruh kepada pembangunan masyarakat tani kepada satu masyarakat yang berdikari yang berasaskan perniagaan tani.

(b) Seperti yang telah dihuraikan, NAP baru (1992 - 2010) ini merupakan penyesuaian kepada kehendak-kehendak semasa dan tidak sekalipun seharusnya ditaksirkan sebagai kegagalan NAP lama tersebut.

(c) Petani-petani miskin dan kecil akan beruntung dari NAP (1992-2010) menerusi penyertaan dalam bidang-bidang yang telah dikenalpasti sebagai berpotensi. Bidang-bidang tersebut adalah termasuk subsektor buah-buahan, bunga-bunga, ternakan, perikanan dan akuakultur dalam semua peringkat yang termasuk pengeluaran, pemprosesan dan pengedaran, selain daripada bidang "agrotourism".

Seperti yang telah dihuraikan, DPN (1992-2010) juga menekankan kepada pembangunan manusia itu sendiri seiring dengan keperluan sektor yang akan merupakan satu sektor yang mempunyai tahap integrasi yang tinggi dengan sektor-sektor lain ekonomi. DPN (1992-2010) juga mengandungi dasar-dasar, strategi-strategi dan cadangan-cadangan tertentu untuk membolehkan petani-petani kecil dan miskin mendapatkan faedah bersama daripada pembangunan sektor secara keseluruhan. Misalnya, menerusi pendekatan 'contract farming' dan juga menerusi sistem pengembangan pertanian yang lebih kukuh dan efektif.

NELAYAN TEMPATAN/ASING DITANGKAP

23. Tuan Nurnikman bin Abdullah minta Menteri Pertanian menyatakan berapakah ramai nelayan-nelayan Malaysia yang ditangkap oleh negara-negara jiran kerana kesalahan menangkap ikan di perairan negara-negara berkenaan,

tahun lalu dan dalam tempoh 3 bulan pertama tahun ini. Dan berapakah pula jumlah nelayan dari negara-negara jiran yang ditangkap di Malaysia atas kesalahan yang sama.

Dato' S. Subramaniam: Bilangan nelayan tempatan yang ditangkap oleh negara jiran kerana kesalahan menangkap ikan di perairan negara-negara berkenaan adalah seperti berikut:

Negara	1992		1993 (Sehingga Mac)	
	Bil. Kes	Jumlah OKT (Tahanan)	Bil. Kes	Jumlah OKT (Tahanan)
Indonesia	9	27	1	2
Brunei	1	23	—	—
Jumlah	10	50	1	2

Bilangan nelayan asing yang telah ditangkap di Malaysia pada tahun 1993 adalah seperti berikut:

Negara	1992		1993 (Sehingga Mac)	
	Bil. Kes	Jumlah OKT (Tahanan)	Bil. Kes	Jumlah OKT (Tahanan)
Thailand	70	396	33	216
Indonesia	9	135	2	39
Vietnam	8	82	5	59
Singapura	5	20	—	—
Cina	4	47	—	—
Jumlah	96	680	40	314

PROJEK KAMPUNG SUKAN KOMANWEL 1998

24. Che Ibrahim bin Mustafa minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan:

(a) sejauh manakah perkembangan susulan telah dibuat dan kemajuan yang telah dicapai ke arah perlaksanaan projek Kampung

Sukan Komanwel 1998 di Bukit Jalil;

- (b) nyatakan masalah-masalah yang dihadapi dan bagaimana Kementerian dapat menangani masalah-masalah tersebut; dan
- (c) namakan syarikat yang telah dianugerahkan tender untuk menyempurnakan projek berkenaan.

Menteri Belia dan Sukan [Tuan Haji Annuar bin Musa]: Perkampungan Sukan Komanwel 1998 adalah salah satu komponen pakej pembangunan projek Kompleks Sukan Negara di Bukit Jalil yang akan dilaksanakan melalui penswastaan oleh sebuah syarikat tempatan. Projek Kompleks Sukan Negara melibatkan pembinaan sebuah stadium utama, sebuah stadium tertutup, sebuah pusat akuatik dan perkampungan sukan. Perkara-perkara terperinci mengenai projek ini masih di dalam perbincangan di antara syarikat tersebut dengan Kerajaan.

PELAJAR MALAYSIA DI LUAR NEGERI

25. Tuan Ishak bin Arshad minta Menteri Pendidikan menyatakan:

- (a) jumlah pelajar Malaysia yang belajar di luar negeri hingga sekarang. Di negara manakah mereka berada;
- (b) apakah jenis-jenis kursus utama yang diikuti; dan
- (c) perbelanjaan yang terlibat yang ditanggung oleh Kerajaan dan swasta bagi membiayainya.

Dr. Fong Chan Onn:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan laporan tahunan yang dikeluarkan oleh Jabatan-Jabatan Penuntut Malaysia setakat 31.12.1992, jumlah pelajar tajaan Kerajaan yang sedang menuntut di luar negara adalah seramai 8,757 orang manakala bilangan pelajar persendirian dianggarkan seramai 35,000 orang.
- (b) Kursus-kursus utama yang diikuti oleh pelajar-pelajar tersebut merangkumi berbagai-bagai bidang. Antaranya kursus-kursus yang berkaitan dengan pengajaran bahasa seperti Teaching of English as a Second Language (TESL), pengajaran Bahasa Arab dan kursus-kursus dalam bidang teknikal dan kejuruteraan.
- (c) Kementerian Pendidikan tidak mempunyai maklumat mengenai perbelanjaan yang ditanggung oleh pelajar-pelajar swasta. Bagaimanapun bagi pelajar-pelajar di bawah tajaan Kementerian Pendidikan, sekiranya diambilkira peruntukan bagi tahun 1992, perbelanjaannya adalah sebanyak RM4.76 juta bagi kursus-kursus Ijazah Pertama. Manakala untuk pegawai-pegawai di dalam perkhidmatan pula perbelanjaannya berjumlah RM3.73 juta.

TUNTUTAN FILIPINA KE ATAS SABAH

26. Tuan Chor Chee Heung minta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah kedudukan terakhir tentang isu Negeri

Sabah memandangkan sejak tahun 1962 tuntutan yang dibuat oleh Filipina hingga hari ini nampaknya masih belum mendapat keputusan muktamad walaupun kedua-dua Negara belum bersetuju dan bersedia untuk membincang isu ini.

Dato' Dr. Abdullah Fadil bin Che Wan: Menteri Luar Negeri menjawab soalan yang hampir serupa dengan soalan yang tersebut di atas pada 18 Mei 1993. Oleh sebab yang demikian sukacita sekiranya Yang Berhormat wakil dari Alor Star dapat merujuk kepada jawapan yang telah diberikan kepada soalan yang dikemukakan oleh yang Berhormat Tuan George Sangkin wakil dari Bandau pada 18 Mei 1993 yang lepas.

TENTERA LARI DARI PASUKAN

27. Tuan Wahab bin Suhaili minta Menteri Pertahanan menyatakan:

- (a) mengapakah terdapat anggota-anggota tentera yang "lari" dari pasukan; berapa orangkah yang terlibat dalam proses "lari" dari pasukan tentera setakat ini;
- (b) apakah tindakan yang telah dan akan diambil ke atas anggota-anggota tentera ini; dan
- (c) adakah mereka ini terlibat dalam kes-kes jenayah.

Menteri Pertahanan [Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak]:

A. Sebab Mengapa Anggota Lari Dari Pasukan

Sebab-sebab yang dikenalpasti adalah seperti berikut:

- (a) Masalah peribadi.
- (b) Masalah keluarga.
- (c) Ketidakpuasan di tempat kerja.
- (d) Tidak berminat.
- (e) Terlibat dengan kes-kes jenayah dan penyalahgunaan dadah.
- (f) Tidak dapat menyesuaikan diri dengan keadaan disiplin dalam tentera.
- (g) Pengaruh kehidupan luar.

Jumlah anggota yang telah tinggal tugas adalah seperti berikut:

(a) Tentera Darat	—	523
	anggota (1991-1993)	
(b) Tentera Laut	—	25
	anggota (1991-1993)	
(c) Tentera Udara	—	22
	anggota (1991-1993)	
Jumlah:		<u>570 anggota</u>

B. Tindakan Yang Diambil Terhadap Anggota Yang Lari Dari Pasukan.

Tindakan dari pasukan anggota yang terlibat:

- (a) Pasukan akan mengambil tindakan mengikut peraturan yang dikehendaki di dalam PMAT 50/59, PATD 27/82 dan Panduan Dokumentasi pasukan iaitu tindakan memaklumkan kepada pihak atasan bahawa anggota pasukan mereka telah lari dari tugas dan mengadakan Lembaga Siasatan bagi mengesahkan anggota telah lari dari tugas.

Tindakan oleh pasukan Kor Polis Tentera:

(a) Melaksanakan operasi untuk mengesan dan menangkap semua anggota yang telah THTC oleh tim-tim khas yang ditubuhkan di seluruh negara.

(b) Bekerjasama dengan pihak berkuasa awam seperti PDRM, Jabatan Pendaftaran serta orang ramai bagi memperoleh maklumat berkenaan anggota yang telah THTC.

Tindakan yang diambil oleh pasukan terhadap anggota THTC yang telah ditangguhkan/serah diri:

(a) Anggota akan dibicarakan menerusi peraturan yang sedia ada sama ada melalui perbicaraan terus oleh Pegawai Memerintah ataupun Mahkamah Tentera bergantung kepada jumlah hari anggota tersebut telah THTC.

C. Terdapat anggota lari dari tugas yang terlibat dalam kes jenayah. Jumlah kes dan pecahan kesalahan adalah seperti berikut:

ANGGOTA TENTERA YANG LARI TUGAS DAN TERLIBAT DENGAN JENAYAH BAGI TAHUN 1991, 1992 HINGGA MAC 1993

<i>Bil.</i>	<i>Tahun</i>	<i>Jumlah Kes</i>
1.	1991	17 kes
2.	1992	10 kes
3.	1993	3 kes
	Jumlah:	30 kes

PECAHAN KESALAHAN YANG DILAKUKAN OLEH ANGGOTA LARI DARI TUGAS BAGI TAHUN 1991, 1992 HINGGA MAC 1993

<i>Bil.</i>	<i>Jenis Kesalahan</i>	<i>Tahun</i>			<i>Catatan</i>
		1991	1992	1993	
1.	Memiliki/ Menagih Dadah	11	3	2	
2.	Peras Ugut	1	—	—	
3.	Pecah Rumah	1	3	—	
4.	Kehilangan Wang Panjar	1	—	—	
5.	Memiliki motosikal curi/ memalsukan dokumen BAT C101	1	—	—	
6.	Gaduh	1	—	—	
7.	Mencuri	1	1	1	
8.	Menipu	—	1	—	
9.	Mendera	—	1	—	
10.	Menyamar	—	1	—	
	Jumlah:	17	10	3	

DASAR PERUMAHAN NEGARA

28. Tuan Tan Kok Wai minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

(a) sama ada terdapat satu dasar perumahan negara bagi Malaysia, jika ada, sila sebutkan butir-butir;

(b) sama ada pindaan akan diperkenalkan kepada Akta Pemaju Perumahan (Kawalan dan Pelesenan) dengan tujuan untuk membetulkan kekurangan dan kelemahan yang banyak bagi melindungi kepentingan para

pembeli, nyatakan kelemahan akta yang sekarang sedang dikaji semula;

- (c) kedudukan kajian harga rumah kos rendah; dan
- (d) anggaran peratusan golongan berpendapatan yang tidak mampu membeli rumah kos rendah berharga RM25,000.00.

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Dato' Dr. Ting Chew Peh]:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dasar umum perumahan pada masa ini ialah untuk menyediakan kemudahan perumahan yang mencukupi dan mampu dinikmati oleh rakyat terutamanya golongan rendah. Dasar ini telah digariskan dalam Rancangan Pembangunan Lima Tahun dan Program-program Perumahan yang dilaksanakan. Kementerian ini sedang meneliti keperluan mengadakan satu dasar perumahan negeri dalam konteks yang lebih luas untuk membantu ke arah pencapaian matlamat dasar pembangunan nasional.
- (b) Pihak Kementerian sedang mendapatkan pandangan daripada berbagai pihak mengenai pindaan-pindaan atau tambahan-tambahan yang perlu dibuat ke atas Akta Pemaju Perumahan (Kawalan dan Pelesenan) 1966 dan Peraturan-peraturan Pemaju Perumahan (Kawalan dan Pelesenan) 1989. Usaha ini dijangka akan memakan masa.
- (c) Kementerian perlu mengambilkira pelbagai aspek dalam mengkaji

semula harga rumah kos rendah. Sebarang perubahan dalam harga rumah kos rendah mempunyai implikasi yang luas sama ada terhadap orang awam mahupun industri perumahan. Oleh itu, untuk menjaga kepentingan golongan berpendapatan rendah dan juga industri perumahan, Kementerian perlu meneliti perkara ini dengan mendalam dan tidak boleh membuat sebarang keputusan secara tergesa-gesa. Sukacita saya memaklumkan Kerajaan belum membuat keputusan menaikkan harga rumah kos rendah.

- (d) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, adalah sukar untuk memberi peratusan golongan berpendapatan yang tidak mampu membeli rumah kos rendah berharga RM25,000.00 seunit. Walau bagaimanapun untuk membeli rumah awam kos rendah dengan kadar faedah 5.5% setahun dan bayaran balik bulanan sebanyak RM142, seseorang itu perlu mempunyai pendapatan bulanan sebanyak RM426. Dengan demikian, boleh diandaikan bahawa golongan berpendapatan kurang dari itu tidak mampu membeli rumah awam kos rendah berharga RM25,000.00 seunit.

KELAS BIMBINGAN KANAK-KANAK

29. Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman minta Menteri Pendidikan menyatakan:

- (a) bilangan kelas Bimbingan Kanak-Kanak (Prasekolah) yang di

bawah naungan Kerajaan hingga tahun 1992;

- (b) apakah kurikulum dan kokurikulum yang telah didedahkan kepada kanak-kanak berdasarkan pertumbuhan mental dan fizikal mereka;
- (c) apakah jenis kursus yang telah diberikan kepada penjaga atau pendidik kanak-kanak tersebut; dan
- (d) sejauhmanakah tindakan kawalan Kerajaan terhadap kelas-kelas bimbingan swasta supaya selaras dengan kurikulum dan kokurikulum yang diadakan oleh Kementerian.

Dr. Fong Chan Onn:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah Kelas Bimbingan Kanak-kanak Pra-Sekolah di bawah naungan Kerajaan ialah 7,983 buah, iaitu 6,280 kelas KEMAS, 572 kelas Jabatan Perpaduan Negara dan 1,131 kelas Kementerian Pendidikan.
- (b) Kurikulum dan kokurikulum yang digunakan di kelas-kelas pra-sekolah anjuran Kerajaan terkandung dalam buku Garis Panduan Pra-sekolah yang disediakan oleh Kementerian Pendidikan. Kurikulum ini menitikberatkan perkembangan kanak-kanak daripada beberapa aspek seperti fizikal, kognitif, sosial, emosi, rohani dan estetika. Pendekatan pengajaran dan pembelajaran (asuhan bimbingan) yang diamalkan ialah bermain

sambil belajar dan meliputi gerak kerja kokurikulum.

- (c) Setakat ini Kementerian Pendidikan hanya bertanggungjawab melatih dan menyediakan guru-guru untuk mengajar di kelas-kelas pra-sekolah di bawah kelolaannya sahaja. Guru-guru ini dipilih daripada guru latihan maktab (terlatih) dalam bidang pendidikan awal kanak-kanak. Kementerian Pendidikan, walau bagaimanapun sedang merancang untuk melatih juga guru bagi kelas-kelas pra-sekolah anjuran KEMAS dan Jabatan Perpaduan Negara.

- (d) Semua TADIKA swasta didaftarkan oleh Pendaftar Sekolah di negeri masing-masing. Semasa pendaftaran, penganjur TADIKA dinasihatkan supaya menggunakan Garis Panduan Pra-sekolah yang disediakan oleh Kementerian Pendidikan.

PROJEK KAWASAN BEBAS CUKAI RANTAU PANJANG

30. Dr. Sanusi Daeng Mariok minta Menteri Kewangan menjelaskan adakah pelaksanaan projek kawasan bebas cukai di kawasan Rantau Panjang tidak akan menjejaskan perniagaan dan pendapatan peniaga-peniaga tempatan yang sedia ada sekarang.

Dato' Seri Anwar bin Ibrahim: Buat masa ini kawasan bebas cukai Ranau Panjang belum lagi beroperasi. Adalah dijangkakan kawasan ini dapat beroperasi pada penghujung tahun 1993 iaitu sebaik sahaja semua syarat-syarat keperluan yang ditetapkan baginya dapat disediakan.

Pelaksanaan projek kawasan bebas cukai di Rantau Panjang adalah merupakan langkah positif Kerajaan dalam usaha meningkatkan penyertaan dan pendapatan peniaga-peniaga khususnya peniaga-peniaga bumiputera. Dengan keluasan kawasan 275.81 ekar adalah dijangkakan projek ini dapat menampung lebihkurang 1,000 orang peniaga yang ada sekarang yang meliputi 90% peniaga dalam pekan Rantau Panjang.

**PEMBERIAN LESEN KEPADA
YTL POWER
GENERATION SDN. BHD. —
TNB.**

31. Tuan Wee Choo Keong minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan:

- (a) Sebelum Kementerian ini memberi kelulusan lesen kepada YTL Power Generation Sdn. Bhd. untuk menjual tenaga elektrik kepada Tenaga Nasional Bhd. pada harga 15.5 sen per KW untuk 21 tahun dari Mac 1995, adakah Kementerian ini sedar bahawa 15.5 sen per KW bukan semestinya harga yang paling rendah dan terdapat sebuah syarikat memberi tawaran kepada Tenaga Nasional Bhd. pada harga 13 sen per KW. Kenapakah Tenaga Nasional Bhd. memberikan projek ini kepada YTL Power Generation Sdn. Bhd. apabila harga tenaga elektrik mereka adalah 2.5 sen lebih mahal. Sila berikan sebab-sebabnya; dan
- (b) Atas dasar apakah Kementerian ini memberikan lesen menjual tenaga elektrik kepada YTL

Power Generation Sdn. Bhd. apabila syarikat lain boleh membekalkan servis yang sama ada harga yang lebih rendah, yang bermakna akhirnya memberi tenaga elektrik yang lebih murah untuk rakyat.

Dato' Seri S. Samy Vellu: Pertanyaan ini telah pun dijawab bersama-sama dengan pertanyaan daripada Yang Berhormat dari Petaling Jaya pada 28 April 1993 dan saya tiada apa-apa maklumat lain untuk ditambah.

**KEMASUKAN PELAWAT
SINGAPURA DAN THAILAND —
CAGARAN**

32. Tuan Foo Piew Kok minta Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan menyatakan apakah kesan yang wujud di atas pelaksanaan cagaran dikenakan ke atas pelawat-pelawat dari Singapura dan Thailand ke negara kita itu dan juga kawalan kemasukan bas-bas persiaran dari kedua-dua negara tersebut.

Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan [Dato' Sabaruddin bin Chik]:

- (a) Pihak Kerajaan tidak pernah mengenakan apa-apa syarat khasnya cagaran ke atas pelancong-pelancong dari Singapura dan Thailand yang datang ke negara ini.
- (b) Dari segi kemasukan bas-bas persiaran dari kedua-dua negara tersebut pula, hanya bas-bas persiaran yang dilesenkan (diberi permit) oleh Kerajaan Malaysia sahaja dibenarkan masuk. Jumlah lesen yang dikeluarkan sehingga

sekarang (April 1993) ialah 114 bagi Thailand dan 232 bagi Singapura.

Pihak Lembaga Perlesenan Kenderaan Perdagangan tidak pernah menolak mana-mana permohonan yang memenuhi syarat-syarat daripada kedua-dua negeri berkenaan.

Sekiranya kedatangan pelancong bertambah terutamanya di masa "peak season" seperti di musim cuti sekolah di kedua-dua negara tersebut, pengangkutan pelancong akan diuruskan oleh bas pesiaran tempatan seperti yang diamalkan sekarang.

PEMBELI RUMAH TAMAN BERCAM — TINDAKAN KEMENTERIAN

33. Tuan Kerk Kim Hock minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan langkah-langkah konkrit yang telah diambil oleh Kementeriannya untuk membantu pembeli-pembeli rumah Taman Bercam Jaya Fasa II Ipoh yang telah begitu menunggu selama 6 tahun untuk projek berkenaan dimulakan.

Dato' Dr. Ting Chew Peh: Projek perumahan Taman Bercam Jaya II adalah dianggap sebagai projek yang terbengkalai, kerana semenjak perjanjian jual dan beli ditandatangani oleh pembeli enam tahun yang lalu masih belum ada apa-apa pembinaan dibuat.

Bagi maksud membantu memulihkan projek-projek perumahan yang terbengkalai selalunya Kementerian ini akan cuba mendapatkan pihak-pihak yang terlibat bekerjasama bertolak-ansur mencari penyelesaian yang boleh diterima oleh kesemua pihak.

Berhubung dengan projek Taman Bercam Jaya Fasa II Ipoh seperti mana yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat, walaupun Kementerian ini telah mengadakan beberapa siri mesyuarat dengan pihak-pihak yang terlibat, namun usaha tersebut menemui jalan buntu.

Dalam keadaan seperti ini, Kementerian hanya boleh menasihatkan pembeli-pembeli yang terlibat supaya menuntut hak mereka seperti yang telah diperuntukkan di dalam surat perjanjian jual beli. Dari segi undang-undang, kes seperti ini adalah proses undang-undang. Walau bagaimanapun, dari segi perikemanusiaan Kementerian ini cuba jua jalan bermesyuarah untuk mendapat penyelesaian.

HARGA ROMBONGAN MELAWAT CINA

34. Tuan Chian Heng Kai minta Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan menyatakan:

(a) adakah Kementerian beliau berbincang dengan agensi-agensi pelancongan tempatan supaya menurunkan harga rombongan melawat China memandangkan harga nilai Renminbi kian merosot demi kepentingan rakyat. Jika ya, apakah hasilnya; jika tidak, mengapa; dan

(b) adakah Kerajaan mempunyai sebarang rancangan khas untuk menarik lebih ramai pelancong dari Taiwan, Hong Kong, Korea dan Jepun khususnya dari China melawat ke negara kita memandangkan rakyat negara-negara tersebut merupakan pelancong

potensi pada masa depan. Jika ya, apakah rancangan itu, jika tidak, mengapa.

Dato' Sabaruddin Chik:

(a) Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan tidak bercadang untuk berbincang dengan agensi-agensi pelancongan tempatan supaya menentukan harga rombongan melawat China. Ini adalah kerana Kementerian tidak bercadang mengadakan kawalan harga-harga pakej pelancongan, dan ingin perkara ini tertakluk kepada pasaran terbuka.

(b) Kerajaan melalui Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan mempunyai usaha-usaha dan rancangan-rancangan untuk menarik lebih ramai pelancong dari Taiwan, Hong Kong, Korea, Jepun dan China melawat ke Malaysia seperti mengadakan usaha promosi yang konsisten dan berterusan setiap tahun untuk menarik pelancong-pelancong dari pasaran-pasaran ini termasuklah:

- (i) Kempen Pengiklanan;
- (ii) Pengendalian Projek-projek Promosi;
- (iii) Usaha Perhubungan Awam dan Publisiti; dan
- (iv) Penyebaran Maklumat Pelancongan.

Pasaran China adalah satu pasaran yang menunjukkan kadar pertumbuhan yang amat pesat. Ia akan menjadi satu

pasaran yang baru serta berpotensi bagi sektor industri pelancongan Malaysia. Pada tahun ini Kementerian akan menyertai dua pameran yang disasarkan kepada segmen pengguna iaitu MAINTech '93 dan Pesta Makanan dan Kebudayaan Malaysia di negara tersebut sebagai usaha untuk menarik rakyat China melawat ke Malaysia. Beberapa pengusaha pelancongan China juga telah dijemput ke Malaysia untuk menghadiri projek Make It Visit Malaysia Year '94, (28 – 30 Mei 1993) sebagai langkah untuk menggalakkan agen-agen ini menganjurkan pakej ke Malaysia, khususnya pakej Tahun Melawat Malaysia 1994.

**HUBUNGAN MAJLIS PEGUAM
DENGAN PIHAK KERAJAAN**

35. Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad minta Menteri Undang-Undang menyatakan bagaimanakah hubungan Majlis Peguam dengan pihak Kerajaan sekarang dan apakah pandangan pihak Kerajaan terhadap satu cadangan supaya Peguam Negara dijadikan presiden majlis tersebut.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-Undang Malaysia [Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar]: Majlis Peguam adalah sebuah Majlis yang bertanggungjawab mengenai hal-hal pentadbiran Peguam Malaysia (Malaysia Bar) dan mengawasi fungsi-fungsi guaman dilaksanakan menurut Akta Profesion Guaman 1976. Adalah menjadi tugas Majlis Peguam memastikan amalan dan etika profesion guaman di bawah Akta tersebut dipatuhi oleh ahli-ahlinya.

Perhubungan Kerajaan dengan Majlis Peguam adalah menurut peruntukan yang telah ditetapkan di bawah Akta Profesion Guaman 1976.

Sehubungan dengan itu, pihak Kerajaan buat masa ini tidak bercadang untuk menjadikan Peguam Negara sebagai Presiden Majlis Peguam.

DEMOKRASI DI MALAYSIA

36. Tuan Haji Mohamad bin Sabu minta Menteri Dalam Negeri menjelaskan apakah usaha yang dilakukan untuk menjamin demokrasi dapat dikekalkan di Malaysia.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

Untuk makluman Yang Berhormat bahawa negara kita mengamalkan Sistem Demokrasi Berparlimen. Ciri utama sistem ini ialah pilihanraya umum yang diadakan tiap-tiap lima tahun di mana rakyat menggunakan hak mereka untuk memilih Kerajaan yang dipercayai. Sebagai Ahli Yang Berhormat yang telah dipilih oleh rakyat mewakili mereka di Parlimen adalah hasil kesinambungan sistem demokrasi yang kita amalkan.

Kerajaan mempunyai tanggungjawab untuk memastikan dan menggunakan mandat bagi mempertahankan sistem ini mengikut Perlembagaan Persekutuan demi mengwujudkan keamanan dan keharmonian rakyat.

PENDATANG ASING DI NEGARA KITA

37. Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) berapakah jumlah pelarian asing dan pendatang haram yang masih berada di negara ini mengikut pecahan negara asal mereka dan jenis-jenis aktiviti yang diceburi;
- (b) berapa ramaikah yang bekerja dengan agensi-agensi Kerajaan

seperti Felda, Felcra dan seumpamanya dan adakah proses pendaftaran mereka telah selesai dilaksanakan. Jika belum, kenapa; dan

- (c) berapa ramaikah yang terlibat dengan kes-kes jenayah dan apakah tindakan-tindakan yang telah diambil.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

- (a) sehingga April 1993, seramai 9,278 pendatang tanpa izin Vietnam masih berada di negara ini. Mereka ditempatkan di Kem Pelarian di Sungai Besi. Manakala jumlah pendatang tanpa izin dari negara-negara lain tidak diketahui kerana mereka memasuki negara ini tidak melalui pintu masuk yang diwartakan. Pendatang tanpa izin di negara ini mungkin bekerja di sektor pembinaan, ladang, pembuatan dan lain-lain.
- (b) Sehingga Operasi Pendaftaran Pekerja Asing Tanpa Izin (PATI) tamat pada 30 Jun 1992 seramai 106,245 PATI telah mendaftar untuk bekerja di sektor perladangan, termasuklah ladang-ladang milik FELDA dan FELCRA.
- (c) Dari tahun 1991 hingga 1992 seramai 2,494 pendatang asing telah ditangkap kerana terlibat dalam kegiatan-kegiatan jenayah di negara ini.

Bagi menbentasi kegiatan jenayah di kalangan pendatang-pendatang asing, pihak polis dari masa ke semasa mengadakan operasi pencegahan jenayah di tempat-tempat yang disyaki menjadi

tumpuan mereka seperti di kawasan projek pembinaan, kawasan setinggan, ladang dan kawasan perumahan dan juga mengadakan rondaan pencegahan jenayah dan sekatan jalan raya.

JUMLAH KEMALANGAN JALAN RAYA

38. Che Ibrahim bin Mustafa minta Menteri Pengangkutan menyatakan:

- (a) nyatakan bilangan kemalangan jalan raya menjelang Hari Raya baru-baru ini;
- (b) adakah kadar kemalangan tahun ini bertambah atau berkurangan, berbanding dengan tahun lepas dan nyatakan sebab-sebabnya; dan
- (c) adakah ini menunjukkan bahawa kempen keselamatan jalan raya pada tahun ini gagal mencapai sasarannya dan apakah usaha-usaha Kementerian untuk menangani masalah ini.

Menteri Pengangkutan [Dato' Seri Dr. Ling Liong Sik]:

- (a) Sebanyak 2,301 kemalangan jalan raya telah berlaku menjelang Hari Raya baru-baru ini, 6 hari sebelum Hari Raya iaitu dari 19 Mac 1993 hingga 24 April 1993.
- (b) Jumlah ini didapati telah bertambah sebanyak 220 kemalangan berbanding dengan jumlah kemalangan menjelang Hari Raya tahun lepas (29 Mac hingga 3 April 1992), iaitu pertambahan sebanyak 10.57%.

Antara faktor-faktor yang ada kaitan dengan pertambahan bilangan kemalangan ini termasuklah:

- (i) Hari Raya tahun 1993 jatuh pada musim cuti sekolah. Kebiasaannya bilangan kenderaan di jalan raya didapati bertambah pada musim-musim cuti sekolah. Bertambahnya trafik bermakna bertambahnya pergerakan kenderaan dan ini menambahkan kemungkinan berlakunya kemalangan jalan raya.
- (ii) jumlah terkumpul kenderaan yang didaftarkan telah meningkat di mana setakat Disember 1992, terdapat 6.3 juta kenderaan yang telah berdaftar dan ini menambahkan bilangan trafik di jalan raya.
- (c) Peningkatan bilangan kemalangan jalan raya dalam tempoh perayaan Hari Raya Puasa tahun ini bukanlah bermakna kempen keselamatan jalan raya yang diadakan menjelang Hari Raya tersebut tidak berjaya mencapai sasarannya. Ia memang berjaya menyampaikan mesej kepada pengguna-pengguna jalan raya bahawa mereka hendaklah berhati-hati semasa memandu dan sentiasa memandu dengan cermat, bertimbang rasa dan mematuhi peraturan jalan raya. Kempen tersebut hanyalah satu cara untuk mengingatkan dan menasihati pengguna-pengguna jalan raya. Bagaimanapun, Kerajaan akan terus mengambil segala usaha untuk meningkatkan tahap keselamatan di jalan raya. Usaha-

usaha ini termasuklah meneruskan kemen-kempen, menjalankan aktiviti pendidikan keselamatan jalan raya di kalangan kanak-kanak sekolah serta juga meningkatkan tindakan penguatkuasaan peraturan lalu lintas.

DUNKEL DRAFT TEXT — PUSINGAN URUGUAY

39. Tuan Sim Kwang Yang minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan apakah faedah akan dinikmati oleh Malaysia di bawah “Dunkel Draft Text” dalam Pusingan Uruguay perbincangan GATT, dan apakah risiko-risiko akan menjejaskan ekonomi Malaysia sebagai sebuah negara membangun jika “Dunken Draft Text” ini diterima.

Menteri Perdagangan Antara-bangsa dan Industri [Dato’ Seri Rafidah Aziz]: Penyertaan Malaysia dalam GATT dan rundingan perdagangan Pusingan Uruguay adalah berdasarkan kepada keyakinan dan komitmen negara terhadap sistem perdagangan pelbagaihala yang berasaskan prinsip perdagangan bebas. Sistem perdagangan perlbagihala yang termaktub dalam Perjanjian Am mengenai Tarif dan Perdagangan (GATT) menentukan disiplin dan amalan perdagangan yang dapat membendung tindakan dua-hala oleh negara-negara tertentu yang lebih besar dan kukuh ekonominya ke atas negara-negara lain seperti Malaysia.

“Dunken Draft Text” yang dimaksudkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bandar Kuching itu adalah merupakan garis-garis persetujuan di kalangan anggota-anggota GATT dalam Pusingan Uruguay yang meliputi semua bidang perdagangan yang dirundingkan

sejak Pusingan itu dilancarkan dalam tahun 1986. Malaysia berpendirian bahawa garis-garis persetujuan itu akan mendatangkan faedah kepada Malaysia dari segi pembukaan pasaran yang berterusan bagi barangan eksport negara melalui pengurangan tarif dan langkah-langkah bukan tarif di semua pasaran. Ianya akan dapat mengukuhkan lagi disiplin layanan negara terbaik (most favoured nation treatment) dan amalan perdagangan dan pelaburan yang memberi faedah kepada kegiatan ekonomi yang lebih efisien dan kepada ekonomi yang mencapai tahap daya saingan yang lebih tinggi dari Malaysia.

Dalam rundingan perdagangan berbentuk pelbagaihala ini sudah tentulah terdapat keperluan bagi semua negara yang terlibat untuk melaksanakan tanggungjawab yang seimbang. Dengan itu, Malaysia juga perlu membuka pasarannya dengan mengurangkan tarif import secara berjadual, mengurangkan sekatan-sekatan bukan tarif dan menentukan supaya amalan perdagangan dan pelaburan negara adalah selaras dengan disiplin dan peraturan-peraturan yang dipersetujui di GATT. Ahli-Ahli Yang Berhormat sedia maklum bahawa pembukaan pasaran dan pendedahan insustri tempatan secara berperingkat kepada persaingan luar adalah selaras dengan usaha Kerajaan untuk melaksanakan langkah-langkah bagi mewujudkan suasana ekonomi yang lebih liberal dalam membangunkan ekonomi negara supaya dapat meraih faedah daripada proses “globalization” ekonomi dunia.

SEKOLAH VOKASIONAL DI SABAH

40. Tuan Joseph Voon Shin Choi minta Menteri Pendidikan menyatakan

adakah Kerajaan bercadang untuk mendirikan lebih banyak sekolah vokasional di Sabah. Jika benar, di manakah letaknya tapak-tapak sekolah vokasional baru itu.

Datuk Amar Dr. Sulaiman bin Haji Daud: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, buat masa ini Kementerian Pendidikan tidak bercadang untuk menambah bilangan sekolah vokasional yang ada di Sabah kerana kapasiti muatan pelajar yang ada sekarang ini pun berkurangan. Walau bagaimanapun Kerajaan akan mempertingkatkan kemudahan dan kelengkapan yang sedia ada supaya sekolah-sekolah itu boleh beroperasi dengan lebih baik.

KESESAKAN DI DALAM PENJARA

41. Tuan R. Karpal Singh minta Menteri Dalam Negeri menyatakan langkah-langkah yang telah diambil untuk mengurangkan kesesakan di dalam penjara dalam negara dan sama ada Kerajaan bersedia untuk memperkenalkan sistem parole sebagai satu cara untuk mengatasi masalah tersebut.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Bagi mengurangkan kesesakan di dalam Penjara yang berlaku sekarang ini, beberapa langkah telah diambil antaranya:

- (i) membuat pengagihan banduan daripada penjara yang sesak kepada penjara yang tidak mengalami kesesakan.
- (ii) membina penjara-penjara baru yang lebih besar seperti Penjara Sungai Buloh dan Penjara Pokok Sena, di Kedah.
- (iii) membuat pewartaan semula penjara menjadi penjara pra-bebas seperti Penjara Muda, Sungai Petani, Kedah dan sebahagian daripada Kem Tahanan Perlindungan Taiping untuk menempatkan banduan pra-bebas.
- (iv) menggunakan secara 'optimum' penjara yang sedia ada bagi menempatkan banduan mengikut kapasiti yang telah ditetapkan tanpa menjejaskan keselamatan di Penjara yang berkenaan.

Berkenaan dengan sistem 'parole' ianya masih dalam kajian oleh pihak Kerajaan.

MENDAPAT TEMPAT AWAL DI JABATAN IMIGRESEN

42. Dr. V. David minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) adakah beliau sedar bahawa orang ramai dikehendaki datang ke Pejabat Imigresen pada waktu begitu awal, iaitu pada pukul 5 pagi, untuk mendapat tempat beratur dan nombor-nombor di kaunter; dan
- (b) adakah beliau bersetuju bahawa keadaan ini disebabkan oleh ketidak cekapan Jabatan Imigresen, dan bahawa tindakan segera hendaklah diambil untuk meningkatkan taraf perkhidmatan Jabatan ini kepada orang ramai.

Timbalan Menteri Dalam Negeri [Dato' Megat Junid bin Megat Ayob]:

- (a) Saya sedar tentang laporan-laporan yang mengatakan bahawa

ada orang ramai datang ke Jabatan Imigresen awal-awal pagi untuk mendapat angka giliran bagi mendapatkan layanan. Walaupun demikian, ini adalah atas pilihan individu. Jabatan Imigresen tidak pernah mengeluarkan arahan supaya orang ramai datang ke pejabat Imigresen pada pukul 5 pagi. Terpulang kepada orang ramai untuk memutuskan sendiri bila mereka datang ke pejabat Imigresen.

- (b) Saya tidak bersetuju dengan dakwaan Yang Berhormat bahawa perkara pemohon datang awal ke pejabat Imigresen ada kaitannya kecekapan. Jabatan Imigresen memang sedar bahawa bilangan pemohon berlipatganda. Bagi mengatasi masalah ini, Jabatan Imigresen sentiasa berusaha menyediakan ruang kerja dan kaunter secukupnya. Bilangan pengawai-pegawai Imigresen juga ditambah dari semasa ke semasa mengikut keperluan.

KEMASUKAN KERETA MEWAH KE MALAYSIA

43. Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) kenyataan akhbar baru-baru ini mengatakan banyak kereta mewah dicuri dari England dan Eropah dijual di Malaysia, dari itu adakah Kerajaan sudah mengenalpasti dengan saluran apa kereta sedemikian di bawa ke Malaysia dan tolong beri angka mengikut Negeri;
- (b) adakah benar perbuatan ini dilakukan oleh satu sendikit

Rakyat Malaysia yang ada hubungkait dengan pelajar-pelajar Malaysia di luar negeri. Kuota kereta yang dibenar untuk pelajar membeli kereta telah diguna berleluasa dan apakah langkah dan kawalselia yang dirancang atau telah dibuat oleh Kementerian bersama Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri untuk membenteras masalah ini; dan

- (c) adakah gerakan operasi bersama di antara Jabatan Kastam, Jabatan Hasil Dalam Negeri dan Polis dibuat untuk menentukan kesalahan penyeludupan, jenayah dan implekasi cukai atas kereta-kereta terpakai di bawa ke Malaysia menerusi kuota pelajar ini. Jikalau ada apakah hasil operasi tersebut.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

- (a) Berdasarkan kepada butir-butir kenderaan yang dikemukakan oleh pihak 'Scotland Yard', England pihak Polis Di Raja Malaysia telah menjalankan siasatan rapi dan berjaya megesan 3 buah kereta jenis Mercedes Banz yang terlibat dengan kes ini iaitu 2 buah di Kuala Lumpur dan 1 buah di Kedah. Kereta-kereta tersebut telah pun ditahan untuk siasatan lanjut.
- (b) Setakat ini dari siasatan yang dijalankan oleh Polis tidak ada tanda menunjukkan penglibatan mana-mana sendikit warganegara Malaysia yang ada hubungan dengan pelajar-pelajar di luar negeri dalam kegiatan ini. Kenderaan-kenderaan ini didapati

telah dibawa masuk secara 'legitimate' dan melalui prosidur-prosidur yang sah bagi tujuan pendaftaran. Walau bagaimanapun penyiasatan masih dijalankan oleh pihak Polis.

- (c) Operasi bersama secara bersepadu di antara Polis dan jabatan-jabatan berkenaan sememangnya wujud, bagi tujuan membendung kegiatan-kegiatan penyeludupan kereta-kereta mewah yang dicuri masuk ke negeri ini.

PELABURAN MALAYSIA DI INDO-CHINA

44. Tuan Haji Mahbud bin Haji Hashim minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan berapakah jumlah pelaburan rakyat Malaysia di Republik Rakyat Cina, Vietnam dan Kampuchea semenjak ketiga buah negara ini membuka pintu kepada pelabur-pelabur asing untuk menanam modal di sana dan apakah jenis pelaburan yang diceburi oleh rakyat Malaysia.

Dato' Seri Rafidah Aziz: Soalan daripada Yang Berhormat dari Sabak Bernam ini telah dijawab bersama soalan Yang Berhormat dari Teluk Kemang pada 11.5.1993 yang lepas. Tiada maklumat tambahan yang ingin dikemukakan.

PERHIMPUNAN RAKSASA

45. Tuan Lim Kit Siang minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sama ada benar bahawa Polis telah memutuskan pada Januari untuk membenarkan perhimpunan raksasa dengan syarat ia bukan dianjurkan oleh parti politik, dan jelaskan mengapakah polis masih

mengharamkan perhimpunan raksasa oleh parti politik pembangkang walaupun ini amatlah tidak demokratik.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

Permohonan untuk mengadakan perhimpunan raksasa oleh mana-mana parti politik, pertubuhan atau pihak-pihak lain akan dipertimbangkan berdasarkan kepada pertimbangan keselamatan. Sekiranya perhimpunan tersebut dipercayai tidak menimbulkan implikasi keselamatan, tidak ada unsur-unsur hasutan atau tidak membangkitkan kekacauan keamanan, maka ianya akan dibenarkan, tidak kira pihak mana yang menganjurkannya.

KERAHAN TENAGA KEBANGSAAN

46. Tuan Robert Lau Hoi Chew minta Menteri Pertahanan menyatakan:

- (a) sama ada Kementerian dapat menimbang untuk memperkenalkan perkhidmatan kebangsaan wajib (Compulsory National Service) bagi semua belia Malaysia, iaitu seperti salah sebuah negara jiran kita, agar penyertaan bagi rekrut angkatan bersenjata yang kurang menggalakkan dapat diatasi; dan
- (b) dapatkah Kementerian mempertimbangkan untuk menyemak semula (review) gaji-gaji dan kemudahan-kemudahan seperti untuk melanjutkan pelajaran, perumahan serta latihan bagi anggota-anggota angkatan bersenjata kita agar kerjaya mereka menjadi lebih menarik.

Dato' Seri Haji Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak:

- (a) Sebagaimana yang pernah dinyatakan pada masa-masa yang

lalu di Dewan yang mulia ini, Kementerian saya tidak bercadang pada masa ini untuk mewujudkan perkhidmatan kebangsaan wajib bagi semua belia Malaysia.

Menyemak Semula Gaji

- (b) Majlis Angkatan Tentera telah menerima skim gaji Sistem Saraan Baru (SSB) untuk dilaksanakan pada ATM. Walau bagaimanapun terdapat beberapa anomali terutama tentang pemberian elaun-elaun yang berbangkit dan satu memorandum mengenai perkara tersebut akan dimajukan kepada pihak JPA untuk dibincangkan.

Kemudahan Melanjut Pelajaran

Perintah Majlis Angkatan Tentera yang sewajarnya akan dikeluarkan untuk pelaksanaan Konsep Baru Pendidikan ATM. Kategori-kategori Konsep Baru Pendidikan ATM adalah seperti berikut:

- (a) Pendidikan Individu.
- (b) Pendidikan Profesional Tentera.
- (c) Pendidikan Dalam Latihan.
- (d) Pembinaan Mental dan Kerohanian.
- (e) Pengajian Tinggi.

Kemudahan Perumahan

Kementerian Pertahanan tersangat peka dengan perkara perumahan bagi keseluruhan anggota ATM. Walaupun tidak kesemuanya dapat diperuntukkan dengan rumah keluarga yang dibina ataupun disewa beli, namun Kementerian

ini telah mengenalpasti perkara perumahan ini sebagai projek yang diberi keutamaan bagi kemudahan dan keselesaan anggota-anggota ATM. Program pembinaan rumah keluarga adalah:

	<i>RML</i>	<i>RME</i>	<i>Jumlah</i>
(a) Dirancang	10,080	1,396	11,476
(b) Sudah Siap	5,112	—	5,112
(c) Akan Siap	3,492	616	4,108
(d) Dalam Rancangan	1,476	780	2,256

Bagi tahun ini sebanyak 2,006 unit rumah keluarga berbagai jenis telah dirancang untuk pembinaannya. Dalam pada itu pihak ATM sedang mengkaji untuk memperaktikkan sistem imbuhan tetap perumahan mengikut keadaan/kesesuaian tempat seperti berikut:

- (a) Sewaan Rumah Keluarga secara kelompok (blok).
- (b) Sewaan Rumah Keluarga secara kelompok individu.
- (c) Sistem elaun perumahan individu.

Kemudahan Latihan

Pihak ATM sememangnya dalam proses untuk mengkaji semula konsep latihan berikut berakhirnya peperangan melawan insurgensi. Matlamat kajian ini adalah untuk menentukan ATM sebagai satu pasukan konvensional yang berkeupayaan memenangi peperangan konvensional. Dalam hal ini semua anggota ATM akan didedahkan dengan latihan/kursus yang menjurus kepada keperluan matlamat konvensional di mana latihan/kursus ini akan lebih menitikberatkan perkara-perkara teknikal.

Sesuai dengan persekitaran di luar ATM sememangnya dilaksanakan untuk memenuhi pembangunan kerjaya anggota ATM. ATM juga sedang giat mengkaji dan melaksanakan langkah-langkah yang perlu diambil untuk mendapatkan pengiktirafan tred-tred/kelulusan teknikal ATM oleh Badan-badan tertentu Kerajaan dan swasta.

SYARIKAT PEMBAWA MASUK PEKERJA ASING

47. Tuan Haji Nik Abdullah bin Nik Arshad minta Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) bilangan syarikat yang didaftarkan untuk membawa pekerja asing dan syarat-syarat yang dikenakan kepada syarikat itu. Adakah lesen diberi kepada orang-orang tertentu sahaja;
- (b) bilangan buruh asing yang berdaftar sekarang dan dari negara mana, dan apakah pekerjaan yang mereka lakukan;
- (c) adakah beliau mengetahui bahawa agensi-agensi dalam negeri yang mengambil wang dari calon pekerja sebelum membawa mereka ke negara ini dan memberi berbagai janji tetapi sudah tiba ke negara ini semua janji tadi tidak ditunaikan dan buruh itu menjadi pendatang haram. Ramai mereka ditahan dan dihantar pulang. Jika kerajaan sedar, apakah tindakan yang diambil dan apakah usaha untuk memulihkan imej buruh Malaysia itu; dan
- (d) bilangan buruh asing tanpa izin yang dihantar pulang setakat ini,

bilangan mengikut negara dan perbelanjaan menghantar mereka pulang.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

- (a) Sehingga kini sebanyak 143 agensi telah mendaftar dengan Jabatan Imigresen Malaysia untuk membawa pekerja asing ke negara ini. Bagaimanapun hanya 69 agensi sahaja yang didapati aktif.

Kebenaran membawa masuk pekerja asing adalah tertakluk kepada syarat-syarat berikut:

- (i) memiliki lesen Agensi Pekerjaan Swasta yang dikeluarkan oleh Jabatan Tenaga Rakyat, Kementerian Sumber Manusia.
- (ii) diluluskan oleh Jawatankuasa Pengambilan Buruh Asing yang urusetianya di Jabatan Imigresen Malaysia.
- (iii) membayar 'security deposit' kepada Jabatan Imigresen Malaysia sebanyak RM10,000.00 untuk membawa masuk pembantu rumah dari Indonesia dan RM100,000.00 untuk pekerja-pekerja dari Filipina, Bangladesh, Pakistan dan Thailand. Wang tersebut akan disita sekiranya agensi atau pekerja-pekerja melanggar syarat-syarat yang ditetapkan dan pekerja berkenaan akan dihantar pulang ke negara asal mereka.
- (iv) pekerja asing diwajibkan menjalani pemeriksaan kesihatan oleh doktor di negara ini dan disahkan tidak mengidap penyakit berjangkit dan mental.

Lesen agensi pekerja asing terbuka dan dikeluarkan kepada agensi yang telah mematuhi peraturan-peraturan yang ditetapkan oleh Jabatan Tenaga Rakyat, Kementerian Sumber Manusia dan juga Jabatan Imigresen Malaysia. Soal lesen dikeluarkan kepada orang-orang tertentu sahaja tidak timbul.

- (b) Sehingga kini seramai 444,213 pekerja asing telah mendaftar untuk bekerja di sektor pembinaan, perladangan, perkhidmatan pembantu rumah dan lain-lain perkhidmatan (misalnya pembantu kedai, restoran dan pam minyak).

Kebanyakan pekerja asing yang telah mendaftar adalah terdiri daripada warganegara Indonesia, Filipina, Bangladesh, Thailand, India dan Pakistan.

- (c) Agensi yang menguruskan kemasukan pekerja asing dikehendaki mendapatkan kelulusan Pas Lawaatan (Kerja Sementara) terlebih dahulu sebelum membawa masuk pekerja berkenaan ke negara ini. Oleh itu tidak timbul soal pekerja menjadi pendatang haram setelah diuruskan kemasukan mereka secara sah ke negara ini. Bagaimanapun sekiranya Ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Chepa mempunyai maklumat tentang adanya agensi-agensi menipu pekerja asing, sila laporkan kepada pihak Polis supaya tindakan sewajarnya dapat diambil.

- (d) Sejak tahun 1992 hingga kini sebanyak 19,405 warganegara

asing telah dihantar pulang ke negara asal mereka yang melibatkan perbelanjaan sebanyak RM2,079,342.

Kebanyakan daripada mereka adalah terdiri daripada warganegara Indonesia, Bangladesh, Thailand, Pakistan, Sri Lanka, India dan Filipina.

MEMINDA NAMA MUSLIM

48. Tuan Gooi Hock Seng minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sebab-sebab mengapa jabatan Pendaftaran enggan melayani apa-apa permohonan untuk meminda nama-nama muslim kepada nama bukan muslim dan sama ada Kerajaan bercadang untuk membatalkan amalan ini dengan segera.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Dakwaan Ahli Yang Berhormat yang menyatakan bahawa pihak Jabatan Pendaftaran Negara tidak melayani permohonan untuk meminda nama adalah tidak benar kerana Jabatan tersebut menyediakan satu Unit Pindaan Butiran yang ditugas khusus memproses permohonan yang berkaitan dengan pindaan butiran.

PENYAKIT ANJING GILA

49. Dato' Qamaruz Zaman bin Haji Ismail minta Menteri Pertanian menyatakan kejadian merebaknya penyakit anjing gila baru-baru ini:

- (a) berapa ramai orang-orang yang telah digigit anjing;
- (b) apakah usaha Kementerian untuk mengurangkan bilangan anjing yang terbiar;
- (c) dapatkah Kementerian memastikan supaya orang-orang menyim-

pan anjing memasang tali penutup mulut anjing ketika berada di luar rumah.

Dato' S. Subramaniam:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam kejadian merebaknya penyakit anjing gila baru-baru ini, pendaftaran pesakit yang menerima rawatan di klinik atau hospital kerajaan menunjukkan bahawa seramai 58 orang telah didapati digigit anjing, iaitu 35 di Perlis dan 23 di Kedah.
- (b) Antara usaha-usaha yang dijalankan oleh Kementerian melalui Jabatan Perkhidmatan Haiwan bagi mengurangkan bilangan anjing yang terbiar ialah pemusnahan anjing-anjing yang berkeliaran itu sendiri. Usaha yang lain boleh dilakukan ialah dengan menggalakkan pihak-pihak berkenaan supaya memagar atau menjaga kawasan-kawasan pembuangan sampah supaya anjing liar tidak membiak di situ. Kementerian juga boleh mengkaji kemungkinan menggalakkan pemandulan anjing-anjing yang bertuan dan dengan itu mengenakan bayaran lesen yang berbeza antara yang dimandulkan dengan yang tidak dimandulkan.
- (c) Berhubung dengan keupayaan Kementerian memastikan supaya tuan punya anjing memasang tali penutup mulut pada masa anjing berada di luar rumah, suka saya nyatakan bahawa Kementerian tidak dapat memastikan demikian. Walau bagaimanapun, untuk maklumkan Ahli Yang Berhormat, perundangan yang ada

sekarang, iaitu Ordinan Haiwan 1953 Seksyen 39 (4), mensyaratkan agar tuan punya anjing di kawasan wabak rabies memastikan anjing-anjing mereka dikurung di dalam kawasan bertutup supaya anjing-anjing itu tidak lari keluar mengikat dengan selamat supaya tidak terlepas dan dipandu dengan rantai atau tali yang kuat dan dipasangkan kepada 'collar' apabila anjing-anjing itu dibawa berjalan-jalan atau bersiar-siar.

GURU SUKA TINGGAL DI BANDAR

50. Dato' Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan minta Menteri Pendidikan menyatakan adalah sedar bahawa kebanyakan guru-guru sekolah rendah dan menengah yang mengajar di desa-desa tidak mahu tinggal di desa-desa walaupun rumah-rumah guru disediakan, bahkan suka tinggal di bandar-bandar yang perjalanannya jauh dari desa. Kalau sedar apakah langkah-langkah yang sedang diambil untuk faedah murid-murid desa.

Datuk Amar Dr. Sulaiman bin Haji Daud: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, mengikut maklumat yang diterima dari Jabatan Pendidikan Negeri, kebanyakan guru yang mengajar di desa tinggal di rumah-rumah guru yang disediakan, hanya sebilangan kecil guru yang tinggal di bandar.

Mereka dibenarkan berbuat demikian asalkan prestasi pengajaran dan pembelajaran mereka tidak terjejas.

PERKHIDMATAN SYARIKAT YTL POWER GENERATION SDN. BHD.

51. Dr. V. David minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan:

- (a) Bolehkah beliau memberitahu Dewan tentang keperluannya menggunakan perkhidmatan Syarikat YTL Power Generation Sdn. Bhd., sebuah syarikat pengeluar tenaga bebas (IPP) bagi menjaga tenaga elektrik, walaupun Tenaga Nasional Berhad mempunyai kebolehan untuk menjana dan mengedar tenaga elektrik bagi pengguna negara; dan

- (b) Siapakah Ahli-Ahli Lembaga pengarah syarikat YTL Power Generation Sdn. Bhd.

Dato' Seri S. Samy Vellu: Adalah menjadi dasar Kerajaan untuk menggalakkan persaingan dalam sektor industri elektrik. Tujuan dasar ini ialah untuk, meningkatkan kecekapan dan produktiviti dalam sektor ini, dan mengurangkan beban kewangan Kerajaan dalam industri elektrik. Selaras dengan dasar ini projek-projek penjanaan tertentu akan diberi kepada pengeluar kuasa bebas (IPP) termasuk YTL Corporation Sdn. Bhd.

FAMA — PENGIMPORAN KUBIS BULAT DAN BIJI KOPI

52. Tuan Chian Heng Kai minta Menteri Pertanian menyatakan:

- (a) sama ada Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) telah mula mengimport kubis bulat dan biji kopi dari luar negeri dan seterusnya dijual kepada pengimport tempatan. Jika ya, nyatakan sebabnya;
- (b) berapakah syarikat-syarikat pengimport tempatan yang telah ditarik balik atau tidak beri per-

mit import kubis bulat dan biji kopi oleh FAMA sejak bulan Jun 1992 dan nyatakan sebabnya; dan

- (c) apakah tujuan FAMA mengiktirafkan konsortium kubis bulat dan biji kopi dan nyatakan sama ada benar syarikat yang tidak menyertai konsortium tidak akan diberikan permit import oleh FAMA.

Tuan Mohd. Sharif bin Haji Omar:

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, memang benar FAMA telah mula mengimport kubis bulat pada bulan Mac 1993. Kubis-kubis yang diimport itu dijual kepada pemborong-pemborong dan peruncit-peruncit. Sekiranya perlu, FAMA juga membantu pengimport-pengimport yang kehabisan bekalan. Tindakan FAMA ini mempunyai kaitan dengan peranannya sebagai sebuah agensi pemasaran yang melibatkan juga usaha-usaha membangunkan pengusaha-pengusaha baru, terutamanya di kalangan bumiputera, dalam bidang pemasaran seperti jualan borong sayur-sayuran dan buah-buahan. FAMA mendapati bahawa kubis bulat sememangnya berkurangan di dalam negeri dan dengan demikian pemborong-pemborong bumiputera yang menghadapi masalah mendapatkan bekalan perlu dibantu. Lagi pun, kehadiran bumiputera dalam urusanniaga pemborong amat berkurangan.

Mengenai pengimportan biji kopi oleh FAMA, ia dilakukan kerana memenuhi

keperluan kilang kopi FAMA sendiri di Banting. Serbuk kopi yang dihasilkan oleh kilang kopi FAMA bukan sahaja daripada biji kopi tempatan jenis 'Liberica' tetapi juga daripada biji kopi 'Robusta' yang diimport bagi memenuhi selera pengguna-pengguna di Malaysia yang berbeza mengikut negeri-negeri tertentu. Pengimportan oleh FAMA terus dari luar negeri tanpa melalui mana-mana pengimport lain bertujuan untuk menjimatkan kos.

(b) Sejak bulan Jun 1992 hingga April 1993, sebanyak 7 buah syarikat pengimport kubis bulat dan sebuah syarikat pengimport biji kopi telah ditarik balik permit importnya. Penarikan balik permit import syarikat-syarikat tersebut adalah disebabkan antara lainnya mereka telah diisytiharkan muflis. Ada juga syarikat-syarikat yang mempunyai kepentingan di dalam syarikat lain yang juga mempunyai permit import. Permit import bagi syarikat pengimport biji kopi telah ditarik balik kerana ia tidak lagi mengusahakan kilang kopinya.

(c) Kementerian Pertanian sememangnya menggalakkan supaya urusan mengimport kubis bulat dan pemasaran selanjutnya dilakukan secara konsortium yang terdiri daripada kumpulan-kumpulan pemegang permit import. Cara konsortium tersebut dilakukan kerana ia akan membolehkan pemegang-pemegang permit import itu bergabung bukan sahaja dari segi modal tetapi juga dari segi tenaga, kepakaran dan kemudahan lain yang diperlukan. Pendekatan seperti itu amat diperlukan oleh

pemegang-pemegang permit import bumiputera yang mempunyai kurang pengetahuan dan kemampuan untuk melibatkan diri secara aktif. Permit import hanya dikeluarkan melalui konsortium-konsortium sahaja dan mana-mana pihak yang diluluskan permit import akan dikehendaki menyertai konsortium-konsortium tersebut.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, konsep konsortium buat masa ini hanya terhad kepada import kubis dan belum dilaksanakan bagi import kopi.

USUL MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH PERATURAN MESYUARAT 18

Krisis Catuan Tenaga (Load Shedding)

3.35 ptg.

Tuan Lim Guan Eng [Kota Melaka]: Tuan Yang di-Pertua, di bawah Peraturan Mesyuarat 18(2) ingin saya memberi pemberitahu bahawa saya ingin mendapat izin untuk menangguhkan Majlis Mesyuarat untuk membincang satu perkara tertentu, kepentingan orang ramai yang perlu disegerakan iaitu Krisis Catuan Tenaga (Load Shedding), dengan izin, masa kini di seluruh negara secara tergesa-gesa dan mendadak tanpa sebarang notis kepada para pengguna yang mengakibatkan kerugian berpuluh-puluh juta ringgit dan usul saya berbunyi:

"Bahawa di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1), Majlis Mesyuarat ini mengizinkan Ahli Parlimen Kawasan Kota Melaka, Yang Berhormat Tuan Lim Guan Eng, menangguhkan Majlis Mesyuarat ini untuk membincangkan

Krisis Catuan Tenaga (Load Shedding) masa kini di seluruh negara secara tergesa-gesa dan mendadak tanpa sebarang notis kepada para pengguna yang mengakibatkan kerugian berpuluh-puluh juta ringgit kerana ia adalah satu perkara tertentu, kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan."

Tuan Yang di-Pertua, sejak krisis tenaga melanda negara kita pada tahun lepas, Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos dan TEN Berhad telah menabur janji bahawa ia akan mengatasi dan catuan tenaga akan bertambah kurang. Mereka juga menjamin akan memberikan notis awal kepada para pengguna sebelum menjalankan catuan tenaga sebagai langkah mengatasi krisis kekurangan tenaga. Malangnya jaminan ini tidak ditunaikan dan krisis tenaga kini lebih serius dan catuan tenaga tanpa notis sertiing berlaku.

Pada 17hb Mei tahun ini Stesen Janakuasa Sultan Salahuddin Abdul Aziz di Pelabuhan Kelang terpaksa ditutup selepas mengalami kerosakan. TEN Berhad telah mengenakan catuan tenaga sebanyak 300 megawatt yang mengakibatkan bekalannya hanya pada tahap 4,506 megawatt, atau 224 megawatt lebih terkurang dari permintaan maksimum harian di lingkungan 4,730 megawatt. Akan tetapi cara perlaksanaan catuan tenaga ini dijalankan secara membabi buta, tidak bersistematik dan teratur. Yang penting sekali, para pengguna tidak diberikan notis lebih awal.

Ini telah mendatangkan huru-hara dalam pengurusan harian perniagaan dan kerugian besar dari segi kewangan dan produktiviti. Sebagai satu contoh, Melaka dikurangkan bekalan tenaga sebanyak 30 megawatt yang menjejaskan empat

kawasan perindustrian di Air Keroh, Bukit Rambai, Cheng dan Tanjong Keling di mana bekalan elektrik terputus kira-kira pukul 9.30 pagi. Tetapi tidak ada notis diberikan. Malah apabila TEN Melaka ditanya, tidak ada penjelasan yang dapat diberikan kerana kononnya jurucakapnya tidak ada. Malah pegawai Kerajaan tertinggi negeri pun merabab dalam kejahilan seperti Ahli EXCO Kerajaan Negeri Melaka untuk Portfolio Kerja Raya dan Kemudahan Awam, Yang Berhormat Tuan Yassin Sharif yang tidak tahu ada catuan tenaga. Keadaan yang sama ini wujud di kawasan lain di negara kita. Ini mungkin memberikan bonus kepada pekerja kerana mendapat cuti percuma sehari dua.

Tetapi, ia merupakan kerugian besar kepada negara yang dianggarkan berpuluh-puluh juta ringgit. Apa yang tidak dapat difahami ialah mengapa notis awal dan maklumat tentang catuan tenaga tidak boleh diberikan kepada para pengguna. Jelasnya, atas sebab-sebab di atas, perkara ini adalah tertentu dan untuk kepentingan orang ramai.

Saya berpendapat perkara ini berkehendak disegerakan kerana para pengguna tidak dapat merancang urusan perniagaan harian mereka kerana tidak tahu bila, di mana dan berapa lama catuan tenaga akan dijalankan.

Kalau ini tidak diatasi negara kita akan mengalami kerugian yang lebih besar selain dari menjejaskan imej negara di peringkat Antarabangsa. Justeru itu, saya ingin meminta Dewan ini ditangguhkan supaya satu penyelesaian yang kekal dapat diperolehi dan mendesak Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos meletakkan jawatan kerana gagal dalam tugas menghadapi krisis tenaga di negara kita. [Tepuk] Sekian.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli yang Berhormat saya telah menerima satu Pemberitahuan Usul di bawah Peraturan Mesyuarat 18(1) daripada Yang Berhormat Ahli dari Kawasan Kota Melaka pada pagi ini jam 9.42 pagi. Teks Usul itu adalah seperti yang dibacakan oleh Ahli Yang Berhormat itu sebentar tadi. Bagi membolehkan perkara ini ditimbang oleh Majlis Mesyuarat, saya sebagai Tuan Yang di-Pertua hendaklah berpuashati bahawa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu memenuhi tiga syarat iaitu perkara itu tertentu, ia adalah bagi kepentingan orang ramai dan ia berkehendak disegerakan.

Setelah saya meneliti perkara itu dan saya mendapati bahawa perkara ini adalah perkara tertentu dan ia adalah bagi kepentingan orang ramai dan perkara ini perlu disegerakan. Oleh yang demikian, mengikut Peraturan Mesyuarat 18(3), maka inilah saya, dengan izin Dewan ini membenarkan Usul ini dibahaskan dan saya menempohkan Usul ini untuk dibahaskan pada jam 5.30 petang hari ini juga. [*Tepuk*]

Seperti lazimnya pihak Pembangkang akan diberi setengah jam pertama dan pihak Kerajaan akan diberi setengah jam lagi. Usul dibenarkan.

USUL

AKTA PERSATUAN PEMBANGUNAN ANTARABANGSA 1960

Tambahan Caruman Malaysia Kepada Persatuan Pembangunan Antarabangsa

3.44 ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan [Tuan Mustapa bin Mohamed]: Tuan yang di-Pertua, saya

mohon mencadangkan bahawa:

Mengikut Seksyen 5 Akta Persatuan Pembangunan Antarabangsa 1960, Dewan ini mengambil ketetapan bahawa tambahan caruman Malaysia dalam Persatuan Pembangunan Antarabangsa sebanyak AS\$75,618 diluluskan.

Tujuan ketetapan ini adalah untuk mendapat kelulusan Dewan Rakyat bagi Malaysia membuat caruman sejumlah AS\$75,618 atau lebihkurang RM197,000 bagi memenuhi tambahan modal kesepuluh Persatuan Pembangunan Antarabangsa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Persatuan Pembangunan Antarabangsa (IDA) adalah institusi gabungan Bank Dunia yang ditubuhkan pada tahun 1960. Tujuan utama penubuhannya ialah untuk membantu negara-negara ahli Bank Dunia yang miskin memperoleh pinjaman atas syarat-syarat yang lebih rendah daripada pinjaman biasa Bank Dunia. Selaras dengan objektif penubuhannya, hanya negara-negara ahli Bank Dunia yang berpendapatan perkapita kurang daripada AS\$580 dalam nilai Dolar tahun 1987 boleh memohon pinjaman daripada IDA. Pinjaman yang diperolehi daripada IDA tidak dikenakan bayaran faedah dan tertakluk kepada tempoh pembayaran balik yang panjang iaitu antara 35 hingga 40 tahun dengan tempoh, grace period, dengan izin, sehingga 10 tahun. Seperti juga pinjaman daripada Bank Dunia, pinjaman dari IDA ini adalah untuk membiayai projek-projek pertanian, pendidikan, kesihatan, bekalan air dan lain-lain sektor ekonomi.

Tuan Yang di-Pertua, IDA membiayai kegiatannya melalui caruman tambahan modal, pindahan sebahagian pendapatan

Bank Dunia, pendapatan bersih IDA sendiri dan juga sumbangan khas yang dibuat oleh negara-negara tertentu. Seperti Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, keperluan sumber oleh negara-negara miskin terus meningkat setiap tahun. Oleh itu negara-negara ahli IDA perlu terus membuat caruman tambahan modal.

Setakat ini sejumlah 9 tambahan modal telah dilakukan dan Malaysia telah membuat caruman berjumlah AS\$3.49 juta setakat ini. Negara-negara anggota IDA telah bersetuju membuat caruman tambahan modal kesepuluh bagi menampung operasi Persatuan ini bagi tempoh 3 tahun iaitu mulai Julai 1993 – Jun 1996. Dengan adanya tambahan caruman dan sumbangan khas daripada negara-negara maju, jumlah tabung kewangan IDA akan meningkat menjadi AS\$15.5 bilion. Jumlah tabung ini akan bertambah lagi dengan pindahan sebahagian pendapatan Bank Dunia. Dalam konteks caruman tambahan modal kesepuluh ini, Malaysia perlu mencarum sebanyak AS\$75,618 atau lebih kurang RM197,000 dalam satu ansuran bagi mengekalkan kedudukan undi kita dalam IDA pada tahun 0.4%.

Walaupun caruman negara kita tidak besar, ia membuktikan sokongan Kerajaan yang berterusan terhadap usaha agensi-agensi antarabangsa untuk membantu negara-negara miskin, terutamanya di Asia dan di Afrika.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, Malaysia telah membuat sumbangan berjumlah RM18.55 juta kepada agensi dan pertubuhan antarabangsa pada tahun 1992 dan bagi tahun ini pula, jumlah sumbangan kita kepada Pertubuhan-pertubuhan Antarabangsa ialah sebanyak RM11.61 juta. Di samping itu, juga Kerajaan

menyediakan peruntukan bagi program kerjasama teknikal untuk membantu beberapa negara membangun.

Tuan Yang di-Pertua, adalah disyorkan supaya Malaysia menambah caruman sejumlah AS\$75,618 kepada IDA. Dengan sumbangan ini keseluruhan caruman kita kepada Persatuan Pembangunan Antarabangsa akan menjadi AS\$3,574,105.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Tuan Othman bin Abdul]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah ini sekarang terbuka untuk dibahas. Padang Terap.

3.38 ptg.

Dato' Dr. Affifudin bin Haji Omar [Padang Terap]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin memberi sokongan yang sepenuhnya ke atas cadangan ini, yang merupakan sumbangan sebanyak AS\$75,618 untuk tujuan yang sangat murni. Tetapi saya ingin membuat beberapa komen agar ianya dapat dilakukan ataupun dapat dibawa ke tengah oleh pihak Kerajaan kepada Bank Dunia ataupun mana-mana badan yang akan mentadbirkan kewangan ini.

Tuan Yang di-Pertua, pertama sekali saya ingin tahu negara manakah yang termasuk di dalam kumpulan sasar ini. Apakah negara seperti Somalia, negara Bangladesh, negara-negara yang merupakan negara yang terke bawah di kalangan negara-negara miskin. Apakah bentuk bantuan atau pun 'funding' dan di dalam sektor ekonomi apa kewangan

ini akan disalurkan di bawah bantuan IDA?

Saya juga ingin tahu apakah bentuk penglibatan yang lain selain daripada memberi tambahan caruman ini daripada negara-negara ahli? Kerana kalau setakat kita memberi bantuan caruman kewangan sahaja, saya fikir tidak cukup. Kerana pada tahap ini, Malaysia sebagai sebuah negara yang telahpun mencapai tahap terbangun perlu memberi bantuan-bantuan lain seperti bantuan kepakaran. Di dalam format Bank Dunia ataupun Bank Asia, negara-negara ahli selain daripada memberi bantuan kewangan, juga memberi bantuan kepakaran. Kalau dipandang dengan sekilas pandang, ianya merupakan bantuan kepakaran. Tetapi implikasi ekonomi kepada kita, iaitu negara yang memberi bantuan adalah besar kerana kita dapat menghubungkan satu pertalian ekonomi yang kuat di antara negara kita dengan negara yang menjadi negara sasaran.

Tuan Yang di-Pertua, misalnya, dahulu Bank Dunia memberi bantuan kepada Malaysia dan bantuan ini datangnya dengan pakar-pakar daripada negara-negara Bank Dunia yang lain seperti Britain, Australia, Amerika Syarikat dan negara-negara Eropah serta Jepun. Selain daripada kekesanan wang yang mereka beri itu ialah kekesanan pertalian pakar-pakar ini dengan Malaysia. Akhirnya Malaysia terpaksa berkiblat kepada mereka dan mereka mendapat keuntungan ekonomi jangka panjang yang banyak.

Jadi, di sini saya ingin bertanya kepada pihak Kementerian Kewangan apakah kita akan menganjurkan bentuk-bentuk bantuan sebegini. Dan kalau kita menganjurkannya, saya fikir sudah sampailah masanya dan sudah kenalah

masanya, kerana Malaysia pada masa ini, di dalam bidang pertanian, khususnya, mempunyai kepakaran yang cukup untuk disumbangkan kepada negara-negara membangun yang lain, seperti negara yang sedang dibina semula iaitu Vietnam, Kambodia, Somalia, Bangladesh dan lain-lain lagi dan juga dengan adanya penglibatan pegawai-pegawai dari Malaysia yang telahpun mengalami ataupun berpengalaman di dalam pembangunan pertanian yang berjaya di Malaysia.

Saya ingin menegaskan di sini, Malaysialah merupakan satu-satunya negara yang berjaya sekali mentadbirkan bantuan ataupun pinjaman Bank Dunia mahupun Bank Asia seperti Rancangan FELDA, Rancangan MADA, Rancangan KADA di Kelantan ataupun MADA di Kedah dan Perlis yang diakui oleh Bank Dunia sebagai "the most successful present economic project" yang telah dipinjamkan oleh Bank Dunia.

Jadi, saya mintalah pihak Kerajaan supaya melibatkan Malaysia, bukan sahaja dari segi memberi kewangan malah di dalam bentuk-bentuk yang lain sepertimana yang saya sarankan tadi. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat dari Kepong.

3.15 ptg.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, sebagai negara yang mempunyai pendapatan per kapita yang hampir US\$3,000, memang kita mesti berusaha untuk memberi bantuan kepada negara-negara yang lebih miskin berbanding dengan Malaysia. Itu satu cerita yang baik.

Walau bagaimanapun, saya nampak ada berbagai sumbangan daripada

Kerajaan Malaysia kepada African National Congress (ACN) dan kepada badan-badan yang lain termasuk INRO dan sebagainya. Baik jugalah kali ini dari segi accountability, pihak Dewan Rakyat diberitahu terlebih dahulu apakah yang akan dicarum kepada IDA nya.

Tuan Yang di-Pertua, saya tertarik kepada hujah tadi oleh Yang Berhormat dari Padang Terap yang memberi makna yang tertentu. Mungkin kerana beliau ada pengalaman sedikit di dalam bidang pertanian melaksanakannya. Tetapi yang saya hendak tahu, dengan sumbangan kita yang sekarang sudah meningkat kepada hampir RM3.5 juta setakat ini, apakah peranan yang dimainkan oleh Malaysia di dalam memastikan sesiapa sahaja yang mendapat pinjaman daripada IDA? Bagaimana kita dapat membantu bagi memastikan sama ada kita hanya penyumbang sahaja tetapi tidak ada peranan langsung di dalam menentukan negara mana yang dapat bantuan daripada IDA. Kalau setakat itu, saya kata tidak payahlah sumbang kepada IDA kerana sia-sia sahaja oleh kerana kita tidak dapat memainkan peranan. Saya berharap pihak Kementerian dapat menjawab soalan seperti ini.

Satu lagi, biasanya negara-negara seperti Jepun, Amerika Syarikat juga membuat sumbangan kepada badan seperti ini. Mereka memang bukan sahaja mempunyai peranan yang aktif, bahkan juga ada unsur-unsur, ada syarat-syarat untuk negara yang lain. Inilah yang dikatakan bantuan. Bantuan sebelah kanan dan ada terima sebelah kiri. Itulah cara bantuan. Ada syarat sama ada tersurat ataupun tersirat.

Sebagai satu contoh, walaupun perdagangan di antara Republik Rakyat China dengan Amerika Syarikat, kadar

perdagangannya telah meningkat dan banyak trans-national Amerika termasuk syarikat telefon dan telegraf yang telah pun membuat kontrak dengan negara China yang mendapat ramalan keuntungan yang berpuluh-puluh atau beratus-ratus bilion Dollar Amerika. Itu yang dibuat. Tetapi mereka ada "most favoured nation". Apa yang disebutkan "most favoured nation", mereka sahajalah yang tahu apa yang dimaksudkannya sebagai satu "leverage" untuk mendapat satu konsesi daripada PRC, bagi syarikat-syarikat trans-national untuk membuat kontrak dalam bidang-bidang yang tertentu. Itulah yang dibuat. Dia hendak memberi bantuan, tetapi ini bukan bantuan. Satu helah. Satu taktik untuk menambahkan perdagangan mereka untuk mendapatkan keuntungan bagi negara.

Jadi, saya tidak nampaklah negara mana yang memberi bantuan semata-mata. Itu yang saya hendak tekankan di sini sama ada merka dari segi memberi sumbangan ini untuk bantuan semata-mata ataupun ada syarat yang lain? Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Setiausaha Parlimen menjawab.

3.56 ptg.

Tuan Mustapa bin Mohamed: Terima kasih Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap dan Kepong kerana sudi mengambil bahagian membahaskan Usul yang dibentangkan sebentar tadi.

Yang Berhormat dari Padang Terap membangkitkan dua perkara. Yang pertama, berkaitan dengan kumpulan sasaran. Yang kedua, berkaitan penglibatan kita selain daripada

sumbangan kewangan, apakah kita juga tidak mungkin boleh menyumbangkan kepakaran bagi mengadakan pertalian antara negara kita dengan negara-negara lain?

Bagi menjawab soalan pertama berkaitan dengan kumpulan sasaran, ingin saya maklumkan bahawa negara-negara yang layak meminjam daripada IDA ini adalah negara-negara yang miskin iaitu pendapatan mereka kurang daripada US\$580, jika dikira pendapatannya pada tahun 1987. Jadi, negara-negara lain yang mana pendapatan per kapita mereka melebihi paras tersebut, tidak layak meminjam daripada IDA itu. Kumpulan sasar bermakna negara-negara miskin. Setakat ini, bilangan ahli IDA ialah 146. Daripada bilangan tersebut hanya 90 yang layak meminjam. Negara-negara yang lain, termasuk Malaysia hendaklah meminjam daripada Bank Dunia, iaitu bank yang ditubuhkan khusus untuk membantu negara-negara lain yang agak mampu untuk membayar balik pinjaman dan dikenakan kadar faedah tahun lepas kira-kira 7.73%, kena kita bayar kadar faedah ke atas pinjaman yang diberikan oleh Bank Dunia. Tetapi negara-negara yang meminjam daripada IDA tidak perlu untuk membayar sebarang kadar faedah, it is interest free, dengan izin.

Jadi, kumpulan sasar ini ialah kira-kira 90 buah negara. Dilihat dari bantuan pinjaman yang telah diberikan ini, yang besar sekali ialah India iaitu berjumlah kira-kira US\$14.7 bilion, yang kedua Bangladesh — US\$4.5 bilion, yang ketiga negara China Komunis — US\$3.98 bilion dan yang keempat, Pakistan — US\$24 bilion. Jadi, kesemua empat negara yang saya nyatakan tadi, merupakan negara-negara yang mana

pendapatan per kapita mereka adalah kurang daripada US\$580 setahun.

Setakat ini, pinjaman yang masih belum dibayar oleh IDA berjumlah kira-kira US\$1.85 bilion. Itu bagi menjawab soalan yang pertama berkaitan dengan kumpulan sasar.

Yang kedua, apakah tidak mungkin kita juga terlibat dalam bentuk selain daripada sumbangan kewangan? Perkara ini satu persoalan yang relevant kerana mungkin sudah tiba masanya untuk kita memberi sumbangan kepakaran dengan meningkatkan bilangan rakyat Malaysia yang mampu, yang mempunyai skil kepakaran dalam pelbagai bidang.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, walaupun ia meningkat dari segi kepakaran, nampak daripada angka-angka yang ada, masih kurang menggalakkan penyertaan rakyat Malaysia dalam kerja-kerja untuk membantu agensi-agensi antarabangsa ini.

Dalam pada itu, ingin dimaklumkan bahawa Kerajaan ada satu program bernama Program Bantuan Teknikal yang dijalankan oleh Kerajaan di mana terdapat 4 jenis kepakaran yang diberikan;

- (i) kepakaran dalam bidang latihan di mana kita membawa pelatih-pelatih daripada luar negara untuk datang ke sini untuk berlatih untuk tempoh satu hingga tiga tahun;
- (ii) kita menyediakan perkhidmatan pakar kepada negara-negara tertentu;
- (iii) kita juga memberi bantuan untuk melaksanakan projek-projek tertentu;

- (iv) lain-lain bantuan, dengan izin, on the case-to-case basis.

Sebagai misalan, umpamanya kita pernah memberikan bantuan teknikal penyelidikan getah kepada negara Vietnam, iaitu satu bidang di mana kita terkehadapan di mana sumbangan kita berjumlah RM1.7 juta setakat ini kepada Vietnam; kita juga ada memberi sumbangan kepada Kampuchea berjumlah RM1 juta. Ini antara contoh-contoh di mana negara kita telah menyumbangkan kepakaran dan apabila diconvert, dengan izin, kepakaran ini kepada monetary value, dengan izin, maka itulah antara contoh-contoh di mana kita telah memberi sedikit sebanyak bantuan kepada negara-negara yang memerlukannya.

Itu bagi menjawab persoalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Padang Terap. Kita sedar tentang perlunya negara Malaysia terlibat dengan lebih aktif untuk menyediakan kepakaran kepada negara-negara membangun yang lain.

[Timbalan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan mesyuarat*]

Yang kedua, persoalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Kepong; beliau membangkitkan sama ada kita memainkan peranan tertentu, adakah kita menyumbang semata-mata tanpa memberi sebarang sumbangan lain, ataupun kita memainkan peranan untuk menentukan bahawa beberapa projek itu diberi sokongan untuk diberikan pinjaman.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kita mempunyai wakil dalam IDA ini dan wakil itulah melalui saham yang kita ada dalam IDA, wakil itulah

yang akan bersuara bagi pihak kita apabila projek-projek ini dibawa kepada perhatian Lembaga Pengarah, maka sudah tentulah wakil kita akan menyuarakan pandangan. Cuma yang disuarakan oleh Yang Berhormat dari Kepong mungkin ada beberapa negara seperti Amerika Syarikat, Jepun, Jerman, United Kingdom yang menyumbang mungkin dengan tujuan-tujuan tersirat dan tersurat, umpamanya kita masih ingat lagi satu ketika dahulu kira-kira enam tujuh tahun apabila ada usaha daripada pihak Amerika Syarikat untuk menyekat bantuan kepada negara Malaysia, pinjaman Bank Dunia untuk membantu pembangunan sektor kelapa sawit kerana pada ketika itu sektor kelapa sawit ini difikirkan sebagai satu sektor yang memberi saingan hebat kepada perusahaan soya bean.

Jadi, ketika itu memang ada usaha daripada pihak Amerika Syarikat untuk menyekat pinjaman Bank Dunia kepada kita bagi membangunkan ladang kelapa sawit, tetapi kita telah berjaya menangkis usaha Amerika Syarikat itu. Amerika Syarikat mempunyai kuasa besar dalam Bank Dunia memiliki kira-kira 18% daripada undi dalam Bank Dunia. Jadi, ini merupakan kuasa yang terbesar dan mungkin dapat menentukan segala-galanya. Presiden Bank Dunia juga merupakan seorang warganegara Amerika Syarikat. Jadi, memang ada negara-negara maju, contohnya yang saya berikan tadi mengenakan tekanan kepada negara-negara membangun untuk menyekat pemberian pinjaman kepada sektor-sektor yang mungkin menjejaskan kepentingan mereka sendiri.

Dalam hal ini, Kerajaan sedar dan kita mengambil langkah-langkah sesuai melalui media antarabangsa, melalui perwakilan kita di luar negara untuk

menentukan bahawa kepentingan negara akan sentiasa terpelihara.

Jadi, untuk merumuskan persoalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Kepong, Malaysia memainkan peranan melalui Ahli Lembaga Pengarah kita dalam Bank Dunia untuk menimbangkan pinjaman-pinjaman dan setakat ini belum ada pinjaman-pinjaman atau permohonan-permohonan kita yang ditolak semata-mata atas alasan kerana disekat oleh negara-negara tertentu bagi mempromote, dengan izin, kepentingan mereka.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan setinggi terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap dan Kepong kerana sudi mengambil bahagian dalam membahaskan usul yang dibentangkan. Sekian.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa usul atas nama Yang Berhormat Menteri Kewangan iaitu:

“Bahawa mengikut Seksyen 5 Akta Persatuan Pembangunan Antarabangsa 1960, Dewan ini mengambil ketetapan bahawa tambahan caruman Malaysia kepada Persatuan Pembangunan Antarabangsa sebanyak AS\$75,818 diluluskan hendaklah disetujui”.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa mengikut Seksyen 5 Akta Persatuan Pembangunan Antarabangsa 1960, Dewan ini mengambil ketetapan bahawa tambahan caruman Malaysia kepada Persatuan Pembangunan Antarabangsa sebanyak AS\$75,818 diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PENTADBIRAN UNDANG- UNDANG ISLAM (WILAYAH-WILAYAH PERSEKUTUAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

4.06 ptg.

Setiausaha Parliman di Jabatan Perdana Menteri [Tuan Othman bin Abdul]: Tuan Yang di-Pertuan, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama suatu Akta untuk mengadakan peruntukan bagi Wilayah-Wilayah Persekutuan, suatu undang-undang yang berkaitan dengan penguatkuasaan dan pentadbiran undang-undang Islam, penubuhan dan organisasi Mahkamah-Mahkamah Syariah, dan perkara-perkara yang berhubungan dengannya, dibacakan bagi kali yang kedua sekarang.

Undang-undang ini perlu diadakan bagi mengganti dan memperkemas peruntukan-peruntukan mengenai pentadbiran undang-undang Islam yang terdapat dalam Enakmen Pentadbiran Hukum Syarak 1952 sebagaimana yang diubahsuai pada tahun 1974 untuk Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan pada tahun 1984 bagi Wilayah Persekutuan Labuan.

Peruntukan-peruntukan mengenai undang-undang pentadbiran yang terdapat dalam Enakmen tersebut adalah tidak lengkap dan kurang sesuai memandangkan ianya digubal pada tahun 1992 lagi. Undang-undang yang dicadangkan ini telah digubal dan dihalusi oleh sebuah Jawatankuasa, iaitu Jawatankuasa Penggubalan Undang-undang Islam yang dilantik khas oleh Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan.

Jawatankuasa berkenaan telah memberi perhatian yang teliti bagi memastikan agar peraturan-peraturan yang digubal tidak bertentangan sama ada dengan hukum syarak ataupun menjadi kurang praktikal serta menyusahkan orang ramai dari segi pentadbiran. Dalam hubungan ini, penubuhan fungsi dan peranan sesuatu badan yang ditadbirkan di bawah Akta ini telah dihuraikan dengan lebih mendalam agar pentadbiran yang mudah dan lebih teratur dapat dijalankan.

Sebagai penjelasan, izinkan saya menerangkan beberapa ciri penting mengenai undang-undang tersebut. Peruntukan-peruntukan yang melibatkan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan, Fasal 4 hingga 31 merujuk kepada penubuhan, peranan dan fungsi Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan. Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan adalah satu badan yang ditubuhkan untuk menasihati Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong di dalam perkara-perkara yang berkaitan dengan agama Islam sebagai satu badan yang juga menguruskan harta-harta wakaf. Di dalam menjalankan tanggungjawabnya, majlis boleh melantik Jawatankuasa-jawatankuasa atau lain-lain perbadanan bagi membantunya di dalam menjalankan tugas-tugas yang dipertanggungjawabkan ke atasnya.

Oleh yang demikian, dengan adanya Akta ini, maka syarat-syarat urusan pengendalian Majlis akan menjadi lebih teratur dan dengan adanya peruntukan-peruntukan tersebut akan membolehkan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan menjalankan peranannya dengan lebih berkesan demi kesejahteraan sosio-ekonomi orang Islam di Wilayah-wilayah Persekutuan.

Fasal 32 hingga 39 merujuk kepada peranan yang dimainkan oleh mufti dan Jawatankuasa Perundangan Hukum Syarak ataupun Fatwa. Peruntukan Akta ini membolehkan Yang di-Pertuan Agong atas nasihat Menteri dan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan melantik mufti sebagai penasihat di dalam hal ehwal Islam di Wilayah-wilayah Persekutuan. Peranan dan tanggungjawab mufti adalah untuk menasihati Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong berhubung dengan hukum syarak di samping bertanggungjawab mengenai sesuatu fatwa. Di dalam menjalankan tugasnya mengenai fatwa, satu badan yang dinamakan Jawatankuasa Perundangan Hukum Syarak hendaklah ditubuhkan bagi membantu beliau di dalam mengeluarkan sesuatu fatwa.

Fasal 40 hingga 47 Akta ini menjelaskan mengenai perlantikan, peranan dan fungsi Mahkamah Syariah. Di antara lain ianya memperuntukan mengenai perlantikan Ketua Hakim Syarie, Hakim-hakim Syarie dan Pendaftar Mahkamah. Di samping itu, Akta ini juga menerangkan peringkat-peringkat Mahkamah dan bidang kuasanya.

Dengan adanya Akta baru ini, ianya akan memudahkan lagi urusan-urusan pentadbiran Mahkamah Syariah dan dapat meningkatkan lagi keupayaan Mahkamah Syariah di dalam mengendalikan urusan-urusan yang berkaitan dengan masyarakat Islam. Di dalam pentadbiran Mahkamah Syariah, pendakwa-pendakwa syarie dan peguam syarie tidak terkecuali daripada terlibat dengan pentadbiran Mahkamah Syariah. Oleh yang demikian, di dalam Akta ini, wujudnya peruntukan di bawah Fasal 58 dan 59 mengenai pendakwa syarie dan peguam syarie. Dengan penglibatan

pendakwa syarie dan peguam syarie akan memudahkan urusan perbicaraan di Mahkamah Syarie dan keadilan yang saksama dapat dijalankan dengan berkesan.

Bagi menjaga kepentingan kewangan orang-orang Islam di dalam Wilayah-wilayah Persekutuan maka Fasal 60 hingga 71 diwujudkan bagi membolehkan penubuhan Baitulmal. Badan ini berfungsi sebagai satu badan yang menguruskan harta-harta yang menjadi amanah kepada Majlis terutamanya harta wakaf dan nazar. Akta ini memperuntukkan cara-cara harta tersebut perlu diuruskan agar ianya bermanfaat kepada masyarakat Islam di dalam Wilayah-wilayah Persekutuan.

Masjid merupakan tempat ibadat yang menjadi tumpuan masyarakat Islam. Untuk membolehkan ianya diuruskan dengan lebih teratur, maka Fasal 72 hingga Fasal 83 diwujudkan. Peruntukan-peruntukan ini menjelaskan fungsi dan peranan sesuatu masjid, soal-soal pentadbiran masjid dan orang-orang yang menguruskan. Dengan adanya peruntukan-peruntukan ini, maka urusan pentadbiran sesuatu masjid akan dapat dipertingkatkan lagi bagi kepentingan dan kemakmuran masyarakat di Wilayah-wilayah Persekutuan ini.

Bagi masyarakat yang hendak memeluk Islam, peruntukan Fasal 85 hingga Fasal 94 menerangkan cara-cara seorang muallaf diuruskan pengislamannya dan proses-proses pendaftarannya. Walaupun di dalam Islam seseorang yang tidak beragama Islam boleh memeluk agama Islam apabila mencapai umur baligh, namun setelah mengambil kira perkembangan semasa maka Fasal 95 diperkenalkan bagi membolehkan seseorang yang tidak

beragama Islam memeluk agama Islam apabila ia mencapai umur 18 tahun atau jikalau ia berumur di bawah 18 tahun, maka ia perlu mendapat keizinan dari ibu bapa atau penjaganya.

Berhubung dengan pendidikan Islam di Wilayah Persekutuan, Akta ini juga membuat peruntukan mengenainya. Bagi maksud ini Majlis dikehendaki melantik Jawatankuasa Pengawasan Pengajian Agama Islam bagi mengawasi pendidikan Islam. Di samping itu juga, Majlis mempunyai kuasa untuk mendaftar sekolah-sekolah agama yang terdapat di Wilayah-wilayah Persekutuan. Jelas dari peruntukan Fasal 95 hingga Fasal 97 pendidikan Agama Islam diberi perhatian yang serius agar ianya dapat melahirkan masyarakat Islam yang berpendidikan dan berakhlak.

Di dalam memperakukan Akta Pentadbiran Undang-undang Islam Wilayah Persekutuan 1992 ini dikuatkuasakan di Wilayah-wilayah Persekutuan, Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan berpegang kepada asas-asas pertimbangan seperti berikut:

- (i) Enakmen Pentadbiran Hukum Syarak 1992 yang dipakai di Wilayah Persekutuan adalah pada hakikatnya undang-undang negeri Selangor yang dipinjamakai oleh Wilayah-wilayah Persekutuan. Ianya adalah satu undang-undang yang boleh dikatakan lama iaitu dikanun pada tahun 1952. Oleh itu, adalah perlu suatu undang-undang baru bagi menggantikannya, tambahan pula enakmen tersebut tidak mempunyai naskah Bahasa Malaysia yang sah untuk dirujuk.
- (ii) Rang Undang-undang ini bukan sahaja setakat memperbaharui

enakmen tersebut tetapi dilengkapi dan dikemaskinikan dengan peruntukan-peruntukan yang bersesuaian demi mempertingkatkan lagi pentadbiran hal ehwal Islam di Wilayah-wilayah Persekutuan.

- (iii) Rang Undang-undang ini memperuntukkan struktur baru badan kehakiman syariah yang sangat diperlukan bagi memastikan keadilan dilaksanakan dengan lebih sempurna. Struktur-struktur baru badan kehakiman ini diharap dapat meningkatkan keupayaan menampung beban yang semakin bertambah ke atas mahkamah-mahkamah syariah serta menaikkan prestasi dan taraf badan kehakiman syariah.
- (iv) Terlalu banyak pindaan, tambahan dan pengubahsuaian telah dilakukan pada enakmen asal. Oleh yang demikian, adalah perlu satu undang-undang yang lengkap diwujudkan.
- (v) Beberapa peruntukan baru telah ditambah bagi memastikan tindakan dan pentadbiran hal ehwal agama Islam tidak bercanggah dengan peruntukan-peruntukan undang-undang lain.
- (vi) Kebanyakan negeri-negeri di Malaysia telah meluluskan undang-undang pentadbiran Islam yang pada asasnya mempunyai peruntukan penting yang seragam.

Secara keseluruhannya dapatlah disimpulkan bahawa Akta ini amat diperlukan bagi menggantikan peruntukan yang terdapat dalam Enakmen Pentadbiran Islam yang masih

lagi berkuatkuasa. Masalah-masalah pentadbiran undang-undang Islam dapat diatasi dan menyusun semula pentadbiran dapat dibuat bagi memenuhi kehendak-kehendak masyarakat Islam masa kini. Kedudukan mahkamah dapat dipertingkatkan lagi dengan wujudnya sistem kehakiman syariah secara yang lebih sempurna dan tersusun.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Timbalan Menteri Pertahanan [Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah Rang Undang-undang bernama satu Akta bagi mengadakan peruntukan bagi Wilayah-wilayah Persekutuan suatu undang-undang berkaitan dengan penguatkuasaan dan pentadbiran undang-undang Islam, penubuhan dan organisasi Mahkamah-mahkamah Syariah dan perkara-perkara yang berhubung dengannya dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas. Marang.

4.15 ptg.

Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang [Marang]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Bagi menyertai perbincangan berhubung dengan Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-Undang Islam Wilayah Persekutuan 1992, saya suka memberi banyak peringatan kepada pihak Kerajaan supaya membuat perhatian yang sewajarnya dan tidak terburu-buru di dalam mengemukakan undang-undang yang begini penting kerana terdapat kelemahan-kelemahan

yang wujud yang masih ada ruang-ruang yang meletakkan kepentingan Islam terjejas iaitu undang-undang yang dikemukakan sehingga Rang Undang-undang ini tidak meletakkan Islam di suatu tempat yang setinggi-tingginya.

Walaupun Islam itu kaya dengan cara-cara yang melibatkan segala aspek yang ada dalam kehidupan ini bukan sahaja kaya dengan undang-undangnya dalam segala bidang tetapi kaya dengan urusan pentadbirannya. Mengapa tidak dirujuk kepada undang-undang pentadbiran Islam yang bersejarah yang boleh dibaca dalam sejarah Islam, dalam kitab-kitab yang ditulis oleh ulama-ulama Islam? Mengapa kita perlu menyalin dan mengubah kepada apa-apa perkara daripada undang-undang yang digubal di zaman penjajah Inggeris dan meninggalkan ruang-ruang yang meletakkan Islam di suatu tempat yang tidak sewajarnya?

Undang-undang yang dikemukakan ini tidak menyeluruh, tidak merangkumi segala aspek yang ada di dalamnya tali-menali dan kait-mengait di antara satu sama lain. Apabila tidak dikaitkan dengan aspek yang lain yang perlu ada di dalam Undang-undang ini, maka akan berlaku kelemahan-kelemahan di mana Islam tidak boleh dipersalahkan melalui kelemahan-kelemahan ini, yang silapnya ialah undang-undang yang direka dan dicipta oleh manusia yang dinamakan "Undang-undang Islam". Terlalu banyak yang dinamakan "Undang-undang Islam" padahal ia adalah bukan daripada Undang-undang Islam, hanya pada nama sahaja. Saya bimbang nanti kita termasuk di dalam amaran yang keras yang diberi oleh Allah S.W.T. di dalam Al-Quran-al-Karim. [*Membacakan sepotong ayat dari Al-Quranul-Karim*] yang

bermaksud]: "Kecelakaan bagi mereka yang menulis buku, menulis kitab, menulis undang-undang, menulis hukum-hakam dengan tangan mereka, lalu mereka mengatakan ini adalah dari Allah untuk mendapat habuan yang sedikit padahal ia bukan dari Allah, maka kecelakaanlah daripada apa yang ditulis dan kecelakaan daripada apa yang diusahakan".

Terlalu banyak kelemahan-kelemahan yang wujud di dalam Rang Undang-undang yang dinamakan Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam Wilayah Persekutuan ini. Di antaranya ialah sebagaimana yang saya tegaskan tadi ianya tidak menyeluruh dan dalam bahagian yang saya tegaskan tadi ianya tidak menyeluruh dan dalam bahagian yang berkait dengan hukum syarak, walaupun disebut dalam Fasal 2 yang berhubung dengan tafsiran, disebut berkenaan dengan hukum syarak dan disebut di sini "mazhab-mazhab yang diiktiraf" tetapi tidak disebut "mazhab-mazhab yang diiktiraf" secara detail; kerana terlalu banyak mazhab yang wujud di dalam Islam ini. Di antaranya ialah mazhab yang dianggap menyeleweng daripada Islam dan bukan daripada Islam yang wujud di tengah-tengah masyarakat Islam seperti "mazhab yang memisahkan agama dengan urusan hidup", "mazhab yang membabitkan aqidah yang tiada kena mengena dengan Islam" dan dinamakan ia sebahagian daripada Islam. Saya bimbang sekiranya ia tidak disenaraikan, maka akan menimbulkan perkara-perkara yang sangat mengelirukan.

Seterusnya dalam perkara yang berkait dengan penubuhan Majlis Agama Islam Wilayah, Ahli-ahli Majlis adalah penasihat-penasihat yang tersangat penting bagi melaksanakan hukum

Islam. Menjadi penasihat yang penting kepada Kerajaan dan menjadi penasihat yang penting kepada Yang di-Pertuan Agong yang terletak di bawahnya perkara-perkara yang berkaitan dengan hal ehwal agama Islam Wilayah Persekutuan.

Sekiranya, penasihat-penasihat ini tidak dikenakan syarat-syarat yang ketat, syarat-syarat yang dikehendaki oleh Islam, maka akan wujud penasihat-penasihat yang tidak berwibawa.

Sebagai satu contoh, syarat-syarat kepada Ahli Majlis yang disebut di dalam Rang Undang-undang ini, menyebut tentang arif. Seorang yang arif berkenaan dengan Islam, walaupun tidak ada huraian, walaupun difahami yang dimaksudkan dengan arif itu ialah arif berkenaan dengan Islam. Sejauhmana arifnya? Dan tidak disebut berkenaan dengan adil yang merupakan satu sifat yang sangat penting dalam semua jawatan-jawatan yang dipegang di dalam Islam.

Yang dimaksudkan dengan adil itu ialah seorang yang tidak melakukan dosa besar dan seorang yang tidak melakukan perkara-perkara yang menjatuhkan maruah. Walaupun dia seorang yang arif, tetapi melakukan perkara-perkara yang menjatuhkan maruah, menghilangkan kewibawaan Majlis Agama Islam Wilayah dan menghilangkan penghormatan orang kepada segala tindakan-tindakan yang dikemukakan.

Begitu juga di dalam perlantikan Mufti, sebagai satu contoh. Tidak disebut perkara-perkara yang sangat perlu dan penting, masalah yang berkaitan dengan kewibawaan dan masalah melaksanakan tugas. Umpamanya, apa yang berlaku kelemahan-kelemahan yang banyak yang tidak dibaiki, yang berkaitan dengan fatwa.

Majlis Fatwa Kebangsaan ataupun Mufti Wilayah Persekutuan seringkali mengeluarkan fatwa terlambat ataupun dilambatkan dan kadang-kadang melakukan sesuatu perkara terlebih dahulu, barulah ditanya Majlis Fatwa dan barulah ditanya Mufti apakah hukum-hakamnya. Melaksanakan dahulu, meluluskan dahulu, kemudian baru ditanya. Di antaranya perkara yang berkaitan dengan ASN, yang dilambatkan dan tidak diketahui sehingga hari ini oleh masyarakat Islam, apakah hukum ASN itu secara rasmi. Tidak ada fatwa daripada Majlis Fatwa mana-mana negeri dan termasuklah Wilayah Persekutuan. Ianya sudah menjadi amalan yang berleluasa di dalam masyarakat.

Perkara yang berkaitan dengan Mahkamah Syariah, sebagai satu contoh, di samping ianya tidak menyeluruh dalam perkara-perkara yang ada di dalam hukum Islam, terhad dalam perkara yang berkaitan dengan keluarga, yang berkaitan dengan undang-undang akhlak yang tertentu. Di samping undang-undang akhlak itu sendiri, di antaranya tidak menepati hukum Islam. Walaupun sudah ada undang-undang yang telah ditetapkan oleh Islam yang berkaitan dengan akhlak, yang dinamakan hukum hudud, di mana pemerintah boleh mengadakan undang-undang yang tidak dinamakan hudud, yang boleh difikirkan berdasarkan kepada takzir. Adapun dalam perkara yang dinamakan hudud, yang berkaitan dengan akhlak merupakan perkara yang putus, yang telah ditetapkan, yang tidak harus mengikut ajaran Islam, manusia mengadakan undang-undang sendiri dalam perkara yang tidak diizin oleh Allah S.W.T.. Di mana manusia yang mengadakan hukum dalam perkara yang tidak diizin oleh Allah adalah satu perkara syirik, satu perkara yang sangat besar.

Allah Taala berfirman di dalam Al Quranul Karim yang bermaksud, "adakah mereka mempunyai sekutu-sekutu yang boleh mengadakan undang-undang dalam perkara yang tidak diizin oleh Allah S.W.T."

Seterusnya, Mahkamah Syariah mempunyai kedudukan yang lebih rendah daripada Mahkamah Tinggi. Daripada Mahkamah Agong dan daripada Mahkamah-mahkamah yang lain. Sepatutnya Mahkamah Syariah adalah yang paling agong dan lebih tinggi daripada segala-segalanya. Ianya termasuklah tidak menyeluruh dalam perkara yang berkait dengan pindaan Perlembagaan yang berhubung dengan imuniti.

Sebagai satu contoh, sekiranya dalam undang-undang yang tidak berkait dengan syariah, jika pihak Raja-raja melakukan kesalahan pihak Kerajaan boleh menubuhkan mahkamah khas. Adakah sekiranya Raja-Raja melakukan jenayah syariah, kalau Raja berkhawat, kalau Raja tidak berpuasa, kalau Raja minum arak, kalau Raja bersyarah agama tidak ada tauliah, maka di mahkamah manakah hendak dibicarakan Raja ini? Mengapakah tidak diadakan Mahkamah Khas yang berkait dengan hukum syarak kalau kita mahu mengadakan Mahkamah Khas sangat di dalam perkara ini?

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya dalam contoh yang berkait dengan masjid di mana ini tidak menggambarkan suatu cara yang dapat benar-benar menghidup dan memakmurkan masjid. Sering berlaku di masyarakat, jawatankuasa yang dinamakan Jawatankuasa Qariah yang mengendalikan urusan masjid, dilantik daripada orang-orang yang tidak datang ke masjid. Oleh kerana dia kuat parti, kerana dia aktif di dalam parti

Kerajaan, kadang-kadang dia dilantik. Pada hal dia tidak pernah datang ke masjid. Tidak berjemaah ke masjid. Orang yang selalu datang ke masjid tidak dilantik menjadi ahli jawatankuasa ini.

Pada hal, ini telah ditetapkan oleh Tuhan di dalam Al-Quranul Karim, yang bermaksud "dan tidaklah mereka itu, yakni orang-orang yang tidak beragama itu, layak menjadi wali-wali masjid. Yang sebenarnya layak menjadi wali masjid ialah orang-orang yang bertaqwa kepada Allah S.W.T."

Seterusnya, dalam perkara yang berkait dengan masuk Islam. Pindaan yang baru dibuat, yang tidak dibuat oleh British di zaman penjajahan British, tetapi kita berani memindanya. Kita tidak menafikan bahawa Islam memberi kebebasan beragama dan kebebasan beragama adalah satu perkara yang dinaskan di dalam Al-Quranul Karim, "Tidak ada paksaan di dalam agama." Kita tidak boleh memaksa orang Islam, tetapi kebebasan beragama ini perlu dihormati. Di antaranya ialah seorang yang boleh berfikir dengan waras. Berfikir dengan baik, dengan tidak ditentukan oleh umur-umur yang terlalu panjang, baru hendak dianggap dia sebagai seorang waras, di mana menghadkan umur 18 tahun. Adalah merupakan satu perkara yang tidak wajar di mana Islam menghadkan umur baligh sebagai umur yang meletakkan seseorang itu boleh berfikir dan baligh ini berlaku sebelum 18 tahun. Mengapa kita tidak meletakkan baligh sahaja? Dan kita meletakkan umur 18 tahun dan ada yang berumur 18 tahun tetapi belum baligh lagi. Yang berumur 40 tahun pun belum baligh lagi. Mengapa kita tidak meletakkan baligh sahaja bagi memberi kuasa dan suasana kebebasan yang lebih luas.

Seterusnya ibu bapa tidak berhak memaksa yang telah baligh. Ini satu perkara yang berkait dengan kebebasan beragama. Kita melihat dalam bahagian yang berkait dengan pengawasan Jawatankuasa Pengawasan Pengajaran Agama. Kita mengharapkan Jawatankuasa Pengawas ini benar-benar mengawas supaya ianya tepat dengan ajaran Islam. Bukannya, merupakan satu jawatankuasa yang menghalang dari ajaran Islam itu diajar dengan cara yang sebenar. Saya bimbang berlaku di zaman bukan Islam yang mentadbir Kerajaan, tetapi Kerajaan yang mentadbir Islam. Undang-undang ini boleh disalahgunakan. Dan kita perlu kembali kepada sejarah Islam. Seringkali berlaku di dalam sejarah Islam, tindakan-tindakan yang perlu menjadi contoh dan teladan. Di antaranya, pemerintah-pemerintah Islam menggalakkan pengajian ilmu dalam segala bidang dan membenarkan seseorang itu mengajar ilmu termasuklah ilmu agama. Apabila ada seorang mengajar, pemerintahnya tidak menghalang terus tetapi menyiasat adakah yang diajar itu tepat dengan Islam ataupun tidak. Sekiranya tepat dengan Islam maka dibenarkan. Bukannya disoal adakah dia ada tauliah ataupun tidak.

Seringkali berlaku di negeri-negeri, kelemahan di dalam menguatkuasa undang-undang ini, yang ditanya ialah tauliah mengajar, tauliah bersyarah atau tauliah berucap. Bukan yang ditanya tentang isi ucapan yang disampaikan. Ini merupakan di antara kelemahan-kelemahan yang wujud dan banyak lagi kelemahan-kelemahan yang ada. Jika sekiranya Kerajaan tidak membuat pindaan bagi mengatasi kelemahan-kelemahan ini, dan tidak mengkaji semula, maka kami akan menentang Rang Undang-undang ini dengan sekeras-

kerasnya kerana ia memberi satu gambaran yang baik kepada agama Islam dan memberi masa depan yang tidak menyelamatkan ke arah melaksanakan Islam dengan cara yang menyeluruh. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat dari Jelutong.

4.29 *ptg.*

Tuan R. Karpal Singh [Jelutong]: Tuan Speaker, dalam ucapan Timbalan Menteri yang membentangkan Rang Undang-undang ini tadi, beliau ada mengatakan antara lain, Tuan Speaker "Rang Undang-undang ini ada digubal dengan halus. Perhatian ada diambil dari semua segi".

Tetapi apa yang perlu di sini, Tuan Speaker, adakah peruntukan-peruntukan dalam Rang Undang-undang ini bertentangan dengan peruntukan-peruntukan dalam Perlembagaan?

Dalam fikiran saya, Tuan Speaker, apa yang terus-terang dan, dengan izin, what stands out as clear as a pikestaff, adalah peruntukan Fasal 91(1) Rang Undang-undang ini. Fasal ini berbunyi, dan oleh kerana seksyen ini bertentangan dengan Perlembagaan, Tuan Speaker, saya baca perlahan-lahan apa yang jadi Fasal 91(1) ini:

"Seorang yang telah masuk Islam dan telah didaftarkan dalam Daftar Muallaf hendaklah bagi maksud mana-mana undang-undang Persekutuan (dalam itu termasuk Perlembagaan, oleh kerana Perlembagaan pun adalah undang-undang, walaupun undang-undang yang utama) atau Negeri, dan untuk semua masa diperlakukan sebagai seorang Islam".

Mengenai phrase atau perkataan-perkataan ini “ dan untuk semua masa diperlakukan sebagai seorang Islam”, adakah Peguam Negara apabila memasukkan peruntukan ini dalam Rang Undang-undang ini memberi perhatian kepada peruntukan-peruntukan dalam Perlembagaan, khasnya Perkara II Perlembagaan kita yang berbunyi, dengan izin:

“Every person has the right to profess and practise his religion and, subject to Clause (4), to propagate it”.

Saya ulang, “Every person has the right to profess and practise his religion.”

Tuan Speaker, apa yang ada dalam Perkara 3? Perkara 3 tersebut:

“Islam is the religion of the Federation, but other religions may be practised in peace and harmony in any part of the Federation.”

Kedua-dua peruntukan ini dalam Perkara 3 dan Perkara 11, Tuan Speaker, memberi kebebasan kepada rakyat dalam negara ini, walaupun rakyat itu beragama Islam atau beragama lain, satu hak untuk mengikut ‘the religion of his choice’.

Tuan Speaker, agama adalah satu perkara between God and man. Walaupun seseorang apabila dilahirkan ada sesuatu agama, tetapi peruntukan dalam Perlembagaan kita ada memberi kebebasan kepada seseorang untuk tukar agama itu jikalau beliau percayai kepada agama lain. Apa yang ada dalam peruntukan 91(1) ini dan khasnya perkataan-perkataan yang ada di sana iaitu “dan untuk semua masa” atau “and shall for all time” – itu adalah phrase dalam versi Inggeris, Rang Undang-undang ini.

Fasal 91(1) berbunyi dalam bahasa Inggeris, dengan izin: “A person who has converted to Islam and has been registered in the Register of Muallafs shall, for the purposes of any Federal or State law, and for all time, be treated as a Muslim”.

Tuan Speaker, dalam kes Teoh Eng Huat, dan saya minta diberi peluang untuk membaca apa yang ada diputuskan oleh Mahkamah Agung dalam negara kita, dalam kes ini, iaitu pada 21 April 1990 dan ini ada dilaporkan dalam majalah **The Malaysian Law Journal**. Saya ingin sebut citation itu, iaitu “Teoh Eng Huat vs Kadhi, Pasir Mas and Another, (1990)2 **The Malaysian Law Journal**, page 300. Apa yang ada dalam mukasurat 301, Tuan Speaker, adalah sangat significant, oleh kerana ini ada diputuskan oleh Mahkamah Agung dalam negara kita dan apa yang ada dikatakan oleh Ketua Hakim dalam negara kita, Ketua Hakim Abdul Hamid. Saya baca apa yang ada terkandung dalam mukasurat 301, the right column at paragraph H atau G, itu lagi penting. Dengan izin:

“Although normally, in accordance with usual judicial practice, we base out interpretative function on the printed letters of the legislation alone, in the instant case, we took liberty, as Lord Denning is reported to have done, to ascertain for ourselves what purpose the founding fathers of our Constitution had in mind when our constitutional laws were drafted. The Malaysian Constitutions was not the product of overnight thought but the brainchild of constitutional and administrative experts from UK, Australia, India dan West Pakistan, known commonly as the Reid Commission following the name of the Rt Hon Lord Reid, LLD, FRSE, a Lord of Appeal in the

Ordinary. Prior to the finding of the Commission, there were negotiations, discussions and consensus between the British government, the Malay Rulers and the Alliance party representing various racial and religious group. On religion - dan ini penting - the Commission submitted:

169. We have considered the question whether there should be any statement in the Constitution to the effect that Islam should be the State religion. There was universal agreement that if any such provision were inserted, it must be made clear that it would not in any way affect the civil rights of non-Muslims. In the memorandum submitted by the Alliance it was stated: 'the religion of Malaysia shall be Islam. The observance of this principle shall not impose any disability on non-Muslim nationals professing and practising their own religions and shall not imply the State is not a secular State'. There is nothing in the draft Constitution to effect the continuance of the present position in the State with regard to recognition of Islam or to prevent the recognition of Islam in the Federation by legislation or otherwise in any respect which does not prejudice the civil rights of individual non-Muslims. The majority of us think that it is best to leave the matter on this basis, looking to the fact that counsel for the Rulers said to us 'it is Their Highness' considered view that it would not be desirable to insert some declaration such as has been suggested that the Muslim faith or Islamic faith be the established religion of the Federation. Their Highnesses are not in favour of such a declaration being inserted...".

Dan selepas itu apa yang ada diputuskan, Tuan Speaker, dengan izin:

"It was on the above basis that our Constitution was drafted and promulgated.

We are also mindful of Article 3 of the Constitution which says that Islam is the religion of the Federation; but other religions shall be practised in peace and harmony in any part of the Federation.

An affirmation of Article 3 of the Constitution was specifically stated in para 15 of the Malaysian Report of the Inter-Governmental Committee 1962. There was a similar affirmation of Article 11 of the Constitution (at para 15(2)).

Stripped of technical hairsplitting or purely academic arguments, it is our view that under normal circumstances, a parent or guardian (non-Muslim) has the right to decide the choice of various issues affecting an infant's life until he reaches the age of majority. Our view is fortified by the provisions of the Guardianship of Infants Act 1961, which incorporates the rights, liabilities of infants and regulate the relationship between infants and parents. We do not find favour which the learned judge's view that the rights relating the religion is not covered by the Act on the ground that the word 'religion' is not clearly spelt out in the law. In our view, religions practice is one of the rights of the infant, exercised by the guardian on his behalf until he becomes a major. In India, Article 28(3)2 of the Indian Constitution states:

'No person attending any educational institution recognized by the State or receiving aid out of State funds shall be required to take part in any religious instruction that may be imparted in such institution or in any premises attached

thereto unless such person or, if such person is a minor, his guardian has given his consent thereto.'

This section makes it incumbent to obtain the consent of the guardians.

In all the circumstances, we are of the view that in the wider interests of the nation, no infant shall have the automatic right to receive instruction relating to any other religion than his own without the permission of the parent or guardian.

Reverting to the issue before this court, the crucial question remains whether the subject, an infant at the time of conversion, had legal capacity according to law applicable to her. It is our considered view that the law applicable to her immediately prior to her conversion is the civil law. We do not agree with the learned judge's decision that the subject although below 18 had capacity to choose her own religion. As the law applicable to the infant at the time of conversion is the civil law, the right of religious practice of the infant shall therefore be exercised by the guardian on her behalf until she becomes major. In short, we hold that a person under 18 does not have the right and in the case of non-Muslim, the parent or guardian normally has the choice of the minor's religion".

Tuan Speaker, kami di sini mengalukan pindaan yang ada dibuat kepada Rang Undang-undang ini mengenai umur 18 tahun, yang jadi the age of majority under the Age of Majority Act 1971, iaitu sebagai umur apabila seorang yang waras untuk menentukan dan memilih agamanya sendiri.

Tuan Speaker, apa yang ada di dalam peruntukan seperti ini dalam Rang

Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam Selangor? Apa yang saya difahamkan undang-undang ini sudah berkuatkuasa, tetapi, Tuan Speaker, sebelum Rang Undang-undang ini diluluskan, MCA ada memberi sokongan kepada Rang Undang-undang itu, di mana diperuntukkan bahawa 'the age' atau umur apabila seseorang boleh memeluk agama Islam adalah umur 'baligh', atau dengan izin the age when a person reaches the age of puberty.

Sungguhpun, Tuan Speaker, itu menjadi satu undang-undang yang melanggar dengan peruntukan-peruntukan dalam Perlembagaan, tetapi sampai hari ini undang-undang itu ada dan mengandungi satu peruntukan yang boleh dikuatkuasakan di bawah undang-undang itu, walaupun peruntukan itu ada menentang dengan Perlembagaan. Apa yang harus dibuat adalah untuk Dewan Undangan Negeri Selangor menghapuskan atau repeal peruntukan mengenai 'the age of conversion' atau umur baligh dalam Rang Undang-undang itu, tetapi sampai hari ini tidak ada dibuat. Ini menjadi satu perkara yang memalukan sistem undang-undang dalam negara kita, oleh kerana secara terus-terang apa yang bertentangan dengan Perlembagaan adalah satu undang-undang yang tidak sah, berdasarkan dengan Perkara 4(1) Perlembagaan yang berbunyi:

"4(1) This Constitution is the supreme law of the Federation and any law passed after Merdeka Day which is inconsistent with this Constitution shall, to the extent of the inconsistency, be void".

Tuan Speaker, mengenai Fasal 92, saya baca apa yang ada dalam Fasal itu:

"Jika apa-apa soalan timbul dalam Wilayah-wilayah Persekutuan sama ada seorang itu adalah seorang Muallaf dan

orang itu tidak didaftarkan dalam Daftar Muallaf atau di bawah mana-mana undang-undang, mana-mana negeri sebagai seorang Muallaf, soalan itu hendaklah diputuskan berdasarkan kepada merit kes itu mengikut Seksyen 85”.

Tetapi, Tuan Speaker, ada kes-kes yang diputuskan khasnya kes Daliph Kaur Vs Pegawai Polis Daerah Bukit Mertajam yang ada dilaporkan dalam (1990) 2 of the **The Malayan Law Journal**, page 1. Kes ini ada diputuskan oleh Mahkamah Agong, dan apa yang diputuskan dalam kes ini adalah:

“Jikalau seorang yang beragama Islam membuat satu ‘deedpoll’, itu adalah diterima sebagai keterangan yang sah untuk menentukan seorang itu lepaskan agama Islam”.

Saya membaca, Tuan Speaker, apa yang ada di dalam kes ini di mukasurat 6:

“The deedpoll is crucial to determine whether the deceased died a Muslim. The relevant part of the fatwa on this point states in effect that if a Muslim executes a deedpoll renouncing Islam, he becomes a ‘murtad’.”

Dan ini adalah mengikut Enakmen seperti ini di negeri Kedah, dan di mukasurat 7, Tuan Speaker:

“We are of the view that clear provisions should be incorporated in all the State enactments to avoid difficulties of interpretation by the civil courts. This is particularly important in view of the amendment of Article 121 of the Federal Constitution made by Act A704 of 1988. The new clause (1A) of Article 121 of the Constitution effective from 10th June, 1988 has taken away the

jurisdiction of the of the civil courts in respect of matters within the jurisdiction of the Syariah courts. But that clause does not take away the jurisdiction of the civil to interpret any written laws of the State enacted for the administration of the Muslim Law. One of the opinion given in the fatwa by the Fatwa Committee in this case was that a convert who executes a deedpoll renouncing Islam was a ‘murtad’. Of course, this opinion is valid only for the state of Kedah. If there are clear provisions in the state enactment, the task of the civil court is made easier when it is asked to make a declaration relating to the status of a person whether such person is or is not a Muslim under the enactment. A clear provision can, for example, be in the form of provision imposing obligations on the relevant authorities to keep and maintain a register of converts who have executed a deedpoll renouncing Islam”.

Apa yang penting di sini adalah jikalau seorang ada membuat ‘deedpoll’ itu mencukupi, dan jikalau ada diterima sebagai ‘sah’ tidak payah untuk menggunakan peruntukan dalam Seksyen 85 dalam Rang Undang-undang yang ada di depan kita pada hari ini.

Tuan Speaker, lagi satu kes yang ada diputuskan dalam Wilayah Persekutuan adalah kes “Ng Wan Chan Vs Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan and another”. Inipun ada dilaporkan di dalam Majalah **The Malayan Law Journal**, citationnya adalah 1991(3) **The Malayan Law Journal**, page 174.

Di sinipun Tuan Speaker, Yang Ariff Tuan Hakim Eusoff Chin ada menerima satu ‘deedpoll’ sebagai bukti di mana seorang boleh menukar agama daripada Islam kepada agama lain.

Tuan Speaker, oleh kerana Rang Undang-undang seperti ini adalah satu perkara sensitif, tetapi satu perkara bagi kepentingan orang yang tidak beragama Islam ada peruntukan-peruntukan dalam Perlembagaan yang memberi kebebasan kepada semua rakyat yang tidak beragama Islam, saya merayu kepada Kerajaan untuk meneliti semula peruntukan Fasal 91 ini. Apa yang ada di sana iaitu "shall be a Muslim for all time" adalah satu phrase yang bertentangan dengan kebebasan beragama. Oleh itu, saya harap Fasal itu, khususnya the phrase "shall for all time" boleh dihapuskan daripada Klausa itu.

Terima Kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat dari Alor Setar.

4.49 ptg.

Tuan Chor Chee Heung [Alor Setar]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kerana mengizinkan saya berbahas mengenai suatu Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1992.

Pada saat-saat ini, dalam Dewan yang mulia ini kita sedang membahas suatu perkara yang amat penting dan kandungannya akan membawa implikasi yang agak luas sekali kepada rakyat yang bukan berketurunan Melayu dalam negara ini.

Rang Undang-undang ini merangkumi penubuhan Majlis Agama Islam di Wilayah Persekutuan, perlantikan Mufti, penubuhan Mahkamah Syariah hingga cara-cara untuk memeluk Islam ataupun kehendak-kehendak masuk Islam oleh orang-orang yang tidak beragama Islam.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun Rang Undang-undang ini selepas diluluskan atau jika diluluskan oleh Dewan yang mulia ini, hanya mempunyai yurisdiksi ataupun (jurisdiction) di Wilayah Persekutuan, akan tetapi ianya akan juga merupakan sebagai contoh bagi negeri-negeri lain ketika mereka membuat pindaan ataupun menggubal undang-undang di peringkat negeri.

Tuan Yang di-Pertua, sebagai warganegara Malaysia, memang kita semua menerima baik apa yang telah diiktirafkan oleh Perlembagaan Persekutuan mengenai kebebasan beragama, sebab ianya merupakan salah satu kebebasan asasi rakyat negara ini.

Dengan jelasnya Artikel 11 Perlembagaan memperuntukkan bahawa setiap orang mempunyai hak untuk menganut dan menjalankan amalan agamanya yang tertakluk di bawah Fasal 4 untuk menyebarkannya.

Selepas menghalusi Rang Undang-undang yang dibentangkan, memang proviso atau klausa 95 tambahan itu amat dialu-alukan oleh kerana kita dapat menutup semua lacuna yang akan wujud memandangkan agama Islam adalah salah sejenis agama yang mempunyai peraturan-peraturan yang tegas kepada prinsipnya.

Saya berpendapat kita terpaksa menggubal satu Akta yang agak sempurna berkenaan dengan semua perkara yang tepat supaya masalah-masalah yang berkaitan dengan interpretasi peruntukan Akta tidak akan timbul. Saya mempunyai keyakinan bahawa selepas pindaan-pindaan dibuat dan selepas ini kita akan mengadakan satu Akta yang lebih lengkap untuk Wilayah Persekutuan, maka kes-kes

seperti Sussie Teoh yang dilaporkan di dalam MLJ dan lain-lain lagi kes seperti yang telah disebutkan oleh Yang Berhormat dari Jelutong, dan saya tidak payah huraikan lagi, hanya saya bawa kes-kes tersebut untuk memberikan maksud kes-kes seperti Sussie Teoh dan lain-lain akan dijadikan satu perkara sejarah dan tidak akan berulang lagi.

Walau bagaimana pun, saya mempunyai satu atau dua soalan mengenai Rang Undang-undang ini, iaitu jika seseorang yang bukan berketurunan Melayu tetapi telah memeluk Islam, bagaimana jika muallaf (convert) ingin mengeluarkan diri daripada agama Islam.

Saya percaya Rang Undang-undang ini harus mempunyai satu peruntukan, sebab mengikut klausa 95, ianya menyebut tentang cara-cara untuk memeluk Islam oleh seorang yang bukan keturunan Melayu. Bukanlah satu peruntukan perlu diadakan dalam Rang Undang-undang ini supaya selepas seseorang itu telah memeluk Islam, jika pada satu hari kelak dia ingin menarik diri atau mengubah kepercayaan kepada agama lain, dia dapat menarik diri daripada Islam. Mungkin pada lazimnya, kalau seorang muallaf ataupun convert yang ingin menarik diri, beliau akan melalui satu instrumen, dengan izin, "deedpoll" - itu yang paling senang sekali. Tetapi sejauh manakah "deedpoll" ini diberikan pengiktirafan? Ini saya hendak mendapat penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi yang saya ingin menarik perhatian Dewan yang mulia ini ialah berkenaan dengan undang-undang yang telah digubal oleh negeri-negeri di Semenanjung. Memang jika dapat melihat di setiap negeri ada perbezaan dalam pentadbiran undang-undang Islam. Negeri Kedah ada Kedah

punya stail, negeri Kelantan, Terengganu dan Selangor pula memang berbeza sedikit. Oleh yang demikian, saya berharap mungkin Kerajaan Pusat, selepas kita menggubal suatu Akta untuk mentadbirkan undang-undang Islam di Wilayah Persekutuan, dan jika dapat juga diperluaskan supaya semua negeri di Semenanjung dapat mengikuti kandungannya supaya interpretasi-interpretasi mengenai peruntukan-peruntukan tidak menjadi satu masalah. Saya percaya itu adalah beberapa perkara yang saya ingin mendapat penjelasan, maka dengan kata-kata sedemikian, saya mengucapkan terima kasih sekali lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Pasir Mas.

4.56 ptg.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali (Pasir Mas): Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengambil kesempatan di sini untuk mengucapkan setinggi-tinggi tahniah dan setinggi-tinggi penghargaan, lebih-lebih lagi sebagai seorang penganut agama Islam, kepada Kerajaan terhadap usaha ke arah penubuhan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan. Majlis ini sepatutnya ditubuhkan lama dahulu. Tetapi walau bagaimanapun, Rang Undang-undang yang telah dibentang akan menjadi satu kenyataan di mana Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan akan ditubuhkan. Sememangnya, perkara ini amat diperlukan dan tepat sekali. Cadangannya memang sudah kedengaran begitu lama di atas perlunya sebuah Majlis Agama Islam yang berfungsi seperti Majlis-majlis Agama Islam yang wujud di merata-merata negeri di seluruh negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara yang saya suka tegaskan di sini ialah,

apabila kita mendengar perbincangan Ahli-Ahli Yang Berhormat bercakap sebelum saya di Dewan yang mulia ini, ada kebimbangan mengenai dengan interpretasi dan pelaksanaan peruntukan beberapa Fasal dalam Rang Undang-undang Penubuhan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan.

Saya berpendapat, rakan-rakan kita tidak perlu bimbang kerana kita mengamalkan kebebasan beragama dan di waktu negara kita mencapai kemerdekaan lebih daripada 35 tahun lamanya, sejak tahun 1957, kita dapati bahawa agama-agama lain bebas di negara kita ini dan pada masa yang sama walaupun Islam sebagai agama rasmi negara kita dan kita mempunyai Majlis Agama di mana Raja-Raja Melayu pula menjadi Ketua Agama pada Majlis Agama Islam ini, dan secara kebetulan orang-orang Melayu yang menjadi tunggak kepada kekuatan politik negara ini terdiri daripada orang-orang Islam yang diterajui pula oleh UMNO yang juga terdiri daripada kalangan pemimpin-pemimpin Islam. Kalau kita lihat hampir sejak kita mencapai kemerdekaan tidak berlaku apa-apa yang boleh kita sifatkan menyekat dan menekan agama-agama ataupun masyarakat lain selain daripada orang-orang Islam.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara yang saya tertarik ialah, saya membaca berita dan komen oleh Alfin Toffler iaitu Pengarang "The Power Shift" dan juga yang terakhir, "The Third Wave Power Shift" dan seumpamanya – seorang tokoh pemikir Barat yang menghasilkan "A Cultural Shock", baru-baru ini melawat Malaysia secara mengejut. Beliau dapat bertemu dengan beberapa tokoh Islam yang bekerja dan berkhidmat dengan IKIM dan Alfin Toffler telah membuat kenyataan beliau cukup kagum dengan

sifat kesederhanaan kepimpinan negara Malaysia. Dengan pendekatan yang sederhana dari segi pimpinan Islam beliau mengatakan bahawa Islam sudah menjadi model yang bukan sahaja harus diikuti oleh negara-negara Islam lain di Timur Tengah tetapi sebagai pembuka mata kepada negara-negara maju yang belum mengenali Islam dengan dekat.

Ianya cukup sederhana dan ianya cukup meyakinkan dan seorang tokoh yang memang diakui dari segi pemikirannya iaitu Alfin Toffler yang menulis buku-buku yang cukup menarik di akhir-akhir ini. Jadi, sebab itu tidak perlu kita menghuraikan dengan lebih mendalam. Saya percaya, kita semua menghayatinya bagaimana sejak kita mencapai kemerdekaan, Islam di bawah kepimpinan negara yang ada ini menyelamatkan semua kaum dan memberi tempat kepada semua pihak. Betul! Timbul satu dua perkara-perkara teknikal bersabit dengan soal penganutan Islam dari segi umur dan seumpamanya, tetapi dari segi Islam sendiri, saya percaya, rakan-rakan kita yang bukan beragama Islam, sudah barang tentu menghormati komitmen kita sebagai orang Islam. Lebih-lebih lagi komitmen pemimpin yang juga begitu kuat dari segi kepercayaan kepada agama. Sudah barang tentu ini sebahagian daripada kewajipan kita dari segi menunaikan tanggungjawab kepada agama.

Tuan Yang di-Pertua, maka sebab itu, saya cukup yakin bahawa semua pihak tidak perlu meragui dengan pembentangan Rang Undang-undang ini dan juga ke arah penubuhan Majlis Agama Islam. Saya percaya perkembangan Islam di negara kita khususnya di Wilayah Persekutuan akan lebih teratur dan lebih sempurna.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menarik perhatian di sini, oleh kerana sesuai dengan pembentangan Rang Undang-undang ini dan penubuhan Majlis Agama Islam, sekali lagi juga kita menyeru kepada Raja-Raja Melayu kita termasuk Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong yang akan menjadi Ketua Agama bagi Wilayah Persekutuan, supaya Raja-Raja kita, Yang di-Pertuan Agong; akan dapat menterjemahkan kepimpinan ulul' Amri mereka sebagai seorang pemimpin Islam. Ini bukan sahaja dari segi bentuk tanggungjawab kepimpinannya tetapi menjadi contoh kepada umat dan seluruh manusia.

Tuan Yang di-Pertua, perkara ini penting, kerana saya percaya kalau ini diamalkan, sudah barang tentu perkara-perkara yang terdengar sebelum ini tidak akan berlaku.

Tuan Yang di-Pertua, sehubungan dengan itu juga, saya ingin menarik perhatian dalam Dewan yang mulia ini, oleh kerana Malaysia ini wujud di bawah bentuk Persekutuan, walaupun wujud Majlis Agama Islam di tiap-tiap negeri dan sekarang kita tubuh Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan, tetapi oleh kerana ianya berbeza-beza negeri, saya ingin mencadangkan dan memang pernah dicadangkan dahulu, supaya Kerajaan Persekutuan menyelaraskan, walaupun sudah ada Majlis Fatwa Agama di peringkat kebangsaan, Majlis Agama Islam di peringkat kebangsaan, tetapi fungsinya kita lihat di tiap-tiap negeri itu masih lagi berbeza-beza; dan dipergunakan oleh pihak-pihak tertentu. Saya harap perkara ini dapat diselaraskan.

Saya kira sudah sampai masanya, saya hendak merayu kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Kabinet

Kerajaan Malaysia, sudah sampai masanya dipertimbangkan supaya diwujudkan Kementerian bagi Hal Ehwal Agama bagi negara kita, seperti dengan Indonesia. Kita mempunyai Majlis-majlis Agama Islam di tiap-tiap negeri, sekarang ini wujud di Wilayah Persekutuan. Bebannya cukup banyak, tanggungannya cukup banyak, kerana ianya berkaitan dengan hal ehwal agama.

Maka sudah barang tentu penonjolan sebuah Majlis Agama di peringkat Kementerian dan melantik seorang Menteri yang bertanggungjawab kepada hal ehwal agama, akan meningkatkan lagi martabat negara kita, bukan sahaja dari segi keunggulannya, tetapi dalam proses kita hendak melahirkan sebuah negara industri dalam konteks Wawasan 2020 tetapi bertunjang kuat kepada asas, moral dan akhlak, yang kita harapkan dapat dilaksanakan dengan sempurna. Pengimbangan ini harus diterjemahkan dalam bentuk struktur kepimpinan negara.

Maka sebab itu saya ingin mencadangkan, Menteri Hal Ehwal Agama perlu difikirkan untuk diwujudkan dalam Kabinet negara kita. Kerana kita mempunyai banyak negeri, termasuk Sabah dan Sarawak. Ertinya dari segi penyelarasan, ini amat diperlukan sekali. Dan segala undang-undang yang bertindih dan perbezaan dari segi undang-undang dan hukum di tiap-tiap negeri, termasuk hal-hal fatwa juga dapat diselaraskan dengan sempurna. Sudah sampai masanya, dan saya benar-benar melahirkan cadangan ini atau hasrat sebagai anggota Dewan ini dan juga sebagai orang Islam dan mewakili hasrat umat Islam, yang kita lihat sudah banyak cadangan-cadangan seumpama ini diutarakan sebelum ini. Tidak ada ruginya, malah kita akan memperolehi hasil yang lebih baik, kalau

kita melaksanakan, mewujudkan sebuah Kementerian bagi menyelaraskan kerana menyempurnakan hal ehwal agama yang bersangkutan-paut sama ada di dunia dan juga di akhirat.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, saya juga ingin mencadangkan, di bawah Fasal 10, saya lihat di sini:

“10 (1). Majlis hendaklah terdiri daripada anggota-anggota berikut:—

- (a) seorang Pengerusi;
- (b) seorang Timbalan Pengerusi;
- (c) Ketua Setiausaha Negara atau wakilnya;
- (d) Peguam Negara atau wakilnya;
- (e) Ketua Polis Negara atau wakilnya;
- (f) Mufti;
- (g) Dato Bandar Kuala Lumpur; dan
- (h) Lima belas orang anggota lain, sekurang-kurangnya lima daripada mereka hendaklah yang arif di dalam pengajian Islam”.

Di bawah (h) ini, yang “lima belas” ini, ‘yang arif’ ini 5 dan boleh ada 10 orang lagi. Komposisinya, selain daripada yang arif dalam bidang Agama Islam, tetapi juga kita jangan anggap ‘yang arif dalam Islam’ itu, yang sertamerta, yang kita lihat, belajar dalam aspek ilmu kita katakan Usuluddin, Fekah, tetapi kita hendak juga tokoh-tokoh Islam. Pemikir-Pemikir Islam dalam bidang sains, teknologi, teknokrat, korporat yang memang berwatak dan berfikiran Islam digabungkan dalam

Majlis ini, kerana ini Wilayah Persekutuan, sebab ia lebih mencorakkan ke arah pemikiran yang sebenarnya. Kalau tanya rakan saya mungkin daripada Nilam Puri, pada mereka ini kalau yang Islam itu, anggota PAS sahaja ataupun dalam bidang-bidang tertentu. Tetapi, saya percaya beliau bersetuju dengan saya iaitu bahawa tokoh-tokoh yang akan dilantik ialah mereka yang berbagai-bagai latar belakangnya, tetapi komited kepada Islam. The Islamic cause ini. Bukan untuk tayangan semata-mata tetapi yang benar-benar komited kepada Islam.

Dan selain daripada itu, saya rasa dua institusi yang tidak dapat dipisahkan dengan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan ialah IKIM yang sudah ditubuhkan, yang mana saya kira Ketua Pengarah IKIM wajar dipertimbangkan sebagai anggota Majlis Hal Ehwal Agama Islam Wilayah Persekutuan dan satu lagi ialah nama jawatan iaitu Rector daripada Universiti Islam Antaragangsa.

Kita mahu tokoh-tokoh, orang-orang ini benar-benar dapat mewakili kerana Majlis Hal Ehwal Agama Islam ini sebagai simbol kepada kemuliaan Islam. Dan kita tidak mahu ada di antara anggota-anggota boleh diketawakan atau boleh diperkecilkan oleh mana-mana pihak.

Tuan yang di-Pertua, kita hendak supaya Majlis Agama Islam ini berfungsi mengikut tanggungjawabnya, bukan sahaja yang tersurat dalam Fasal-fasal Rang Undang-undang ini, tetapi juga yang tersirat daripada arahan Allah S.W.T. ini yang lebih penting lagi. Sebab itu – penting. Kalau tidak, ia tidak akan mencapai matlamat, apatah lagi kalau dipergunakan untuk tujuan-tujuan yang lain daripada fungsi itu. Saperti Majlis Agama Islam Kelantan (MAIK) sekarang ini.

MAIK sekarang ini di Kelantan, oleh kerana kedudukan negeri-negeri ini berbeda-beda dari segi kuasanya, akhir sekali MAIK sekarang ini lebih mementingkan program dakwah politik melalui khutbah-khutbah masjid, bukan dari segi hendak mengembangkan syiar Islam yang sebenarnya. Walaupun MAIK tahu bahawa perpaduan ummah itu penting, tetapi mereka sanggup menggunakan MAIK untuk memecah-belahkan umat Islam. Dipergunakan oleh pihak-pihak tertentu.

Kalau kita tanya rakan-rakan kita daripada Pembangkang, terutamanya daripada Negeri Kelantan, PAS dan S. 46, tentu sekejap lagi akan bangun bercakap akan hentam habis-habisan – itu biasa. Mereka akan mengatakan ‘tidak’. Mereka tetap betul, tetapi masakan ‘pokok boleh bergoyang, kalau tidak ada angin’. Masakan suasana boleh jadi gawat di Kelantan kalau tidak ada sesuatu yang berlaku tidak kena di peringkat bawah. Ini Majlis Agama Islam Kelantan.

Tuan Yang di-Pertua, kita lihat satu contoh sahaja. Kalau Majlis Agama Islam tidak ditadbir oleh mereka yang bertanggungjawab, digunakan untuk tujuan politik. Baru-baru ini, seorang ADUN Sungai Pinang, yang bernama Nordin Salleh, bersembahyang Jumaat di Masjid Kota Bahru. Dalam khutbah masjid dicaci-hamun, disebut nama Perdana Menteri, akibat daripada isu Pindaan Perlembagaan. Dan dituduh pula mereka ini “wakil mahkamah” dan seumpamanya dalam khutbah masjid. Maka Nordin Salleh ini hanya membuat aduan Polis, sekadar untuk disiasat – untuk menyiasat supaya perkara ini jangan berlaku, hanya untuk siasat. Itu pun kepada Majlis Agama Islam merupakan satu kesalahan. Sebenarnya

tugas seumpama ini tidak ada jurisdiction dalam Majlis Agama Islam Kelantan – tidak ada jurisdiction. Tetapi dikeluarkan saman untuk hadir di mahkamah kerana hendak didakwa. Ini bukan kerja Majlis Agama Islam. Mana yang dikatakan liberalisme Islam itu? Pendekatan Islam secara sederhana? Inilah yang menakutkan orang kepada Islam. Yang menakutkan Islam ini sebenarnya, PAS. Ekstrimism PAS inilah yang menakutkan mungkin rakan-rakan dalam DAP. Saya percaya Islam yang dibawa oleh UMNO dan cara pendekatan UMNO boleh diterima oleh semua kaum. Saya percaya tidak akan menjadi masalah kalau kita lihat seperti di Kelantan baru-baru ini.

Tuan Yang di-Pertua, just imagine, dengan izin, a layman, sama ada Wakil Rakyat ataupun bukan Wakil Rakyat, membuat aduan Polis itu adalah dikirakan satu kesalahan. Manakala bagi Semangat 46 dan PAS beratus yang buat aduan Polis tetapi itu bukan satu kesalahan. Bagi Majlis Agama Islam Kelantan membuat aduan Polis itu adalah satu kesalahan. Ini cara Majlis Agama Islam Kelantan. Ini yang boleh membuatkan masyarakat salah tafsir, salah faham dari segi Islam. Orang mengatakan Islam itu diktator. Saya minta pihak Kerajaan yang akan menjawab nanti memberi response kepada Persoalan yang saya bangkitkan ini supaya kita membetulkannya. Ini bukannya masalah Nordin dan mungkin kalau ditanya kepada rakan-rakan kita dalam Pembangkang, dia kata “Ha, ini mungkin dibimbangkan, kerana kalau nanti didapati bersalah, akan hilang kerusi atau seumpamanya”. Ini bukan masalah individu, tetapi masalahnya tindakan itu memberi gambaran yang buruk kepada Islam. Ini boleh menyalah-ertikan dari segi fahaman orang-orang bukan Islam terhadap Islam.

Oleh sebab itu, saya mencadangkan pada awal-awal tadi bahawa sudah sampai masanya Kerajaan memikirkan untuk menubuhkan Kementerian Hal Ehwal Agama ini, seperti di Indonesia dan juga negara-negara Islam yang lain, kerana kita boleh menjadi contoh (model) dan kita boleh menjadi pendorong kepada negara-negara Islam lain dan juga kepada negara-negara bukan Islam.

Tuan Yang di-Pertua, saya cukup menyanjung tinggi dan bersyukur kepada Allah S.W.T. dan jangan kita menaruh kebimbangan sangat ataupun mengambil, kesempatan ke atas mana-mana pihak untuk menggunakan Rang Undang-undang ini untuk dipolitisekan atau mengambil kesempatan dalam perbahasan untuk menimbulkan isu-isu tertentu semata-mata. Kepada saya sebagai umat Islam dan sebagai hamba Allah yang kecil, saya cukup bergembira dan bersyukur kepada Allah S.W.T.. Mudah-mudahan Majlis Agama Islam ini akan wujud dengan sempurna dan berfungsi dengan baiknya untuk kebaikan semua masyarakat.

Sekian, saya menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Kota Bharu.

5.14 ptg.

Puan Hajah Ilani binti Dato' Isahak [Kota Bharu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mengambil kesempatan di sini bagi menyatakan bahawa pada masa yang diizinkan oleh Peraturan Mesyuarat saya akan mencadangkan supaya Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam, Wilayah-wilayah Persekutuan, 1992 diserahkan kepada Jawatankuasa Pilihan di bawah Peraturan Mesyuarat 54(2).

Tuan Yang di-Pertua, Rang Undang-undang ini, termasuk slip cadangan meminda Fasal 85, di sini saya ingin menarik perhatian, Tuan Yang di-Pertua, bahawa naskah yang telah dibekalkan kepada Ahli-Ahli Dewan ini ada kesilapan di mana nombor Fasal yang disebutkan ialah 94 dan 95 sedangkan ia seharusnya merujuk kepada Fasal 84 dan 85. Fasal 84 dan 85 ada menyentuh perkara yang sensitif kepada orang-orang Islam dan orang bukan Islam.

Pada zaman penjajahan British, pihak British memang sensitif di atas perkara ini dan tidak memuatkan dalam enakmen-enakmen pentadbiran Undang-undang Islam perkara yang berkaitan dengan kelayakan masuk Islam.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, nanti sekejap. Bersabit dengan apa yang dibangkitkan tadi, iaitu Peraturan Mesyuarat 54(2), saya rasa sebelum Yang Berhormat menamatkan perbahasan nanti Yang Berhormat tolong bangkitkan secara rasmi supaya dapat diputuskan.

Puan Hajah Ilani binti Dato' Isahak: Ya. Satu lagi perkara yang menunjukkan betapa sensitifnya perkara ini, kita lihat sahajalah kontroversi yang telah pun disebutkan oleh Yang Berhormat dari Jelutong, di mana Dewan Undangan Negeri Selangor menyentuh perkara ini, iaitu mengenai kelayakan masuk Islam.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi contoh yang saya ingin kemukakan ialah di mana Tun Salleh Abas, selaku Ketua Hakim Negara di dalam kes seorang gadis Cina di Kelantan yang memeluk agama Islam telah menangguh perbicaraan kes secara *sine die* iaitu kepada tarikh yang akan ditentukan kemudian kerana penyelesaian

kes itu memerlukan masa yang sesuai dan masa yang cukup untuk kedua-dua pihak, iaitu Encik Teoh Eng Huat dan Kadi Pasir Mas. Mungkin ini dibuat demi untuk menjaga keadilan dan ketenteraman di antara orang-orang yang beragama Islam dengan yang bukan beragama Islam.

Tuan Yang di-Pertua, Rang Undang-undang ini, khususnya cadangan pindaan Fasal 85, meletakkan semua pihak baik orang-orang Islam dan orang-orang bukan Islam di dalam keadaan serba salah (suatu dilemma), khusus kepada kita, Wakil-Wakil Rakyat. Bagi Wakil-Wakil Rakyat yang beragama Islam kami terpaksa berpegang kepada umur akil baligh (cukup umur), dengan izin, puberty, sebagai umur yang melayakkan seseorang itu memeluk agama Islam. Tetapi pada masa yang sama kami memahami sensitiviti rakan-rakan yang bukan Islam di atas perkara ini. Oleh itu, perkara ini sangatlah wajar dibangkitkan ataupun dirujuk kepada Jawatankuasa Pilihan. Di dalam Jawatankuasa Pilihan kita berharap semua pandangan dari semua pihak yang berkepentingan akan dikumpulkan dan ditimbangkan.

[Timbalan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Mesyuarat*]

Oleh itu, saya suka lah menyeru apabila saya mencadangkan di bawah Peraturan Mesyuarat 54(2), Ahli-Ahli di Dewan yang mulia ini akan dengan hati yang terbuka menyokong cadangan itu supaya Rang Undang-undang ini diserahkan kepada Jawatankuasa Pilihan.

Tuan Yang di-Pertua, memandangkan masa tidak mengizinkan, apakah boleh pada waktu ini saya membangkitkan Peraturan Mesyuarat 54(2)?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ahli Yang Berhormat, Peraturan ini kena dibangkitkan apabila Bacaan Kali Yang Kedua dikemukakan untuk diputuskan.

Puan Hajah Ilani binti Dato' Isahak: Kalau begitu, sebelum saya duduk.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Atau nanti selepas Kementerian menjawab dan apabila Tuan Yang di-Pertua mengemukakan masalah untuk diputuskan, Yang Berhormat boleh bangun, bangkitkan Usul itu.

Puan Hajah Ilani binti Dato' Isahak: Kalau begitu, sebelum saya duduk, berkaitan dengan tuduhan melulu terhadap Majlis Agama Islam Kelantan saya fikir kewibawaannya jauh lebih baik dan MAIK dihormati bukanlah sepertimana orang yang membuat tuduhan terhadapnya, iaitu Ahli dari Pasir Mas. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Batang Lupar.

5.19 ptg.

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Batang Lupar]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin bercakap sedikit berhubung dengan Rang Undang-undang Wilayah-wilayah Persekutuan, 1992. Walaupun Undang-undang ini hanya akan dikuatkuasakan di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Labuan, tetapi adalah tidak mustahil salinan Undang-undang ini akan dijadikan satu rujukan kepada mana-mana negeri yang lain yang bakal akan menggubal ataupun akan meminda Undang-undang Islam

yang ada di negeri-negeri mereka pada masa sekarang.

Jadi, berhubung dengan ini, adalah penting undang-undang ini sepatutnya cukup dan lengkap dari segi untuk mentadbirkan kepentingan-kepentingan orang Islam. Bukan sahaja di Wilayah Persekutuan, tetapi juga berkemampuan untuk menjadi satu garispanduan pentadbiran di negeri-negeri yang lain di Malaysia ini.

Beberapa kritikan dan hujah telah diberi oleh Ahli Yang Berhormat dari Jelutong, Alor Setar dan juga pandangan Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas. Saya memang mengalu-alukan undang-undang ini tetapi saya ingin, tidak payah menyentuh apa yang telah disentuh. Menyentuh sedikit perkara sahaja.

Perkara yang pertama, sebagaimana yang telah disentuh oleh Yang Berhormat dari Jelutong iaitu apabila seseorang itu telah memasuki agama Islam, persoalan yang berbangkit ialah adakah keIslamannya itu berterusan dari mula ia memasuki Islam hingga ke matinya. Walaupun amalannya berlainan. Amalannya tidak lagi mengikut agama Islam. Amalan yang mungkin mengembalikannya dari agama Islam ke agama asalnya.

Jadi, kalau perkara begitu berlaku, sama ada dari segi amalan ataupun dari segi kehendaknya sendiri berjumpa dengan pihak-pihak berkuasa agama Islam; adakah peraturan di bawah undang-undang ini, yang mana seseorang itu keluar agama Islam dan kembali kepada agama asalnya ataupun memeluk agama yang lain. Adakah satu peraturan supaya kekembaliannya selaras dengan kehendak kebebasan beragama di bawah Artikel 11 yang disebutkan oleh Yang

Berhormat yang terdahulu daripada saya tadi digubalkan. Jikalau ada, bermakna soalan yang berbangkit oleh Yang Berhormat dari Jelutong di bawah Seksyen 91 itu tidak berbangkit. Oleh kerana masa yang disebut ialah masa sehingga orang itu "renounce" penganutan ke agama Islamnya.

Jadi, kalau persoalan ini tidak berbangkit, peraturan ini dibuat, saya mencadangkan pihak Kerajaan untuk membuat satu kajian agar kita mengadakan satu peraturan yang mungkin tidak bertelagah dengan Perlembagaan kita yang ada sekarang.

Yang kedua, saya ingin juga membangkitkan, sebagaimana yang telah dihujah-hujahkan oleh Ahli Yang Berhormat yang terdahulu daripada saya, yang mana penguatkuasaan agama Islam kepada orang Islam telah diinterpretasikan oleh mahkamah sivil, oleh Peguam-Peguam, juri-juri ataupun hakim-hakim yang mendapat latihan daripada Barat – latihan berlandaskan undang-undang sivil. Kenapakah tidak perkara ini dirujuk kepada pihak Mahkamah Tinggi Syariah untuk diinterpretasikan?

Selaras dengan ini, saya mencadangkan agar apa-apa keputusan daripada Mahkamah Syariah tidak perlu dirujuk kepada mahkamah sivil. Mahkamah sivil jangan menjadi satu "affiliate court" kepada Mahkamah Syariah supaya kuasa Undang-undang Mahkamah Syariah sejajar dengan mahkamah sivil. Kerana perkara begini, untuk mentadbirkan bukan sahaja pertelingkahan di antara yang bukan Islam tetapi juga di mana orang Islam itu sendiri yang bertelagah.

Adalah penting untuk bukan sahaja mentadbirkan kehidupan seharian

penganut beragama Islam, bahkan mentadbirkan apa benda yang telah dicatatkan dalam undang-undang ini. Pentadbiran harta umpamanya. Ingin saya menyebut sedikit sebagai satu "illustration" ataupun misalan.

Kalau ada di antara adik-beradik yang meminta supaya hartanya itu dibahagikan mengikut syariah, dan merujukkan perkara tersebut kepada Kadi. Selepas seorang Kadi membuat keputusan, tetapi salah seorang daripada adik-beradik itu tidak bersetuju dengan keputusan ataupun tidak mengikut keputusan yang tersebut, membuat satu "caveat" ke Pendaftar Jabatan Tanah dan Ukur.

Soalannya, adakah kuasa pihak Mahkamah Syariah supaya "caveat" yang tersebut dikeluarkan daripada pendaftaran? Pada masa sekarang kalau di Sarawak, umpamanya, peguam terpaksa merujuk perkara itu kepada mahkamah sivil supaya dibicarakan untuk menarik balik "caveat" yang didaftar kepada salah seorang daripada mereka itu tadi. Maknanya, keputusan mahkamah syariah adalah tidak bermakna kepada pihak Kerajaan itu sendiri – pihak Pendaftar Jabatan Tanah dan Ukur. Sehingga perlu, yang berkenaan merujuk perkara itu ke Mahkamah Tinggi supaya Mahkamah tinggi boleh memberi arahan kepada Pendaftar supaya "caveat" yang berkenaan ditarik balik ataupun dibubarkan.

Begitu juga pembahagian harta. Kadang-kadang pihak Kadi membuat pembahagian harta di antara adik-beradik ataupun waris yang berkenaan. Tetapi pembahagian itu kadang-kadang tidak mendatangkan hasil bahkan telah melambatkan pembahagian harta itu sendiri. Oleh kerana salah seorang daripada mereka tidak bersetuju, pihak

Pegawai Daerah tidak dapat mengiktirafkan atau tidak mengeluarkan surat wakil umpamanya, selaras dengan kehendak yang ditulis oleh pihak Kadi.

Dengan sendirinya, keadaan yang sedemikian, menunjukkan mahkamah syariah adalah mempunyai satu kuasa menyebut sahaja apakah undang-undang tetapi tidak ada kuasa untuk menguatkuasakan undang-undang yang tersebut.

Jadi, saya berharap di dalam kita hendak menerapkan nilai-nilai Islam di dalam pentadbiran kita, kuasa-kuasa yang ada pada mahkamah sivil patut juga diselaras dan diberi kepada Mahkamah Syariah agar Mahkamah Syariah mempunyai kekuasaan yang setimpal, yang selaras dengan apa yang dikehendaki oleh pihak Kerajaan. Kalau tidak, sia-sialah tujuan kita. Sia-sialah undang-undang yang telah kita gubalkan ini. Kerana Undang-undang itu hanya bercorak, yang mana seorang itu telah melakukan kesalahan yang boleh menghukumkan seseorang itu dan menghantarnya ke penjara. Tetapi dari segi sivil, undang-undang itu tidak ada kuasa. Malah Mahkamah Syariah tidak ada kuasa.

Satu lagi yang menyedihkan, umpamanya, kalau seseorang suami telah diberi arahan untuk memberi nafkah kepada seseorang isteri dan si suami meninggalkan negeri yang tertentu ataupun masih dalam negeri yang sama, ada kemungkinan suami itu hanya mendengar arahan dari Kadi tetapi tidak mendapat hukuman yang setimpal kalau arahan-arahan itu tidak dipatuhinya.

Jadi, dari itu kita mestilah mempunyai, dalam kita menggubalkan undang-undang

yang tertentu, kuasa-kuasa yang tertentu, kuasa-kuasa yang boleh memberi hukuman kepada pihak yang dikesa supaya undang-undang ini tidak terbiar begitu sahaja kerana kita tidak mempunyai satu tanggapan yang tiap-tiap orang menerima arahan dan hukuman itu akan mengikutnya begitu sahaja kalau tidak ada "sanction" ataupun hukuman yang ditetapkan oleh pihak mahkamah.

Dengan itu, Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong.

Beberapa Ahli: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Sabar Yang Berhormat. Saya ingat nanti kita sambung perbincangan dalam Rang Undang-undang.

Kita ada satu permohonan Usul di bawah 18, diminta Yang Berhormat dari Kota Melaka untuk mengumumkan Usul. Sepertimana yang telah diputuskan tadi, 30 minit diperuntukkan kepada Pembangkang dan 30 minit kepada Kerajaan. Sila, Yang Berhormat.

USUL

KRISIS CATUAN TENAGA (LOAD SHEDDING)

5.30 ptg.

Tuan Lim Guan Eng [Kota Melaka]: Boleh mula? Tuan Yang di-Pertua, boleh mula?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ya.

Tuan Lim Guan Eng: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih

kepada Tuan Yang di-Pertua, kerana mengizinkan penangguhan Dewan yang mulia ini untuk membincangkan satu perkara serius yang kini menimpa bukan sahaja syarikat-syarikat perniagaan di Malaysia, tetapi setiap rakyat Malaysia di mana hidup harian mereka terganggu kerana tidak dapat kepastian tentang bekalan elektrik yang boleh dipercayai.

Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana perkara ini telah berlarutan lebih daripada setahun, saya rasa sudah sampai masanya Dewan yang mulia ini mengambil perhatian yang serius. Tidak ada gunanya hanya perhatian terhadap masalah. Satu perhatian, sikap yang serius mesti diambil ke atas masalah ini.

Justeru itu, saya ingin mencadangkan bahwa satu Suruhanjaya Siasatan DiRaja ditubuhkan dengan segera mengenai krisis kekurangan tenaga untuk menyiasat punca ianya berlaku. Mengapa notis awal sebarang lucutan beban, load shedding, dengan izin, atau catuan tenaga tidak dapat dilaksanakan. Bagaimana cara mengatasinya krisis kekurangan tenaga di negara kita.

Saya masih ingat janji Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos semasa perbincangan untuk men-swastakan TEN Berhad (pada masa itu Lembaga Letrik Negara) untuk menjadikan sebuah syarikat swasta, di Dewan yang mulia ini di mana beliau berjanji penswastan ini akan mendatangkan manfaat berbagai rupa kepada rakyat Malaysia seperti perkhidmatan yang lebih cepat, berkesan dan murah. Ini ialah hasil daripada penswastan yang boleh diperolehi dan dinikmati oleh rakyat Malaysia.

Saya amat kesal beliau tidak ada hari ini, sungguhpun dia ada di Malaysia dan

menghantar Timbalannya yang saya rasa tidak boleh disalahkan tentang krisis ini, kerana semua ini ialah tanggungjawabnya sebagai Menteri yang bertanggungjawab. Tetapi hari ini, sungguhpun beliau ada dalam negara kita, dia lari daripada tanggungjawab ini! Mana Samy Vellu? Mana dia? Mana Menteri ini yang bertanggungjawab, yang membawa berbagai-bagai penderitaan dan kesusahan kepada rakyat Malaysia – 18 juta rakyat Malaysia! Adakah bila penswastan hendak dilaksanakan, beliau ada di Dewan untuk mengumumkan berita baik ini. Tetapi apabila masalah timbul, dia lari lintang-pukang! Tak berani datang! Bayangnya pun tak ada!

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Datuk S. S. Subramaniam]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, Setiausaha Parlimen bangun.

Tuan Lim Guan Eng: Saya rasa tidak payahlah. Orang ini hendak cuba tunjuk dialah membela Presidennya!

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Dia tak beri jalan. Dia tak beri jalan Yang Berhormat.

Tuan Lim Guan Eng: Dia sekarang bekas mangsa Presidennya! Tak guna. Bekas mangsa Presidennya! Tak guna! Nyaris-nyaris tak dapat bertanding dalam pilihanraya.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Dia tak beri jalan Yang Berhormat. Minta duduk ya.

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Yang di-Pertua, semua janji-janji, semua pengumuman Yang Berhormat Menteri ini, omong-omong kosong. Sejak krisis kekurangan tenaga menimpa negara kita ini, tidak ada satu janji yang telah ditunaikan. Saya masih ingat dalam *The Star* pada bulan Februari beliau membuat pengumuman bahawa krisis tenaga akan diatasi dalam masa dua minggu sahaja! Ingat tak? Dua minggu. Dia buat satu pengumuman besar, akan diatasi! Tetapi sudah berapa bulan? Sudah tiga bulan, masih sama. Masih sama! Tak tukar langsung keadaannya.

Apa yang sangat mengejutkan rakyat Malaysia ialah masalah kekurangan tenaga telah diketahui lebih awal lagi oleh pihak Kementerian dan TEN, tetapi sebarang langkah, sebarang tindakan yang serius tidak diambil oleh mereka yang bertanggungjawab kerana saya percaya mereka dikuasai oleh kegilaan-kegilaan mengejar memperolehi keuntungan menerusi penswastan TEN Berhad pada masa itu.

Oleh sebab itu, mereka mengabaikan tugas dan tanggungjawab untuk menjaga kepentingan negara. Nampaknya kegilaan mengejar kekayaan ini masih menguasai mereka yang terlibat kerana mereka sekarang ini berebut-rebut mendapat kelulusan membina Pengeluar Kuasa Bebas atau IPP. Semua syarikat-syarikat yang disenaraikan di BSKL mengejar mendapat kelulusan. Kalau mendapat kelulusan untuk lesen IPP, harga saham akan naik. Harga saham akan naik! Tetapi apa gunanya harga saham naik? Apa gunanya pengumuman memberikan lesen untuk membina IPP, masalah masih tidak diatasi.

Saya rasa ini bukan peluang untuk mencari wang. Mesti ada satu tindakan

serius. Kita sudah muak dengan omong-omong kosong. Yang rakyat Malaysia mahu ialah tindakan. Action - tindakan! Performance! Bukan kata-kata sahaja!

Dalam pemberian IPP, terdapat juga tuduhan penyelewengan dalam pemberian IPP sehingga wujudnya APP pula – IPP ada – tetapi APP pula iaitu Association of Power Producers yang melibatkan Kerajaan Negeri. Ini ialah satu langkah daripada TEN Berhad sebagai membantah keputusan Kementerian untuk memberikan IPP tanpa rundingan dengan mereka.

Adalah jelas terdapat perselisihan pendapat di antara pihak Yang Berhormat Menteri dan pihak Pengurusan TEN Berhad sehingga semua yang dicadangkan oleh TEN kononnya ada beberapa cadangan untuk menambah kapasiti tenaga, tidak diluluskan oleh pihak Kerajaan. Begitu juga sebaliknya, Kementerian juga tidak mendapat kerjasama dari TEN Berhad. Sehingga di suratkhbar adalah satu kelaziman terdapat pengumuman yang bercanggah di antara kedua-dua pihak.

Saya rasa rakyat Malaysia tentu tidak ada keyakinan bahawa masalah krisis kekurangan tenaga boleh diatasi kalau terdapat perbezaan secara terbuka di antara Yang Berhormat Menteri dan Pengerusi TEN, Tan Sri Ani Arope. Sekurang-kurangnya satu mesti pergi! Yang mana satu, ini terpulang kepada pilihan pihak Kerajaan.

Tetapi kita tidak boleh mendapat division at the top, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, kerana perkara ini terlalu besar.

Sebagai contoh di mana terdapat penyelewengan IPP dan juga dalam penubuhan APP ialah pihak Kementerian

telah memberikan kelulusan lesen kepada YTL Power Generation Sendirian Berhad untuk menjual tenaga elektrik pada harga 15.5 sen per kilowatt untuk tempoh masa sepanjang 21 tahun dari Mac 1995, sungguhpun terdapat satu tawaran oleh syarikat yang lain pada harga 13 sen per kilowatt.

Saya ingin bertanya mengapakah YTL Generation Sendirian Berhad diberikan kelulusan sungguhpun kadar yang mereka tawarkan adalah 2.5 sen lebih mahal? Ini saya rasa adalah sangat penting kerana yang akhirnya yang akan menanggung beban bayaran ini adalah para pengguna sendiri. Bukan Kerajaan. Kerana yang membayar ialah para pengguna.

Saya rasa 2.5 sen sekilowatt nampaknya tidak besar, tetapi kalau untuk masa sepanjang 21 tahun, saya rasa lebih daripada berpuluh-puluh juta ringgit. Tetapi di belakangan ini semua usaha untuk menambah IPP, APP dan lain-lain nampaknya sia-sia sahaja kerana masalah utama kekurangan tenaga masih berlarutan dan meruncing, seperti apa yang berlaku baru-baru ini.

Dua hari yang lalu, pada 17hb. seperti yang saya nyatakan tadi dalam usul utama saya, di mana selepas Janakuasa Stesen Sultan Salahuddin Abdul Aziz rosak ianya terpaksa ditutup oleh kerana janakuasa yang digunakan begitu besar ini.

Ini membawa kesan yang sangat buruk. Saya rasa di sini mungkin tidak dapat disalahkan pegawai-pegawai yang menjaga atau mengawasi stesen Janakuasa Sultan Salahuddin Abdul Aziz, kerana ini mungkin suatu act of God yang selalu suka digunakan oleh pihak Kerajaan. Tetapi yang penting sekali

kalau janakuasa stesen ini boleh rosak dan terpaksa ditutup pada pukul 1.00 pagi dan sudah di ketahui dan sudah dimaklumkan bahawa lucutan beban atau catuan tenaga terpaksa dilaksanakan. Mengapakah pihak TEN tidak boleh memberikan notis lebih awal kepada semua para pengguna yang terlibat?

Saya difahami bahawa sebanyak 300 Megawatt terpaksa dikurangkan kerana penutupan stesen janakuasa ini yang mana kekurangan ini diagihkan di seluruh negara mengikut kadar penggunaan meter. Dan bagi negeri saya Melaka, saya difahamkan 30 Megawatt dikurangkan. Tetapi kalau ini telah diputuskan mengapakah notis yang lebih awal tidak diberikan? Ini bukan kali yang pertama, ini kerap berlaku. Setiap kali catuan tenaga atau bekalan elektrik berlaku tidak ada notis langsung diberi.

Di sini saya ingin menegaskan bahawa kesemua ini telah membawa banyak kerugian kepada negara kita. Kalau kita membayangkan atau kita menoleh ke belakang pada 29hb September tahun lepas di mana terdapat bekalan elektrik terputus di seluruh negara. Federation of Malaysian Manufacturers sudah menganggarkan sebanyak RM219 juta. TEN sendiri dalam satu jawapan bertulis oleh Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan TEN rugi sebanyak RM10 juta. BSKL rugi sebanyak RM7 hingga RM8 juta pada satu hari bekalan elektrik terputus pada bulan September tahun lepas.

Kesemua kerugian ini ialah dilingkungan RM250 juta. Tetapi dari segi produktiviti adalah lebih banyak. Kalau pada satu hari bekalan elektrik di seluruh negara boleh terputus dan mengalami kerugian sebanyak RM250 juta dan kita tidak tahulah kerugian

sampingan yang lain mungkin dari segi pengeluaran yang tidak dapat dilaksanakan, mungkin beberapa ratus juta ringgit lagi. Satu hari sahaja. Sehingga hari ini di mana catuan elektrik dilakukan tanpa notis, secara mendadak kadangkala satu minggu tiga empat kali, saya rasa kerugian yang dialami oleh negara adalah melebihi RM1,000 juta. Malah pertumbuhan ekonomi kita turut terjejas.

Keluaran Dalam Negeri Kasar untuk negara kita pada tahun lepas kurang sebanyak 0.5%, jatuh daripada 8.5% kepada 8% oleh kerana krisis kekurangan tenaga. Ini sendiri diakui oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan sebelum dia meninggalkan Dewan, bila dia jumpa saya tadi di luar Dewan, dia cakap, "Eh, harap tidak ada",.... ini secara berselorohlah "harap bekalan elektrik tidak terputus semasa berucap mengenai ini". Ini secara berseloroh. Tetapi ini menunjukkan beliau sendiri mengakui betapa seriusnya krisis kekurangan tenaga. Malah ada banyak kali semasa Perdana Menteri sendiri menyampaikan ucapan, bekalan elektrik terputus di tengah-tengah ucapannya. Saya rasa ini akan diakui sendiri dan tidak akan dinafikan oleh pihak Kerajaan.

Kalau Keluaran Dalam Negeri Kasar boleh kurang sebanyak 0.5% dalam tahun lepas, saya rasa dalam tahun ini kesannya akan lebih teruk lagi, dengan keadaan di mana bekalan elektrik tidak tetap, tidak boleh digantung langsung.

Dalam aspek yang lain, kita juga harus sedar bahawa imej negara kita sebagai satu tempat pelaburan yang baik, yang menggalakkan juga terjejas. Ini tidak boleh dinafikan. Kalau kita membaca majalah-majalah seperti *The Asia Week*, *The Far Eastern Economic Review*

terpapar keadaan krisis kekurangan tenaga. Di mana diletakkan pada tempat yang hampir sama dengan negara Filipina di mana brown outs dan black outs dengan izin, Tuan Yang Di-Pertua, menjadi amalan biasa, hidupan harian rakyat Filipina. Adakah negara Malaysia akan menjadi "Filipina Kedua" di negara Asean? Ini yang kita amat bimbang dan risau.

Kalau kita tidak mahu negara Malaysia menjadi "Filipina yang kedua", saya harap pihak Kerajaan boleh mengambil tindakan yang tegas. Adalah jelas Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos tidak boleh pakai lagi. Tidak boleh pakai lagi! Beliaulah yang bertanggungjawab ke atas krisis ini. Kalau beliau tidak boleh dipecat kerana Presiden MIC, lebih baik tukar Menteri kepada Menteri yang lain. Mungkin Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh naik pangkat jadi Menteri Tenaga, Telekom dan Pos. Mungkin kita boleh mendapat prestasi yang baik. Tetapi tidak guna lagi kita mengekalkan Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos. Dia sudah membuktikan ketidakmampuan, ketidakcekapan dan ketidakbolehan beliau. Hanya minat dalam saham MAIKA sahaja. Bagaimana.....

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Datuk S.S. Subramaniam]:
[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Setiausaha Parlimen bangun. Dia minta jalan.

Tuan Lim Guan Eng: Nanti bila saya habis ucapan, saya akan beri. Biarkan saya habiskan ucapan saya.

Datuk S.S. Subramaniam: Tuan Yang di-Pertua, point of order.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Point of order Yang Berhormat. Duduk sekejap ya. Ya point of order berapa?

Datuk S.S. Subramaniam: Peraturan Mesyuarat 36(6), Tuan Yang di-Pertua. Ini sangkaan jahat terhadap Menteri Tenaga, Telekom dan Pos. Saya rasa beliau tidak boleh anggap ini semua ialah salah Menteri, boleh jadi apa juga orang lain yang bertanggungjawab di atas apa yang telah berlaku.. Saya rasa ini satu perkara beliau mesti tarik balik.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, ini adalah di bawah Usul 18 berkaitan dengan tenaga ya. Sila Yang Berhormat teruskan.

Tuan Lim Guan Eng: Hendak jadi Timbalan Menteri pun tidak ada harapan. Tuan Yang di-Pertua, saya hendak tegaskan sekali lagi bahawa rakyat Malaysia sudah muak dengan keadaan sekarang. Tidak tahu mengapa kalau hendak catu elektrik, notis pun tidak boleh bagi. Saya rasa di sini ada sesuatu yang amat salah. Something is very wrong, dengan izin. Yang amat teruk pernah berlaku dalam TEN dan yang penting sekali orang bertanggungjawab mesti diambil tindakan. Kalau bukan Menteri sekurang-kurangnya mereka yang berada dalam pengurusan TEN Behad. Kalau krisis kekurangan tenaga dibiarkan begitu sahaja tanpa tindakan yang diambil terhadap mereka yang bertanggungjawab, saya rasa ini akan memberikan satu message, dengan izin, satu gambaran yang buruk kepada rakyat Malaysia. Bahawa mereka yang bertanggungjawab tidak payah menanggung kegagalan mereka.

Oleh sebab itu, Tuan Yang di-Pertua saya rasa adalah amat penting bahawa Dewan yang mulia ini mengambil satu ketetapan yang serius kerana ini bukanlah satu perkara politik. Ini ialah satu perkara yang menjejaskan semua rakyat Malaysia termasuk rakan-rakan di sebelah sana.

Tuan Yim Chee Cheong: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Seremban bangun Yang Berhormat.

Tuan Lim Guan Eng: Oleh sebab itu ini bukan.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Minta jalankah atau point of order?

Tuan Yim Chee Cheong: [Menyampuk]

Tuan Lim Guan Eng: ini bukan kira rakan.

Tuan Yim Chee Cheong: [Menyampuk]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Minta jalan.

Tuan Yim Chee Cheong: Hendak minta jalan tentang.....

Tuan Lim Guan Eng: Minta maaf. Ini bukan kira rakan. Tidak cukup masa. Lain kali.

Tuan Yim Chee Cheong: Minta penjelasan. Sebab ucapan itu.....

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa adalah.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Dia tidak beri jalan Yang Berhormat.

Tuan Lim Guan Eng: perlu bahawa Dewan yang mulia ini menbambil satu sikap yang serius.....

Tuan Yim Chee Cheong: lagi baik memberi penjelasan.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Minta duduk, ya. Dia tidak bagi jalan.

Tuan Yim Chee Cheong: [Mengganggu]

Tuan Lim Guan Eng: Mengecam kegagalan TEN memberikan bekalan tenaga yang cukup.

Kalau tidak, keadaan ini akan berlaku setiap hari. Saya difahami bahawa TEN memberikan laporan harian kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Kalau ini benar, apakah gunanya laporan harian kalau kegagalan seperti ini masih berlaku. Oleh sebab itu, saya rasa sudah sampai masanya, Dewan yang mulia ini dari segi rekod; mahu TEN, mahu mereka yang bertanggungjawab, tahu tentang perasaan marah, muak dan tidak puas hati, bukan sahaja Ahli Parlimen tetapi semua rakyat Malaysia tentang ketidakcekapan TEN yang telah merosakkan imej negara kita. Bagaimana kita hendak mencapai Wawasan 2020 untuk menjadi sebuah negara maju kalau elektrik pun tidak cukup.

Mengikut anggaran antarabangsa, kita memerlukan 13,000 Megawatt menjelang tahun 2000. Kalau sekarang, simpanan kita hanya 4%, kita tidak bolehpun memenuhi keperluan tenaga sekarang, macam mana kita boleh membekalkan 13,000 Megawatt.

Tuan Yang di-Pertua, saya harap bahawa pihak Kerajaan selepas hari ini, saya tidak mahu menimbulkan perkara ini lagi, kalau boleh mengurangkan keadaan seperti ini dan mengurangkan kekurangan bekalan elektrik. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat Tanjong. Minta sudahkan ucapan pada jam 6.00 tepat.

5.52 ptg.

Tuan Lim Kit Siang [Tanjong]: Sepuluh minit sahaja. Tuan Yang di-Pertua, rakyat ada hak mahu tahu Menteri Tenaga, Telekom dan Pos. Mana dia? Dalam sidang Dewan ini, [*Diganggu*] satu bulan kita tidak lihat Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos sungguhpun negara di dalam Krisis tenaga.

Datuk S.S. Subramaniam: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, Setiausaha Parlimen bangun. Hendak beri jalan atau tidak?

Tuan Lim Kit Siang: Tidak beri jalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Dia tidak beri jalan.

Tuan Lim Kit Siang: Tidak beri jalan. Adakah oleh kerana MAIKA/ Telecom Shares Scandal, Samy Vellu sudah lari? [*Tepuk*] mana Samy Vellu?

Datuk S.S. Subramaniam: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat Setiausaha Parliman, dia tidak beri jalan.

Tuan Lim Kit Siang: Krisis tenaga dihadapi, rakyat menghadapi masalah tenaga, kesusahan, kerosakan, kerugian. Samy Vellu hilang! Dia pergi luar negari. Itu tidak bertanggungjawab. Perdana Menteri patut pecat, sack Samy Vellu! [*Tepuk*]

Beberapa Ahli: Ya! [*Tepuk*]

Tuan Lim Kit Siang: Sack Samy Vellu!

Datuk S.S. Subramaniam: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, kalau hendak mengambil bahagian, selepas ini boleh ambil bahagian.

Datuk S.S. Subramaniam: [*Bangun*]

Dr. T. Marimuthu: [*Bangun*]

Tuan Yim Chee Cheong: [*Bangun*]

Tuan Lim Kit Siang: Dan ini serius. Kuncu-kuncu MIC duduk! [*Disorak*] Tenaga negara.....

Datuk S.S. Subramaniam: Standing Order.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ya. Standing order berapa Yang Berhormat?

Tuan Lim Kit Siang: Standing order berapa?

Datuk S.S. Subramaniam: Duduk dahulu! Duduk dahulu!

Tuan Lim Kit Siang: Tidak ada masa.

Datuk S.S. Subramaniam: Peraturan mesyuarat.....

Tuan Lim Kit Siang: Tengok apa itu?

Datuk S.S. Subramaniam: Peraturan mesyuarat 36(6).

Tuan Lim Kit Siang: Itu sudah sebut. [*Ketawa*]

Datuk S.S. Subramaniam: 36(6) sekali lagi.

Tuan Lim Kit Siang: Jangan ganggu lagi. Itu sudah sebut.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat.....

Datuk S.S. Subramaniam: Duduklah! 36(6)

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, saya akan buat keputusan. Perkara ini di bawah Usul 18, berkaitan Tenaga. Berkaitan dengan Kementerian serta mereka yang bertanggungjawab. [*Disorak*]

Tuan Lim Kit Siang: Ini mustahak.

Datuk S.S. Subramaniam: 36(6).

Tuan Lim Kit Siang: Sudah ada ruling.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Teruskan Tanjong.

Tuan Lim Kit Siang: Ya, saya menyuruh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sack Samy Vellu hari ini! Tidak beri chance lagi. [*Tepuk*] Masalah krisis tenaga, SS3 PJ beri notis mahu potong kuasa pada 17hb Mei.

Tuan Yim Chee Cheong:
[*Bangun*]

Dr. T. Marimuthu: [*Bangun*]

Datuk S.S. Subramaniam: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat.....

Tuan Lim Kit Siang: Tidak ada potongan, tetapi pada hari itu.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat Tanjong, sekejap ya. Saya hendak tahu mengapa 3 Ahli ini berdiri?

Tuan Lim Kit Siang: Ya, ini semua ganggu sahaja.

Tuan Yim Chee Cheong: Point of order, Tuan Speaker.

Tuan Lim Kit Siang: Dia pun tahu, pecat Samy Vellu, dia pun tidak ada peluang.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat.....

Tuan Yim Chee Cheong: Point of order. Sila duduk dahulu, Ketua Pembangkang. Terima kasih. Minta duduk dahulu. 36(5), seseorang Ahli tidak dibenarkan menyebutkan nama Ahli Yang lain. Itulah sahaja. [*Tepuk*]

Tuan Lim Kit Siang: Okay, okay, boleh saya teruskan. Satu contoh kesusahan perkara ini. SS3 diberi notis, mahu potong tenaga pada 17hb Mei. Tetapi pada hari itu tidak potong tetapi potong pada 19hb Mei. [*Tepuk*] Apa ini? Dia semua tahulah pada hari kalau saya tidak silap, Hari Raya open house di rumah Yang Berhormat Menteri Kewangan pun tidak ada tenaga elektrik. Tidak tahulah tanda yang tidak baik itu kepada siapa. Sama ada kepada Yang Berhormat Menteri Kewangan atau kepada Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos atau kedua-duanyalah. [*Ketawa*]

Tetapi apa yang perlu kita tahu ialah apa tindakan yang sebenarnya diambil. Tidak guna Yang Berhormat Menteri berdiri dan berkata, “akan ambil tindakan, akan ambil tindakan”. Tetapi krisis berlarutan. Notis perlu diberikan dan kita mahu tahu pada bulan September, Yang Berhormat Menteri ada kata, “ada langkah segera untuk mengatasi masalah ini dengan pembelian 10 buah turbines engine berkuasa 30 Megawatt dan akan bermula operasi pada bulan Jun dan berharga RM300 juta.”

Sekarang nampaknya, 10 buah turbines itu tidak akan bermula operasi sehingga akhir tahun dan harga sudah tambah RM100 juta. Jumlahnya RM400.

Datuk S.S. Subramaniam: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, minta jalan atau apa?

Datuk S.S. Subramaniam: Belum sampai bulan Jun, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Lim Kit Siang: Kalau Jun tidak start, apa? Mahu resign? Tak gunalah, useless, slave of Samy Vellu, sit down.

Datuk S.S. Subramaniam: Tunggu sampai bulan Jun. Apa sebab you kata sebelum Jun? Tunggu sampai bulan Jun.

Tuan Lim Kit Siang: Kalau bulan Jun tidak start, mahu resign?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Minta duduk Yang Berhormat.

Datuk. S.S. Subramaniam: You tunggu sampai bulan Jun, baru you buat cabaran ini.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: *[Bangun]*

Tuan Lim Kit Siang: Apa ini! Buta sahaja. *[Ketawa]* Dan kita harap bahawa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri beri perhatian yang berat. Memang Menteri Tenaga, Telekom dan Pos tidak berguna lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Parit Sulong minta jalan, Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang: Panca Kilat lagikah? *[Ketawa]* Tidak payahlah. Panca Kilat tidak payah lagi. *[Tepuk]* *[Disampuk]* Kalau bulan Jun boleh beroperasi, boleh bermula, saya cabar semua resign - rela. Kita mahu stesen janakuasa di semua tempat boleh berjalan dengan cekap. Kita bercadang bahawa kita Ahli-ahli Parlimen kalau serius, kita pergi buat lawatan ke Paka, Klang, Kapar dan Pasir Gudang. Saya harap Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan TEN akan bersetuju dan kita mahu apa yang berlaku? Turbines benar-benar beroperasi atau tidak?

Kita harap bahawa pihak di sana tidak akan ganggu kita di sini oleh kerana perkara ini sangat mustahak mengenai tenaga. Oleh kerana Ahli Yang Berhormat dari Petaling Jaya ada kursus, ada specialised dalam perkara ini, kita harap dia boleh beri pandangan. Sebab itu, saya beri jalan kepada Yang Berhormat Petaling Jaya.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: 3 minit sahaja Yang Berhormat.

5.58 ptg.

Dr. Kua Kia Soong [Petaling Jaya]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Kalau di mana-mana dan bila-bila pun,

ada satu krisis yang seorang Menteri tidak boleh lepaskan tanggungjawab. Inilah dia. Dengan izin, if there was ever a crisis, in which a Minister cannot relieve of his responsibilities, this is it.

Oleh sebab itu, Tuan Yang di-Pertua, dalam Dewan yang mulia ini pada dua tahun yang lalu, amaran telah diberi oleh DAP, oleh Ahli Yang Berhormat dari Petaling Jaya, di mana saya telah kata kekurangan tenaga elektrik yang serius dijangka akan berlaku pada pada akhir tahun depan iaitu pada tahun 1991. Disebabkan oleh perkhidmatan pembaikan turbine-turbine yang kurang memuaskan.

Oleh itu, pada tahun 1992, melalui maklumat yang begitu tepat, melalui ramalan yang begitu tepat, krisis ini telah berlaku. Malah, saya telah mendakwa bahawa shoddy work dalam Tenaga Nasional, shoddy work dalam beberapa power station di seluruh negara adalah dijalankan oleh kontraktor-kontraktor, kunci-kunci Menteri Tenaga, Telekom dan Pos seperti TETRACON. Dan di manapun, saya telah kata saya ada bukti. Satu bukti rasmi, satu laporan yang dilakukan oleh Danish Power Consultant.

Dan di atas pendakwaan saya, Tuan Yang di-Pertua, Menteri sendiri berani berdiri dan kata, "tiada". Dia telah menafikan ada laporan ini. Itulah satu lagi bukti di mana Menteri berkenaan telah mengelirukan Dewan yang mulia ini. Bukan sahaja bohong, dia telah mengelirukan Dewan yang mulia ini.

Tuan Yang di-Pertua, pada Ogos 1991, Menteri Tenaga, Telekom dan Pos juga ada menyatakan dalam Dewan yang mulia ini bahawa beliau akan memimpin special task force untuk menyelesaikan

keperluan jangka panjang dan jangka pendek serta 'step by step' strategi untuk mengatasi keperluan tenaga negara kita. Itu pada Ogos 1991. Krisis tenaga yang begitu teruk masa ini telah membuktikan bahawa Menteri tidak bertanggungjawab kerana kalau task force ini betul-betul bergerak, krisis ini pada masa ini tidak patut berlaku.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, masa yang diperuntukkan sudah cukup.

Dr. Kua Kia Soong: Okay, saya gulung.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, tak ada lagi?

Dr. Kua Kia Soong: Ya, saya hendak menggulung. Pada dua tahun lalu, Tuan Yang di-Pertua, dia menjamin akan membentangkan quarterly report kepada Kabinet. Kalau begitu, bermakna sekarang sudah ada 5 quarterly report. Adakah Menteri akan bentangkan satu dari laporan itu, saya ingin tahu. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos hendak jawab sekarang atau beri kawan-kawan yang lain. Ada lagi setengah jam. Itu terpulang kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Kalau hendak jawab, boleh. Sila

6.02 ptg.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos [Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali]: Tuan Yang di-Pertua,

saya ingin mengambil kesempatan ini mengucapkan terima kasih di atas pandangan-pandangan yang telah diberikan oleh pihak Pembangkang tadi, walaupun kebanyakan daripada hujah-hujah mereka adalah kurang daripada yang saya harap-harapkan. [*Tepuk*]

Tuan Yang di-Pertua, sejak sesi Parlimen ini bersidang, banyak soalan telah dikemukakan berkenaan masalah kekurangan tenaga. Untuk mengetahui langkah-langkah yang akan diambil oleh Kerajaan bagi mengatasinya, sebenarnya Yang Berhormat dari Kota Melaka telah mengemukakan soalan-soalan mengenai perkara yang sama pada 27hb April 1993 yang juga menyentuh mengenai pemberian notis sebelum sebarang catuan beban dilakukan. Semasa menjawab soalan, saya telah menjelaskan bahawa notis catuan beban memang diberikan kepada pengguna-pengguna 7 hari sebelum sebarang catuan dilakukan melalui akhbar-akhbar tempatan. Tetapi dalam keadaan kecemasan, seperti kerosakan janakuasa dan talian-talian, penghantaran notis tidak diberikan. Yang Berhormat dari Kota Melaka sendiri mengetahui mengenai kerosakan di Stesen Sultan Salahudin Abdul Aziz, Kapar. Kerosakan itu adalah diluar jangkaan dan saya tidak faham bagaimana notis boleh diberi dalam keadaan yang tersebut.....

Tuan Lim Guan Eng: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ya, Kota Melaka hendak minta jalan.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Nanti saya jawab dahulu. Saya beri jalan kemudian, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua, sukacita juga saya maklumkan kepada Dewan ini

bahawa pada jam 1.55 pagi, 18hb. Mei, 1993 satu set janakuasa berkeupayaan 300 Megawatt di Stesen Janakuasa Sultan Salahudin Abdul Aziz, Kapar telah mengalami kerosakan. Akibat daripada kerosakan itu, keupayaan sistem telah menurun kepada 4,470 Megawatt berbanding dengan permintaan sebanyak 4,800 Megawatt. Keadaan ini memaksa Tenaga Nasional melaksanakan lucutan beban tanpa notis untuk menyelamatkan sistem elektrik di seluruh negara daripada mengalami keruntuhan. Mengetahui keadaan di mana set janakuasa itu tidak dapat dipulihkan di dalam beberapa hari, Tenaga Nasional terpaksa merancang untuk meneruskan proses lucutan beban. Tenaga Nasional hanya berupaya untuk memberi notis kurang daripada satu hari untuk lucutan beban pada 19hb. Mei, 1993. Sungguhpun demikian, kerana keadaan luarbiasa, tidak semua pengguna sempat diberitahu. Pada 18hb. Mei, 1993 lucutan beban perlu dijalankan di 3 kawasan perindustrian di negeri Melaka. Akibat dari kerosakan Loji Janakuasa Sultan Salahudin Abdul Aziz, Kapar, jumlah keupayaan yang dilucutkan adalah seperti berikut:-

Kawasan Perindustrian Bukit Rambai
– 4 Megawatt

Kawasan Perindustrian Batu Baru,
Cheng – 3.2 Megawatt

Kawasan Perindustrian Tanjong
Keling/Tanjong Beruas – 1.4 Megawatt

Jumlah kesemuanya – 8.6 Megawatt dan bukan 30 Megawatt, sebagaimana yang dinyatakan oleh Ahli Yang Berhormat tadi.

Bagi Kawasan Perindustrian Ayer Keroh, lucutan beban tidak dilakukan pada hari itu. Di kawasan tersebut sebanyak 12 di Kawasan Perindustrian Ayer Keroh telah bersetuju menyumbang

secara sukarela menurunkan beban jumlah 1.18 Megawatt. Selain dari itu, beberapa kilang lain juga turut memberi kerjasama pada hari yang tersebut dengan jumlah besar keseluruhan pengurangan beban sebanyak 2.85 Megawatt.

Sukacita saya mengambil kesempatan ini juga untuk mengulangi kepada Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa masalah tenaga yang sedang dihadapi oleh negara adalah disebabkan oleh kekurangan rizab keupayaan penjana berikutan dengan perkembangan ekonomi yang sangat pesat. Memandangkan projek-projek penjana memerlukan 'lead time' yang panjang, projek-projek tidak dapat dibina sejajar dengan peningkatan permintaan yang pesat ini. Keadaan ini memerlukan catuan ataupun lucutan beban dilakukan apabila loji janakuasa rosak ataupun diberhentikan bagi kerja-kerja penyelenggaraan.

Langkah-langkah positif telah diambil oleh Kerajaan untuk mengatasi masalah ini. Beberapa projek penambahan keupayaan penjana secara 'fast-track' sedang dijalankan oleh Tenaga Nasional dan juga beberapa Pengeluar Kuasa Bebas. Adalah dijangka pada akhir tahun 1994 rizab keupayaan dijangka akan mencapai tahap yang amat kukuh, iaitu melebihi 35% berbanding dengan 22% pada bulan Februari, 1993. Pada masa itu jumlah keupayaan penjana kuasa meningkat sebanyak 2,763 Megawatt, daripada 5,600 Megawatt yang sedia ada kepada 8,393 Megawatt.

Di samping projek-projek penambahan keupayaan kuasa, langkah-langkah lain juga dilaksanakan oleh Kementerian seperti berikut:-

- (i) mempercepatkan kerja-kerja pengubahsuaian ke atas set-set janakuasa Tenaga Nasional yang lama;

- (ii) menggalakkan 'demand side management' dan meningkatkan kesedaran pengguna supaya lebih peka terhadap penggunaan peralatan yang lebih cekap ataupun dengan izin, efficient;

- (iii) penubuhan pasukan petugas bersama di antara sektor awam dan sektor swasta mengenai gangguan bekalan dengan dipengerusikan oleh Yang Berbahagia Ketua Setiausaha Kementerian;

- (iv) melaksanakan skim insentif untuk menggalakkan pengguna-pengguna industri memindahkan sebahagian permintaan puncak mereka keluar waktu puncak dan mengelakkan pembaziran. Tuan Yang di-Pertua, walaupun permintaan pada siang hari adalah 4,800 Megawatt, permintaan waktu malam hanyalah 2,600 Megawatt, iaitu perbezaan sebanyak 2,200 Megawatt yang tidak digunakan pada waktu malam;

- (v) kita telah memperkenalkan satu skim diskaun untuk menggalakkan pengguna-pengguna yang mempunyai set-set 'janakuasa tunggu sedia' untuk menggunakan pada waktu permintaan puncak.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyatakan di sini bahawa banyak perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh.....

Dr Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, Petaling Jaya bangun minta jalan.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali:.....oleh ahli-ahli Pembangkang tadi yang mengatakan bahawa Menteri Tenaga, Telekom dan Pos takut.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, beri jalankah atau tidak?

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali:.....Menteri Tenaga, Telekom dan Pos tidak berani datang ke Parlimen.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, Petaling Jaya hendak minta jalan, berikah atau tidak?

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Kalau point of order, saya beri, Tuan Yang di-Pertua. Kalau minta jalan atau penjelasan, biar saya habiskan, kemudian saya akan beri.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ya, sila duduk.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Saya ingin nyatakan bahawa Yang Berhormat Menteri tidak takut. Beliau datang ke Parlimen minggu yang lalu untuk menjawab soalan-soalan Parlimen, tetapi oleh kerana soalan ini berada melebihi tahap nombor yang kedua puluh, maka soalan-soalan ini tidak timbul di Parlimen. Yang Berhormat Menteri berada untuk sama-sama mengundi sewaktu kita membahaskan pindaan Perlembagaan berkenaan dengan pilihanraya dan sebagainya.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, adalah satu perkara yang sangat malang apabila pihak Pembangkang cuba mengambil kesem-

patan. Mereka hanya memberi notis pada pagi ini, pukul 9.30 bahawa kita akan bahaskan perkara ini. Dan saya mendapat tahu daripada Yang di-Pertua bahawa perkara ini akan dibahaskan di Parlimen pada pukul 5.30 petang, pada pukul 1.00 tengahari tadi. Tidak mungkin saya dapat menghubungi Yang Berhormat Menteri yang berada di luar Kuala Lumpur untuk balik menghadiri persidangan Parlimen, untuk menjawab hujah-hujah yang telah diberikan oleh pihak Pembangkang. Saya yakin dan percaya, kalau beliau ada di Kuala Lumpur, di dalam Bandaraya ini beliau akan berada di Parlimen.

Tuan Yang di-Pertua.....

Tuan Lim Kit Siang: Penjelasan! Bukankah benar bahawa Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos selalu berada di luar negeri, dan boleh dikatakan beliau adalah antara Menteri Kabinet 'the most outside country'. Menteri yang kerap kali berada di luar negeri. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri senaraikan tahun ini, tahun depan berapa kali dia keluar negeri? Selalu pergi ke Madras, India - lebih baik panggil dia jadi Ahli Parlimen atau Menteri India, jangan jadi Ahli Parlimen di Parlimen ini atau Menteri Malaysia dalam negara ini. (*Tepuk*)

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Tuan yang di-Pertua, ingin saya nyatakan kepada Ahli Yang Berhormat memang benar Yang Berhormat Menteri kadangkala keluar negeri. Ini disebabkan Yang Berhormat Menteri diminta oleh badan-badan antarabangsa untuk memberikan pandangan berkenaan dengan tenaga dan telekomunikasi. Kerana di luar negara, Malaysia - mereka menganggap bahawa telekomunikasi dan juga cara kita membangunkan tenaga di negara kita ini merupakan salah satu

yang terbaik di Tenggara Asia. Cuma kita di negara ini sahaja.....

Dr Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Timbalan Yang di Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]:
Yang Berhormat dia tidak beri jalan.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali:.....yang tidak mahu mendabek dada apabila kita mencapai satu-satu kejayaan.

Dr Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Timbalan Yang di Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]:
Petaling Jaya bangun Yang Berhormat.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin tegaskan juga bahawa Yang Berhormat Menteri pergi ke luar negeri kadangkala berkenaan dengan telekomunikasi.

Saya telah tegaskan di dalam Dewan ini beberapa kali, apabila kita bercakap berkenaan cellular ataupun Atur 450, kita ada 85,000 unit dan CELCOM ada mempunyai cellular telefon 160,000 unit menjadikan jumlah cellular telefon 245,000 unit. Ini yang terbanyak sekali di Tenggara Asia. Tetapi Tuan Yang di-Pertua, apabila kita bercakap.....

Dr Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]:
Yang Berhormat dia akan beri jalan, dia sudah beritahu tadi.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali:.....pihak Pembangkang bangkitkan walaupun kita telah berjaya

di segi telekomunikasi, masih ada kampung-kampung yang tidak ada telefon. Dan bila kita, yang kita boleh menjadi contoh dari segi penajaan kuasa, pihak Pembangkang akan mengatakan bahawa kita tidak ada api di sana dan di sini.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin tegaskan.....

Dr Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]:
Yang Berhormat beri jalan atau tidak?

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Nanti sekejap Tuan Yang di Pertua, saya akan beri - nanti saya habiskan dahulu, tidak memento saya pun - dia rosakkan itu.

Tuan Yang di-Pertua, apabila kita bercakap berkenaan dengan load shedding dan sebagainya bukan sahaja Menteri yang bertanggungjawab, saya sebagai Timbalan Menteri pun bertanggungjawab. Dan pegawai-pegawai yang ada di Tenaga Nasional pun bertanggungjawab. Kita mengambil responsibility ini, apabila kita menubuhkan Jawatankuasa di peringkat Kementerian iaitu Jawatankuasa di antara pengguna dan juga Tenaga Nasional untuk mengatasi masalah kekurangan tenaga di negara kita. Ini membuktikan bahawa Kerajaan serious. Apabila tadi Yang Berhormat mengatakan, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri minta laporan harian (daily report) daripada Tenaga Nasional, melalui Kementerian, kenapa kita masih kekurangan elektrik? Ini menunjukkan bahawa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri peka berkenaan dengan keadaan yang sedang melanda negara kita.

Jadi, Tuan Yang di-Pertua, adalah tidak benar bahawa kita tidak mencuba, kita telah cuba sedaya upaya, dan saya ingin betulkan bahawa turbin yang telah kita pasang iaitu 30x10, 300 Megawatt ini mengikut Laporan Tenaga Nasional ianya akan beroperasi sepenuhnya antara Ogos hingga Oktober 1993 iaitu sebanyak 312 Megawatt.

Seandainya turbin-turbin ini dapat kita pasang dalam jangka waktu yang telah disebutkan tadi, maka mulai bulan Oktober jika diizinkan oleh Tuhan, maka kita tidak akan lagi menghadapi masalah load shedding yang dihadapi sekarang ini.

Dr Kua Kia Soong: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Sekejap, kita ada Usul. Sekejap, ya, Yang Berhormat

Menteri.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN YANG DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang [Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa dengan tidak menghiraukan peruntukan Peraturan Mesyuarat 18(4), Dewan ini menurut Peraturan Mesyuarat 12(1), tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga pukul 8.45 malam.”

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Tuan Chua Jui Meng]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ahli-ahli Yang terhormat, masalah ialah bahawa Dewan ini tidak akan ditangguhkan seperti yang dicadangkan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

“Bahawa dengan tidak menghiraukan peruntukan Peraturan Mesyuarat 18(4), Dewan ini menurut Peraturan Mesyuarat 12(1), tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga pukul 8.45 malam.

KRISIS CATUAN TENAGA (LOAD SHEDDING)

Perbahasan disambung semula.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat dari Petaling Jaya.

Dr Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, mengenai lawatan Menteri ke luar negeri. Adakah Timbalan Menteri ingat dalam ucapan saya pada dua tahun yang lalu, di mana saya dapat maklumat yang tepat mengenai lawatan Menteri ke Zurich, yang dia sendiri tidak nafikan, di mana dalam lawatan-lawatan tersebut, Menteri sendiri melawat kontraktor-kontraktor sebelum tender dibuka. Itu mengenai lawatan tersebut. Dia tidak menafikan.

Mengenai permintaan tenaga, adakah benar bahawa pada 29hb Januari, 1991 adalah jelas bahawa LLN pada masa itu, telah meramalkan permintaan tenaga sebanyak 4,890 Megawatt lebih daripada permintaan sekarang. Adalah ini jelas bahawa pada masa itu, pada tahun 1991 iaitu dua tahun lalu LLN telah tahu, telah

meramalkan pertambahan permintaan pada hari ini. Ini bukan masalah pertambahan demand oleh pelabur-pelabur asing, tetapi penurunan, pemerosotan beban tenaga itu. Terima kasih.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Tuan Yang di-Pertua, dalam jawapan saya pada hari Selasa, sehari selepas Pembukaan Parlimen, saya telah menjawab persoalan yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Petaling Jaya, yang mana saya telah mengulas laporan akhbar yang mengatakan Yang Amat Berhormat mengatakan bahawa kadang-kadang Pembangkang pun boleh mengakibatkan kekurangan tenaga.

Sebenarnya yang dimaksudkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ialah oleh kerana kita terpaksa menghadapi berbagai-bagai prosidur untuk kita hendak membekalkan tenaga di negara kita ini, kadang-kadang oleh kerana prosidur ini begitu rumit, ia melambatkan pengwujudan ataupun melambatkan keadaan kita boleh mengeluarkan tenaga di negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bacakan perkara-perkara lain yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Petaling Jaya. Saya rasa itu adalah perkara-perkara yang telah diulang beberapa kali dan telah dijelaskan di dalam Dewan ini oleh Yang Berhormat Menteri. Jadi, bukan saya tidak mahu menjawab, tetapi saya tidak mahu ulang kembali jawapan Yang Berhormat Menteri.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin sebut antara perkara-perkara atau tindakan yang telah diambil oleh Tenaga Nasional. Tenaga Nasional telahpun mewujudkan

Projek Hidro Sungai Tiang.....

Tuan Lim Kit Siang: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Tanjong bangun.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: 70 Megawatt yang dijangka siap pada bulan Oktober, 1993. Dan kita juga akan menyediakan 100 Megawatt lagi di Connaught Bridge pada bulan Mac, 1993.

Tuan Lim Kit Siang: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat hendak beri jalan tak?

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: gas turbin yang telah saya sebutkan tadi.....

Tuan Lim Kit Siang: Penjelasan, saya hendak tahu 10 gas turbin itu. Bolehkah sebelum Yang Berhormat Timbalan Menteri teruskan mengenai 10 biji gas turbin yang kecil jenis 30 Megawatt 10x30 Megawatt di mana Yang Berhormat Timbalan Menteri kata sekarang dijadual akan beroperasi antara bulan Ogos dan Oktober. Kalau begitu kenapa Yang Berhormat Menteri Tenaga Telekom dan Pos sendiri pada bulan November 1992 mengumumkan bahawa 6 buah gas turbin itu boleh di 'commissioned' dan mula beroperasi pada bulan Jun tahun ini, iaitu 6-7 bulan dahulu.

Mengapa kerap kali Yang Berhormat Menteri Tenaga, Telekom dan Pos membuat pengumuman yang tidak betul? Begitu juga harga. Dia mengumumkan harga sebuah gas turbin yang kecil itu ialah RM30 juta. Mengapa sekarang

menjadi RM40 juta, dan jumlah telah meningkat daripada RM300 juta kepada RM400 juta iaitu RM100 juta bezanya, kenapa?

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd.

Ghazali: Tuan Yang di-Pertua, saya merasakan apabila Yang Berhormat Menteri mengatakan Jun, maksud beliau ialah ia memakan masa lebih kurang 6 bulan untuk membolehkan turbin ini dipasang di tempat-tempat yang telah saya sebutkan dalam jawapan saya dua-tiga hari yang lalu.

Tuan Yang di-Pertua, apa yang saya hendak tekankan di sini ialah daripada segi harga. Apabila kita sebut berkenaan dengan harga, ianya berlainan di antara di Connaught Bridge, di Kapar ataupun di Pasir Gudang. Ia bergantung kepada keadaan soil kerana kita kena buat piling dan ia juga bergantung kepada di mana letaknya turbin-turbin ini kerana turbin ini terpaksa disambung kepada transmission line, dengan izin. Jadi, ia bergantung kepada banyak keadaan. Apabila kita sebut, misalnya RM30 juta, yang ini saya minta notis, tetapi saya buat andaian jawapan, kerana saya tidak tahu secara terperinci dan tepat, tetapi turbin-turbin yang telah disebutkan tadi. Iaitu 10 turbin dilima tempat tidak mungkin akan dapat kita bekalkan sama harga di semua tempat tidak mungkin akan dapat kita supply dengan harga yang sama kerana berlainan soil, berbeza jauhnya di antara tempat yang dipasang dengan transmission line dan berbagai-bagai lagi.

Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang telah saya sebutkan tadi, apabila gas turbin ini dapat kita pasang, siap pada bulan Oktober, maka masalah load shedding ini akan dapat kita atasi. Walaupun hari ini kita telah bahaskan perkara ini secara panjang lebar dan

banyak masalah-masalah yang telah timbul kepada masyarakat akibat daripada load shedding, tetapi yang saya hendak tekankan ialah perkara-perkara ini akan dapat kita atasi menjelang bulan Oktober tahun ini.

Tuan Lim Guan Eng: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kota Melaka minta jalan, Yang Berhormat.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Ya.

Tuan Lim Guan Eng: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri masih belum menjawab tentang hujah yang saya utarakan tadi dalam ucapan saya mengenai Yeoh Teong Lay- YTL Power Generation di mana ia diberikan kelulusan untuk membuat IPP, sungguhpun harganya 15.5 sen per kilowatt, tetapi ada tawaran dari syarikat lain yang murah sebanyak 2.5 sen. Ini yang pertama.

Yang keduanya ialah tentang hujah utama atau usul utama yang saya bawa tadi, iaitu tentang notis. Saya rasa ini adalah satu perkara yang penting. Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan bahawa ada satu Jawatankuasa Khas atau Petugas Khas untuk mengawal masalah ini yang memastikan bahawa notis awal diberikan sebelum lucutan beban (load shedding) atau catuan tenaga diadakan. Ini sangat penting kerana ini akan menyenangkan atau memberikan kesulitan kepada para pengguna.

Di sini saya tidak faham. Kalau Stesen Janakuasa Sultan Salahuddin Abdul Aziz rosak seperti yang dikatakan tadi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi,

atau terpaksa ditutup pada pukul 1.55 pagi pada 18hb Mei, mengapakah dalam masa 6 jam sebelum semua syarikat/kilang mula beroperasi pada pukul 9 pagi mengapakah perkara ini tidak boleh disebarkan kepada semua TEN Berhad supaya mereka tahu bahawa lucutan beban akan diadakan.

Seperti apa yang berlaku di Melaka ialah, apabila lucutan beban diadakan, tiada elektrik dan semua pekerja hanya goyang kaki sahaja. Pihak pengurusan menelefon TEN Melaka dan mereka menjawab - tidak tahu, kerana jurucakap ada. Saya percaya perkara ini juga berlaku di tempat-tempat lain. Ini saya rasa ada kelemahan di sini yang mesti di atasi. Kerana kalau notis awal tidak diberikan ini akan membawa kerugian kepada semua peniaga. Kalau notis diberikan, saya rasa kilang ini akan mengumumkan, "Hari ini Rehat" kerana tidak ada elektrik.

Yang penting juga ialah tempoh masa catuan akan dijalankan. Saya sendiri banyak kali terkena atau terpukau dengan masalah catuan tenaga, khususnya apabila kita menggunakan personal computer. Saya rasa Yang Berhormat Timbalan Menteri pun tahu bahawa personal computer sensitif sangat dengan uninterrupted regular current, dengan izin. Kalau ada sedikit tidak regular, habis semua. Kita kena mula sekali lagi. Jadi ini sangat penting. Saya harap bahawa Yang Berhormat Timbalan Menteri mesti pastikan bahawa notis mesti diberikan, kerana ada masa. Kalau ini berlaku di tengah-tengah kita berucap sekarang, saya tidak akan menyalahi sesiapa. Tetapi dia ada 6 jam, mengapa notis tidak diberikan. Ini yang saya tidak faham. Terima kasih.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Tuan Yang di-Pertua,

sebagaimana yang saya telah sebutkan dalam jawapan saya tadi, perkara ini berlaku jam 1.55 pagi dan kilang akan dibuka pada pukul 8.00 pagi. Saya yakin apabila enjin ini rosak, maka tenaga Nasional akan mencuba sedaya-upaya untuk mengatasi masalah ini dan apabila mereka tahu yang mereka tidak boleh mengatasi masalah, maka pada masa itu mereka akan menghubungi pihak-pihak yang tertentu untuk menyatakan bahawa ada load shedding dan sebagainya. Oleh kerana janakuasa ini rosak pada pukul 1.55 pagi dan kilang akan dibuka pada pukul 8.00 pagi, bermakna kita ada masa cuma 6 jam. Cubalah Yang Berhormat bayangkan bagaimana kita hendak memberitahu kepada kilang-kilang.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyebut sedikit berkenaan perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi, iaitu berkenaan YTL Corporation yang mana mereka telah pun menandatangani satu kontrak selama 21 tahun pada kadar 15.5 sen dengan Tenaga Nasional. Suka saya nyatakan bahawa ada satu lagi syarikat yang membuat tawaran pada prinsipnya iaitu untuk membekalkan tenaga kepada Tenaga Nasional pada kadar 12.5 sen meningkat kepada 21 sen pada 10 tahun pertama. 12 tahun selepas itu pada kadar 13 sen. Tetapi mereka tidak sanggup untuk take into account, dengan izin, inflation dan juga exchange rate daripada segi kewangan. Tetapi YTL sanggup membekalkan tenaga pada kadar 15.5 sen sepanjang 21 tahun yang akan datang dengan tidak mengambilkira inflation dan tidak mengambilkira rate of exchange. Hanya, kalau ada perbezaan dari segi kenaikan harga gas maka barulah ada kenaikan tarif ataupun kenaikan harga daripada YTL kepada Tenaga Nasional.

Cuba kita bayangkan harga tenaga 15.5 sen selama 21 tahun yang akan

datang? Cuma kalau ada kenaikan harga gas maka barulah harga ini naik. Dia tidak kira sama ada atau tidak inflasi, sama ada wang kita turun atau wang kita naik, harganya tetap 15.5 sen. Tetapi lain-lain pembekal-pembekal dari negara-negara lain IPP lain _ kemungkinan tidak sanggup untuk menerima 15.5 sen kalau tidak diambilkira inflation dan juga exchange rate.

Tuan Lim Kit Siang: Penjelasan mengenai penswastan atau pemberian IPP pertama kepada YTL Power Generation, bukan? Bukankah benar bahawa satu pra syarat untuk semua tawaran-tawaran penswastan ialah bahawa syarikat itu perlu ada paid-up capital sekurang-kurangnya RM5 juta. Kenapa YTL Power Generation yang diberi lesen untuk IPP yang pertama ada paid-up capital RM2 juta sahaja, sungguhpun ada lain-lain syarikat seperti YTL Corporation dan YTL yang lain tetapi YTL Power yang diberi lesen itu adalah suatu syarikat dengan paid-up capital RM2 juta sedangkan pra syarat untuk semua tawaran penswastan sekurang-kurangnya RM5 juta paid-up capital. Kenapa?

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak dapat hendak komen berkenaan dengan paid-up capital ini kerana saya sendiri pun tidak arif tentang paid-up capital YTL Power Generation. Tetapi daripada segi IPP, apa yang saya difahamkan pemberian IPP "first come first served", dengan izin. Bermakna, kalau kita menghantar proposal ini ditolak kita terdahulu, maka akan dikaji dan apabila proposal ini ditolak maka barulah proposal-proposal lain akan dikaji.

Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya banyak proposal-proposal telah dibuat, mungkin oleh SIKAP dan sebagainya

tetapi YTL juga membuatkan satu proposal di Paka dan juga di Pasir Gudang yang mungkin tidak dibuat oleh pihak-pihak lain. Maka itulah sebabnya, mereka telah diberikan IPP yang di Paka dan juga di Pasir Gudang. Tetapi, apa yang hendak tekankan bahawa tidak ada satu perkara yang khusus ataupun special diberikan kepada YTL daripada segi harga kerana 15.5 sen tanpa mengambil kira inflation, tanpa mengambil kira dari segi pertukaran kewangan, kemungkinan menjadi satu perkara yang agak sukar diterima oleh pihak-pihak lain.

Tuan Yang di-Pertua, saya rasa, saya telah jawab semua persoalan yang telah dibangkitkan. Saya ucapkan ribuan terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Masa untuk perbahasan mengikut Peraturan Mesyuarat 18 sudah cukup. Kita kembali kepada perbahasan Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1992.

RANG UNDANG-UNDANG PENTADBIRAN ISLAM (WILAYAH-WILAYAH PERSEKUTUAN)

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga

Perbahasan disambung semula

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Nilam Puri.

6.30 ptg.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu [Nilam Puri]: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya, saya ingin menegaskan

bahawa kami menentang Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) (Pindaan) 1992.

Tuan Yang di-Pertua, pertama sekali, saya mengucapkan tahniah kepada Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas, pertama kalilah dalam Parlimen ini, saya mengucapkan tahniah di atas ucapan yang diberi oleh beliau dalam membahaskan Rang Undang-undang ini. Kerana beliau mengambil hujah orientalis iaitu hujah seorang orientalis yang melawat Malaysia, yang memuji kesederhanaan Islam yang dilaksanakan di Malaysia.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Di atas hujah orientalis itu, maka dipuji oleh Yang Berhormat dari Pasir Mas tadi dan saya memuji beliau pula di atas usaha beliau memuji orientalis tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, dalam menilai sama ada Islam itu baik atau tidak, kita tidak boleh ambil daripada hujah terutama sekali daripada mereka yang sentiasa menentang Islam. Misalnya, Presiden Jimmy Carter pernah berucap di Tokyo semasa beliau menjadi Presiden dahulu, "I reject the brand of Islam in Iran, but welcome the kind of Islam in Egypt and our allies in the Middle East".

Jadi, kalaulah Jimmy Carter memuji negara-negara Islam di Timur Tengah kecuali Islam style Iran, apakah kita boleh puji Jimmy Carter yang melebelkan, yang meletakkan Islam yang dia mahu ialah Islam yang ada di timur tengah iaitu Islam yang mentadbir negara-negara Arab sekarang?

Tuan Yang di-Pertua, Rang Undang-undang yang dibentangkan ini, bagi kami ialah satu perkara yang paling merbahaya dalam sejarah sejak kemerdekaan Malaysia. Kita di Malaysia ini telah hidup dalam aman dan tenteram. Ada berbagai kaum dan agama, tetapi penghormatan kepada Agama Rasmi, Agama Islam negeri ini memang walaupun ianya tidak cukup, tetapi setakat ini orang-orang bukan Islam boleh memahami. Perkara yang dipinda terutama sekali hal had umur 18 tahun, baru boleh memeluk Islam, bagi saya ini adalah satu perkara yang tidak berani dibuat oleh penjajah, tidak berani dibuat oleh British. Tetapi, ia berani dibuat oleh UMNO dan Barisan Nasional. Satu perkara yang saya rasa cukup pelik. Inilah kehendak MCA, yang diperjuangkan begitu lama dan kita lihat tekanan daripada MCA terhadap UMNO sekarang telahpun berjaya. Kita lihat Rang Undang-undang ini sendiri pun, terdapat fasal yang dipinda semula dan tambah ini dibuat kemudiannya, ini bermakna semasa penyediaan Rang Undang-undang ini, tidak termasuk had umur-had untuk menukar agama dimasukkan kemudian.

Tuan Yang di-Pertua, perkara yang sensitif ini, kenapa pihak Kerajaan berani mengemukakan perkara ini, perkara yang ianya tidak berani dibuat oleh pihak British, terutama sekali perkara-perkara yang termasuk Undang-undang Keluarga, bukan British di antara lain semasa menjajah negeri ini, mereka berani mengusik hal ekonomi, mereka berani mengusik hal politik. Tetapi, mereka tidak berani mengusik hal keluarga Islam, Tetapi sekarang negara kita merdeka lebih 35 tahun, pelik bin ajaib, UMNO dan Barisan Nasional berani mengusik perkara yang sensitif kepada orang Islam ini.

Dalam Parlimen ini bila mengundi, kami mungkin kalah. Tetapi, kami akan ratap sejarah Parlimen ini iaitu UMNO dan Barisan Nasional bertanggungjawab kalau berlaku perkara-perkara yang tidak diingini, yang menimbulkan ketidakharmonian dalam negeri ini akibat masalah penukaran agama had umur 18 tahun ini, sebab dalam Islam jelas, ini soal aqidah, iaitu baligh yang menentukan.

Kita tahu, inilah kehendak MCA selama ini. Barangkali mereka mengambil peluang menekan UMNO ketika ini. Sebab kita tahu dalam Barisan Nasional, UMNO keseorangan. USNO sudah tidak ada. PAS parti pembangkang, S.46 - Pembangkang. Barangkali peluang mereka menekan UMNO seorang-seorang dalam Barisan Nasional, maka inilah hasrat mereka tercapai sekarang. Dan yang menghairankan kita kenapa UMNO yang menerajui negara boleh setuju dengan Rang Undang-undang yang begini merbahaya.

Tuan Yang di-Pertua, bila bekas Presiden ABIM menyertai UMNO, kita menunggu sepenuh harapan bahawa warna UMNO itu aka bertukar. Apapun wajah perjuangan mereka akan bertukar. Setelah sepuluh tahun beliau berada di dalam - ini hasil yang digambarkan kononnya bekas Presiden ABIM itu akan membawa suatu perubahan kepada UMNO itu sendiri. Tetapi dilihat sekarang UMNO bersifat lebih pengecut daripada UMNO di zaman Tunku Abdul Rahman, ataupun UMNO di zaman Tun Abdul Razak atau UMNO di zaman Tun Hussein Onn. Ini tidak lain kerana mereka tunduk kepada MCA.

Tuan Ong Tin Kim: [Bangun]

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Saya hari ini saya tidak beri masa, sebab

saya hendak kejar kapal terbang sekejap lagi.

Saya selalunya memang saya beri, hari ini tolonglah. Saya hendak berucap pendek sahaja, kerana hendak kejar kapal terbang untuk ke Pualu Pinang.

Tuan Ong Tin Kim: Satu penjelasan sahaja.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Last!

Tuan Ong Tin Kim: Tidakkah Ahli dari Nilam Puri sedar bahawa orang yang memeluk agama lain mesti mencapai umur 18 adalah satu keputusan Mahkamah Agung, bukannya dari mana-mana pihak.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Soal aqidah ini, adalah berlainan dengan Mahkamah Agung, Mahkamah Tinggi. Soal aqidah ini, soal berat, sebab itu mukaddimah saya tadi, saya kata perkara ini sensitif. British tidak berani pinda. Kes Natrah begitu jelas. Beliau memeluk Islam dalam lingkungan umur 14 tahun. Tidak dibicarakan di negeri-negeri Tanah Melayu kerana mereka tahu Undang-undang Keluarga Islam amat sensitif, terpaksa dicolek melalui orang-orang tertentu untuk dibawa ke Singapura. Dan dibicarakan di Singapura, kita tahu hasil perbicaraan Natrah dalam sejarah zaman British dahulu.

Kita tahu lebih kurang 14 orang meninggal dunia, hasil pertempuran, pergaduhan dan beratus orang dipenjarakan. Kenapa perkara yang sensitif begini berani dibawa oleh UMNO dan Barisan Nasional? Dalam keadaan saya sendiri ditahan di bawah ISA pada tahun 1987, di antara isu yang telah saya perjuangkan, masalah kedangkalan aqidah, Kristianisasi yang berlaku dalam Malaysia. Saya ditahan dalam Kem Kemunting bersama-sama seorang Melayu yang bertaraf 'padri'. Dalam

keadaan keruntuhan aqidah sedemikian rupa, perkara merbahaya ini dipinda.

Saudaraku! Ahli-Ahli Parlimen daripada UMNO terutama sekali. Ini ujian kepada kesetiaan soal aqidah. Bukan soal kita sekarang ini Pembangkang atau penyokong. Tetapi kita sedar, bahawa kelemahan yang ada pada UMNO sekarang ini, menyebabkan mereka boleh buat, mereka boleh ditekan dan mereka pula barangkali suka ditekan. Tambahan pula sekarang ini kita mengetahui, UMNO (Baru) yang mana dalam parti itu sendiri sekarang terdapat lebih kurang 75,000 orang bukan Islam, sudah ada "John Ghani dan John-John" yang lain. Apakah kerana mereka ini semata-mata tamakkan kuasa, ingin mengembangkan kuasa mereka di Sabah, mereka sanggup tunduk kepada tekanan-tekanan ini sehingga pindaan sebegini rupa dibuat?

Satu perkara yang merbahaya telah ditempa oleh pemerintah Barisan Nasional sekarang ini.

Perkara yang sensitif sebegini rupa – kita lihatlah apa yang berlaku di dalam perbicaraan di Pasir Mas dan perbicaraan di Seremban. Itulah sebabnya kami di pihak Pembangkang cuba membendung perasaan ahli-ahli Pas. Kalau kita tidak membendung perasaan Ahli-Ahli Pas, kita tidak terjamin bahawa kes Natrah akan berulang. Sekarang, dalam keadaan tidak ada undang-undang hitam-putih pun, masalah aqidah umat Islam masih berat. Inikan pula sekarang kita sedekah undang-undang secara "black and white" (hitam dan putih) dari segi undang-undang, untuk agama Islam ini dipermainkan oleh orang-orang lain. Barangkali pihak rakan Pembangkang (DAP) ada hujah-hujah yang lain. Itu hak mereka yang saya hormati, tetapi

sebagai negara yang telah hidup dalam suasana aman dan tenteram, kita bimbang langkah-langkah yang dibuat oleh UMNO ini meneroka satu perkara yang merbahaya dalam suasana di mana di seluruh dunia umat Islam ditindas sekarang ini.

Apabila kita tengok akhbar hari-hari dan Dunia jam 10.00, kita mengalirkan air mata. Apa yang berlaku di Bosnia-Herzegovina, di Kashmir, di Palestin – umat Islam tidak kuat. Sepatutnya kita kuatkan lagi sementara ada kuasa. Sekarang undang-undang ini akan melemahkan Islam dan Umat Islam pada masa yang akan datang. Oleh itu, secara serius kita mintalah kepada Barisan Nasional yang memerintah sekarang ini supaya menjaga keharmonian dan perasaan umat Islam. Saya akan ledakkan dalam Parlimen, di luar Parlimen pun saya akan bersyarah menerangkan UMNO telah membuat penghianatan mengenai perkara yang British tidak berani buat tetapi sekarang UMNO berani meminda hal ini iaitu had menukar agama pada 18 tahun, sedangkan dalam Islam meletakkan "baligh". Perkara ini adalah perkara sensitif dan saya menentang dengan sekeras-kerasnya Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan), 1992 ini.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Telok Intan.

6.43 ptg.

Tuan Ong Tin Kim [Telok Intan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, hari ini kita di Dewan yang mulia ini sedang membahaskan satu Rang Undang-undang yang sangat penting dan juga sensitif iaitu Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-

undang Islam untuk (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1992.

Walaupun Rang Undang-undang ini bernama Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam dan juga untuk memperkemaskan pentadbiran undang-undang Islam, tetapi dalam beberapa hal dan aspek ia ada berkaitan di mana akan juga memberi kesan kepada orang-orang yang bukan Muslim.

Tuan Yang di-Pertua, kita semua sedar bahawa agama adalah satu perkara yang sangat sensitif di negara kita iaitu sebuah negara yang berbilang kaum. Jadi, saya juga berharap supaya semua Ahli-Ahli Yang Berhormat di Dewan ini, sama ada dari sebelah Barisan Nasional mahupun dari pihak Pembangkang, marilah kita bersama-sama membahaskan Rang Undang-undang ini dengan semangat yang tenang dan bijaksana.

Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat bahawa dengan adanya suatu Rang Undang-undang seperti Rang Undang-undang ini, maka kita akan dapat menguruskan hal-hal Islam dan juga Undang-undang Islam dengan lebih kemas, teratur dan lebih jelas. Saya juga berharap dengan adanya Rang Undang-undang ini, maka dapatlah kita mengelakkan pertentangan hal-hal yang berkaitan dengan hak orang-orang bukan Islam dalam beberapa perkara dan aspek. Dengan adanya Rang Undang-undang ini, maka saya harap kita juga dapat mengelakkan segala kekeliruan seperti di dalam kes-kes Susie Teoh dan Teoh Eng Huat dan juga yang lain-lain supaya tidak akan timbul lagi.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga hendak mengucapkan tahniah kepada Kerajaan yang dapat memasukkan satu Peruntukan dalam Rang Undang-undang

ini iaitu Peruntukan 95 (a) dan (b) untuk menghadkan umur seseorang bukan Islam memeluk agama Islam. Dengan adanya Peruntukan ini hanya orang-orang yang mencapai umur 18 tahun ke atas baharu layak untuk menukar agamanya. Ini adalah selaras dengan keputusan-keputusan Mahkamah Agung di negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, tiap-tiap sesuatu gubahan manusia, baik gubahan apa-apa pun, begitu juga dengan gubahan Rang Undang-undang ini, sudah tentu ada kekurangan dan kelemahan kerana ia adalah suatu gubahan manusia. Saya harap ini akan diperbaiki dan disempurnakan supaya Rang Undang-undang ini lebih sempurna di dalam proses implementasinya. Satu contoh kelemahannya, ialah mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Alor Setar iaitu berkenaan dengan hal seorang yang memeluk agama Islam tetapi kemudiannya dia tukar fikiran. Apa cara untuk mereka itu untuk membuat sesuatu pilihan?

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, yang mustahak sekali ialah dalam mengimplimentasikannya kita haruslah bersikap jujur, liberal dan ikhlas. Sekiranya kita tidak menjalankan kuasa kita dengan sikap yang jujur, liberal dan ikhlas, walau bagaimana baik dan sempurna pun mana-mana Rang Undang-undang itu, akan timbul juga masalah-masalah dan kekeliruan-kekeliruan. Dalam hal ini saya ingin menarik perhatian pihak Kerajaan dan juga semua pihak, khasnya parti Pembangkang dari PAS. Peruntukan Artikel 11, Perlembagaan kita telah menjamin hak kebebasan beragama bagi rakyat negara kita. Dengan ucapan ini saya mohon menyokong.

Tuan Tan Kok Wai: [*Bangun*]

Dr Tan Seng Giaw: [*Bangun*]

Tuan Liew Ah Kim: [*Bangun*]

Tuan Yang di-Pertua: Saya hanya boleh benarkan satu lagi sahaja. Di sini ada tiga orang yang bangun. [*Disampuk*] Tidak bolehlah, kerana kita banyak lagi perkara. Kita ada dua hari lagi dan kita juga ada beberapa Rang Undang-undang lagi. Jadi, saya minta seorang sahaja yang boleh bercakap. Beri kepada sesiapa yang boleh bercakap. Ya, Seputeh. Lepas itu Menteri menjawab.

6.48 ptg.

Tuan Liew Ah Kim [Seputeh]: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, Perlembagaan Malaysia telah memberi jaminan bahawa setiap warganegara mempunyai hak kebebasan untuk mengamalkan kebudayaan, agama, adat resam dan lain-lain yang diwarisi sejak turun-temurun. Kebebasan ini juga adalah selaras dengan hak asasi manusia yang sepatutnya diberi perlindungan oleh Kerajaan dan bukannya menggunakan kuasa untuk melaksanakan exploitation of man by man, dengan izin. Pindaan Bahagian IX dalam Akta Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1992 yang pada mulanya ditangguhkan dalam Persidangan pada 24hb Disember, 1992 lalu memang memenuhi kehendak Perlembagaan Malaysia iaitu bagi memasukkan orang-orang yang bukan beragama Islam ke dalam Islam adalah berdasarkan:

- (a) mencapai umur 18 tahun; atau
- (b) jika ia belum mencapai umur 18 tahun, ibu bapa atau penjaga mengizinkan kemasukannya.

Tuan Yang di-Pertua, definisi penjaga juga mestilah diperjelaskan supaya ianya tidak dianggap sama dengan bapa atau ibu angkat kerana seseorang anak yang bukan Islam di bawah umur 18 tahun boleh ditafsirkan di 'bawah penjagaan ibu atau bapa angkatnya yang beragama Islam. Ada beberapa kes di masa lalu, anak-anak di bawah umur ini memeluk agama Islam kerana didorong oleh keluarga Islam yang dianggap sebagai ibu atau bapa angkatnya.

DAP tidak menyekat langlah orang-orang bukan Islam memeluk agama Islam jika berdasarkan kerelaan hati sendiri tetapi akan menentang atas sebab-sebab "exploitation of man by man" melalui undang-undang atau muslihat tertentu.

Bil yang dibentangkan di hadapan kita sekarang iaitu Akta Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1992 mestilah memberi jaminan bahawa kebebasan beragama tetap kekal dan tidak meletakkan ibu bapa dalam keadaan bimbang apabila anak-anak mereka yang di bawah umur dipujuk memeluk agama Islam dengan muslihat yang dilindungi oleh undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua, kebebasan beragama adalah hak semua rakyat yang bermastutin di mana-mana negara di dunia ini. Seseorang tidak boleh dipaksa menganut sesuatu agama yang tidak sesuai dengan pegangan hidupnya. Masyarakat Islam yang berfikiran rasional juga tidak akan rela mencemarkan agama mereka dengan memaksa seseorang memeluk agama Islam, tetapi dalam realiti hidupnya terus mengamalkan kehidupan cara bukan Islam.

Pada 2hb Mei 1992, seorang bekas Penolong Penerbit di RTM, mendiang

Lee Shio Kee telah meninggal dunia dengan menimbulkan kontroversi kerana mayatnya menjadi rebutan di antara Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan dengan keluarga si mati. Bagaimanapun, selepas 3 minggu kes itu berpanjangan, akhirnya Mahkamah Tinggi memutuskan Lee dikebumikan mengikut Buddha seperti kemahuan keluarganya. Sepatutnya kes mendiang Lee Shio Kee ini boleh menjadi teladan kepada masalah menukar agama yang tidak mengikut kerelaan hati.

Setelah memeluk Islam melalui undang-undang di bawah kelolaan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan, mendiang Lee bukan sahaja menyembunyikan daripada keluarganya pertukaran agamanya, malah terus mengamalkan cara hidup bukan Islam bersama keluarganya. Malah, sepanjang masa bersama isterinya, mendiang Lee tidak menukar kepada cara hidup Islam. Akibat daripada sikapnya ini, tentulah memeranjatkan keluarganya apabila mendiang Lee meninggal dunia, tiba-tiba Majlis Agama Islam Persekutuan menuntut mayatnya untuk dikebumikan di perkuburan orang-orang Islam. Sudah tentulah masyarakat Islam sendiri kecewa, kiranya seseorang itu sekadar memeluk Islam melalui undang-undang sahaja. Bukan dengan kerelaan hati dan melalui kesedaran.

Tuan Yang di-Pertua, sama ada sebarang akta mengenai Islam yang diperkenalkan mahu menyaingi Hukum Hudud yang **dicadangkan** di Kelantan atau **mencari formula** mahu menawan semula Kelantan, tentulah tidak memberi banyak manfaat dalam jangka panjang. Sebarang isu agama yang mahu dipolitikkan hanya memberi kepentingan jangka pendek sahaja kerana kebebasan beragama adalah hak individu.

Sewaktu Portugis menjajah Melaka tahun 1511, mereka menggunakan segala kekuatan tentera memaksa orang-orang Islam menjadi Kristian. Mereka juga memaksa orang-orang Islam menjadi isteri sama ada suka ataupun tidak. Tetapi paksaan secara tentera juga tidak dapat menghapuskan Islam di Melaka kerana kebebasan beragama itu adalah hak individu. Oleh itu, meletakkan undang-undang di atas hak individu tidak akan memberi apa-apa manfaat dalam jangka panjang dan ke arah perpaduan nasional dan bukan perpaduan Barisan Nasional.

Tuan Yang di-Pertua, dalam buku "Political Anthropology" – pengarangnya, Geolojus Plantia, menegaskan dengan izin, "Religious conflicts are a clear expression of political struggle which they provide with the language and means of action in situations caused by the weakness of the established power".

Apakah dalam masa Kerajaan mahu memperkenalkan Akta Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1992 dan di beberapa negeri lagi sebagai langkah mahu mendahului Hukum Hudud yang akan dilaksanakan di Kelantan. DAP berharap, janganlah mahu menutup kelemahan Kerajaan kepada pengundi-pengundi Islam, mereka mengorbankan kebebasan beragama yang sepatutnya dinikmati oleh masyarakat bukan Islam.

Tuan Yang di-Pertua, secara "exploitation of man by man", dengan izin, yang menyekat kebebasan beragama sudah berlaku sejak berkurun-kurun dahulu, tetapi semuanya berakhir dengan kemusnahan. Ketika Ramses menjadi Firaun di Mesir juga telah menyekat kebebasan beragama dengan memaksa setiap individu menerima pegangan

agama yang diasaskan. Malah Ramses telah membunuh setiap anak laki-laki yang dilahirkan bagi mengekalkan kuasanya dengan terus menyekat kebebasan beragama. Kemuncak daripada sikap "exploitation of man by man" yang dilaksanakan oleh Ramses ialah tidak mahu menerima Musa sebagai seorang Nabi dan Rasul. Akibat kedegilannya meneruskan sikap menyekat kebebasan beragama ini, Ramses bersama Kerajaannya hancur dan meninggal akibat keganasan manusia yang amat memalukan.

Oleh itu, DAP mempunyai pendirian sama ada di dalam mahupun di luar Parlimen, setiap undang-undang yang menyekat kebebasan beragama mestilah dihapuskan. Kita tidak menentang pelaksanaan meletakkan agama Islam sebagai agama rasmi negara ini tetapi mahukan sebarang langkah "exploitation of man by man" mestilah dihapuskan sama sekali.

Tuan Yang di-Pertua, Perlembagaan Persekutuan Perkara 12(3) dan (4), jelas memberi hak kebebasan beragama kepada setiap warganegara. Dalam Perkara 12(3) dan (4) menyebut, dengan izin:

"12(3) No person shall be required to receive instruction in or to in any ceremony or act or worship of a religion other than his own."

"12(4) For the purpose of clause (3), the religion of a person under age of 18 years shall be decided by his parents or guardian".

Sebenarnya jaminan kebebasan beragama dalam Perlembagaan Persekutuan ini sudah mencukupi selagi semua pihak menghormati hak individu.

Tetapi apabila kes-kes tertentu mahu dieksploit, maka sebarang akta yang dibuat, apabila bercanggah dengan Perlembagaan Persekutuan akan memberi kesan yang negatif kepada rakyat.

Isu seorang pelajar perempuan di Tampin yang memeluk agama Islam ketika di bawah umur dan kemudiannya balik kepada agama asal setelah ibu bapanya menuntut keadilan melalui mahkamah tidaklah bercanggah dengan Perlembagaan Persekutuan atau kebebasan beragama individu. Demikian juga isu yang sama terbabit kepada pelajar di Kelantan yang di bawah umur bukanlah bermakna masyarakat Islam menentang Islam. Ibu bapa yang bukan beragama Islam tidak akan membantah sekiranya anak-anak mereka memeluk agama Islam itu sama seperti isu Raja Baharin dan bekas isterinya, malah orang-orang Islam juga tidak membantah sekiranya bekas isteri Raja Baharin kembali memeluk agama asalnya.

Tetapi isu yang menjadi dilema seperti yang berlaku di Tampin dan Kelantan ialah pelajar perempuan di bawah umur yang masih menjadi tanggungjawab di bawah pemeliharaan ibu bapanya. Demikian juga isu mendiang Lee yang terus mengamalkan cara hidup bukan Islam dengan menyembunyikan daripada pengetahuan isterinya bahawa beliau sudah memeluk agama Islam melalui penguatkuasaan undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua, lima perkara dalam Perjanjian Hudaibiah yang diterima oleh Nabi Muhammad dalam perjuangan Islamnya tidak pernah menggariskan langkah menyekat kebebasan agama sama ada di kalangan orang-orang bukan Islam, mahupun individual lain. Dalam Perkara (2) dan (3) Perjanjian Hudaibiah yang diterima oleh

Nabi Muhammad dalam tahun Hijrah Keenam ialah:

“Orang-orang Quraisy bukan Islam yang memeluk Islam yang lari ke Mekah tanpa keizinan walinya, ibu bapa atau penjaganya hendaklah dikembalikan kepada orang-orang Quraisy. Sebaliknya, orang-orang Islam yang ditakluk ke Mekah tidaklah akan dikembalikan kepada keluarganya.”

Sekalipun perjanjian itu seolah-olah merugikan satu pihak, tetapi, Nabi Muhammad menerimanya kerana berasaskan kepada kebebasan beragama dan tidak ada ciri-ciri exploitation of man by man. Apa yang saya tegaskan di sini ialah DAP tidak mahu Akta Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1992 ini dijadikan.....

Tuan Shahidan bin Kassim:
[Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat.....

Tuan Liew Ah Kim:.....senjata untuk menyekat kebebasan beragama dan meneruskan amalan exploitation man by man.

Tuan Yang di-Pertua: Arau bangun, Yang Berhormat.

Tuan Shahidan bin Kassim: Sedikit sahaja. Hendak minta penjelasan sedikit sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: Hendak beri jalan?

Tuan Liew Ah Kim: Hendak minta apa?

Tuan Shahidan bin Kassim: Hendak minta penjelasan sedikit sahaja.

Tuan Liew Ah Kim: Tak payah, sudah habis.

Tuan Yang di-Pertua: Ha, sudah habis dah! (Ketawa) Yang Berhormat Menteri menjawab, Ya.

7.04 ptg.

Setiausaha Parlimen Jabatan Perdana Menteri [Tuan Othman bin Abdul]: Tuan Yang di-Pertua, saya mengambil kesempatan mengucapkan terima kasih kepada 9 orang Ahli Yang Berhormat yang telah pun mengambil bahagian dalam perbahasan Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1992.

Saya hanya akan mengambil sedikit masa untuk menjelaskan beberapa perkara kerana boleh dikatakan 6 orang Pembangkang yang bercakap semuanya menimbulkan isu-isu yang sama, menggariskan perkara-perkara yang sama; jadi, tidaklah banyak perkara yang harus disebutkan.

Pertama, saya hendak menyebutkan kepada Ahli Yang Berhormat bahawa orang-orang bukan Islam tidak seharusnya rasa takut, rasa gentar, rasa ngeri tentang Rang Undang-undang Islam ini yang dijalankan. Kita tidak perlu takut kerana saya sudah hendak menyebutkan, hendak mengulang apa yang disebutkan oleh Ahli dari Marang bahawa agama Islam tidaklah sekali-kali memaksa orang-orang bukan Islam untuk masuk Islam, dan saya hendak menafikan pertama sekali pandangan Yang Berhormat dari Seputeh yang mengatakan bahawa terdapat exploitation of man by

man dalam usaha kita hendak menarik orang-orang bukan Islam masuk Islam. Tidak pernah terjadi dan tidak akan dilakukan oleh pemimpin-pemimpin Islam, orang-orang Islam kerana orang-orang yang ingin masuk Islam disebutkan tidak ada paksaan. Dan, La ik roha-fiddin - ini telahpun jelas di dalam Al-Quran menyebutkan bahawa:

“Kami orang Islam tidak boleh memaksa orang bukan Islam untuk memeluk agama Islam.”

Memeluk agama Islam perlulah atas kerelaan mereka sendiri. Ini adalah suatu asas yang kukuh.

Jadi, dengan sebab itu, tidak harus takut. Kita tidak harus takut mungkin Kerajaan ataupun badan-badan Islam yang akan memaksa orang bukan Islam masuk Islam! Ini soalnya tidak timbul; saya hendak mengatakan bahawa rakan-rakan yang bukan Islam tidak harus takut tentang Rang Undang-undang ini kerana Kerajaan atau badan-badan Islam yang ada ini tidak akan sama sekali menjalankan kegiatan memaksa. Tidak akan terdapat dalam Islam memaksa untuk mereka masuk Islam - mempengaruhi orang-orang bukan Islam masuk Islam.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak mengambil beberapa pandangan.....

Tuan Lim Guan Eng: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Kota Melaka bangun.

Tuan Lim Guan Eng: Minta jalan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya rasa jaminan yang diberikan oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen adalah

bererti, adalah bermakna kalau ia dibuktikan dengan tindakan, tetapi apa yang sebenarnya berlaku adalah sebaliknya kerana mengikut Rang Undang-undang ini, terdapat beberapa peruntukan yang bercanggah dengan Perlembagaan Persekutuan khususnya Fasal 91.

Saya rasa di sini hendak menegaskan bahawa kita dari DAP tidak menentang Rang Undang-undang ini, kerana ini ialah untuk kaum orang-orang Islam, tetapi hanya Fasal tertentu sahaja mengenai yang melibatkan hak dan kepentingan orang Islam. Fasal 91 menyatakan:

“Seseorang yang telah masuk Islam dan telah didaftarkan dalam Daftar Muallaf, hendaklah bagi maksud mana-mana Undang-undang Persekutuan atau negeri dan untuk semua masa diperlakukan sebagai seorang Islam.”

Di sini seperti yang dinyatakan tadi oleh Yang Berhormat dari Jelutong, ini bercanggah dengan Perlembagaan Persekutuan, khususnya Perkara 11 dan Perkara 3 di mana jaminan yang diberikan untuk kebebasan beragama.

Oleh itu, di sini saya harap bahawa pihak Kerajaan boleh mematuhi peruntukan-peruntukan yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan supaya mereka yang memasuki Islam itu - kaum bukan Islam yang memasuki Islam diberikan peluang, kalau mereka mahu, untuk keluar dari Islam untuk balik ke agama asal mereka. Kalau untuk orang Melayu, ini perkara lain. Saya rasa kita menghormati keadaan untuk orang-orang Melayu yang beragama Islam, tetapi ini orang bukan Melayu yang bukan Islam pada asalnya yang pada satu masa hendak memeluk agama Islam, sebaliknya selepas itu keluar dari Islam dan balik

ke agama asal mereka. Mengapa mereka tidak dibenarkan berbuat demikian? Saya rasa ini merupakan satu pencabulan hak asasi orang bukan Islam di negara kita! Sekian.

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua, saya akan sampai kepada perkara itu dalam jawapan saya terhadap pandangan Yang Berhormat dari Jelutong. Saya telah tulis Fasal 91 dan 92, perkara ini.

Pertama saya hendak menyebutkan Ahli Yang Berhormat dari Marang yang membahaskan Rang Undang-undang ini seolah-olah orang lain semuanya jahil! Tidak berilmu, tidak mengerti soal Islam! Hendak mengarahkan supaya kita merujuk perkara ini, sudah pastilah pakar-pakar undang-undang yang ada, orang Islam dalam UMNO pun, dalam Kerajaan sudah pasti akan merujuk kepada kitab-kitab muktabar yang kita hendak gubal undang-undang tadi. Saya hendak menyebutkan bahawa kalau mengikut pandangan Profesor Dr. Yusof Qardawi dalam soal undang-undang ini, dia mengatakan- Prof. Dr. Yusof Qardawi dalam satu makalahnya mengatakan bahawa perubahan undang-undang bagi sesuatu kaum, sesuatu masyarakat tidak boleh dirombak secara mendadak sekaligus, yang boleh menimbulkan ketegangan masyarakat. Ini saya minta dia bacalah. Ada wakil 46 seorang ini suruh Haji Hadi baca. Ahli Parlimen Marang, kalau dia tak tahu makalah ini saya boleh beri pada dia! Dan perubahan itu harus dilakukan sedikit demi sedikit, kalau boleh, dan bersesuaian dengan kehendak yang disebutkan oleh Prof. Dr. Yusof Qardawi dalam usul Fekah yang disebutkan dalam bahasa Arab;

“Maitukul-kullu, laitukul-bakdu.”

Tidak boleh buat semua; jangan tinggalkan semua, sedikit pun memadai - kaedah yang ada - yang kita buat dalam Kerajaan Barisan Nasional sekarang.

Jadi kita mengambil pendekatan supaya tidak menimbulkan ketegangan dalam masyarakat. Masalah yang timbul diatasi dengan mengambilkira semua pandangan masyarakat yang ada ini, maka kita mengambil jalan tengah dengan meminda atau membuat undang-undang berdasarkan kepada perkara-perkara yang kita fikirkan, yang Kerajaan fikirkan bersesuaian dan boleh dijakankan. Saya telah menegaskan dalam bacaan awal saya tadi, dalam membentangkan tadi supaya tidak bertentangan dalam Islam dan boleh diterima secara umum. Jadi ini sudah jelas. Jadi saya hendak mengatakan kepada Yang Berhormat dari Marang bahawa memang kita Kerajaan mengambil bahagian mengkaji kitab-kitab yang ada. Jadi ini kita lakukan. Insya Allah kalau sekiranya itu pandangan untuk membaiki, kita boleh menerima dengan hati yang terbuka bagi menjalankan usaha-usaha kebaikan ini.

Saya selalu mendengar soal PAS ini. Tiap-tiap kali ucapan dalam Dewan Rakyat ini dan hari ini pun dia sebutkan Kerajaan memisah agama dari kehidupan, memisahkan agama dari politik. Ini saya hendak menegaskan bahawa tidak ada pemimpin UMNO dalam Kerajaan yang kata kita memisahkan agama dengan kehidupan, agama dengan politik. Kami pun faham. Kami pun baca politik Islam. Kita baca Kitab Ma'adhi Al-Futuf, kita baca kitab ditulis oleh Dr. Qardawi, kita baca kitab ditulis oleh Hassan al-Bana. Semua kita kaji, kita baca. Jadi kita mengetahui soal ini. Soal yang tidak boleh kita lakukan, kita tidak lakukan.

Tetapi inilah kepandaian, kepakaran Ahli Parlimen Marang ini mencipta sesuatu yang tidak ada kemudian dia mengkritik benda yang tidak ada. Ini jelas pertama sekali tentang memisahkan agama dengan kehidupan. Yang keduanya, dia mengatakan pegawai masjid ini dilantik daripada orang-orang yang tidak pernah datang ke masjid.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak menyebutkan bahawa Ahli-ahli Jawatankuasa Kariah ini dilantik dalam Mesyuarat Agung Jawatankuasa Kariah. Dalam Mesyuarat Agung Kariah itu, dilantik. Kerajaan tidak lantik. Tidak tahulah kalau Kerajaan Kelantan lantik. Kita tidak lantik kalau di Kedah, yang dilantik menjadi Ahli Jawatankuasa Kariah ialah yang hadir pada mesyuarat pada hari itu. Tidak pernah berlaku orang yang tidak hadir ke masjid dilantik menjadi jawatankuasa. Tidak tahulah Kalau Kerajaan PAS buat. Tetapi yang saya sebutkan ialah Imam, Ratib Bilal dan Pembantu Bilal ini, ini jawatan-jawatan yang penting yang akan dibayar imbuhan gaji kepada mereka, maka ini perlu dilakukan perlantikan mengikut peraturan-peraturan yang sedia ada. Yang ini kita buat. Jadi kita bertujuan untuk membaiki soal ini.

Jadi soal hendak menyebutkan soal adakah ahli-ahli yang akan dilantik itu adakah orang-orang yang arif? Arif pada pandangan PAS belum tentu arif pada pandangan kami orang UMNO, pada Kerajaan. Sudah pasti yang kata arif ini, saya bersetuju dengan Ahli Parlimen Pasir Mas bahawa arif ini harusnya seorang itu seorang arif, ulama yang mengetahui segala bidang - ekonomi Islam, politik Islam, pembangunan Islam, semuanya hal - kalau hendak dikatakan arif. Itu kalau kita hendak menyebutkan soal kearifan seseorang

dalam Islam. Insya Allah ini kita boleh lakukan. Jadi kalau kita hendak memandang bahawa sesuatu yang dilakukan Kerajaan, orang yang dilantik itu sama ada arif atau tidak, hanya kita sahaja yang arif, ini adalah tidak adil. Maka kata kalau disebut dalam Dewan ini, kita hendak beri pandangan atau pendapat kita, jika pandangan yang baik, insya Allah kita akan terima. Kerana ianya perkara yang baik.

Jadi saya hendak mengatakan tentang tauliah mengajar yang beliau sebutkan. Saya hendak sebut Tuan Yang di-Pertua, kata Ahli Parlimen Marang ini bukan tauliah yang penting tetapi isi pengajaran. Saya hendak sebutkan, ini pengalaman di tempat saya. Seorang Tuan Guru. Tuan Guru ini adalah seorang ahli PAS yang kuat, pondok dekat rumah saya. Periksa fardu ain tidak lulus, kemudian dia hendak dapat tauliah. Kalau fardu ain tidak lulus, macam mana dia hendak bersyarah kepada masyarakat ramai untuk mengilmukan masyarakat Islam, sedangkan kursus hendak dapat tauliah fardu ain pun beliau tidak lulus. Tuan Guru, Pondok Gajah Mati - Haji Wan Mustafa bin Wan Ibrahim. Saya hendak beritahu nama, senang supaya ahli PAS boleh pergi cari. Sebab itu soal kita hendak beri tauliah ini kerana menentukan bahawa seseorang penceramah itu bertanggungjawab mempunyai ilmu yang cukup, kualiti yang dikehendaki. Sebab itu kita tidak mahu macam Tok Guru-Tok Guru dalam PAS ini, mengaji dua tiga bulan, sudah jadi ulama besar. Orang kata "bulu roma" dia kata "bulu rom", Tuan Yang di-Pertua. Eja "Ro-Wau-Mim" dia kata "rom". Dia bukan kata "bulu roma". Ini berlaku di Pendang - kawasan saya. Jadi itu sebabnya kita hendak menyebutkan soal ini, sebab kita hendak beri ilmu yang baik untuk masyarakat, sebab itu

tauliah diberikan kepada yang berkebolehan. Jadi saya bersetuju bahawasanya kritikan yang baik itu haruslah kita terima dengan hati yang terbuka.

Kemudian dalam soal yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka dan juga Ahli Yang Berhormat dari Jelutong, iaitu Perkara 91 dalam Undang-undang yang kita bawa ini ialah tentang layanan yang diberikan kepada muallaf - iaitu saudara baru yang memeluk agama Islam. Soal kebebasan beragama dalam Perkara 11 Perlembagaan - Kebebasan Agama. Itu adalah kebebasan bagi agama-agama lain yang hendak mengamalkan agama mereka. Orang Cina dengan agamanya, orang India dengan agamanya, orang Kadazan dengan agama mereka - itu adalah tertaluk kepada Perkara 11 dalam Perlembagaan. Itu tidak dipersoalkan. Yang mengatakan bahawa apabila dia memeluk Islam maka menjadi tanggungjawab masyarakat Islam menurut undang-undang ini, hendaklah melayani orang ini sebagai seorang Islam. Melayani dia sebagai seorang Islam. Ini saya rasa soalan yang mudah, yang tidak perlu kita pertikaikan. Soalnya apabila dia masuk Islam, maka kita melayan dia sebagai seorang Islam. Jadi.....

Tuan Tan Kok Wai: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Sungai Besi bangun. Sungai Besi bangun.

Tuan Othman bin Abdul: Saya ingat tidak payahlah. Saya hendak.....

Tuan Tan Kok Wai: Sedikit sahaja.

Tuan Othman bin Abdul: Kalau saya jawab, nanti terlepas waktu

Maghrib, saya pula yang berdosa!

Tuan Tan Kok Wai: Soalan saya berbeza. Soalan yang berbeza. Sedikit sahaja.

Tuan Othman bin Abdul: Tidak payahlah.

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak beri Yang Berhormat.

Tuan Othman bin Abdul: Tidak payah. Saya hendak jawab beri habis dulu. Jadi ini saya hendak menyebutkan bahawa perkara-perkara dalam Perlembagaan, perkara kebebasan beragama - Perkara 11, ini telahpun jelas yang mengatakan bahawa iaitu kebebasan mutlak yang diberikan dalam Perlembagaan yang boleh mereka jalankan.

Sekarang saya hendak masuk kepada cadangan oleh sahabat saya dari Pasir Mas untuk menubuhkan Kementerian Hal Ehwal Agama di negara ini. Saya hendak mengatakan bahawa Kerajaan tidak bercadang untuk menubuhkan suatu Kementerian Hal Ehwal Agama kerana Bahagian Hal Ehwal Islam, Jabatan Perdana Menteri adalah mampu bagi menjalankan usaha-usaha penyelarasan pentadbiran agama Islam bagi negara kita termasuklah negeri-negeri yang di bawah perintah Kerajaan yang ada ini. Jadi tidak ada cadangan itu.

[Timbalan Yang di-Pertua mengengerusikan Mesyuarat]

Insya Allah, tentang cadangan untuk melantik bagi lima orang yang arif dalam segala bidang ini, saya mengatakan jaminan Kerajaan, bahawa memang terdapat dalam Kerajaan orang-orang yang kita ambil ini adalah orang-orang

yang memang arif, yang ada kelayakan tinggi dalam pegajiannya, Ph.D. kelulusannya dalam Islam, yang kita lantik yang telah kita lantik dalam Jawatankuasa-jawatankuasa Islam yang lain yang sedang berkhidmat memberi nasihat kepada Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, yang lain soal Batang Lupar ini, soal yang terkeluar daripada.....

Tuan Tan Kok Wai: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Sungai Besi bangun minta jalan.

Tuan Othman bin Abdul: Jadilah. Saya hendak tutuplah.

Tuan Tan Kok Wai: [*Menyampuk*]

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri membangkitkan soal umur 18 tahun, di bawah penjawatan pun tidak buat. Saya rasa Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri ini tidak baca Perlembagaan. Yang sebenarnya pindaan yang kita buat ini ialah kerana menyesuaikan dengan kehendak Perlembagaan dalam Perkara 12(4) yang telah menyebutkan soal ini. Jadi penyesuaian itu perlu dibuat kerana memang telah tercatat dalam Perlembagaan ini. Ini telah lama dulu dibuat. Jadi Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri harus membaca Perlembagaan. Jadi pindaan ini adalah untuk menyesuaikan dengan keadaan ataupun perkara yang telahpun tercatat dalam Perlembagaan dan jelas bahawa apa-apa undang-undang yang dibuat yang bertentangan dalam Perlembagaan itu, adalah dengan sendirinya terbatal; setakat yang bertentangan itu. Jadi ini menyebabkan Kerajaan meminda soal ini.

Jadi masalah-masalah kritikan-kritikan, pandangan-pandangan yang lain, yang baik itu insya Allah akan dilihat oleh pihak Kerajaan dengan hati yang terbuka. Begitu juga pandangan-pandangan yang boleh membawa kebaikan kepada masyarakat Islam, masyarakat Malaysia seluruhnya, Kerajaan akan mengambil kira dan saya tidak berhajat untuk menjawab satu persatu setiap daripada perkara yang telah disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Puan Hajah Ilani binti Dato Haji Isahak: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat Kota Bharu, nanti ya. Nanti dalam peringkat Jawatankuasa Yang Berhormat boleh bangkitkan.

Masalah dikemukakan bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

(Timbalan Yang di-Pertua *memperkeruskannya mesyuarat*)

Fasal 1 hingga 94 -

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Ya, Kota Melaka.

7.21 mlm.

Tuan Lim Guan Eng [Kota Melaka]: Tuan Pengerusi, saya hendak merujuk kepada Fasal 85 hingga 94.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: 85?

Tuan Lim Guan Eng: Ya. Tadi Setiausaha cakap “hingga 94” bukan? Itu kalau saya tidak silap. Di sini memandangkan bahawa ada syarat-syarat untuk seseorang yang hendak masuk Islam, yang mesti dipatuhi sebelum dia sah sebagai seorang Islam.

Saya hendak bertanya adakah syarat-syarat ini mestilah diucapkan kepada seorang Muslim atau boleh diucapkan di depan seorang bukan Islam. Itu yang pertama.

Yang kedua, kalau seseorang yang telah masuk Islam, seorang daripada ibu bapa iaitu mungkin ibunya masuk Islam tetapi bapa masih bukan Islam, apakah kedudukan anak-anak mereka khususnya mereka yang belum mencapai umur 18 tahun? Apakah kedudukan anak mereka? Adakah mereka akan dengan secara automatik menjadi orang Islam atau mereka diberikan pilihan untuk memilih agama mereka? Atau mereka akan mengikut agama bapa mereka yang bukan Islam.

Yang ketiga, ialah Fasal 89, khususnya Fasal 89(4). Di mana adalah dinyatakan:

“89(4) Untuk memuaskan hatinya akan hal dan tarikh masuk Islam, dan butir-butir lain yang hendak dicatatkan dalam Daftar Muallaf, Pendaftar boleh membuat siasatan-siasatan dan mengamgil apa-apa keterangan sebagaimana yang

dia fikirkan perlu, tetapi subseksyen ini tidak boleh ditafsirkan sebagai menghalang Pendaftar daripada hanya bergantung kepada kata pemohon bagi kemasukan Islam itu setakat yang berkenaan dengan hal dan tarikh masuk Islam itu.”

Di sini Tuan Pengerusi, saya hendak bertanya, kerana ini menggambarkan bahawa pihak Pendaftar mempunyai kuasa mutlak untuk menentukan sama ada seseorang itu beragama Islam, tanpa bergantung kepada dokumen-dokumen. Di sini saya hendak memberikan satu kes, kalau apa yang berlaku ialah tentang seseorang yang didakwa adalah seorang Islam kerana telah memenuhi syarat-syarat seperti yang dinyatakan dalam Fasal 85, tetapi pendaftaran masih belum dibuat. Sebelum ini sempat dilakukan, mungkin orang itu meninggal dunia. Apakah kedudukannya? bolehkah status atau kedudukannya sama ada dia seorang Islam atau bukan Islam, ditentukan hanya oleh Pendaftar Muallaf sahaja? Atau, bolehkah perkara ini ditentukan oleh pihak mahkamah di bawah sistem Mahkamah Sivil di negara kita?

Saya rasa perkara ini adalah sangat penting kerana ada satu kes dua tahun lepas, di mana seorang kakitangan di RTM telah meninggal dunia. Sungguhpun dia telah dikatakan mempunyai hasrat memasuki Islam, tetapi borang permohonannya tidak ditandatangani oleh beliau. Jabatan Agama Islam menyatakan bahawa dia seorang Islam dan mesti dikebumikan atau disemadikan mengikut cara Islam.

Di sini timbul perselisihan dan perbezaan pendapat sama ada orang tersebut iaitu mendiang Encik Lee, dari Setapak Kuala Lumpur, itu beragama Islam atau tidak. Akhirnya, perkara ini

diputusan di mahkamah yang memutuskan bahawa dia bukan beragama Islam, itupun selepas Rang Undang-undang ini dibentangkan. Ini bermakna, bahawa kalau kes sedemikian berlaku, Pendaftar Muallaf yang akan menentukannya kerana dia mempunyai kuasa yang penuh ke atas segala-galanya. Kuasa mutlak untuk menentukan sama ada seorang itu seorang muallaf atau tidak, hanya boleh bergantung dengan budi-bicara dia sendiri.

Saya rasa kalau inilah adalah keadaannya, ini merupakan satu percanggahan. Satu pencabulan ke atas hak keluarga orang bukan Islam. Keluarga simati itu. Kalau dia seorang Islam tentu dari segi agama dan kaumnya adalah tertakluk kepada hukum syariah. Dari segi harta benda, hak mereka mungkin terkeluar atau tidak dapat harta benda yang harus mereka perolehi.

Di sini saya harap bahawa pihak Kerajaan boleh menimbang perkara ini kerana bidangkuasa mutlaknya bercanggah dengan prinsip fair play yang wujud dalam Perlembagaan kita. Khususnya, menjejaskan hak orang-orang bukan Islam. Secara tidak langsung saya rasa ini juga adalah tidak lain daripada mengenakan undang-undang Islam ke atas orang-orang bukan Islam.

Kalau kita mengikut keadaan yang wujud di dalam Fasal 89 mengenai kuasa-kuasa seorang Pendaftar Muallaf, jelas sekali dalam kes Encik Lee dari Setapak yang mati, untuk menentukan sama ada dia itu mengikut budi-bicaranya akan membuat keputusan dia seorang muallaf. Ini bercanggah dengan keadaan sebenarnya kerana tidak payah bergantung kepada dokumen-dokumen yang tertera.

Oleh sebab itu, saya rasa ini memberikan kesan yang sangat besar,

yang buruk kepada orang-orang bukan Islam. Apakah jaminan yang boleh didapati dari keluarga bukan Islam untuk memastikan bahawa mereka boleh mendapat pengadilan atau keputusan yang munasabah dan adil kepada mereka. Ini sangat penting, kerana saya rasa di sini tidak tertera; kerana keputusan ini sudah muktamad. Tidak memberikan kelonggaran untuk mereka membuat aduan atau sekurang-kurangnya membuat rayuan ke mahkamah Sivil. Saya harap pihak Kerajaan boleh menimbang perkara ini kerana ini menjejaskan hak orang bukan Islam.

Tuan Pengerusi, seterusnya ialah Fasal 91, di mana seseorang yang telah masuk Islam, tanpa mengira apa-apa undang-undang Persekutuan atau Negeri dan untuk semua masa diperlakukan sebagai seorang Islam.

Saya rasa di sini jelas sekali bercanggah dengan Perlembagaan Persekutuan. Saya rasa Yang Berhormat Timbalan Menteri MCA yang ada di sini pun, akan bersetuju kerana dia seorang peguam di mana banyak kes-kes sivil yang dirujuk, Mahkamah Agong telah memutuskan, kalau seseorang bukan Islam yang telah masuk Islam, selepas ini dia ingin keluar dari Islam, dia berhak berbuat demikian.

Tetapi Undang-undang ini menidakkan keputusan mahkamah ini. Dan Yang Berhormat dari Bakri, yang juga Naib Presiden MCA akan bersetuju bahawa ini ialah keputusan mahkamah. Saya tidak tahu bagaimana MCA boleh menyokong peruntukan seperti ini yang mencabul hak orang-orang bukan Islam? Saya harap Yang Berhormat Timbalan Menteri boleh memberikan penjelasan, jangan duduk sahaja. Saya rasa, Tuan Pengerusi, kalau ada peluang, dia akan berikan penjelasan, tetapi dia tidak ada peluang.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, tak elok hendak heret-heretkan Kerusi ya dalam perbahasan!

Tuan Lim Guan Eng: Ya, saya cakap dia tak ada peluang. Kalau dia ada peluang, dia tentu akan berbuat demikian.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Itu pun tak elok!

Tuan Lim Guan Eng: Yang Berhormat Naib Presiden MCA sekarang ada di sini, berikan jawapan bagaimana Menteri-Menteri MCA boleh menyokong peruntukan seperti ini? Menjual hak orang bukan Islam. Apakah salahnya? Kalau ini orang Islam, orang Melayu yang beragama Islam, ini keadaan lain. Ini saya rasa perkara sensitif, kita mesti hormati apa yang tertera dalam Perlembagaan. Kerana dalam Perlembagaan telah menyatakan dengan jelas bahawa semua perihal perkara agamanya tertakluk kepada kuasa Negeri. Tetapi untuk Wilayah Persekutuan, Kabinetlah yang menentukan.....

Tuan Yim Chee Chong: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti sekejap, Yang Berhormat. Ada yang bangun.

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak minta jalan.

Tuan Lim Guan Eng: Boleh.

Tuan Yim Chee Chong: Bolehkah?

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Ya.

Tuan Yim Chee Chong: Bolehkah Yang Berhormat memberi penjelasan tentang macam mana dikatakan Menteri-Menteri MCA menjual hak orang-orang bukan Islam? Oleh sebab pada pandangan saya tuduhan ini adalah tidak bertanggungjawab di dalam Dewan yang mulia ini.

Tuan Lim Guan Eng: Saya ingat tidak payah jawab, dia bukan Menteri.

Tuan Yim Chee Chong: Bukan tidak payah jawab. Itu tuduhan yang tidak bertanggungjawab! Saya minta tarik balik, itu adalah sangkaan jahat terhadap Menteri-Menteri MCA.

Seorang Ahli: Itu hakikatlah!

Tuan Yim Chee Chong: Apa itu?

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, sabar, sabar, Sebab sekarang ini dia.....

Tuan Yim Chee Chong: Ini sangkaan jahat. Saya minta tarik balik dengan segera mengikut Point of Order 36(6).

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, ini hendak minta penjasankah ataupun bangun atas Point of Order?

Tuan Yim Chee Chong: Point of Order dan penjelasan, sekali!

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Tak boleh macam ni serentak.

Tuan Lim Guan Eng: Dia ini ingat, ini rojak? Boleh campur-aduk.

Tuan Yim Chee Chong: Satu demi satu.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Yang Berhormat minta itu saya rasa terpulanglah kepada.....

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Pengerusi, buat kali..... [*pembesar suara dimatikan*]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu! Itu terpulang kepada Kota Melaka sama ada dia hendak jawab atau tidak.

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Pengerusi, saya hendak minta dia tarik balik, Point of Order 36(6) sangkaan jahat terhadap Menteri-Menteri MCA. Ini adalah tuduhan yang serius yang mengatakan “menjual hak orang yang bukan Islam”. Ini adalah isu yang sensitif, yang dikemukakan dalam Dewan yang mulia ini. Saya minta tarik balik dengan segera, oleh kerana ini adalah sangkaan bukan sahaja jahat, tetapi adalah amat jahat, Sekian.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Cukuplah. Yang Berhormat ini hendak berucap.....

Tuan Lim Guan Eng: Saya rasa apa yang telah.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Sebenarnya yang tadi itu, dia cuma hendak minta penjelasan.

Tuan Lim Guan Eng: Ya, saya tahu. Tetapi saya rasa Tuan Pengerusi kena ajar dia sedikitlah.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, cukuplah.

Tuan Lim Guan Eng: Ya, saya.....

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Pengerusi, saya minta tarik balik dahulu.....

Tuan Lim Guan Eng: Apa tarik balik?

Tuan Yim Chee Chong: Itu sahaja. Terima kasih.

Tuan Lim Guan Eng: Apa hendak tarik balik? Fakta itu fakta.....

Tuan Yim Chee Chong: Ini sangkaan jahat!

Tuan Lim Guan Eng: Ini hakikat sebenarnya.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu! Kalau Yang Berhormat bangkitkan 36(6), saya kena buat keputusan.

Tuan Lim Guan Eng: Dia tidak bangkit. Dia kena bangkit dahulu.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nampaknya dia buat serentak.....

Tuan Lim Guan Eng: Sekarang nampaknya Tuan Pengerusi tunjuk ajar....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Tidak, Yang Berhormat, nanti dahulu! Kalau Yang Berhormat hendak jawab, jawab. Kalau Yang Berhormat dari Seremban itu hendak bangun semula, hendak bangkitkan Point of Order, itu terserah.

Tuan Lim Guan Eng: Okay, baik.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Satu demi satu, jangan campur-aduk.

Tuan Lim Guan Eng: Ya, saya setuju dengan Tuan Pengerusi. Ini bukan rojak, boleh campur-aduk. Seperti yang saya katakan tadi, Tuan Pengerusi, saya harap Naib Presiden MCA jawab, jangan beri kepada kunci-kunci dialah.

Tuan Chua Jui Meng: [*Bangun*]

Tuan Lim Guan Eng: Jawablah Naib Presiden MCA Saya harap boleh jawab.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, kalau tidak silap saya, dia ini hendak minta penjelasan. Ada hendak jawab?

Tuan Lim Guan Eng: Sila, sila.

Tuan Chua Jui Meng: Penjelasan. Mengikut peraturan, saya tidak boleh menjawab. Bukan kuasa untuk menjawab.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Itulah yang saya hendak terangkan.

Tuan Chua Jui Meng: Cuma saya hendak minta penjelasan. Saya hendak tanya Yang Berhormat dari Kota Melaka, lebih baik kalau kau meminta PAS, rakan karib kau dalam politik, bagaimana mengenai pendirian mereka atas peruntukan ini? Ini yang pertama.

Yang kedua, DAP yang menyokong kuat PAS dalam soal hukum Hudud di Kelantan. (*Disorak*) Ha, mempertahankan ini dahulu! Pernah dikatakan di sana, kalau hendak ubah, hendak pinda Perlembagaan Persekutuan untuk membolehkan hukum Hudud dilaksanakan di Kelantan, DAP akan sokong. Ada bercanggahlah sikap (*attitude*). Bukankah satu sikap (*attitude*) yang

begitu hipokrit sekali? Itu sahajalah jawapan saya.

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Pengerusi, saya rasa ini jelas lagi satu fitnah MCA. DAP tidak pernah sokong mana-mana hukum.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Yang Berhormat diperingatkan, sekarang kita ini berada dalam peringkat Jawatan-kuasa.....

Tuan Lim Guan Eng: Ya, Fasal 91 dan.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]:....hadkanlah tajuk Yang Berhormat yang hendak dibahaskan.

Tuan Lim Guan Eng: DAP tidak pernah sokong hukum Hudud PAS atau mana-mana. Kita telah menyatakan pendirian kita dengan amat jelas sekali.....

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Pengerusi, saya minta jalan.

Tuan Lim Guan Eng: Tak beri! Ini orang yang suka makan rojak. Ini bukan tempat makan rojak. Tak beri!

Tuan Yim Chee Chong:
[*Menyampuk*]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, saya tak benarkan sebarang cakap tepian.

Tuan Lim Guan Eng: DAP tidak pernah menyokong hukum Hudud mana-mana parti, sama ada dari PAS atau dari UMNO dan we stand on our record, dengan izin. Tiap-tiap pengundian yang dibuat, kita tetap dengan pendirian dan prinsip kita. Bukan seperti MCA.

Menteri-Menteri MCA dengan satu Rang Undang-undang sepenting ini, dengan jelas sekali boleh menyokongnya. Tadi bila Rang Undang-undang ini diluluskan, Ahli-Ahli Parlimen MCA dengan lantang sekali cakap 'menyokong', khususnya dari Seremban, menyokong! Menyokong untuk mencabul hak orang bukan Islam.....

Tuan Chua Jui Meng: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Bakri minta jalan.

Tuan Lim Guan Eng: Saya akan beri. Nanti saya habiskan ayat ini.....

Tuan Chua Jui Meng: Berani tak?

Tuan Lim Guan Eng: Saya habiskan ayat ini, saya akan beri.

Tuan Chua Jui Meng: Tak payah habiskan. Berani tak, habis soalan.

Tuan Lim Guan Eng: Ini hak saya.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, sabar.

Tuan Lim Guan Eng: Saya akan beri, tentu akan beri. Fasal 91 dengan jelas sekali mencabul hak orang bukan Islam. Seorang peguam, Yang Berhormat dari Bakri pun tahu.....

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Pengerusi, saya minta jalan.

Tuan Lim Guan Eng: Apa nak cakap lagi? Kalau Menteri MCA ada menjalankan tugas mereka, tentu mereka tidak akan bersetuju dan menyokong Fasal 91 ini. Dan nasib baik kerana bantahan DAP, Fasal 95 ditambah.....

Tuan Wong Wing On: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, nanti dahulu. Yang Berhormat dari Kampar bangun.

Tuan Wong Wing On: Tuan Pengerusi, saya minta penjelasan dari saudara saya dari Kota Melaka. Adakah saudara dari Kota Melaka masih ingat rekod-rekod MCA sokong Rang Undang-undang seumpama ini banyak? Selangor -Julai, 1989. Di Negeri Perak, tahun lalu. Negeri Johor, semua sokong. Ini rekod-rekod MCA yang tercatat dalam semua Penyata-penyata Rasmi Dewan-dewan Undangan Negeri. Selangor disokong oleh 8 ADUN MCA. Di Negeri Perak, tahun lalu 3, termasuk 2 Exco. Ini semua rekod-rekod MCA. Adakah Yang Berhormat dari Kota Melaka sedar dan ingat perkara rekod-rekod ini?

Tuan Lim Guan Eng: Ini tentu jelas, rakan sejawatan Yang Berhormat dari Bakri, yang juga Naib Presiden MCA, Yang Berhormat Dato' Yap Pian Hon merupakan orang yang menyokong Rang Undang-undang Pentadbiran Islam Negeri Selangor dan beliau cuba meletak jawatan. Ini tunjuk wayang kulit sahajalah. Cuba letak jawatan untuk bertanggungjawab ke atas kesalahannya. Sekarang saya hendak tahu.....

Tuan Chua Jui Meng: Penjelasan.

Tuan Lim Guan Eng: Boleh.

Tuan Chua Jui Meng: Saya hendak minta penjelasan daripada Yang Berhormat dari Kota Melaka mengenai apa yang dikatakan oleh kawan dia di belakang sana. Saya hendak tahu sama ada Yang Berhormat sedar dalam perbincangan dan kelulusan Rang Undang-undang di Johor dan di Pahang, Ahli-Ahli Yang Berhormat ADUN-ADUN daripada DAP tidak bangkang, dia menyokong. Sebab bila undi, dia tidak

membanggang, dia pun sokong. Tahu atau tak tahu? Sedar atau tak sedar? Kenapa ada perbezaan.....

Tuan Lim Guan Eng: Sudah habis?

Tuan Chua Jui Meng: Nanti, belum habis, ada lagi. Tadi Yang Berhormat dari Kota Melaka sengaja memberitahu Dewan ini iaitu DAP tak pernah menyokong hukum Hudud. Saya hendak mengingatkan Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka, baca *Hansard* pada 4hb Mei, tahun lalu di mana dua tokoh politik daripada DAP, iaitu Tuan Karpal Singh (Jelutong) dan lagi satu Lau Dak Kee (Ipoh) berdiri menyokong hukum Hudud, menyokong PAS. Saya hendak quote, "Tuan Karpal Singh"..... Ini daripada *Hansard*.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat jangan sebut nama ya!

Tuan Chua Jui Meng: Okey, Jelutong. Dia mengatakan, Tuan Speaker:

"Kami dalam DAP mengalukan-alukan kenyataan oleh Presiden Semangat 46 baru-baru ini, hukum Hudud boleh dilaksanakan atas orang-orang beragama Islam, tetapi bukan ke atas penduduk-penduduk dalam negeri ini yang bukan beragama Islam."

Itu saya ingat satu kenyataan yang baik, dan Parti DAP sokong sepenuhnya. Jangan bohong ya? Okey selepas itu apa Yang Berhormat dari Ipoh kata:

"Hukum Hudud terhadap orang-orang yang bukan Islam kita tidak bersetuju, bagi orang Islam saya tidak ada masalah."

Bererti Yang Berhormat dari Ipoh, Yang Berhormat dari Jelutong kedua-dua menyokong Semangat 46, menyokong PAS, hendak pinda Perlembagaan Persekutuan untuk membolehkan hukum Hudud dilaksanakan di Kelantan. Itulah saya katakan jangan membuat kenyataan yang tidak betul di dalam Dewan ini, dan jangan elakkan diri daripada responsibility terhadap pendirian yang begitu hipokrit pada hari ini.

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Pengerusi, di sini kita boleh tengok siapa yang sebenarnya hipokrit. DAP memang menunjukkan bahawa kita terbuka dari segi pandangan kita.....

Tuan Chua Jui Meng: Tuan Pengerusi, saya hendak tanya.

Tuan Lim Guan Eng: Nanti saya habiskan dahulu, saya boleh berikan.

Tuan Chua Jui Meng: [*Menyampuk*]

Tuan Lim Guan Eng: Saya tidak berikan – saya tidak berikan.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.....

Tuan Lim Guan Eng: Ini yang secara terbuka. Kalau hukum Hudud kepada orang-orang Islam, orang-orang Melayu hendak hukum Hudud, hendak dilaksanakan ke atas orang Melayu, kita tidak menentang, apa salahnya? Tetapi MCA sekarang dia mengatakan dia menentang, kalau orang-orang Melayu hendak hukum Hudud, dia menentang.

Saya hendak bertanya Yang Berhormat Setiausaha Parlimen sama ada setuju dengan pendapat Yang Berhormat dari MCA.....

Tuan Chua Jui Meng: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat nanti!

Tuan Lim Guan Eng: Yang Berhormat dari Jelutong.....

Tuan Chua Jui Meng: [*Menyampuk*]

Tuan Lim Guan Eng: nanti saya habis dahulu.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu.....

Tuan Lim Guan Eng: Yang Berhormat dari Jelutong dan Yang Berhormat dari Ipoh menyatakan hukum Hudud ke atas orang Islam. Apa salahnya kalau orang Melayu hendak hukum Hudud ke atas mereka, tetapi tidak boleh dilaksanakan ke atas orang bukan Melayu?

Di sini DAP membuat pendirian bahawa dengan setegas-tegasnya tidak boleh dilaksanakan ke atas orang bukan Melayu. Ini sudah tegas, tetapi untuk perkara yang lain, hukum Hudud ke atas orang Islam – ini perkara lain.

Tuan Chua Jui Meng: [*Menyampuk*]

Tuan Lim Guan Eng: Nanti saya habiskan dahulu. Saya ingat dia tidak faham — Bahasa Malaysia pun tidak faham. Nanti saya habiskan ini dahulu, tetapi untuk orang bukan Islam kita telah tegaskan dengan pendirian kita. Dalam sebarang pengundian kita telah menunjukkan.....

Tuan Chua Jui Meng: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Hendak beri jalan Kota Melaka.

Tuan Lim Guan Eng: Sekejap-sekejap. Kami telah menunjukkan bahawa kami menentang habis-habisan. Bukan seperti MCA di Negeri Selangor, tadi dia cakap DAP sokong, ini satu fitnah MCA lagi. Kita menentang habis-habisan di Selangor semasa.....

Tuan Chua Jui Meng: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Kota Melaka!

Tuan Lim Guan Eng: saya habis dahulu, saya hendak habiskan ayat ini dahulu.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Dia belum habis lagi.

Tuan Lim Guan Eng: Ini kuasa saya, kalau hendak boleh dapat nanti!

Tuan Chua Jui Meng: Jangan mencabar saya,.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Bakri, sabar!

Tuan Lim Guan Eng: Saya akan beri nanti, tentu saya akan beri.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Sabar.....

Tuan Lim Guan Eng: Saya tidak takut. Nanti saya akan beri juga, tentu akan beri punya. Jangan risau – sabar sedikit!

DAP menentang kalau ia menjejaskan hak orang bukan Islam, bukan seperti MCA, bukan sahaja menjual hak orang bukan Islam seperti yang terbukti di Negeri Selangor di mana menyokong Enakmen Pentadbiran Undang-undang Islam Negeri Selangor, yang

membenarkan seorang kanak-kanak bukan Islam yang belum mencapai umur 18 tahun memeluk agama Islam tanpa persetujuan ibu bapanya.....

Tuan Yim Chee Chong: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Kota Melaka, saya nampak ada yang bangun. Ya, Seremban bangun.

Tuan Yim Chee Chong: Minta jalan.

Tuan Lim Guan Eng: Tidak bagi – tidak bagi.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Tak bagi ya!

Tuan Lim Guan Eng: Tak bagi.

Tuan Yim Chee Chong: Boleh bagi sekejap tak?

Tuan Lim Guan Eng: Nanti habis dahulu, saya akan bagi nanti. Ini jelas menunjukkan bahawa MCA lah yang bertanggungjawab, dan sekarang ini apa yang berlaku? Bagaimana MCA boleh sokong peruntukan seperti ini yang berlawanan, bertentangan dengan Perlembagaan, khususnya hak asasi orang buka Islam yang termaktub dalam Perlembagaan. Kalau ini bukan jual hak orang bukan Islam, ini jual apa? Jelas Menteri-Menteri MCA.....

Tuan Chua Jui Meng: Cukup tak?

Tuan Lim Guan Eng: Jelas Menteri-Menteri MCA khususnya Presidennya.....

Tuan Yim Chee Chong: Point of Order.

Tuan Lim Guan Eng: Sekarang mungkin dia mimpi.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat...

Tuan Lim Guan Eng: hendak jadi Menteri lah, tetapi.....

Tuan Yim Chee Chong: Tuan Pengerusi, on a Point of Order.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu – nanti dahulu. Point of Order ke berapa?

Tuan Lim Guan Eng: Menteri MCA mestilah bertanggungjawab.

Tuan Yim Chee Chong: Point of Order. Silakan duduk dahulu.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Ya.

Tuan Lim Guan Eng: Berapa – berapa?

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Ya, nanti dahulu!

Tuan Yim Chee Chong: 36(6) – sangkaan jahat. Apa yang dikatakan ‘jual hak’ orang bukan Islam minta tarik balik dengan segera.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat sangkaan jahat itu terhadap siapa?

Tuan Yim Chee Chong: Terhadap MCA, termasuk saya.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Yim Chee Chong: Tadi mengatakan.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat – cukuplah.

Tuan Yim Chee Chong:..... menjual hak orang bukan Islam.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Jangan berucap.

Tuan Yim Chee Chong: Ini adalah sangkaan jahat.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Cukuplah Yang Berhormat.

Tuan Chua Jui Meng: [*Menyampuk*]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat.....

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Pengerusi,.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu Yang Berhormat.

Tuan Lim Guan Eng: Ya.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Sebab dia ini membangkitkan. Saya ini kena membuat keputusan.

Tuan Lim Guan Eng: Ya.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Jadi sangkaan jahat itu sepertimana yang pernah saya cakap banyak kali – berkali-kali iaitu kalau ditujukan kepada mana-mana seorang Ahli memanglah itu saya akan layan, kalau cuma secara umum saya rasa ini tidak kena.

Tuan Lim Guan Eng: Bolehkah saya teruskan?

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Ya.

Tuan Lim Guan Eng: Terima kasih.

Tuan Chua Jui Meng: Saya hendak beri penjelasan.

Tuan Lim Guan Eng: Nanti – nanti! Let me finish first, be patientlah, you just wait 5 minutes, not to worry, don't bargain here!

Tuan Chua Jui Meng: [*Menyampuk*]

Tuan Lim Guan Eng: Don't bargain here!

Tuan Chua Jui Meng: Tak berani?

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Pengerusi, saya hendak tegaskan di sini.

Saya hendak bertanya sebagai seorang peguam di mana Mahkamah Agung telah membuat keputusan seperti banyak kes, kes yang terakhir iaitu kes “Han Moi Moi”, di mana telah dinyatakan bahawa seorang bukan Melayu yang telah memeluk Islam, kalau dia menyatakan hasratnya untuk keluar Islam, dia boleh berbuat demikian. Tetapi apa yang dilakukan oleh Fasal 91 ini ialah menutup peluang yang diberikan oleh Mahkamah dan Perlembagaan Persekutuan. Kalau ini bukan ‘jual hak bukan orang Islam, saya tidak tahu pakai ayat atau takrifan mana untuk menyebut tingkah-laku Menteri-Menteri MCA, dan seperti yang saya katakan tadi kalau bukan tentangan DAP mengenai Fasal 95.....

Tuan Chua Jui Meng: Penjelasan.

Tuan Lim Guan Eng: Fasal 95, nanti.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat.

Tuan Lim Guan Eng: Fasal 95 di mana tidak.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu, Yang Berhormat.

Tuan Lim Guan Eng: Tidak menyatakan dengan jelas.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Dia belum beri lagi.

Tuan Lim Guan Eng: Nanti ya! Dengan jelas mesti ada had umur mengikut peruntukan Perlembagaan. Rang Undang-undang ini akan diluluskan tanpa pindaan tambahan.

Fasal 95, hanya kerana kami dari DAP menimbulkannya barulah ini dimasukkan pada saat-saat terakhir. Saya rasa ini jelas menunjukkan MCA tidak bertanggungjawab, MCA tiada guna dalam Kabinet.

Tuan Chua Jui Meng: Bolehkah saya hendak memberi penjelasan?

Tuan Lim Guan Eng: Saya akan beri. Nanti sekejap saya habis dahulu – saya tidak beri – tidak guna dalam MCA.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat nanti sekejap ya! Saya hendak memberi peringatan, di mana yang saya sebutkan tadi, sekarang ini bukanlah ucapan secara umum.

Tuan Lim Guan Eng: Tahu.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Kita ini berada dalam peringkat Jawatankuasa.

Tuan Lim Guan Eng: Ya.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat cakap ini, cakap dasar.....

Tuan Lim Guan Eng: Saya cakap Fasal 91.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Ya. Tetapi kalau hendak cakap unsur.....

Tuan Lim Guan Eng: Ya, secara spesifik.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Unsur politik kepartian. Saya rasa itu dasar.....

Tuan Lim Guan Eng: Itu yang ditimbul-timbulkan.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Takkan Yang Berhormat tidak sedar.

Tuan Chua Jui Meng: *[Bangun]*

Tuan Lim Guan Eng: Hendak jalan? Okay, saya bagi.

Tuan Chua Jui Meng: Tadi, Yang Berhormat daripada Kota Melaka mengata you 'orang peguam'. Saya mengaku Yang Berhormat dari Jelutong benar-benar orang peguam, tetapi Yang Berhormat ini 'peguam buruk'.

Saya hendak katakan dan saya hendak tunjukkan DAP menyokong kuat Semangat 46 dan PAS dalam perkara meminda Perlembagaan Persekutuan untuk membolehkan hukum Hudud dilaksanakan di Kelantan. Okay, selepas itu dia bercakap, "Oh! orang Islam boleh kita memberikan, orang Melayu kita berikan." Tetapi saya hendak ingatkan Yang Berhormat soal agama Islam tidak berkaitan dengan orang Melayu sahaja. Orang Cina di negeri ada 50 juta orang yang memeluk agama Islam, orang India pun ada yang memeluk agama Islam, jangan mengelirukan diri, ya! Don't confuse yourself, dengan izin.

Apa yang dimaksudkan ialah, orang Melayu – Islam. Ini bukan semestinya begitu. Islam ialah Islam. Contohnya, kalau Yang Berhormat Bayan Baru Islam atau seseorang yang hendak memeluk agama Islam, ikutlah peraturan Islam. Mengikut lojik Yang Berhormat, kalau

seorang Cina atau seorang India hendak memeluk agama Islam, dia sudah masuk Islam. Mengapa awak hendak ganggu dia? Kalau dia sudah rela memeluk agama Islam, dia memang tahu dia tidak boleh keluar, sebab ini melanggar rukun Islam. Kalau dia hendak masuk, masuk habis-habisan. Jangan sudah masuk hendak keluar. Kenapa Ahli Yang Berkormat begitu sibuk dalam hal ini? Yang Berhormat mengelirukan diri?

Tuan Lim Guan Eng: Tuan Pengerusi, saya rasa ini cakap “loyar buruk” yang dengan terang-terangnya menyatakan bahawa seorang bukan Islam masuk Islam, dia tidak boleh keluar lagi. Saya rasa ini menunjukkan bahawa Yang Berhormat menyokong 100% Fasal 91 ini.

Tuan Yim Chee Chong:
[Menyampuk]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, nanti dahulu.

Tuan Yim Chee Chong: Point of Order 36(6). Minta beliau tarik balik perkataan “loyar buruk”. Minta tarik balik!

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, sabarlah sedikit. Saya belum suruh Yang Berhormat bangkitkan apa yang hendak diterangkan. Tadi saya nampak tiga orang bangun serentak. Ya, Seremban dahulu, satu demi satu.

Tuan Yim Chee Chong: Point of Order, tentang apa yang dikatakan “loyar buruk” terhadap Timbalan Menteri, pada pandangan saya perkataan ‘loyar buruk’ ini adalah sangkaan yang amat jahat. Jadi, saya minta supaya ditarik balik dengan segera. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, saya rasa ungkapan ‘loyar buruk’ ini kalau Yang Berhormat tujukan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya rasa itu patutlah ditarik balik. Kali ini bukan secara umum tetapi ini dikhususkan kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri.....

Tuan Lim Guan Eng: Saya hendak bertanya di sini, ini adalah ungkapan yang dibuat oleh Yang Berhormat Timbalan tadi. Tadi dia pun gunakan perkataan ‘hipokrisi’. Apa perbezaannya? Sama ada ia unparliamentary atau tidak?

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu, Yang Berhormat. Yang dibangkitkan sekarang bukan perkataan “hipokrisi”. Yang dibangkitkan itu ialah ‘loyar buruk’. Jadi, saya buat satu keputusan.....

Tuan Lim Guan Eng: Adakah ini unparliamentary?

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, “loyar buruk” ini saya rasa dengan seboleh-bolehnya janganlah.....

Tuan Lim Guan Eng: Adakah ia unparliamentary? Kalau Tuan Pengerusi memutuskan unparliamentary,..... Adakah ini unparliamentary?

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Sepatutnya perkataan..... (Ketawa) nanti dahulu. Itulah sebabnya, bila saya cakap Yang Berhormat Kota Melaka ini melenting cepat sangat. Sepatutnya ‘hipokrisi’ pun parliamentary juga. Jadi ‘loyar buruk’ ini saya rasa kena tarik balik. Siapa yang menggunakannya?

Tuan Lim Guan Eng: Kalau begitu bolehkah saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri tarik balik perkataan itu.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Saya rasa kedua-dua Yang Berhormat kena tarik balik.

Tuan Lim Guan Eng: Kalau begitu, saya pun akur. Baik, sila Yang Berhormat Timbalan Menteri!

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Sila akur.

Tuan Chua Jui Meng: Saya tarik balik, tetapi sememangnya Yang Berhormat dari Kota Melaka itu “loyar yang tidak standard. [Disampuk] Tengok! Orang yang macam ini!” [Ketawa]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat.....

Tuan Lim Guan Eng: Boleh tidak tarik balik?

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Tarik balik! Memang sudah ditarik balik. “Yang tidak ada standard” itu saya tidak ada mana-mana Peraturan Mesyuarat yang mengatakan unparliamentary.

Tuan Lim Guan Eng: Ini ungkapan unparliamentary, ini memang tidak ada standardlah! No standard, below standard! Tuan Pengerusi,.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti sekejap, “loyar buruk’ ini belum lagi Yang Berhormat tarik balik. Dia sudah tarik balik.

Tuan Lim Guan Eng: Saya sudah akur, tadi! Kalau hendak saya ulangi,

okay, saya tarik balik.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Okay.

Tuan Lau Dak Kee: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, Ipoh bangun.

Tuan Lau Dak Kee: Saya hendak minta penjelasan daripada saudara saya dari Kota Melaka berkenaan dengan “loyar buruk’ ini. Yang menarik balik tadi ialah Ahli dari MCA dan saya tidak payah sebut namalah sebab kita semua tahu dia. Dia kata ‘lawyer yang tidak ada standard’. Bolehkah saya katakan, jikalau Yang Berhormat dari Kota Melaka mengaku bahawa di sebelah MCA itu pun “tidak begitu waras’.

Tuan Lim Guan Eng: Tepat sekali.

Tuan Lau Dak Kee: Juga di sini saya hendak minta saudara dari Kota Melaka, adakah MCA berani.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti sekejap, Yang Berhormat. Janganlah isu kewarasan mana-mana seorang ahli itu dipertikaikan. Kalau tidak waras, takkan kita ini bersidang di sini. Kalau hendak soal, soallah perkara-perkara yang lain.

Cukuplah!

Tuan Lau Dak Kee: Soalan saya ialah, saya hendak minta penjelasan daripada Yang Berhormat Kota Melaka, sama ada Kota Melaka bersetuju, walaupun MCA telah berkata-kata menggunakan alasan-alasan seperti yang saya telah sebutkan di dalam Dewan ini, “bagi orang-orang yang Islam, saya tidak ada masalah”. Bolehkah ini dianggapkan

bahawa saya ataupun parti DAP menyokong hukum hudud? Kalau anggapan ini boleh diterima, adakah pihak MCA benar-benar dengan jelasnya menentang hukum Hudud dengan "toto" termasuk bukan hanya bagi orang-orang Cina, India yang memeluk agama Islam, tetapi bagi orang-orang Melayu yang semuanya beragama Islam? Adakah pihak MCA menentang hukum hudud kepada orang-orang Islam secara toto? Pendirian saya, bagi orang-orang yang beragama Islam, apa yang mereka pilih, sama ada mereka menerima hukum hudud atau tidak, ini terserah kepada mereka. Kalau mereka kata,.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, janganlah berucap.

Tuan Lau Dak Kee: Saya tidak berucap cuma minta dia bersetuju dengan saya atau tidak. Kalau orang-orang.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Janganlah "kalau, kalau" lagi, Yang Berhormat. Masa ini berjalan, dah cukup.

Tuan Lau Dak Kee: Okay, saya minta dia jawab.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat Kota Melaka, saya rasa isu ini sudah panjang lebar telah pun dibahaskan tetapi nampaknya tidak ada hubung-kait langsung dengan Fasal-fasal yang berkenaan.

Tuan Lim Guan Eng: Kalau mereka minta jalan, saya terpaksa.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Saya minta Yang Berhormat ringkaskan apa yang hendak dibangkitkan sebab nanti ada usul lagi.

Tuan Lim Guan Eng: Ya, saya bersetuju dengan Yang Berhormat dari Ipoh tadi dan memang jelas bahawa sebenarnya MCAlah yang menyokong pelaksanaan hukum hudud atau undang-undang Islam dikenakan ke atas orang-orang bukan Islam. Tadi saya rasa Yang Berhormat Timbalan Menteri agak keliru sedikit.....

Tuan Chua Jiu Meng: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Ya, Timbalan Menteri bangun lagi.

Tuan Lim Guan Eng: Saya belum habis. Nanti, nanti. Beliau terkeliru sedikit, kerana di bawah Perlembagaan Persekutuan adalah dinyatakan dengan jelas bahawa hal ehwal agama Islam akan diuruskan oleh negeri-negeri itu sendiri. Kalau ianya diuruskan oleh negeri-negeri sendiri, ini bermakna undang-undang negeri yang akan dipakai. Di sini saya tidak mahu ulangi lagi—bahawa MCA telah banyak kali menunjukkan bahawa mereka menyokong pelaksanaan undang-undang Islam ke atas orang bukan Islam. Tetapi ini ialah kali pertama di mana Fasal yang disokong oleh keseluruhan Menteri MCA dari Presiden hingga ke Naib Presiden, Timbalan Presidennya yang tak lama lagi akan bersara. Mungkin Yang Berhormat dari Bakri bermimpi-mimpi hendak menggantikannya, saya tak tahulah.

Tuan Yim Chee Chong:
[Menyampuk]

Tuan Chua Jui Meng: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, hendak beri jalan?

Tuan Lim Guan Eng: Nanti dahulu.

Fasal 91 ini yang terkandung dalam Rang Undang-undang Wilayah Persekutuan dipersetujui buat pertama kali yang menyalahi Perlembagaan Persekutuan. Ini jelas berlaku.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, saya sudah cakapkan tadi bahawa Yang Berhormat bercakap berulang kali atas perkara yang sama.

Tuan Lim Guan Eng: Dia tidak faham! Ini saya kena jelaskan kepada dia.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Ini cakap dasar. Sebentar tadi kalau Yang Berhormat hendak mengambil bahagian dalam perbahasan, ini boleh diizinkan. Tetapi sekarang ini dalam Jawatankuasa, faham?

Tuan Lim Guan Eng: Saya buat ini dengan justifikasi kerana ini bermakna, dengan izin, for all eternity. Seorang yang telah masuk Islam ialah for all eternity, tidak kira sama ada undang-undang Persekutuan atau Negeri.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Come on.

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Parit Sulung bangun.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Saya minta Tuan Pengerusi kawal sedikit kerana Yang Berhormat ini telah mengelirukan segala-gala isu ini dan menghabiskan masa Dewan! Oleh kerana masalah ini mengenai Islam.....

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, cukuplah.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: [Menyampuk]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Nanti dahulu, Yang Berhormat.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Oleh kerana masalah Islam.....

[Pembesar suara dimatikan]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Cukuplah!

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: [Menyampuk]

Tuan Pengerusi [Tuan Ong Tee Keat]: Yang Berhormat, sabar! Dan Yang Berhormat (Kepada Y.B. Tuan Lim Guan Eng), saya telah buat keputusan itu tadi. Ahli Yang Berhormat, kalau hendak bahaskan mana-mana Fasal yang berkenaan, sebutkan sahajalah.

Tuan Lim Guan Eng: Mana-mama Persekutuan, mana-mana Undang-undang Persekutuan atau Negeri, tidak mengira, adakah Undang-undang ini lebih tinggi daripada Perlembagaan Persekutuan? Ini yang saya hendak tanya, kerana tidak kira mana-mana Undang-undang Persekutuan atau Negeri, termasuk juga Perlembagaan Persekutuan yang memberikan jaminan kebebasan beragama kepada orang bukan Islam. Tetapi ini telah dicabuli oleh pihak MCA.

[Timbalan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*]

Tuan Chua Jui Meng: Minta jalan.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, ada yang minta jalan.

Tuan Lim Guan Eng: Nanti dahulu. Saya cakap satu ayat, you hendak minta jalan.

Tuan Chua Jui Meng: Saya hendak minta jalan. Saya hendak menjawab tuduhan tadi.

Tuan Lim Guan Eng: Saya boleh berikan peluang, duduk dahulu.

Tuan Chua Jui Meng: Sekarang!

Tuan Lim Guan Eng: Kalau tidak, nanti saya tidak ada peluang untuk menghabiskan hujah saya. Apa ini? Duduk! Ha! good boy.

Tuan Pengerusi, oleh sebab itu, ramai orang telah melahirkan perasaan bimbang tentang Fasal 91 yang merupakan hakisan terbesar yang dibuat oleh Kerajaan Pusat, yang merupakan langkah pertama ke arah satu sistem ke Islaman di mana-mana hukum-hukum Islam akan dikenakan kepada orang bukan Islam.

Tuan Pengerusi, saya amat kesal, bahawa pihak MCA di luar bercakap dengan begitu lantang bercakap dengan Malaysian Consultative Council of Buddhism, Hinduism, Christianity and Sikhism, menentang habis-habisan berkenaan dengan Undang-undang Islam kepada orang-orang bukan Islam. Tetapi hari ini menunjukkan bahawa siapa sebenarnya penghianat hak bukan Islam.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, saya mohon Yang Berhormat diminta duduk sebentar. Kota Melaka, duduk sekejap.

Tuan Lim Guan Eng: Ya.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Saya telah membuat perhatian bahawa Kota Melaka telah berucap lebih daripada setengah jam di peringkat Jawatankuasa—

kebanyakannya dasar. Saya minta Yang Berhormat menyudahkan ucapan, kalau bolehlah, please! Dalam masa lima minit. Tolong!

Tuan Lim Guan Eng: Baik, saya akan akur keputusan Tuan Pengerusi. Dan saya harap 'Panca Kilat' tidak akan buat kacaulah.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Point of order.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Point of Order berapa Yang Berhormat?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: 35(7). Tuan Pengerusi boleh menghadkan masa. Jadi, jangan dia hendak buang masa lagi.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Saya sudah beri masa, Yang Berhormat.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Saya minta dia, jangan buang masa lagi. Dia bercakap, dia pun tidak faham. Apa yang dia cakap, dia tidak faham sebenarnya.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, saya sudah beri dia lima minit. Silakan Kota Melaka.

Tuan Lim Guan Eng: Saya rasa Parit Sulung masih tidur. Hendak lepas geram kerana 'Panca Kilat' tidak boleh 'pancar' lagi.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, teruskan. Parit Sulong, beri dia masa lima minit.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Saya minta, sahabat saya daripada Kota Melaka.

Tuan Lim Guan Eng: Apa ini?

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tadi, saya telah mendengar perbincangan saudara tadi mengelirukan di kalangan orang-orang Islam sendiri. Saya minta bercakap, this is Committee Stage.

Tuan Lim Guan Eng: Apa ini? Duduklah! Duduk! Saya rasa.....

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Awak mesti faham sendiri! Ini Committee Stage. Jangan hendak kurang ajar dalam Dewan ini!

Tuan Lau Dak Kee: Saya minta tuduhan itu tarik balik – kurang ajar. Kalau dia tidak tarik balik, dia kurang ajar.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, bukan dia menuduh, dia minta kerjasama, jangan melakukan sifat.

Tuan Lim Guan Eng: Bolehkah saya minta dia tarik balik perkataan itu?

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Dia tidak mengatakan Ahli Yang Berhormat ‘kurang ajar’, dia mengatakan jangan berkelakuan macam itu.

Tuan Lim Guan Eng: Tetapi, dia ada gunakan perkataan itu.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Mintalah, teruskanlah yang terhormat. Saya memohon jangan ada gangguanlah, tolong!

Tuan Lim Guan Eng: Tidak mengapalah, kerana Tuan Pengerusi ada di sini, saya hormat sedikit. Saya tidak mahu mendapat permintaan maaf daripada orang yang tidak ada standard. Kalau tarik balik pun tidak ada makna. Orang tidak ada standard ini tidak boleh memancar, tidak boleh berkilau-kilau lagi, tidak upaya.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat!

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Point of Order.

Tuan Wong Wing On: Tuan Pengerusi, saya minta penjelasan.....

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Nanti! Point of order dahulu. Ya, Parit Sulong.

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Pengerusi, saya bangun, saya hendak menyatakan supaya sahabat saya dari Kota Melaka, jangan mengelirukan mengenai Islam. I am very concerned about Islam.

Tuan Lim Guan Eng: [Menyampuk]

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Cukuplah!

Tuan Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Pengerusi, kena dengar, oleh kerana Ahli dari Kota Melaka membincangkan Islam, sedangkan dia tidak faham Islam. Ini mengelirukan. Jadi, kalau hendak politik, cakap politik sahaja, jangan cakap fasal Islam.

Jadi, kalau hendak bercakap fasal standard, saya minta dia tarik balik, kerana dia sendiri pun tidak ada stan-

dard hendak cakap fasal Islam.
[*Pembesar suara dimatikan*]

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat dari Kota Melaka, ada tiga minit.

Tuan Wong Wing On: Tuan Pengerusi, minta penjelasan dari saudara dari Kota Melaka. Tadi saudara dari Kota Melaka ada berkata bahawa MCA pandai bercakap lantang di luar dan di sini sokong. Ini mengenai Fasal.....

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Nanti Yang Berhormat, berkaitan dengan Fasal, boleh, tetapi ini soal parti. Yang Berhormat, saya tidak membenarkan.....

Tuan Wong Wing On: Fasal 91, ini mukaddimah sahaja. Ada satu kes.....[*Pembesar suara dimatikan*]

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, minta maaf, saya tidak membenarkan dasar. Kota Melaka teruskan ucapan.

Tuan Wong Wing On: [*Menyampuk*]

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, tentang parti ini dasar Yang Berhormat. Sila Kota Melaka.

Tuan Wong Wing On: Ini ada satu kes mahkamah tentang Fasal 91. Tadi Ahli Yang Berhormat dari Kota Melaka kata, ada seorang MCA - ini ada kena mengena dengan kes mahkamah - yang pandai dan lantang di luar, dia kata, 'bangkang-bangkang', tetapi di dalam ini dia 'sokong-sokong'. Ada satu kes iaitu kes Susie Teoh. Tadi ada wakil MCA kata, dia sebut kes Susie Teoh,

tetapi hakikatnya adakah saudara dari Kota Melaka sedar dan ingat - dia memang sedar - tetapi ingat atau tidak, kes Susie Teoh? Ibu bapa Susie Teoh pergi berjumpa MCA dahulu, tetapi MCA tidak mahu menolong, tidak mahu memberi bantuan, dan selepas itu baru ibu bapa Susie Teoh mencari DAP dan DAP menang kes itu. Tahu atau tidak? Sedarkah dan ingatkah?

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Kota Melaka ada satu minit.

Tuan Lim Guan Eng: Okay, baik, terima kasih. Saya rasa ini menunjukkan MCA pengecutlah, pengkhianat hak-hak bukan Islam.

Tuan Chua Jui Meng: Minta jalan.

Tuan Lim Guan Eng: Saya ada satu minit, mana boleh beri?

Pengkhianat hak-hak orang bukan Islam.

Tuan Chua Jui Meng: [*Bangun*]

Seorang Ahli Pembangkang: Duduklah! Satu minit sahaja lagi.

Tuan Lim Guan Eng: Dan dari segi Susie Teoh seperti yang dinyatakan tadi oleh Ahli Yang Berhormat dari Kampar, adalah jelas menunjukkan bahawa apabila mereka meminta bantuan daripada MCA, mereka tidak mahu memberikan bantuan. Dan inilah sangat.....

Tuan Chua Jui Meng: Point of order.

Tuan Pengerusi (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat, Point of Order.

Tuan Chua Jui Meng: 36(1).

Repetitious argument – bercakap perkara yang sama.

Yang kedua,.....

Tuan Lim Guan Eng: Who is repetitious? You are repetitious. By asking for penjelasan, penjelasan dan penjelasan, you are repetitious!

Tuan Chua Jui Meng: Tadi sudah janji dengan saya hendak beri jalan, tetapi masa sudah sampai. Pengecut!

Tuan Lim Guan Eng: Apa boleh buat? boleh beri jalan, kalau Tuan Pengerusi..... [*Pembesar suara dimatikan*]

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ahli-Ahli Yang Berhormat, kedua-duanya sila duduk! Masa sudah cukup.

Tuan Lim Guan Eng: [*Menyampuk*]

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Masa sudah habis Yang Berhormat.

Tuan Tan Kok Wai: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ada lagi satu, jangan terlalu panjang Yang Berhormat, pendeklah.

8.07 mlm.

Tuan Tan Kok Wai [Sungai Besi]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Sebab pada peringkat dasar, saya tidak dibenarkan berucap.

Yang pertama, saya ingin sebagai tambahan kepada apa yang dipersoalkan oleh rakan saya dari Kota Melaka, ini

mengenai kanak-kanak yang di bawah umur 18 tahun. Saya ingin minta penjelasan daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, bagi mereka yang berumur di bawah umur 18 tahun, kalau ibu bapa atau penjaga mereka memeluk Agama Islam, adakah ini bermakna anak-anak yang di bawah jagaan mereka, sungguhpun di bawah umur 18 tahun, juga secara automatik beragama Islam, sama seperti ibu bapa dan juga penjaga mereka.

Kalau itu benar, tidakkah Yang terhormat sedar, ini adalah bertentangan dengan, yang pertama, semangat Perlembagaan Persekutuan, Artikel 3(1) dan 11 yang telah pun dijelaskan oleh rakan-rakan saya?

Yang kedua, bertentangan dengan Surah Al-Baqarah Ayat 256 yang bermaksud: "Tidak ada paksaan dalam agama Islam, kerana sesungguhnya telah nyata kebenaran Islam dari kesesatan (kufur)".

Ini adalah petikan dari Buku Tafsir Al-Rahman yang diterbitkan oleh JPM. Tidakkah ini bermakna bahawa tindakan ibu bapa membawa bersama anak-anak di bawah umur 18 tahun memeluk Agama Islam adalah satu paksaan kerana si anak tidak ada hak kebebasan untuk memilih agama sendiri dan mencabuli hak keistimewaan yang diperuntukkan kepada seorang warganegara di bawah Perlembagaan Persekutuan. Bolehkah anak-anak diberi kebebasan dengan tidak menganggap mereka sebagai memeluk Islam sehinggalah mereka mengatakan keinginannya pada umur 18 tahun, dengan memutuskan sendiri sama ada memeluk Islam atau sebaliknya?

Perlulah diingat bahawa kanak-kanak di bawah umur 18 tahun tidak cukup

matang dan dewasa untuk membuat keputusan sendiri. Ini sahajalah yang saya ingin timbulkan.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Diminta Menteri menjawab.

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Pengerusi, saya hendak jawab sedikit sahajalah kerana sudah berpusing-pusing dan banyak sangat. Saya pun ada tulis. Jadi, dalam Perkara 85(1), melafazkan syahadah atau pun mengucapkan Dua Kalimah Syahadah mestilah di hadapan orang Islam. Senang sahaja.

Kemudian, 84(4) ini perlu dibaca dengan 84(5) iaitu Pendaftar boleh memanggil seseorang itu bagi mengkaji dan kemudian meminta semula orang itu melafazkan Syahadahnya sekali lagi iaitu mengucapkan dua kalimah syahadat bagi menentukan bahawa dia sebenarnya adalah seorang Islam, kalau sekiranya tidak ada butir-butir yang lain.

Kemudian, Perkara 91 - saya telah menjelaskan tadi dengan panjang lebar bahawa ini adalah tertakluk kepada orang Islam sahaja yang telah masuk Islam dan agama-agama lain adalah bebas mengamalkan agama mereka masing-masing. Keduanya, yang ibu bapanya masuk Islam, saya ada bawa pindaan mengenai ini yang menunjukkan bahawa kalau sekiranya di bawah 18 tahun, maka ibu bapa atau penjaga yang menentukan. Saya yakin kalau ibu bapanya telah masuk Islam, maka anaknya juga, atas kerelaan bapanya akan terus masuk Islam kerana keyakinan saya bahawa sudah pasti kalau ibu bapanya memeluk Islam, maka mereka meredai anaknya yang belum berumur 18 tahun memeluk Islam. Pindaannya akan dibawa sekejap lagi

yang menyebutkan soal ini. Itulah penjelasan saya, Tuan Pengerusi.

Fasal 1 hingga 94 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 95 -

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan supaya **Fasal 95** ini dipinda dengan memasukkan **Fasal 95** yang baru ke dalam **Bahagian IX** Rang Undang-undang ini mengikut sebagaimana pindaan-pindaan yang terdapat di hadapan Ahli-ahli Yang Berhormat, iaitu;

- (1) Bahagian IX, Rang Undang-undang adalah dipinda dengan memasukkan selepas Fasal 94, Fasal-fasal yang berikut:

“Keupayaan 95. Bagi maksud Baha-
masuk Islam. gian ini, seseorang yang tidak beragama Islam boleh masuk Islam jika ia sempurna akal dan -

- (a) Mencapai umur lapan belas tahun;
atau

- (b) jika ia belum mencapai lapan belas tahun, ibu bapa atau penjaga mengizinkan kemasukannya.”

- (2) **Bahagian X dan XI** Rang Undang-undang adalah dipinda dengan menomborkan semula **Fasal 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101 dan 102** yang masing-masing menjadi **Fasal 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102 dan 103**.

[Teks pindaan dalam Bahasa Inggeris]:

- (1) **Part IX** of the Bill is amended by inserting, after **Clause 94** the following clause:-

"Capacity to convert into Islam.

95. For the purpose of this Part, a person who is not a Muslim may convert into Islam if he is of sound mind and—

(a) has attained the age of eighteen years; or

(b) if he has not attained the age of eighteen years, his parent or guardian consents to his conversion".

- (2) **Part X and XI** of the Bill are amended by renumbering **Clauses 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101 and 102** as **Clauses 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102 and 103** respectively.

Tuan Pengerusi [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Masalahnya, pindaan adalah terbuka untuk dibahas. (*Tiada Perbahasan*) Masalahnya sekarang ialah bahawa pindaan yang dicadangkan hendaklah disetujui.

Pindaan dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui,

Fasal 95 sebagaimana yang dipinda jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Fasal 96 hingga 103 diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Jadual Pertama, Jadual Kedua dan Jadual Ketiga diperintahkan jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Bacaan Kali Yang Ketiga.

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan bahawa Rang Undang-undang Pentadbiran Undang-undang Islam Wilayah-wilayah Persekutuan 1992 telah dipertimbangkan dalam Jawatankuasa dan telah dipersetujukan dengan pindaan.

Saya mohon mencadangkan iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Tuan Chua Jui Meng: Tuan Yang di-Pertua, mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini seperti yang telah dipinda dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Puan Hajah Ilani binti Dato' Isahak: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ya, Yang Berhormat?

Puan Hajah Ilani binti Dato' Isahak: Tuan Yang di-Pertua, bilakah boleh saya membangkitkan perkara ini di bawah Peraturan Mesyuarat 54(2)?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, seperti yang telah saya umumkan tadi, mengenai Peraturan Mesyuarat 54(2) bahawa apabila Rang Undang-undang itu dibacakan kali yang kedua Yang Berhormat kena bangun untuk mengemukakan Usul ini supaya dirujuk kepada Jawatankuasa Pilihan. Jadi, sekarang ini sudah bacaan kali yang ketiga.

Puan Hajah Ilani binti Dato'

Isahak: Tuan Yang di-Pertua, saya telah bangun untuk membangkitkan perkara ini tetapi saya telah ditahan oleh sebelum Tuan Yang di-Pertua iaitu Yang Berhormat Tuan Ong.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Jadi, mengikut Peraturan Mesyuarat 54(2), jelas bahawa selepas bacaan kali yang kedua.....

Puan Hajah Ilani binti Dato'

Isahak: Jadi, ini adalah satu penipuan, sebab saya telah membangkitkan perkara ini dan saya telah mendapat nota-notanya.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, perkara ini kemungkinan ada kesilapan, tetapi tidak ada di dalam rekod.

Puan Hajah Ilani binti Dato'

Isahak: Bukan di pihak saya, tetapi di pihak Kerusi.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Tidak ada di dalam Mesyuarat ini yang membolehkan dilakukan perkara ini sekarang dan saya tidak ada kuasa untuk membolehkannya sekarang. Itu tertakluk kepada Peraturan Mesyuarat.

Puan Hajah Ilani binti Dato'

Isahak: Saya memahami keadaan Tuan Speaker, tetapi saya ingin menyatakan di sini bahawa pihak Kerusi yang salah, sebab saya telah bangun pada waktu yang sepatutnya.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, saya tidak dapat menambah lebih dari itu, kerana di dalam

Peraturan Mesyuarat tidak ada kuasa bagi saya sekarang untuk memulihkan keadaan ini.

Puan Hajah Ilani binti Dato'

Isahak: Ya, sekurang-kurangnya satu apology.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Jadi, kalau Yang Berhormat tidak berpuas hati dengan apa yang diputuskan, maka ada Peraturan tertentu untuk merujuk supaya sesuatu keputusan itu dipertimbangkan kembali.

Puan Hajah Ilani binti Dato'

Isahak: Baik, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini seperti yang telah dipinda dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Masalah dikemukakan bagi diputuskan, dan disetujukan.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG DUTI TIMBAL BALAS DAN ANTI-LAMBAKAN

Bacaan Kali Yang Kedua dan Ketiga.

8.18 mlm.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Tuan Chui Jui Meng]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang Duti Timbal Balas dan Anti-Lambakan 1993 (Counter vailing and Anti-Dumping Duties Bill 1993) dibacakan bagi kali yang kedua.

Tujuan Kerajaan menyediakan Rang Undang-undang ini adalah untuk melindungi industri-industri tempatan dari amalan perdagangan yang tidak adil oleh pengeluar-pengeluar asing yang menyebabkan kemudaratan kepada industri tersebut. Pada masa ini sesetengah pengeluar tempatan sedang menghadapi persaingan yang tidak adil daripada pengeluar-pengeluar asing yang menerima subsidi bagi pengeluaran barangan atau subsidi eksport serta daripada pengeluar-pengeluar asing yang melambakkan pengeluaran mereka dengan menjual pada harga yang rendah dari harga pasaran atau kos pengeluaran. Tindakan pengeluar-pengeluar asing itu adalah didorong oleh keadaan duti import yang rendah di Malaysia berikutan dengan tindakan Kerajaan untuk menurunkan kadar duti bagi barang tertentu semenjak beberapa tahun yang lalu.

Sejajar dengan komitmen Kerajaan dalam Perjanjian Am mengenai Tarif dan Perdagangan (GATT), Malaysia sedang berusaha untuk mengurangkan sekatan-sekatan perdagangan, sama ada berbentuk tarif ataupun bukan tarif.

Dalam masa yang sama, Malaysia perlu membuka pasarannya kepada negara ASEAN untuk menjayakan Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN atau AFTA. Kerajaan berpendapat bahawa bagi menjayakan Program Liberalisasi Pasaran, Malaysia perlu mempunyai mekanisme yang lengkap untuk melindungi industri tempatan daripada amalan perdagangan tidak adil yang memudaratkan industri tempatan.

Walaupun Malaysia mempunyai undang-undang, dengan izin, Customs (Dumping and Subsidies) Act, 1959 (Revised 1988) undang-undang tersebut

tidak dapat dikuatkuasakan kerana peruntukan yang ada memerlukan perubahan-perubahan besar sebelum ianya dapat dilaksanakan dengan berkesan. Di samping itu, sebahagian daripada peruntukan di bawahnya tidak sejajar dengan perubahan-perubahan yang berlaku kepada kod-kod GATT mengenai subsidi dan lambakan. Oleh itu, adalah lebih sesuai jika satu undang-undang baru digubal bagi menggantikan undang-undang yang sedia ada.

Kerajaan telah menerima petisyen dari pengusaha-pengusaha tempatan yang mendakwa amalan lambakan oleh pengeluar-pengeluar dari negara-negara maju dan juga pengeluar-pengeluar dari negara-negara sedang membangun bagi barangan paip, tanah liat, dan bahan-bahan kertas. Walaupun, terdapat dakwaan-dakwaan itu, pada masa ini Kerajaan tidak dapat menentukan secara objektif hubungan-kait atau cause of link di antara amalan lambakan dengan kemudaratan injury ke atas industri tempatan.

Ini adalah kerana Undang-undang Anti-Lambakan yang sedia ada, adalah tidak lengkap untuk membuat penentuan tersebut. Setakat ini, tidak ada tindakan dalam bentuk Duti Anti-Lambakan yang pernah diambil oleh Kerajaan ke atas pengusaha-pengusaha asing. Pada masa yang lepas cara yang dapat diambil oleh Kerajaan bagi mengatasi masalah ini ialah dengan menaikkan duti import barangan yang terlibat dengan tidak mengambilkira punca import.

Tindakan ini, walaupun, boleh menimbulkan beberapa masalah dan implikasi. Pertama, ia menyulitkan rancangan Kerajaan untuk mengurangkan perlindungan ke atas industri tempatan dalam usaha membangunkan industri yang lebih cekap dan berdaya saing.

Kedua, tindakan tersebut boleh menyebabkan inflasi. Tindakan seperti ini tidak dapat terus digunakan memandangkan komitmen Malaysia kepada GATT untuk mengurangkan sekatan berbentuk tarif serta obligasi mempertingkatkan skop pengikatan tarif atau tarif binding, dengan izin, dalam Pusingan Uruguay.

Tuan di-Pertua, GATT membenarkan penggunaan Duti Timbal Balas atau Duti Lambakan sebagai langkah untuk menjaga kepentingan industri tempatan dari kesan amalan lambakan dan penggunaan subsidi yang menyebabkan kemudaratn kepada industri tersebut. Kebanyakan negara-negara maju mempunyai Undang-undang Timbal Balas dan Duti Lambakan masing-masing yang diasaskan kepada kod-kod GATT mengenai subsidi dan lambakan.

Dua buah negara yang sangat aktif dalam mengambil tindakan Duti Timbal Balas dan Duti Anti-Lambakan pada masa ini ialah Amerika Syarikat dan Persatuan Ekonomi Eropah. Tetapi semenjak beberapa tahun kebelakangan ini, didapati tindakan-tindakan timbal balas dan anti-lambakan di negara-negara lain seperti Australia, New Zealand juga meningkat.

Di kalangan negara-negara membangun pula, Brazil, Mexico, Colombia dan Republik Korea didapati turut menggunakan undang-undang tersebut. Seseengah negara ASEAN juga sedang menimbang untuk mengadakan undang-undang mereka. Perkembangan ini adalah didorong oleh tindakan negara-negara anggota GATT untuk melonggarkan sekatan ke atas perdagangan luar terutamanya halangan tarif.

Undang-undang Duti Timbal Balas dan Anti-Lambakan yang dicadangkan

ini akan ditadbirkan oleh Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Walau bagaimanapun, undang-undang ini mempunyai hubungkait dengan Akta Kastam 1967 yang ditadbirkan oleh Kementerian Kewangan di mana Duti Timbal Balas dan Duti Lambakan yang akan dikenakan adalah merupakan Duti Kastam yang hanya boleh dikutip melalui perintah atau notis kastam di bawah Akta Kastam 1967 itu.

Kementerian Kewangan sedang mengambil tindakan untuk memindah peruntukan yang bersesuaian dalam Akta Kastam 1967 bagi membolehkan pegawai-pegawai Jabatan Kastam memungut duti-duti berkenaan secara berkesan.

Tuan Yang di-Pertua, Bahagian I Rang Undang-undang ini memperkatakan perkara-perkara berkaitan dengan mula berkuatkuasanya Akta yang dicadangkan serta penakrifan istilah-istilah yang digunakan. Bahagian II dan III pula, masing-masing memperkatakan tindakan-tindakan yang perlu diambil berkenaan dengan penggunaan subsidi dalam pembuatan barangan yang diimport di Malaysia dan lambakan barangan di pasaran tempatan.

Di antara perkara-perkara penting yang dinyatakan adalah, petisyen atau permohonan hendaklah dibuat secara bertulis oleh pengeluar bagi pihak industri tempatan dengan mengemukakan bukti yang cukup ke atas penggunaan subsidi, aktiviti lambakan subsidi dan hubung-kait kemudaratn ke atas industri tempatan. Dalam keadaan yang sama yang dihadapi oleh industri tempatan, pihak Kerajaan juga dibenarkan untuk mengadakan penyiasatan sekiranya tidak terdapat permohonan dari pihak industri.

Berdasarkan kepada petisyen yang diterima, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri perlu memutuskan dalam tempoh yang ditetapkan sama ada terdapat bukti yang cukup untuk memulakan penyiasatan dan sama ada ianya mempunyai kepentingan awam. Walau bagaimanapun, bagi kes Duti Timbal Balas, Kerajaan asing yang berkepentingan diberi peluang untuk berunding bagi maksud menjelaskan perkara-perkara yang berkaitan dengan penyiasatan itu dan untuk mendapatkan penyelesaian yang dipersetujui bersama sebelum penyiasatan dimulakan.

Berdasarkan kepada hasil siasatan, perakuan akan dikemukakan oleh Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri kepada Menteri Kewangan untuk membuat keputusan dan pemberitahuan mengenai penentuan awal yang membayangkan Duti Timbal Balas dan Duti Anti-lambakan. Sekiranya keputusan positif, duti sementara boleh dikenakan dalam bentuk cagaran setelah keputusan-keputusan awal dibuat seperti yang diperuntukkan di bawah seksyen 9 dan 24. Walau bagaimanapun bagi penentuan awal yang negatif, Kerajaan boleh memutuskan sama ada untuk meneruskan penyiasatan hingga ke peringkat penentuan akhir sekiranya perlu. Dalam kes seperti ini, langkah-langkah sementara tidak dikenakan.

Sebelum penentuan muktamad dibuat, penyemakan semula maklumat dan fakta bagi lambakan pemberian subsidi dan dikemukakan oleh Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri kepada Menteri Kewangan untuk membuat keputusan dan pemberitahuan penentuan muktamad. Pemberitahuan tersebut akan dibuat dalam bentuk Perintah Kastam di bawah Akta Kastam 1967 berkuatkuasa bagi tempoh 5 tahun sahaja, tertakluk kepada semakan semula.

Tuan Yang di-Pertua, penggantungan ke atas siasatan boleh dibuat jika negara asing yang berkenaan bersetuju untuk memansuhkan subsidi atau pengeksport asing bersetuju menghentikan lambakan serta kesan-kesan kemudaratan disebabkan oleh barangan dagangan yang terlibat. Walau bagaimanapun, langkah-langkah tersebut hanya boleh diambil jika keadaan itu boleh diawasi dengan berkesan serta di atas kepentingan awam.

Kerajaan juga boleh memutuskan untuk mengadakan kajian semula pentadbiran sekiranya mendapat maklumat-maklumat mengenai jumlah subsidi atau kadar lambakan telah berubah dengan ketara. Kajian semula juga boleh dibuat jika terdapat maklumat-maklumat baru mengenai perlu atau tidak pengenaan duti tersebut. Walau bagaimanapun, kajian semula pentadbiran hanya boleh dibuat sekiranya langkah-langkah mengawal lambakan dan timbal balas telah dikuatkuasakan dalam tempoh yang ditetapkan serta di atas kepentingan awam.

Tuan Yang di-Pertua, satu tribunal bebas akan ditubuhkan dan akan bersidang sekiranya terdapat rayuan di peringkat penentuan muktamad dan penentuan penyemakan pentadbiran. Walaubagaimanapun, rayuan hanya akan dipertimbangkan sama ada keputusan dibuat berasaskan kepada undang-undang dan peraturan atau tidak. Tribunal bebas ini terdiri daripada tiga orang ahli yang dilantik oleh Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Tempoh keahlian mereka yang dilantik adalah selama 3 tahun.

Bahagian IV Rang Undang-undang ini memperkatakan perkara-perkara pentadbiran. Di antara lainnya mengenai peruntukan khas bagi zon bebas dan

supaya Akta ini ditafsirkan bersekali dengan Akta Kastam 1967.

Bahagian V pula memperkatakan peruntukan-peruntukan am dan prinsip-prinsip yang diterimapakai seperti perkara-perkara berkaitan dengan pernyataan palsu, perlindungan maklumat rahsia dan kuasa Menteri untuk membuat peraturan-peraturan bagi Maksud Akta yang dicadangkan.

Bagi membolehkan Undang-undang Duti Timbal Balas dan Duti Anti-Lambakan dikuatkuasakan, ia akan dilengkapi dengan peraturan dan panduan dalaman. Peraturan dan panduan tersebut mengandungi butir-butir penjelasan terperinci mengenai tatacara penyiasatan, pengiraan margin subsidi dan lambakan serta tempoh masa bagi tiap peringkat penyiasatan.

Peraturan dan panduan dalaman tersebut sedang disediakan dan akan dilengkapi sebelum Akta ini dikuatkuasakan. Ia juga berfungsi sebagai panduan kepada kakitangan awam yang bertanggungjawab melaksanakan undang-undang tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, penggubahan Undang-undang Duti Timbal Balas dan Anti Lambakan adalah merupakan langkah berjaga-jaga atau tindakan awal Kerajaan ke atas kemungkinan pembanjiran atau lambakan pelbagai barangan di pasaran Malaysia berikutan dari persaingan perdagangan yang semakin meningkat. Ia bukanlah bertujuan sebagai alat untuk mengenakan tindakbalas dalam perdagangan dengan negara-negara lain atau bertujuan memberi perlindungan ke atas industri tempatan yang tidak cekap.

Langkah-langkah yang diambil menurut Undang-undang Duti Timbal Balas dan Anti Lambakan perlu mengikuti peraturan-peraturan antara-bangsa yang telah ditetapkan. Bagi menentukan satu-satu dakwaan ke atas pengguna subsidi dan lambakan, ia hendaklah berasaskan kepada bukti-bukti tertentu seperti penjualan pada harga yang lebih rendah dari nilai yang sepatutnya, atau dengan izin, normal value. Kemudaran ke atas industri tempatan dan hubungkait di antara kemudaran tersebut dengan amalan subsidi dan lambakan.

Pentafsiran yang jelas terhadap amalan subsidi dan lambakan serta peraturan yang terperinci yang perlu diambil sebelum syarikat-syarikat asing boleh didakwa menggunakan subsidi atau melakukan lambakan memastikan bahawa syarikat dan pengeluaran-pengeluaran tempatan tidak boleh mengemukakan petisyen dengan sewenang-wenangnya.

Dengan adanya undang-undang ini kelak, Kerajaan boleh mengenakan duti tambahan yang setimpal dengan subsidi di dalam pembuatan barangan yang diimport ke dalam Malaysia dalam kes timbal balas atau duti lambakan yang setimpal dengan perbezaan di antara nilai yang berpatutan bagi sesuatu barangan yang diimport dengan harga barangan yang dilambakkan.

Duti Timbal Balas atau Duti Lambakan akan dikenakan dari negara bertempatnya syarikat-syarikat yang menggunakan subsidi atau melakukan lambakan sahaja dan tidak dikenakan ke atas import barangan tersebut dari negara-negara lain.

Dengan cara ini Kerajaan dapat meneruskan langkah-langkah untuk mewujudkan rejim import yang lebih liberal bagi membantu mewujudkan industri tempatan yang lebih cekap dan dapat bersaing di pasaran antarabangsa.

Tuan Yang di-Pertua, saya pohon mencadangkan.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang [Dato' Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Ahli-Ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ialah satu Rang Undang-undang Duti Timbal Balas dan Anti Lambakan 1993 dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Kepong. Hendak bahas? Sila.

8.33 *mlm.*

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Yang di-Pertua, Rang Undang-undang ini merupakan Rang Undang-undang yang perlu dibentangkan memandangkan perkembangan perdagangan semasa terutamanya di dalam usaha negara ini untuk mempertingkatkan tahap perdagangan antarabangsa. Kita nampak di negara ini hanya setakat ini Akta Kastam sahaja yang digunakan untuk mencegah daripada berlakunya lambakan dan subsidi ke atas barang-barang yang diimport.

Saya setuju ini tidak mencukupi, kerana Akta itu digubalkan pada tahun 1967 dan sekarang sudah 1993 jadi amalan perdagangan telah berubah. Dan di zaman sekarang kita mesti adakan

undang-undang yang lebih lengkap untuk amalan perdagangan yang lebih canggih pada masa ini.

Walau bagaimanapun, ada beberapa perkara yang akan saya bangkitkan di sini, bahawa, yang pertama; adakah pihak Kementerian mempertimbangkan bahawa pihak negara-negara yang tertentu mungkin akan menganggap langkah yang diambil oleh kita sebagai satu langkah retaliatory? Ini satu perkara yang perlu difikir dengan baik kerana kalau tidak, memang negara-negara lain akan mengambil langkah yang tidak baik untuk barang-barang Malaysia. The retaliatory measure yang mungkin akan diambil.

Yang kedua, mengenai siasatan yang disebutkan oleh Timbalan Menteri tadi. Siasatan ke atas petisyen, Yang pertamanya, memang untuk membuat siasatan ini kita mesti mempunyai pasukan yang tertentu. Adakah pihak Kementerian bercadang untuk mewujudkan satu pasukan khas untuk menyiasat amalan lambakan dan subsidi ini? Kerana mereka ini sangat canggih, sofistikated; dengan begitu kita mesti mempunyai pasukan yang sofistikated untuk menyiasat dan yang saya bimbangkan, daripada pertama kita nampak mungkin ada satu lambakan dan kemudian siasat. Siasatan ini mengambil masa. Bukan begitu cepat!

Apabila kita dapat penemuan daripada siasatan ini, barulah tindakan diambil. Yang pertama pasukan untuk menyiasat; yang kedua, penguatkuasaan. Ini mengambil masa yang panjang. Kalau kita kira satu tahun misalnya. Dalam satu tahun, dia pun sudah mencapai matlamat. Mesti. Kerana pada pendapat saya, kalau ada lambakan, memang tujuan yang pertamanya untuk knock-out competi-

tion - untuk mengadakan satu pasaran bagi pengeluaran barang yang tertentu. Kemudian, dengan harga yang murah menembusi pasaran. Selepas siasatan dibuat, penemuan didapati dan tindakan diambil, mereka sudah mencapai matlamat. Kerana kita tidak mempunyai pengalaman untuk mencegah lambakan. Ini satu perkara yang memang perlu dihitung dengan baik kerana pada pendapat saya, syarikat trans-national memang biasa dengan lambakan seperti ini. Dia memang biasa dah. Dan walaupun di Brazil dan Mexico disebutkan tadi ada undang-undang seperti ini, tetapi saya percaya mereka tidak berjaya mereka tidak berjaya untuk mencegah kerana trans-national ini dianya begitu pandai untuk melambak barang-barangnya.

Tuan Yang di-Pertua, kerana kita negara kecil, kita tidak mempunyai pasukan siasatan dan pasukan penguatkuasaan yang begitu baik dan efisien untuk melaksanakan atau menguatkuasakan undang-undang ini.

Tuan Yang di-Pertua, satu perkara lagi mengenai Tribunal Bebas. Bolehkah Yang Berhormat menerangkan bagaimana kita dapat menubuhkan Tribunal Bebas ini? Siapa yang akan menjadi Pengerusi dan bilangan ahlinya, memandangkan setakat ini kita tidak mempunyai pakar di dalam masalah lambakan dan subsidi ini.

Mengenai 'dumping' margin yang disebutkan oleh Yang Berhormat, saya tidak begitu memahami bagaimana kita mengira margin seperti ini. Memang untuk mencapai satu persetujuan mengenai dumping margin ini mungkin negara ini terpaksa berhubung dengan negara asal bagi syarikat yang berkenaan. Mungkin kita dapat berbuat demikian dan ini mengambil masa, bukan satu, dua bulan. Mungkin satu, dua tahun

untuk mengetahui apakah dumping margin yang akan ditetapkan. Inilah merupakan satu masalah yang walaupun saya setuju, tetapi bagaimana kita dapat melaksanakan. Itu satu perkara yang begitu rumit. Saya tidak begitu faham bagaimana kita dapat. Mungkin negara yang tertentu hendak melindungi syarikatnya dan biasanya Syarikat Trans National yang begitu besar. Dia hendak melindungi dan tidak akan memberi maklumat-maklumat dengan begitu cepat, kerana Malaysia ini setakat ini kita tidak mampu lagilah untuk membuat lambakan barang-barang Malaysia di negara-negara yang lain sebab kita negara kecil. Tetapi Trans National memang mampu dan mungkin Kerajaan di mana Syarikat Trans National terletak akan memelihara syarikat yang berkenaan dan kita tidak dapat memastikan dumping margin ini dan saya bersetujulah bahawa Yang Berhormat Timbalan Menteri pun bukan mempunyai pengalaman banyak terhadap perkara ini. Walau bagaimanapun, kita mesti berusaha untuk mencari jalan bagi menguatkuasakan undang-undang ini.

Tuan Yang di-Pertua, ada satu perkara lagi mengenai maklumat, adakah industri di negara ini yang telah terjejas kerana amalan lambakan dan subsidi. Kalau ada, bolehkah Yang Berhormat menerangkan dalam Dewan yang mulia ini kerana saya tidak pernah membaca berita mengenai syarikat ataupun industri yang terjejas kerana lambakan daripada luar negara? Cuma yang saya bacanya daripada kenyataan Yang Berhormat Menteri dan juga daripada majalah konsumen (Consumer journal) dan seringkali menyeru pihak Kerajaan untuk mengambil tindakan terhadap barang-barang yang dilambakkan terutamanya barang-barang yang toksid dan inilah cerita yang saya baca sahaja, tetapi saya tidak pernah.....

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Yang Berhormat, masa diperuntukkan untuk hari ini sudah cukup. Boleh sambung minggu depan.

Dr. Tan Seng Giaw: Ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin]: Sudah pukul 8.45. Ahli-Ahli Yang Berhormat, Dewan ini ditangguhkan sehingga hari Isnin, jam 2.30 petang.

Dewan ditangguhkan pada pukul 8.45 malam.